AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 IRÁNYELVE

az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról [1]

(átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [2],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére [3],

rendes jogalkotási eljárás keretében [4],

mivel:

1 Megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2018. december 17-i, L 321. számában (36. o.), hatályos 2018. december 20-tól.
2 HL C 125., 2017.4.21., 56. o.
3 HL C 207., 2017.6.30., 87. o.
4 Az Európai Parlament 2018. november 14-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2018. december 4-i határozata.

(1) A 2002/19/EK[1], a 2002/20/EK[2], a 2002/21/EK[3] és a 2002/22/EK[4] európai parlamenti és tanácsi irányelvet jelentősen módosították. Mivel további módosítások szükségesek, az említett irányelveket az áttekinthetőség érdekében át kell dolgozni.

(2) Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások meglévő keretszabályozásának részét képező öt irányelv, nevezetesen a 2002/19/EK, a 2002/20/EK, a 2002/21/EK, a 2002/22/EK, valamint a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[5] működését a Bizottság köteles rendszeresen felülvizsgálni különösen annak meghatározása céljából, hogy a technológiai változások és a piaci fejlemények tükrében igényelnek-e módosítást.

(3) A digitális egységes piaci stratégiát felvázoló 2015. május 6-i közleményében a Bizottság közölte, hogy a távközlési keretszabályozás felülvizsgálata keretében olyan intézkedésekre fog összpontosítani, amelyek célja a nagy sebességű széles sávú hálózatokba való beruházás ösztönzése, a belső piaci megközelítés következetesebb alkalmazása a rádióspektrum-politikában és a spektrumgazdálkodásban, a valódi belső piaci feltételek érvényesítése az egységes szabályozás hiányának orvoslása által, a fogyasztók hatékony védelme, egyenlő versenyfeltételek és a szabályok következetes alkalmazásának biztosítása valamennyi piaci szereplő számára, valamint hatékonyabb szabályozási intézményi keret szavatolása.

(4) Ez az irányelv a célravezető szabályozásra (REFIT) irányuló azon program része, amelynek hatóköre négy irányelvre, nevezetesen a 2002/19/EK, a 2002/20/EK, a 2002/21/EK és a 2002/22/EK irányelvre és az 1211/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] terjed ki. Az irányelvek mindegyike elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetőire és szolgáltatások nyújtóira vonatkozik, az ágazatban alkalmazott szabályozási előzményekkel összhangban, melynek keretében a vállalkozások vertikálisan integráltak voltak, vagyis hálózatüzemeltetés és szolgáltatásnyújtás terén egyaránt aktívak. A felülvizsgálat lehetőséget nyújt a négy irányelv átdolgozására, hogy - a REFIT célkitűzésével kapcsolatosan - a jelenlegi szerkezet egyszerűsítésével egységesebbé és hozzáférhetőbbé tegye azt. Emellett lehetőséget nyújt arra, hogy a szerkezetet az új piaci realitásokhoz igazítsák, mivel a hírközlési szolgáltatások nyújtása ma már nem feltétlenül kapcsolódik hálózatüzemeltetéshez. A jogi aktusok átdolgozási technikájának szervezettebb használatáról szóló, 2001. november 28-i intézményközi megállapodásban[7] foglaltaknak megfelelően az átdolgozás olyan új jogi aktus elfogadását jelenti, amely a korábbi jogi aktus érdemi módosításait és nem módosított rendelkezéseit egyetlen szövegbe foglalja. Az átdolgozásra irányuló javaslat egyrészt a korábbi jogi aktuson eszközölt érdemi módosításokat tartalmazza, másodsorban pedig a korábbi jogi aktus érdemi módosításainak és nem módosított rendelkezéseinek kodifikációját foglalja magában.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/19/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról (Hozzáférési irányelv) (HL L 108., 2002.4.24., 7. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/20/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről (Engedélyezési irányelv) (HL L 108., 2002.4.24., 21. o.).

3 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról (Keretirányelv) (HL L 108., 2002.4.24., 33. o.).

4 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve (2002. március 7.) az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról (Egyetemes szolgáltatási irányelv) (HL L 108., 2002.4.24., 51. o.).

5 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

6 Az Európai Parlament és a Tanács 1211/2009/EK rendelete (2009. november 25.) az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) és Hivatalának létrehozásáról (HL L 337., 2009.12.18., 1. o.).

7 HL C 77., 2002.3.28., 1. o.

(5) Ez az irányelv olyan jogi keretet hoz létre, amely biztosítja az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának szabadságát, amelyre kizárólag az ebben az irányelvben megállapított feltételek és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 52. cikke (1) bekezdésének megfelelő korlátozások - különösen a közrenddel, a közbiztonsággal és a közegészséggel kapcsolatos intézkedések - alkalmazandók, és amely összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) 52. cikke (1) bekezdésével.

(6) Ez az irányelv nem sérti az egyes tagállamok azon lehetőségét, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket alapvető biztonsági érdekeik védelmében, a közrend és a közbiztonság védelmében, valamint a bűncselekmények nyomozásának, felderítésének és vádeljárás alá vonásának lehetővé tétele végett, figyelembe véve, hogy a Chartában - és különösen annak 7., 8. és 11. cikkében - elismert jogok és szabadságok gyakorlásának bárminemű korlátozását, így például az adatkezeléssel kapcsolatos korlátozásokat is törvényben kell előírni, és az ilyen intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az említett jogok és szabadságok lényegét, és a Charta 52. cikke (1) bekezdésével összhangban meg kell felelniük az arányosság elvének.

(7) A távközlési ágazat, a médiaágazat és az információtechnológiai ágazat konvergenciája magában foglalja azt, hogy minden elektronikus hírközlő hálózatnak és elektronikus hírközlési szolgáltatásnak a lehető legnagyobb mértékben egy egységes, egyetlen irányelv által létrehozott Európai Elektronikus Hírközlési Kódex hatálya alá kell tartoznia, azon ügyek kivételével, amelyekre vonatkozóan célszerűbb, ha rendeletekkel megállapított, közvetlenül alkalmazandó szabályok az irányadók. Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások szabályozását el kell választani a tartalom szabályozásától. Ez az irányelv ennélfogva nem terjed ki az elektronikus hírközlő hálózatokon elektronikus hírközlési szolgáltatások igénybevételével nyújtott szolgáltatások tartalmára, így a műsor-szolgáltatási tartalomra, pénzügyi szolgáltatásokra és egyes, információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra, továbbá nem sérti az ilyen szolgáltatások tekintetében - az uniós joggal összhangban - uniós vagy nemzeti szinten a kulturális és nyelvi sokszínűség előmozdítása, valamint a médiapluralizmus védelme érdekében hozott intézkedéseket. A televízió-műsorok tartalmára a 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] vonatkozik. Az audiovizuális politika és tartalom szabályozását általános érdekű célok - így a véleménynyilvánítás szabadsága, a médiapluralizmus, a pártatlanság, a kulturális és nyelvi sokszínűség, a társadalmi befogadás, a fogyasztóvédelem és a kiskorúak védelme - érdekében alkalmazzák. Az elektronikus hírközlés szabályozásának és a tartalom szabályozásának egymástól való elválasztása nem befolyásolja az ezek között meglévő kapcsolatoknak különösen a médiapluralizmus, a kulturális sokszínűség és a fogyasztóvédelem biztosítása érdekében történő figyelembevételét. Az illetékes hatóságoknak hozzá kell járulniuk hatáskörük korlátain belül az e célok előmozdítását célzó szakpolitikák végrehajtásának a biztosításához.

(8) Ez az irányelv nem érinti a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[2] hatálya alá tartozó rádióberendezéseket, kiterjed azonban az autórádió-vevőkészülékekre és a fogyasztói rádió-vevőkészülékekre, valamint fogyasztói digitális televíziókészülékekre.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/53/EU irányelve (2014. április 16.) a rádióberendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról és az 1999/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2014.5.22., 62. o.).

(9) Annak érdekében, hogy a nemzeti szabályozó és az egyéb illetékes hatóságok - különösen a végberendezéstől végberendezésig érvényesülő interoperabilitás tekintetében - teljesíthessék az ebben az irányelvben kitűzött célokat, az irányelv hatályának célszerű kiterjednie a 2014/53/EU irányelv értelmében vett rádióberendezések bizonyos vetületeire, valamint a digitális televíziózás céljára használt fogyasztói berendezésekre, a fogyatékossággal élő végfelhasználók általi hozzáférés megkönnyítése érdekében. Fontos, hogy a nemzeti szabályozó és az egyéb illetékes hatóságok a fogyatékossággal élő végfelhasználók elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférésének megkönnyítése érdekében ösztönözzék a hálózatüzemeltetők és a végberendezés-gyártók közötti együttműködést. Azt az esetet, amikor a rádióspektrumot nem kizárólag a rádiós végberendezések saját használata céljából használják - még ha az nem is kapcsolódik gazdasági tevékenységhez - szintén indokolt ezen irányelv hatálya alá vonni annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a koordinált megközelítés alkalmazását az engedélyezésére irányadó szabályrendszerre vonatkozóan.

(10) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó egyes elektronikus hírközlési szolgáltatások az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] 1. cikkében meghatározott, az „információs társadalommal összefüggő szolgáltatás”-ra vonatkozó fogalommeghatározás hatálya alá is tartozhatnak. Az említett irányelv információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra irányadó rendelkezései az említett elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkoznak, amennyiben ezen irányelv vagy más uniós jogi aktus nem tartalmaz az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó konkrétabb rendelkezéseket. Ugyanakkor az olyan elektronikus hírközlési szolgáltatások, mint a beszédalapú telefonszolgáltatások, üzenetszolgáltatások és az elektronikus levéltovábbítási szolgáltatások ennek az irányelvnek a hatálya alá tartoznak. Ugyanazon vállalkozás, például egy internetszolgáltató, egyszerre kínálhat elektronikus hírközlési szolgáltatást, pl. internet-hozzáférést, és az ezen irányelv hatálya alá nem tartozó szolgáltatásokat, mint például web alapú és nem kommunikációval összefüggő tartalomszolgáltatást is.

(11) Ugyanaz a vállalkozás, például egy kábelüzemeltető, kínálhat mind elektronikus hírközlési szolgáltatást - például televíziójel-átvitelt -, mind pedig az ezen irányelv hatálya alá nem tartozó szolgáltatást - például rádióműsor- vagy televízióműsor-tartalomszolgáltatási ajánlat piaci értékesítését; és ezért az ilyen vállalkozásra - tartalomszolgáltatóként vagy elosztóként végzett tevékenységeivel kapcsolatban - az ezen irányelv rendelkezéseitől eltérő rendelkezésekkel összhangban és az ezen irányelvmellékletében megállapított feltételek sérelme nélkül, további kötelezettségek róhatók.

(12) A szabályozási keretnek ugyanakkor ki kell terjednie minden elektronikus hírközlő hálózatra, ideértve a rádióspektrum egyre gyakoribbá váló saját célú felhasználását olyan új típusú hálózatok által, amelyek kizárólag mobil rádióberendezések autonóm rendszereiből állnak, melyek központi irányítás vagy központosított hálózatiüzemeltető nélkül, vezeték nélküli hálózattal csatlakoznak egymáshoz, és működésük nem feltétlenül köthető bármely konkrét gazdasági tevékenységhez. Az 5G vezeték nélküli mobiltávközlő környezet kialakítása során ilyen hálózatokat várhatóan mindenekelőtt épületeken kívül, közutakon, valamint a következő területeken való felhasználás céljából alakítanak ki: közlekedés, energia, kutatás-fejlesztés, e-egészségügy, a közrend védelme, katasztrófasegély, a dolgok internete, gépek közötti kapcsolat és összekapcsolt autók. Ennek eredményeként, amennyiben a tagállamok a 2014/53/EU irányelv 7. cikke alapján további követelményeket vezetnek be az ilyen rádióberendezések üzembe helyezése és/vagy használata tekintetében a rádióspektrum eredményes és hatékony használatával, a káros zavarás elkerülésével kapcsolatban, azoknak tükrözniük kell a belső piac elveit.

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

(13) Az elektronikus hírközlő hálózatok képességeire vonatkozó követelmények szintje folyamatosan nő. Míg a múltban a hangsúly elsősorban a mindenki és az egyes egyéni felhasználók számára rendelkezésre álló sávszélességen volt, mára egyéb paraméterek, így a késleltetés, a rendelkezésre állás és a megbízhatóság is egyre fontosabbá válnak. Az említett igényre adott jelenlegi válasz az, hogy az optikai kábelt a felhasználóhoz egyre közelebb helyezik el, és a „rendkívül nagy kapacitású hálózatok” olyan teljesítményparamétereket igényelnek, amelyek megfelelnek annak a teljesítménynek, amelyre az optikai kábelelemeken alapuló hálózat legalább a kiszolgáló helyen található elosztási pontig képes. A helyhez kötött hálózat esetében ez olyan hálózati teljesítménynek felel meg, amely az optikai kábeles hálózat által a kiszolgáló helyként tekintett többlakásos épület kiszolgálása tekintetében elérhető. A vezeték nélküli hálózat esetében olyan hálózati teljesítménynek felel meg, mint amely optikai kábel használatával a kiszolgáló helyként tekintett bázisállomásig elérhető. A végfelhasználói tapasztalatban a hálózatot és a hálózati végpontot összekötő eszközök különböző tulajdonságai miatt mutatkozó különbségek nem vehetők figyelembe annak megállapítása céljából, hogy a vezeték nélküli hálózat hasonló hálózati teljesítményt képes-e biztosítani. A technológiasemlegesség elvével összhangban nem lehet kizárni más technológiákat és adattovábbítási eszközöket, amennyiben képességeiket tekintve összehasonlíthatók a vázolt alapforgatókönyvvel. Az ilyen „rendkívül nagy kapacitású hálózatok” kialakítása feltehetően tovább bővíti a hálózatok képességeit, és megnyitja az utat a megerősített rádióinterfészeken és sűrűbb hálózati architektúrákon alapuló jövőbeli vezeték nélküli hálózatos generációk kiépítése előtt.

(14) Egyes fogalommeghatározásokat ki kell igazítani annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a technológiasemlegesség elvének, és lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, így többek között az új - például a szoftveresen emulált vagy szoftverdefiniált hálózatokon alapuló - hálózatüzemeltetési formák megjelenésével. A technológiai és piaci átalakulások eredményeként a hálózatok egyre inkább az internetprotokoll-alapú (IP) technológia felé mozdulnak el, lehetővé téve, hogy a végfelhasználók az egymással versengő, hangszolgáltatást nyújtó szolgáltatók egyre szélesebb köréből válasszanak. Ezért a kizárólag a 2002/22/EK irányelvben használt „nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások” fogalmát, amelyet széles körben úgy tekintenek, hogy az a hagyományos analóg telefonszolgáltatásokra vonatkozik, fel kell váltani a korszerűbb és technológiailag semleges „hangszolgáltatással”. A szolgáltatásnyújtásra vonatkozó feltételeket külön kell választani a hangszolgáltatás - nevezetesen a nemzeti, illetve nemzetközi távbeszélő számozási tervben szereplő hívószám vagy hívószámok segítségével, közvetlenül vagy közvetve, belföldi vagy belföldi és nemzetközi hívások kezdeményezése és fogadása céljából a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás - fogalmát ténylegesen meghatározó elemektől, függetlenül attól, hogy az adott szolgáltatás vonal- vagy csomagkapcsolási technológián alapul-e. Az ilyen szolgáltatás - természetéből adódóan - kétirányú, amely mindkét fél számára lehetővé teszi a kommunikációt. Az a szolgáltatás, amely nem felel meg mindezen feltételeknek - mint például egy ügyfélszolgálati honlapon található automatikus átirányító alkalmazás -, nem tekinthető ilyen szolgáltatásnak. A hangszolgáltatások a kifejezetten a fogyatékossággal élő végfelhasználók részére szánt, szöveges vagy teljeskörű beszélgetési szolgáltatásokat nyújtó kommunikációs eszközöket is magukban foglalják.

(15) A kommunikációs célra használt szolgáltatások és megvalósításuk műszaki módja jelentős változáson ment át. A végfelhasználók a hagyományos beszédalapú telefonszolgáltatás, a szöveges üzenetek (sms) és az elektronikus levéltovábbítási szolgáltatások helyett mindinkább ezekkel funkcionálisan egyenértékű online szolgáltatásokat - például internetes hangtovábbítási (VoIP) szolgáltatásokat, üzenetküldési szolgáltatásokat és web alapú e-mailszolgáltatásokat használnak. Annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók és a jogaik a funkcionálisan egyenértékű szolgáltatások használatakor hatékony és ugyanolyan szintű védelemben részesüljenek, az elektronikus hírközlési szolgáltatások jövőorientált fogalommeghatározásának nem csupán műszaki paramétereken, hanem funkcionális megközelítésen kell alapulnia. A szükséges szabályozás hatókörének a közérdekű célok eléréséhez szükséges mértékűnek kell lennie. Habár a „jelátvitel” fontos paraméter marad annak megállapítása során, hogy egy adott szolgáltatás ezen irányelv hatálya alá tartozik-e, indokolt, hogy a fogalommeghatározás a kommunikációt lehetővé tevő más szolgáltatásokra is kiterjedjen. A végfelhasználó szempontjából nem releváns, hogy a szolgáltató maga végzi-e a jelátvitelt, vagy a kommunikáció internet-hozzáférési szolgáltatáson keresztül valósul-e meg. Az elektronikus hírközlési szolgáltatások fogalommeghatározásába így három szolgáltatástípust célszerű belefoglalni, melyek között lehetnek részleges átfedések: internet-hozzáférési szolgáltatás az (EU) 2015/2120 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] 2. cikkének (2) bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelelően, személyközi hírközlési szolgáltatások ezen irányelv meghatározása szerint, valamint a teljes egészében vagy nagyrészt jeltovábbításból álló szolgáltatások.Az elektronikus hírközlési szolgáltatás fogalommeghatározásának el kell oszlatnia az ezen irányelv elfogadását megelőzően hatályban lévő fogalommeghatározás alkalmazása során megfigyelt kétértelműségeket, és lehetővé kell tennie a keretben foglalt konkrét jogoknak és kötelezettségeknek a különböző szolgáltatástípusoknak megfelelő, célzott, rendelkezésenkénti végrehajtását. A személyes adatok elektronikus hírközlési szolgáltatások általi feldolgozása során - függetlenül attól, hogy díjazás keretében történik-e - be kell tartani az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet [2].

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2120 rendelete (2015. november 25.) a nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról, továbbá az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 2002/22/EK irányelv és az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 531/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 310., 2015.11.26., 1. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

(16) Annak érdekében, hogy egy szolgáltatás az elektronikus hírközlési szolgáltatás fogalommeghatározásának hatókörébe tartozzon, rendes körülmények között díjazás fejében kell nyújtani. A digitális gazdaságban a piaci szereplők egyre inkább úgy vélik, hogy a felhasználókra vonatkozó információk pénzben kifejezett értékkel bírnak. Az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat gyakran nemcsak fizetés fejében nyújtják a végfelhasználóknak, hanem egyre inkább és mindenekelőtt személyes vagy más adatok rendelkezésre bocsátása ellenértékeként. A díjazás fogalmába ezért bele kell foglalni az olyan helyzeteket, ahol a szolgáltatás nyújtója az (EU) 2016/679 rendelet értelmében meghatározott személyes adatot vagy más adatokat kérelmez, a végfelhasználó pedig a szolgáltatásnyújtónak tudatosan, közvetlenül vagy közvetve ilyen adatot bocsát a rendelkezésére. Ezenfelül az olyan helyzeteket is magában kell foglalnia, amikor a végfelhasználó anélkül enged hozzáférést az adatokhoz, hogy azokat aktívan rendelkezésre bocsátaná, többek között személyes adatokhoz, ideértve az IP-címet vagy más automatikusan keletkező információt, mint például a tárolt sütik által gyűjtött és továbbított információk. Az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: a Bíróság) az EUMSZ 57. cikkére [1] vonatkozó ítélkezési gyakorlatával összhangban az EUMSZ értelmében díjazásnak minősül az is, ha a szolgáltatónak harmadik fél, nem pedig a szolgáltatás igénybevevője fizet. A díjazás fogalmába ezért bele kell foglalni azokat a helyzeteket is, ahol a végfelhasználó a szolgáltatáshoz való hozzájutás feltételeként hirdetésekkel szembesül, vagy az olyan helyzeteket, ahol a szolgáltató az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban összegyűjtött személyes adatokat pénzre váltja.

(17) A személyközi hírközlési szolgáltatások olyan szolgáltatások, amelyek személyek közötti interaktív információcserét tesznek lehetővé: idetartoznak az olyan szolgáltatások, mint az egyének közötti hagyományos hangalapú telefonálás, de az e-mailek összes típusa, az üzenetküldési szolgáltatások vagy a csoportos csevegés is. A személyközi hírközlési szolgáltatások kizárólag a hírközlés küldője által meghatározott, véges számú, azaz nem potenciálisan korlátlan számú természetes személy közötti kommunikációra vonatkoznak. A jogi személyek közötti kommunikáció abban az esetben tartozik e fogalom hatálya alá, ha az érintett jogi személyek nevében természetes személyek járnak el, vagy legalább a kommunikáció egyik végpontján a résztvevők természetes személyek. Az interaktív kommunikáció alapvetése, hogy a szolgáltatás az információ címzettje számára lehetővé teszi a válaszadást. Az olyan szolgáltatások, amelyek nem felelnek meg ezeknek a feltételeknek, így például a lineáris műsorszórás, az online videotéka szolgáltatás, a weboldalak, a közösségi hálók, a blogok vagy a gépek közötti információcsere nem tekinthetők személyközi hírközlési szolgáltatásnak. Kivételes esetben az olyan szolgáltatás sem tekinthető személyközi hírközlési szolgáltatásnak, amelynek a személyközi interaktív kommunikációra szolgáló része egy másik szolgáltatás csekély jelentőségű és csupán járulékos funkciója, objektív műszaki okokból kifolyólag nem használható a fő szolgáltatás nélkül, és beépítése nem az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó szabályok alkalmazásának megkerülésére szolgál. A fogalommeghatározás alóli kivételként a „csekély jelentőségű” és a „csupán járulékos” kifejezések szűken, az objektív végfelhasználó szempontját alapul véve értelmezendők. A személyközi kommunikációs funkció abban az esetben tekinthető csekély jelentőségűnek, ha csak igen korlátozott hasznossággal bír a végfelhasználó számára, és a végfelhasználók valójában csak elvétve használják. Elvben a személyközi hírközlési szolgáltatások fogalommeghatározásának hatályán kívül eső, kivételt képező funkciónak tekinthetők például az online játékokhoz tartozó kommunikációs csatornák, az adott szolgáltatás kommunikációs funkciójának jellemzőitől függően.

1 A Bíróságnak a C-352/85. sz., Bond van Adverteerders és mások kontra a holland állam ügyben 1988. április 26-án hozott ítélete, ECLI: EU:C:1988:196.

(18) A nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő számok segítségével megvalósuló, személyközi hírközlési szolgáltatások állami szinten kiosztott számozási erőforrásokhoz kapcsolódnak. Az ilyen számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások magukban foglalják az olyan szolgáltatásokat, amelyekhez a végpontok közötti összeköttetés biztosítása céljából végfelhasználói számok vannak rendelve, és azokat, amelyek a végfelhasználók számára lehetővé teszik az olyan személyek elérését, akik ilyen számmal rendelkeznek. Egy szám azonosítóként való használatát önmagában nem szabad egyenértékűnek tekinteni a szám segítségével az állami szinten kiosztott hívószám segítségével történő kapcsolódással, így ez önmagában nem elegendő ahhoz, hogy egy szolgáltatás számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásnak minősüljön. A számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokra csak akkor vonatkozhatnak bizonyos kötelezettségek, ha a közérdek a személyközi hírközlési szolgáltatások minden típusára sajátos szabályozási kötelezettségek alkalmazását követeli meg, függetlenül attól, hogy az adott szolgáltatás nyújtásához szükség van-e számra. A számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat indokolt eltérő módon kezelni, mivel részét képezik a nyilvánosan rendelkezésre álló, interoperábilis ökoszisztémának, és részesülnek annak előnyeiből.

(19) A hálózati végpont a szabályozás szempontjából határt képez az elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó keretszabályozás, valamint a távközlő végberendezésekre vonatkozó szabályozás között. A hálózati végpont helyének meghatározása a nemzeti szabályozó hatóság feladata. A nemzeti szabályozó hatóságok által alkalmazott gyakorlat alapján és figyelembe véve a helyhez kötött, illetve a vezeték nélküli topológiák széles skáláját, az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) - a Bizottsággal szoros együttműködésben - a hálózati végpontok különböző konkrét esetekben történő azonosítását szolgáló együttes megközelítésről szóló iránymutatásokat kell elfogadnia.

(20) A műszaki fejlődés lehetővé teszi, hogy a felhasználók ne csupán hanghívással, hanem más személyközi hírközlési szolgáltatásokon keresztül is elérjék a segélyhívó szolgáltatásokat. A segélyhívási célú hírközlési fogalmának ezért valamennyi olyan személyközi kommunikációs szolgáltatásra ki kell terjednie, amely lehetővé teszi a segélyhívó szolgáltatások elérését. A fogalom a segélyhívó rendszerek uniós jogban már lefektetett elemeire épül, azaz az (EU) 2015/758 európai parlamenti és tanácsi rendeletben [1] meghatározott „segélyszolgálati állomás”, „illetékes segélyszolgálati állomás”, valamint a 305/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben [2] meghatározott „sürgősségi segélyszolgálat” fogalmára.

(21) A nemzeti szabályozó hatóságoknak és más illetékes hatóságoknak tevékenységüket a célok és elvek összehangolt együttesére kell alapozniuk, és szükség esetén az e keretszabályozás szerinti feladataik ellátása során tevékenységeiket össze kell hangolniuk más tagállamok hatóságainak és a BEREC-nek a tevékenységeivel.

(22) Az illetékes hatóságok ezen irányelv alapján meghatározott feladatai a kultúra, a foglalkoztatás, a környezet, a társadalmi kohézió és a területrendezés terén hozzájárulnak a szélesebb körű politikák megvalósításához.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/758 rendelete (2015. április 29.) a 112-es egységes európai segélyhívó szolgáltatáson alapuló fedélzeti e-segélyhívó rendszer kiépítésével összefüggő típus-jóváhagyási követelményekről és a 2007/46/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 77. o.).

2 A Bizottság 305/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. november 26.) a 2010/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az EU egészére kiterjedő, kölcsönösen átjárható, harmonizált e-segélyhívó szolgáltatások tekintetében való kiegészítéséről (HL L 91., 2013.4.3., 1. o.).

(23) A szabályozási keretnek a már meglévő három fő célkitűzésen (a verseny, a belső piac és a végfelhasználói érdekek előmozdítása) túlmenően az összekapcsolhatóság vonatkozásában egy további cél elérésére is törekednie kell, amelyet az elérendő eredmények tekintetében a következőképpen lehet megfogalmazni: a rendkívül nagy kapacitású hálózatok elérhetővé tétele és használata valamennyi uniós polgár és uniós vállalkozás körében - ezt pedig az észszerű árak és választási lehetőségek, a tényleges és tisztességes verseny, a nyílt innováció, a rádióspektrum hatékony használata, a belső piacot jellemző közös szabályok és kiszámítható szabályozási módszerek, valamint az uniós polgárok érdekeinek védelmét szolgáló ágazatspecifikus szabályok teszik lehetővé. A tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok és más illetékes hatóságok, valamint az érdekeltek szempontjából az összekapcsolhatóságra vonatkozó fenti célkitűzés egyrészről az adott területen gazdasági szempontból fenntartható mértékű, lehető legnagyobb kapacitású hálózatok és szolgáltatások biztosítását jelenti, másrészről a területi kohézió megteremtését, vagyis azt, hogy a különböző területeken rendelkezésre álló kapacitások közeledjenek egymáshoz.

(24) Az irányelvben megfogalmazott általános célkitűzések felé történő előrehaladást a tagállamok bizottság általi folyamatos kiértékelését és összehasonlítását lehető tevő stabil rendszerrel kell támogatni, amely ellenőrzi a rendkívül nagy kapacitású hálózat rendelkezésre állását az összes meghatározó társadalmi-gazdasági tényező - például az iskolák, közlekedési csomópontok, fő közszolgáltatók és az erős digitális jelenléttel rendelkező vállalatok - esetében, a megszakítatlan 5G lefedettség elérhetőségét városi területek és a fő földi közlekedési útvonalak esetében, valamint olyan elektronikus hírközlési hálózatok rendelkezésre állását a tagállamok összes háztartása számára, amelyek képesek legalább 100 Mbps adatletöltési sebességet biztosítani, és amelyek azonnal továbbfejleszthetők gigabites sebességűre. E célból a Bizottságnak célszerű folytatnia a tagállamok teljesítményének figyelemmel kísérését, többek között például olyan indexek segítségével - ilyen a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató is -, amelyek összesítik az Európa digitális teljesítményére vonatkozó releváns mutatókat és nyomon követik a tagállamok digitális versenyképességének alakulását, továbbá szükség szerint új módszerek kialakításával és új, objektív, konkrét és számszerűsíthető kritériumok kidolgozásával a tagállami hatékonyság összehasonlító mérése céljára.

(25) A tagállamokra vonatkozó azon elv, hogy az uniós jogszabályokat technológiai szempontból semleges módon alkalmazzák, azaz a nemzeti szabályozó vagy más illetékes hatóságok ne tegyék kötelezővé és ne részesítsék előnyben valamely konkrét technológiafajta alkalmazását, nem zárja ki azt, hogy indokolt esetben, a szabályozási keret célkitűzéseinek elérése céljából, bizonyos konkrét szolgáltatások előmozdítása érdekében arányos lépések tehetők, pl. a digitális televíziózás mint a rádióspektrum-hatékonyság fokozásának eszközével kapcsolatban. Ezen elv nem zárja ki továbbá annak figyelembevételét, hogy egyes átviteli médiumok olyan fizikai jellemzőkkel és architektúrával rendelkeznek, amely a szolgáltatás minősége, a kapacitás, a karbantartási költségek, az energiahatékonyság, a kezelési rugalmasság, a megbízhatóság, a szilárdság és a méretezhetőség, valamint végső soron a teljesítmény szempontjából magasabb színvonalat képviselnek, ami a különböző szabályozási célkitűzések megvalósítására irányuló intézkedésekben tükröződhet.

(26) Párhuzamosan ösztönözni kell mind a hatékony befektetéseket, mind a versenyt, a gazdasági növekedés, az innováció és a fogyasztói választás lehetőségének növelése érdekében.

(27) A verseny leginkább az új és meglévő infrastruktúrákba való, gazdaságilag hatékony szintű beruházásokon keresztül mozdítható elő, amelyekhez szabályozás is járul, amennyiben az a kiskereskedelmi szolgáltatások terén a hatékony verseny eléréséhez szükséges. Az infrastruktúra-alapú verseny hatékony szintje az infrastruktúra megkettőzésének olyan mértékét jelenti, amely mellett a beruházók a piaci részesedések alakulásával kapcsolatos észszerű várakozások alapján jogosan számíthatnak a tisztességes megtérülésre.

(28) Megfelelő ösztönzőket kell biztosítani a tartalomban gazdag internetes szolgáltatások innovációját támogató és az Unió nemzetközi versenyképességét fokozó új, rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő befektetések számára. E hálózatokban hatalmas lehetőség rejlik a tekintetben, hogy Unió-szerte előnyöket biztosíthatnak a fogyasztók és a vállalkozások számára. Éppen ezért alapvető fontosságú ezen új hálózatok fejlesztésében a fenntartható beruházások előmozdítása a verseny biztosítása mellett, mivel infrastrukturális szinten maradnak még szűk keresztmetszetek és a belépés előtt akadályok, és eközben a szabályozás kiszámíthatósága és következetessége révén a fogyasztók választási lehetőségeinek növelése.

(29) Az irányelv célja a piaci verseny fejlődésével párhuzamosan az előzetes ágazatspecifikus szabályok fokozatos csökkentése, végül pedig az elektronikus hírközlés versenyjog általi kizárólagos szabályozásának biztosítása. Figyelembe véve azt, hogy az elektronikus hírközlés piacai erős versenydinamikát tanúsítottak az elmúlt években, fontos, hogy az előzetes szabályozási kötelezettségeket csak olyan esetben alkalmazzák, ha az érintett piacokon nincs hatékony és fenntartható verseny. Bármely előzetes szabályozási beavatkozás célja az, hogy elősegítse a kiskereskedelmi piacok tényleges és fenntartható versenyképességét, és ezáltal a végfelhasználók számára előnyöket tudjon biztosítani. A nagykereskedelmi szintű kötelezettségeket olyan esetben kell előírni, ha e kötelezettségek hiányában egy vagy több kiskereskedelmi piac valószínűleg nem válik ténylegesen versenyképessé. A nemzeti szabályozó hatóságok a piaci elemzés folyamata révén valószínűleg nagykereskedelmi szintű szabályozás hiányában is - különösen az innováció és a verseny terén várható javulást figyelembe véve - fokozatosan arra a megállapításra juthatnak, hogy a kiskereskedelmi piacok versenypiacok. Ilyen esetben a nemzeti szabályozó hatóságnak le kell vonnia azt a következtetést, hogy nagykereskedelmi szinten nincs szükség szabályozásra, és az előzetes szabályozás visszavonása céljából el kell végeznie az érintett nagykereskedelmi piacok értékelését. Ennek során a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie a nagykereskedelmi és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacok közötti esetleges multiplikátorhatásokat, amelyek az infrastrukturális szintű belépési akadályok elhárítását teszik szükségessé a hosszú távú kiskereskedelmi szintű verseny biztosítása érdekében.

(30) Az elektronikus hírközlés egyre több ágazat számára alapvető fontosságú. A dolgok internete jól szemlélteti, hogy az elektronikus kommunikációt lehetővé tevő, rádióhullámon történő jelátvitel hogyan fejlődik folyamatosan, és hogyan alakítja a társadalmi és üzleti valóságot. E fejlemények minél hatékonyabb kiaknázása érdekében új vezeték nélküli hírközlési technológiákat és rádióspektrum-gazdálkodási alkalmazásokat kell bevezetni és alkalmazni. Mivel a rádióspektrumra támaszkodó egyéb technológiák és alkalmazások iránt szintén egyre nő a kereslet, és mivel ezek az elektronikus kommunikációba való integráció vagy azzal való kombináció révén fokozhatók, a rádióspektrumgazdálkodásban - amikor erre lehetőség van - a rádióspektrum-használat hatékonyságának fokozása érdekében ágazatközi módszereket kell bevezetni.

(31) Az uniós szintű stratégiai tervezés, koordináció és - adott esetben - harmonizáció segíthet annak biztosításában, hogy a rádióspektrum használói teljes mértékben kihasználják a belső piac előnyeit, és hogy az EU érdekei világszerte hatékonyan védhetők legyenek. Az említett célok érdekében lehetővé kell tenni adott esetben a többéves rádióspektrum-politikai programok elfogadását. Az első ilyen programot a 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozat [1] hozta létre, amely kijelölte az uniós rádióspektrum-használat stratégiai tervezésének és összehangolásának politikai irányvonalait és célkitűzéseit. Lehetővé kell tenni, hogy az említett politikai irányvonalak és célkitűzések vonatkozzanak a belső piac létrehozásához és működéséhez szükséges rádióspektrumok elérhetőségére és hatékony használatára, összhangban ezen irányelvvel.

(32) A rádióspektrum-használat optimumának meghatározása egyre kevésbé igazodik országhatárokhoz. A nemzeti politikák között a rádióspektrum-gazdálkodás terén fennálló indokolatlan széttagoltság miatt a rádióspektrum felhasználói magasabb költségeket viselnek és piaci lehetőségektől esnek el, az említett széttagoltság emellett lassítja az innovációt, és ezáltal hátrányosan érinti a belső piac megfelelő működését, illetve káros lehet mind a fogyasztók, mind a gazdaság egésze számára.

(33) Ezen irányelv rádióspektrum-gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseinek összhangban kell állniuk a rádióspektrumgazdálkodásért felelős nemzetközi és regionális szervezetek, így a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU) és a Postai és Távközlési Igazgatások Európai Értekezletének (CEPT) munkájával, annak érdekében, hogy az egész Unióban, valamint a tagállamok és az ITU egyéb tagjai között biztosított legyen a rádióspektrum-használat összehangolása és hatékony irányítása.

(34) A szabályozói és üzemeltetői funkciók elkülönítésének elvével összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell a nemzeti szabályozó hatóság és más illetékes hatóságok függetlenségét határozataik pártatlanságának biztosítása érdekében. A függetlenség e követelménye nem sérti a tagállamok intézményeinek autonómiáját és a tagállamok alkotmányos kötelezettségeit, sem az EUMSZ 345. cikkében megállapított, a tulajdoni rendre irányadó tagállami szabályokra vonatkozó semlegesség elvét. A nemzeti szabályozó hatóságoknak és más illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell a feladataik ellátásához szükséges minden erőforrással a személyi állomány, a szakértelem és a pénzügyi eszközök tekintetében.

(35) Célszerű, ha egyes, az irányelv szerinti feladatokat - így például az előzetes piaci szabályozást és annak keretében a hozzáférésre és összekapcsolásra vonatkozó kötelezettség előírását és a vállalkozások közötti jogviták rendezését - kizárólag a nemzeti szabályozó hatóságok látnak el, nevezetesen olyan szervek, amelyek függetlenek mind magától az ágazattól, mind pedig a külső beavatkozásoktól vagy a politikai nyomástól. Egyéb, eltérő rendelkezés hiányában a tagállamok az ezen irányelv szerinti szabályozási feladatokkal megbízhatják a nemzeti szabályozó hatóságokat vagy egyéb illetékes hatóságokat. Az átültetés folyamán a tagállamoknak a 2009-ben módosított uniós elektronikus hírközlési szabályozási keretrendszer átültetéséből fakadó feladatok - és ezek közül is különösen a piaci versennyel, illetve a piacra való belépéssel kapcsolatos feladatok - kiosztása szempontjából a nemzeti szabályozó hatósági hatáskörök stabilitásának a biztosítására kell törekedniük. Azokban az esetekben, amikor a feladatokat más illetékes hatóságokra ruházzák, azoknak e döntés meghozatala előtt konzultációt kell kezdeményezniük a nemzeti szabályozó hatóságokkal. A nemzeti szabályozó hatóságoknak és az egyéb illetékes hatóságoknak a jó együttműködés elvével összhangban információcserét kell folytatniuk feladataik ellátása kapcsán.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

(36) Ez az irányelv nem tartalmaz érdemi rendelkezéseket sem a nyílt internethozzáférésre, sem a barangolásra vonatkozóan, és nem érinti a nemzeti szabályozó hatóságoknak az 531/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] és az (EU) 2015/2120 rendelet szerinti feladatkörök ellátásával való megbízását sem. Ezen irányelv emellett azt is előírja, hogy a nemzeti szabályozó hatóságokat kell megbízni az olyan, a piaci hozzáféréssel és a versennyel kapcsolatos kérdések értékelésével és szoros nyomon követésével is, amelyek hatással lehetnek a végfelhasználók nyílt internet-hozzáféréssel kapcsolatos jogaira.

(37) A keretszabályozás hatékonyabb alkalmazásának biztosítása, továbbá a nemzeti szabályozó hatóságok jogkörének megerősítése és döntéseinek kiszámíthatósága érdekében az elektronikus hírközlési szabályozási keretrendszer 2009-ben befejezett felülvizsgálatakor megerősítették e hatóságok függetlenségét. Ebből a célból a nemzeti jogba kifejezett rendelkezést kellett illeszteni, amely biztosítja, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok feladataik ellátása során védve legyenek az eléjük kerülő kérdések független elbírálásának veszélyeztetésére alkalmas külső beavatkozással vagy politikai nyomással szemben. Ilyen külső nyomás esetén a nemzeti szabályozó hatóságok nem képesek megfelelő nemzeti szabályozó hatóságként eljárni a keretszabályozás alapján. Ebből a célból, hogy ne merülhessen fel észszerű kétség a nemzeti szabályozó hatóság pártatlansága és külső tényezőktől való befolyásolhatatlansága felől, előre meg kellett határozni a hatóság vezetője felmentésének indokait. A tisztviselők önkényes felmentésének elkerülése érdekében a felmentett személyek számára jogot kell biztosítani arra, hogy az illetékes bírósághoz kérjék annak vizsgálatát, hogy a felmentés jogos indok - például az ezen irányelvben meghatározott ok - alapján történt-e. A vezetők vagy munkatársak felmentése kizárólag a személyes készségekkel vagy a szakmai képesítéssel kapcsolatos okból történhet. Fontos, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok saját költségvetéssel rendelkezzenek, amely lehetővé teszi különösen elegendő számú szakképzett személyzet felvételét. Az átláthatóság biztosítása érdekében ezt a költségvetést évente nyilvánosságra kell hozni. A költségvetésük jelentette korlátokon belül a hatóságok számára önállóságot kell biztosítani emberi és pénzügyi erőforrásaik kezelése terén. A pártatlanság biztosítása érdekében azon tagállamoknak, amelyek tulajdonosi jogokat vagy ellenőrzést gyakorolnak olyan vállalkozások felett, amelyek igazgatási díjak formájában hozzájárulnak a nemzeti szabályozó hatóság vagy más illetékes hatóságok költségvetéséhez, biztosítaniuk kell, hogy a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységek ténylegesen elkülönüljenek a költségvetés feletti ellenőrzés gyakorlásától.

(38) A nemzeti szabályozó hatóságok vezetői és munkatársai külső nyomás általi befolyásolhatatlanságának biztosítása érdekében tovább kell erősíteni e hatóságok függetlenségét, és ehhez meg kell határozni a kinevezéshez szükséges képesítésre vonatkozó minimális követelményeket és a megbízatások minimális időtartamát. Ezenkívül a szabályozó foglyul ejtésével kapcsolatos kockázat kezelése, a folytonosság biztosítása és a függetlenség erősítése érdekében a tagállamoknak érdemes megfontolniuk, hogy az igazgatótanács vezetője vagy tagjai esetében korlátozzák a megbízatásuk megújításának lehetőségét, és létrehozzanak egy megfelelő rotációs rendszert az igazgatóság és a felső vezetés számára. Ez megoldható lenne például az irányító testület első tagjainak eltérő időszakokra történő kinevezésével annak érdekében, hogy megbízatásuk, illetve a helyükbe lépők megbízatása ne egyidejűleg járjon le.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 531/2012/EU rendelete (2012. június 13.) az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (HL L 172., 2012.6.30., 10. o.).

(39) A nemzeti szabályozó hatóságoknak feladataik végrehajtása tekintetében elszámoltathatóaknak kell lenniük, és elő kell írni számukra az ezzel kapcsolatos jelentéstételt. A jelentéstételnek alapvetően éves kötelezettségnek kell lennie, és nem öltheti eseti jelentésételi felkérések formáját, mivel előfordulhat, hogy az utóbbi aránytalan terhet jelent, így csökkentheti a hatóságok függetlenségét és akadályozhatja feladataik végzését. A Bíróság ítélkezési gyakorlata [1] szerint ugyanis a terjedelmes vagy feltétel nélküli jelentéstételi kötelezettségek közvetlenül befolyásolhatják az egyes hatóságok függetlenségét.

(40) A tagállamoknak jelenteniük kell a Bizottság felé, hogy melyek a nemzeti szabályozó hatóságaik és más illetékes hatóságaik. A szolgalmi jogok megadásában illetékes hatóságok tekintetében e jelentéstételi kötelezettség teljesítéséhez elegendő lenne a 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben [2] említett egyablakos információs pontra való hivatkozást megadni.

(41) A lehető legkevésbé terhes engedélyezési rendszert kell alkalmazni az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának lehetővé tételére, új elektronikus hírközlési szolgáltatások fejlődésének, valamint páneurópai hírközlő hálózatok és hírközlési szolgáltatások fejlődésének ösztönzése érdekében, továbbá annak érdekében, hogy a szolgáltatók és a fogyasztók kihasználhassák a belső piac méretgazdaságosságából adódó előnyöket.

(42) A szolgáltatók és a végfelhasználók számára úgy lehet a belső piac legtöbb előnyét biztosítani, ha egy a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő összes elektronikus hírközlő hálózatra és elektronikus hírközlési szolgáltatásra vonatkozó általános felhatalmazási rendszer jön létre, amely nem teszi szükségessé a nemzeti szabályozó hatóság kifejezett döntését, illetve közigazgatási intézkedését, és amelyben az egyetlen eljárási követelmény a deklaratív bejelentés. Amennyiben a tagállamok az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltetők vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtók számára tevékenységük megkezdésének bejelentését írják elő, ez a bejelentés a szolgáltatók számára nem járhat igazgatási költséggel, és lehetővé kell tenni, hogy azt az illetékes hatóságok weboldalán keresztül lehessen megtenni. A hatékony, határokon átnyúló együttműködés támogatása érdekében - különösen az egész Európában jelen lévő üzemeltetők esetében - a BEREC-nek létre kell hoznia és fenn kell tartania egy adatbázist a bejelentések számára. Az illetékes hatóságok csakis teljes körű bejelentéseket továbbíthatnak a BEREC számára. A tagállamok semmilyen módon nem akadályozhatják a hálózat biztosítását vagy a szolgáltatások nyújtását, azon az alapon sem, hogy a bejelentés nem volt teljes körű.

(43) A bejelentésnek mindössze az üzemeltető vagy a szolgáltató által tett, az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának megkezdésére irányuló szándékot tartalmazó nyilatkozatot kell tartalmaznia. Az üzemeltető vagy szolgáltató számára csupán azt lehet előírni, hogy a nyilatkozathoz mellékelje az ezen irányelvben meghatározott információkat. A tagállamok semmilyen további vagy külön jelentéstételi kötelezettséget nem írhatnak elő.

(44) Az ezen irányelvben meghatározott egyéb típusú elektronikus hírközlő hálózatoktól és hírközlési szolgáltatásoktól eltérően, a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások nem veszik igénybe a nyilvános számozási erőforrásokat, és nem képezik részét a nyilvánosan biztosított interoperábilis ökoszisztémának. Ezért ezeket a szolgáltatástípusokat nem indokolt az általános felhatalmazási rendszer hatálya alá vonni.

---

1 különösen a Bíróságnak a C-352/85. sz., Európai Bizottság kontra Osztrák Köztársaság ügyben 2012 október 16-án hozott ítélete, EU:C:2012:631.

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/61/EU irányelve (2014. május 15.) a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről (HL L 155., 2014.5.23., 1. o.).

(45) A rádióspektrum vagy a számozási erőforrások használatára irányuló jogok, illetve a létesítménytelepítési jogok megadásakor az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell azokat a vállalkozásokat, amelyeknek az ilyen jogokat megadják, a vonatkozó feltételekről. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok meghatározzák a rádióspektrum használatára vonatkozó feltételeket az egyedi használati jogokkal együtt, vagy az általános felhatalmazásban.

(46) Az általános felhatalmazásokban csak olyan feltételek szerepelhetnek, amelyek az elektronikus hírközlési ágazatra jellemzőek. Az általános felhatalmazások nem köthetők olyan feltételekhez, amelyek az egyéb meglévő, nem kifejezetten a hírközlési ágazatra vonatkozó nemzeti jog - különösen a fogyasztóvédelemre vonatkozó jogszabályok - értelmében már alkalmazandók. Az illetékes hatóságok számára például lehetővé kell tenni, hogy tájékoztassák a vállalkozásokat az alkalmazandó környezetvédelmi és területrendezési követelményekről. Az általános felhatalmazás keretében előírt feltételek nem érintik az alkalmazandó jogi rendelkezések 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [1] szerinti meghatározását.

(47) Kívánatos, hogy az általános felhatalmazásban megszabható feltételek tartalmazzanak a fogyatékossággal élő végfelhasználók javát szolgáló különös hozzáférési feltételeket, továbbá eleget tegyenek annak az igénynek, hogy a hatóságok és a segélyhívó szolgálatok jelentős katasztrófák előtt, közben és után tájékoztatni tudják egymást és a nagyközönséget.

(48) Az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó vállalkozások jogait és kötelezettségeit az ilyen felhatalmazásba kifejezetten bele kell foglalni annak érdekében, hogy az Unió egészében garantáltak legyenek az egyenlő feltételek, valamint a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok közötti, összekapcsolásra vonatkozó, határokon átnyúló tárgyalások megkönnyítése érdekében.

(49) Az általános felhatalmazás a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat és nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatásokat biztosító vállalkozásokat feljogosítja arra, hogy ezen irányelv feltételei szerint az összekapcsolásról tárgyalásokat folytassanak. Az elektronikus hírközlő hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nem a nyilvánosság számára biztosító vállalkozások kereskedelmi feltételek mellett tárgyalhatnak az összekapcsolásról.

(50) Az általános felhatalmazás keretében történő feltételszabás, illetve az igazgatási díjak előírása során az illetékes hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük azokat a helyzeteket, amikor az elektronikus hírközlési hálózatot vagy szolgáltatást természetes személyek nem nyereségalapon biztosítják. A nem a nyilvánosság számára nyújtott elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében helyénvaló kisebb számú és enyhébb feltételeket szabni, mint ami a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében indokolt, vagy pedig egyáltalán nem szabni feltételeket.

(51) Azokat az egyedi kötelezettségeket, amelyek az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat - az uniós jognak megfelelően - az ezen irányelvben meghatározott jelentős piaci erejük révén terhelik, az általános felhatalmazásból eredő általános jogoktól és kötelezettségektől elkülönülten kell megállapítani.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

(52) Az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknak az általános felhatalmazásban szereplő, az összekapcsolásra vagy a szolgalomra vonatkozó jogaik megerősítésére lehet szükségük, különösen a regionális vagy helyi közigazgatási szervekkel vagy a más tagállamokban lévő szolgáltatókkal folytatott tárgyalások megkönnyítése érdekében. E célból az illetékes hatóságoknak - vagy kérelemre, vagy az általános felhatalmazás alapján tett bejelentésre automatikus válaszként - nyilatkozatot kell adniuk a vállalkozások részére. Az ilyen nyilatkozatok önmagukban nem alapozhatnak meg jogokra vonatkozó igényeket, és az általános felhatalmazás szerinti jog, a használati jog és mindezen jogok gyakorlása nem függhet a nyilatkozattól.

(53) Az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára igazgatási díj fizetése írható elő, a nemzeti szabályozó hatóságnak vagy más illetékes hatóságnak az általános felhatalmazási rendszer fenntartásával és a használati jogok megadásával összefüggő tevékenységei finanszírozása céljából. Az ilyen díjat az említett tevékenységek tényleges igazgatási költségeinek fedezésére kell korlátozni. E célból biztosítani kell a beszedett díjakról és a felmerült igazgatási költségek teljes összegéről szóló éves beszámoló révén a nemzeti szabályozó hatóságok és más illetékes hatóságok bevételeinek és kiadásainak az átláthatóságát annak érdekében, hogy a vállalkozások ellenőrizni tudják, hogy az igazgatási költségek és a díjak egyensúlyban vannak-e.

(54) Az igazgatási díjak rendszere nem torzíthatja a versenyt, és nem akadályozhatja a piacra lépést. Az általános felhatalmazási rendszer keretében nem lesz lehetséges az egyes vállalkozásokhoz igazgatási költségeket és ezekből eredően díjakat rendelni, kivéve a számozásierőforrás- és a rádióspektrum használati jogok, valamint a létesítmények telepítésére vonatkozó jogok megadásának esetét. Minden alkalmazandó igazgatási díjnak meg kell felelnie valamely általános felhatalmazási rendszer elveinek. Az ilyen díj-hozzárendelési feltételeknek egy tisztességes, egyszerű és átlátható alternatívájára lehet példa a forgalomhoz kapcsolódó elosztási kulcs. Ha az igazgatási díjak nagyon alacsonyak, átalánydíjak vagy az átalánydíjat forgalomhoz kapcsolódó elemmel kombináló díjak is megfelelőek lehetnek. Amennyiben az általános felhatalmazási rendszer igen kis piaci részesedéssel rendelkező vállalkozásokra, például közösségi alapú hálózati szolgáltatókra, valamint olyan szolgáltatókra is kiterjed, amelyek üzleti modellje jelentős mértékű piaci penetráció esetén is csak nagyon korlátozott bevételt tesz lehetővé, a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az igazgatási díjak kiszabása tekintetében megfelelő de minimis küszöbértéket határozzanak meg.

(55) A tagállamoknak szükségük lehet az általános felhatalmazások és a használati jogok esetében alkalmazandó jogok, feltételek, eljárások, költségek és díjak módosítására, amennyiben ez tárgyilagos mérce szerint indokolt. Az ilyen javasolt módosításokról minden érdekelt felet kellő időben, megfelelően értesíteni kell, elegendő lehetőséget adva e feleknek álláspontjuk kifejtésére. Kerülni kell a szükségtelen eljárásokat a meglévő létesítménytelepítési jogoknak, illetve a rádióspektrum vagy a számozásierőforrás- használati jogoknak olyan kisebb mértékű módosítása esetén, amikor a módosítás nem érinti harmadik felek érdekeit. A jogok és kötelezettségek kisebb mértékű módosításai főként adminisztratív jellegűek, amelyek nem érintik az általános felhatalmazások és egyedi használati jogok lényegét, és ezáltal nem keletkeztetnek más vállalkozásokkal szembeni versenyelőnyt.

(56) Tekintettel arra, hogy a beruházások számára biztonságos környezet megteremtése szempontjából fontos a jogbiztonság garantálása, valamint a szabályozás kiszámíthatósága - különösen az új vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében -, a meglévő rádióspektrum vagy a számozásierőforráshasználati jogok vagy a meglévő létesítménytelepítési jogok bárminemű korlátozására vagy visszavonására kiszámítható és átlátható indokoknak és eljárásoknak kell vonatkozniuk. Ennek megfelelően szigorúbb követelmények vagy bejelentési mechanizmus írható elő különösen az olyan esetekben, amikor a használati jogok odaítélése versenyeztetési vagy összehasonlító eljárások alapján történt, vagy amikor a vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlési szolgáltatások (a továbbiakban: a vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások) céljára harmonizált rádióspektrum-sávokat terveznek használni. A hatékony és eredményes rádióspektrum-használattal és a technológiák fejlődésével kapcsolatos indokolásokhoz szolgálhatnak alapul a 676/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban [1] foglalt technikai végrehajtási intézkedések. Továbbá - az olyan esetek kivételével, amikor a javasolt módosítások csekély jelentőségűek -, ha a rádióspektrum-használatra vonatkozó általános felhatalmazásoknak vagy egyedi jogoknak a jogosult beleegyezése nélküli korlátozására, visszavonására vagy módosítására van szükség, erre az érdekelt felekkel való konzultációt követően kerülhet sor. Mivel az általános felhatalmazások vagy jogok szűkítése vagy visszavonása jelentős következményekkel járhat a felhatalmazások és jogok tulajdonosaira nézve, az illetékes hatóságoknak különös gondot kell fordítaniuk arra, hogy az ilyen jellegű intézkedések elfogadása előtt megelőzzék a potenciális kárt, amelyet az intézkedések okozhatnak.

(57) A nemzeti szabályozó hatóságoknak, az egyéb illetékes hatóságoknak és a BEREC-nek tájékoztatást kell kapniuk a piaci szereplőktől ahhoz, hogy feladataikat eredményesen végezhessék el, ideértve annak értékelését is, hogy az általános szerződési feltételek összhangban vannak-e ezen irányelv rendelkezéseivel, anélkül azonban, hogy az értékelés idejére fel kellene függeszteni e szerződési feltételek alkalmazását. Kivételes jelleggel az elektronikus hírközlési szolgáltatási ágazathoz szorosan kapcsolódó más ágazatokban működő, egyéb vállalkozásoktól is szükség lehet tájékoztatás kérésére; ilyenek lehetnek például az olyan tartalomszolgáltatók, amelyek esetleg olyan információknak lehetnek a birtokában, amelyekre a feladataiknak az uniós jog alapján való ellátásához szükség van. Ilyen tájékoztatáskérésre szükség lehet a Bizottság nevében is, hogy teljesíthesse az uniós jog szerinti kötelezettségeit. A tájékoztatáskérésnek arányosnak kell lennie, és nem róhat aránytalan terhet a vállalkozásokra. A nemzeti szabályozó hatóságokhoz és más illetékes hatóságokhoz eljutó információnak nyilvánosan elérhetőnek kell lennie, kivéve amennyiben ez az információ az adatok nyilvánosságára vonatkozó nemzeti szabályokkal összhangban, továbbá az üzleti titokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályokra is figyelemmel, bizalmas.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 676/2002/EK határozata (2002. március 7.) az Európai Közösség rádióspektrum-politikájának keretszabályozásáról (rádióspektrum-határozat) (HL L 108., 2002.4.24. 1. o.).

(58) Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok hatékonyan láthassák el szabályozási feladataikat, az általuk összegyűjtött adatoknak számviteli adatokat is tartalmazniuk kell azokról a kiskereskedelmi piacokról, amelyek olyan nagykereskedelmi piacokhoz kapcsolódnak, amelyeken valamely vállalkozást jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítottak és ennek folytán működését a nemzeti szabályozó hatóság szabályozza. Az adatoknak olyan adatokat is tartalmazniuk kell, amelyek alapján a nemzeti szabályozó hatóság értékelni tudja a használati jogokhoz kapcsolódó feltételek teljesülését, valamint a tervezett műszaki fejlesztéseknek vagy a hálózat topológiáján elvégezni kívánt módosításoknak a verseny alakulására, illetve a másoknak kínált nagykereskedelmi termékekre gyakorolt lehetséges hatását. A rádióspektrum-használati jogokhoz kötődő, a lefedettséggel kapcsolatos követelményekre vonatkozó információk alapvető fontosságúak a hálózatkiépítéssel kapcsolatos feltérképezés teljességének biztosításához. E tekintetben az illetékes hatóságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy előírja a hálózatkiépítéssel kapcsolatos feltérképezéshez megfelelő pontosságú, helyi szintű bontású információk benyújtását.

(59) A hálózatüzemeltetőket és a szolgáltatókat, valamint az érintett illetékes hatóságot terhelő beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségekből fakadó terhek enyhítése érdekében az ilyen kötelezettségnek arányosnak, tárgyilagos mérce szerint indokoltnak és a feltétlenül szükséges mértékre korlátozottnak kell lennie. Ezen belül el kell kerülni, hogy az illetékes hatóságok és a BEREC egymással párhuzamosan ugyanazon információk benyújtását írják elő, és nem szabad előírni az általános felhatalmazásokban szereplő vagy a használati joghoz kapcsolódó valamennyi feltétel tekintetében a megfelelés rendszeres igazolását. A vállalkozásoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy az általuk szolgáltatandó adat felhasználására milyen célból kerül majd sor. Az adatszolgáltatás nem lehet a piacra jutás feltétele. Statisztikai célból előírható, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltetők vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtók a tevékenységük megszüntetését jelentsék be.

(60) A tagállamok azon kötelezettsége, hogy az uniós érdekeknek a nemzetközi megállapodások keretében történő védelméhez szükséges tájékoztatásokat megadják, valamint azon beszámolási kötelezettségek, amelyeket a nem kifejezetten az elektronikus hírközlési ágazatra vonatkozó jog - így például a versenyjogi szabályok - írnak elő, nem sérülhetnek.

(61) Lehetővé kell tenni, hogy egy illetékes hatóság által az üzleti titokra és a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós és nemzeti szabályok szerint bizalmasnak minősített adat továbbítható legyen a Bizottságnak, a BEREC-nek és bármely más hatóságnak, amennyiben az ilyen adatcsere ezen irányelv rendelkezéseinek alkalmazásához feltétlenül szükséges. Az adatcserének a célja szempontjából lényeges és arányos mértékre kell korlátozódnia.

(62) A széles sávú elektronikus hírközlő hálózatokat a technológia, a topológia, az alkalmazott csatorna és a tulajdonviszonyok tekintetében egyre nagyobb változatosság jellemzi A szabályozói beavatkozásnak ezért - ahhoz, hogy hatékony lehessen, és ott érjen el hatást, ahol az szükséges - a hálózati kiépítésre vonatkozó részletes információkra kell támaszkodnia. Ezen információk létfontosságúak a beruházások előmozdítása, az Unión belüli összeköttetések erősítése, az érintett hatóságok és a polgárok tájékoztatása szempontjából. Ki kell terjedniük többek között a rendkívül nagy kapacitású hálózatok létesítésére, valamint a meglévő rézkábeles és egyéb olyan hálózatok jelentős korszerűsítéséhez vagy bővítéséhez kapcsolódó felmérésekre, amelyek nem minden tekintetben felelnek meg a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó teljesítménybeli követelményeknek: ilyen az optikai szál elosztószekrénybe vezetése olyan aktív technológiákkal együttesen, mint a vektorizálás. A vonatkozó előrejelzéseknek legfeljebb hároméves tárgyidőszakra célszerű vonatkozniuk. Az illetékes hatóságok által gyűjtendő információk részletessége és területi pontossága a konkrét szabályozói célkitűzés függvénye kell, hogy legyen, és igazodnia kell az adott szabályozói célhoz. Ezért a területi egységek nagysága - a konkrét tagállami körülmények és a helyi szinten rendelkezésre álló adatok függvényében - tagállamonként eltérő. A statisztikai célú területi egységek nómenklatúrájának (NUTS) 3. szintje valószínűleg a legtöbb esetben nem kellően kis területi egység. A nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságoknak az említett feladatok végzésekor a BEREC bevált módszereket tartalmazó iránymutatására kell támaszkodniuk, ezen iránymutatásokat pedig a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok által a hálózatkiépítéssel kapcsolatos feltérképezés során összegyűjtött tapasztalatokra kell építeni. A titoktartási követelmények sérelme nélkül az illetékes hatóságoknak a 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [1] összhangban nyílt formátumban, a felmérések során gyűjtött információk újrafelhasználására vonatkozó korlátozás nélkül kell közvetlenül hozzáférhetővé tenniük ezeket az információkat, amennyiben azok a piacon nem elérhetők, és a szolgáltatásminőséggel kapcsolatban megfelelő eszközöket kell a végfelhasználók rendelkezésére bocsátaniuk, hogy azok minél jobban megismerjék a rendelkezésre álló összekapcsoltsági szolgáltatásokat. Ilyen információk gyűjtése esetén minden érintett hatóságnak tiszteletben kell tartania a bizalmas adatkezelés elvét, és el kell kerülnie, hogy bármely vállalkozás számára versenyhátrányt okozzon.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK irányelve (2003. november 17.) a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 345., 2003.12.1., 90. o.).

(63) Az Unión belüli digitális szakadék áthidalása alapvetően fontos ahhoz, hogy az Unió valamennyi polgára hozzáférjen az internetes és digitális szolgáltatásokhoz. E célból egyes konkrét, pontosan meghatározott területeken biztosítani kell az illetékes hatóságok számára a lehetőséget, hogy felkérjék a vállalkozásokat és a hatóságokat, hogy az e területeken telepítendő rendkívül nagy kapacitású hálózatok esetében jelentsék be telepítési szándékukat, elegendő időt biztosítva számukra a körültekintő vizsgálaton alapuló válaszadáshoz. Az előrejelzésben nyújtott információkban tükröződnie kell annak, hogy az adatgyűjtés időpontjában milyenek az elektronikus hírközlő hálózatok ágazatának gazdasági kilátásai és a vállalkozás beruházási szándékai annak érdekében, hogy meg lehessen határozni a különböző területeken rendelkezésre álló internetkapcsolatokat. Amennyiben egy vállalkozás vagy hatóság adott területre vonatkozóan telepítési szándékot jelent be, a nemzeti szabályozó hatóság vagy az egyéb illetékes hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy előírhassa más vállalkozásoknak és hatóságoknak is, hogy nyilatkozzanak arról, hogy kívánnak-e rendkívül nagy kapacitású hálózatokat telepíteni, vagy tervezik-e jelentős mértékben, legalább 100 Mbps letöltési sebességű teljesítményre korszerűsíteni vagy kiterjeszteni hálózatukat azon a területen. Az említett eljárás átláthatóságot fog teremteni mindazon vállalkozások és hatóságok számára, amelyek jelezték, hogy érdekeltek az adott területen való telepítésben, mivel így üzleti terveik kialakításakor fel tudják mérni, hogy milyen versenyre számíthatnak más hálózatok részéről. Ez az átláthatóság csak abban az esetben jár kedvező hatással, ha a piac résztvevői a valóságnak megfelelő és jóhiszemű választ adnak a felkérésre.

(64) Bár a piaci résztvevők előre nem látott, objektív és megfelelően alátámasztott indokok alapján megváltoztathatják telepítési terveiket, az illetékes hatóságoknak be kell avatkozniuk - többek között abban az esetben is, ha közfinanszírozást is érint a kérdés -, és adott esetben bírságot szabhatnak ki, amennyiben valamely vállalkozás vagy hatóság tudatosan vagy súlyos gondatlanságból megtévesztő, téves vagy hiányos tájékoztatást nyújtott számukra. A bírságról szóló, vonatkozó rendelkezés alkalmazása céljából súlyos gondatlanság alatt olyan helyzet értendő, amikor a megtévesztő, téves vagy hiányos tájékoztatásra a vállalkozás vagy hatóság olyan magatartása vagy belső szervezési sajátossága következtében kerül sor, amely messze elmarad az információközlés során való körültekintő eljárás követelményétől. A súlyos gondatlanság megvalósulásának nem feltétele az, hogy a vállalkozásnak vagy a hatóságnak tudomása legyen a közölt információ megtévesztő, téves vagy hiányos voltáról, hanem elegendő, ha ennek ismertnek kellett volna lennie abban az esetben, ha az információközlést körültekintően szervezték volna meg vagy hajtották volna végre. Fontos, hogy a bírságok a versenyre vagy a közfinanszírozású projektekre gyakorolt negatív hatást figyelembe véve megfelelő visszatartó erővel bírjanak. A bírságokkal kapcsolatos rendelkezések nem érinthetik a nemzeti jogszabályok értelmében fennálló kártérítési jogosultságot.

(65) A kiszámítható beruházási környezet kialakítása érdekében az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése iránt érdeklődő vállalkozások és hatóságok részére információt nyújtsanak arról, hogy az adott területen léteznek-e vagy tervbe vannak-e véve egyéb hálózatfejlesztések, például a 100 Mbps-nél alacsonyabb letöltési sebességűek tekintetében.

(66) Fontos, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és más illetékes hatóságok a javasolt határozatokról minden érdekelt féllel konzultáljanak, az adott kérdés összetettségét szem előtt tartva elegendő időt biztosítsanak számukra, hogy megtegyék észrevételeiket, és a végső határozat elfogadása előtt vegyék figyelembe azok észrevételeit. Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti szintű határozatok ne legyenek hátrányosak a belső piac működésére vagy az EUMSZ egyéb céljaira, a nemzeti szabályozó hatóságoknak bizonyos határozattervezeteket véleményezésre a Bizottság és más nemzeti szabályozó hatóságok részére is meg kell küldeniük. Helyénvaló, ha az illetékes hatóságok az érdekelt felekkel az ezen irányelvben említett esetekben minden olyan intézkedéstervezetről konzultálnak, amely befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

(67) Mivel az ágazati környezetet versenyhelyzet jellemzi, figyelembe kell venni az érdekelt felek, köztük a felhasználók és a fogyasztók álláspontját. A polgárok érdekeinek kellő figyelembevétele érdekében a tagállamoknak megfelelő konzultációs mechanizmust kell életbe léptetniük. Ez a mechanizmus olyan testület formáját ölthetné, amely - a nemzeti szabályozó hatóságtól, valamint a szolgáltatóktól függetlenül - kutatást végezne a fogyasztással kapcsolatos olyan kérdésekről, mint például a fogyasztói magatartás és a szolgáltatóváltási mechanizmusok, továbbá átlátható módon működne és hozzájárulna az érintettek konzultációja terén már meglévő mechanizmusokhoz. Ezenkívül létre lehetne hozni egy olyan mechanizmust, amely lehetővé teszi a jogszerű tartalom előmozdításához kapcsolódó kérdésekben való megfelelő együttműködést. Semmiféle, ilyen mechanizmus alapján elfogadott együttműködési eljárás sem teheti azonban lehetővé az internethasználat rendszeres felügyeletét.

(68) A bírósági eljáráson kívüli jogvitarendezési eljárások gyors és költséghatékony eszközt jelenthetnek a végfelhasználók, különösen a fogyasztók, valamint a mikro- és a kisvállalkozások számára jogaik érvényesítéséhez a 2003/361/EK bizottsági ajánlás [1] mellékletében meghatározottak szerint. A tagállamoknak lehetővé kell tenniük, hogy a nemzeti szabályozó hatóság vagy a végfelhasználói jogok tekintetében illetékes egyéb hatóság vagy legalább egy, a végfelhasználói jogok területén bizonyított szakértelemmel rendelkező független szerv ellássa az alternatív vitarendezési szerv szerepkörét. E vitarendezési feladatkör tekintetében az említett hatóságok számára nem adható utasítás. Mivel sok tagállam már a fogyasztóktól eltérő olyan végfelhasználók számára is létrehozott jogvitarendezési eljárásokat, akikre nem vonatkozik a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv [2], észszerű fenntartani az ágazatspecifikus jogvitarendezési eljárásokat mind a fogyasztók, mind pedig - amennyiben a tagállamok az eljárások hatályát kiterjesztik rájuk - más végfelhasználók, különösen a mikro- és a kisvállalkozások számára. A peren kívüli vitarendezéssel összefüggésben a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy fenntartsák a 2013/11/EU irányelv rendelkezésein túlmenő, magasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosító meglévő szabályaikat, vagy ilyen új szabályokat vezessenek be.

1 A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003,május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói alternatív vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).

(69) Ha ugyanazon tagállamban működő vállalkozások között az ezen irányelv hatálya alá tartozó tárgyban jogvita merül fel, pl. a hozzáférési és összekapcsolási kötelezettséggel vagy a végfelhasználói névjegyzékek átadásának módjával kapcsolatban, azon sértett fél számára, amelyik jóhiszeműen tárgyalt, de nem ért el megállapodást, lehetővé kell tenni, hogy a jogvita megoldása végett a nemzeti szabályozó hatósághoz fordulhasson. A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a felekre kötelező döntést hozzanak a vitában. A nemzeti szabályozó hatóságnak a valamely tagállamban elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtók, illetve a kapcsolódó eszközök üzemeltetői közötti jogvita megoldásában történő közreműködése során az ezen irányelv alapján fennálló kötelezettségeknek való megfelelés biztosítására kell törekedni.

(70) Az uniós illetve a nemzeti jog alapján biztosított jogorvoslati jogokon kívül szükség van egy, a jogvitában érintett bármelyik fél kérelmére megindítható egyszerű eljárásra az olyan határokon átnyúló jogviták megoldására, amelyek olyan vállalkozások között merülnek fel, amelyek több tagállamban is biztosítanak vagy jogosultak biztosítani elektronikus hírközlő hálózatokat vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat.

(71) A BEREC fontos feladatai közé tartozik, hogy a határokon átnyúló jogvitákkal kapcsolatban adott esetben véleményeket bocsásson ki. Ilyen esetekben a nemzeti szabályozó hatóságoknak az egyes vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségek kiszabására, illetve a jogviták egyéb módon történő megoldására irányuló intézkedéseik meghozatalakor teljes mértékben figyelembe kell venniük a BEREC véleményét.

(72) Ha a tagállamok nem egyeztetnek egymással a saját területükön belüli rádióspektrum-használat megszervezése tekintetében, akkor - ha nem kerül sor a kétoldalú tagállamközi tárgyalás útján való rendezésre - olyan jelentős, zavarás okozta problémák keletkezhetnek, amelyek komolyan befolyásolhatják a digitális egységes piac fejlődését. A tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük az egymás közötti, határokon átnyúló káros zavarások elkerülése érdekében. A határokon átnyúló koordináció elősegítésének feladatával a 2002/622/EK bizottsági határozattal [1] létrehozott, rádiófrekvencia-politikával foglalkozó csoportot (RSPG) célszerű megbízni, valamint e csoportnak célszerű ellátnia a tagállamok közötti, határokon átnyúló jogviták rendezésére kijelölt fórum szerepét. Az RSPG által javasolt megoldásra támaszkodva egyes helyzetekben végrehajtási intézkedés szükséges a határokon átnyúló zavarások végleges megszüntetése céljából, illetve annak érdekében, hogy végre lehessen hajtani olyan, az uniós jog szerinti koordinált megoldást, amelyben két vagy több tagállam kétoldalú tárgyalások keretében megállapodott. A tagállamok és az Unióval szomszédos országok közötti koordináció hiánya szintén jelentős zavarási problémákat eredményezhet. A tagállamoknak meg kell tenniük a megfelelő lépéseket az Unióval határos országok viszonylatában felmerülő, határokon átnyúló káros zavarások elkerülése érdekében, és e célból együtt kell működniük egymással. A harmadik országokból kiinduló, határokon átnyúló káros zavarások által érintett tagállamok kérésére az Uniónak teljes körű támogatást kell nyújtania, ezen tagállamok számára.

1 A Bizottság 2002. július 26-i 2002/622/EK határozata (2002. július 26.) a rádiófrekvencia-politikával foglalkozó csoport létrehozásáról (HL L 198., 2002.7.27., 49. o.).

(73) A rádiófrekvencia-politikával foglalkozó csoport (RSPG) egy olyan magas szintű bizottsági tanácsadó csoport, amely a 2002/622/EK határozattal jött létre abból a célból, hogy hozzájáruljon a belső piac fejlesztéséhez, és segítse az uniós rádióspektrum-politika kidolgozását, figyelembe véve különböző gazdasági, politikai, kulturális, stratégiai, egészségügyi és szociális szempontokat, valamint technikai paramétereket. A csoportot a stratégiai rádióspektrumpolitikáért átfogó szakpolitikai felelősséggel rendelkező testületek vezetőinek kell alkotniuk. A csoport feladata, hogy segítséget nyújtson és tanácsot adjon a Bizottságnak a rádióspektrum-politikával kapcsolatban. Mindez várhatóan tovább növeli a rádióspektrum-politika láthatóságát a többi uniós szakpolitikai területen, és biztosítja az ágazatok közötti egységességét mind uniós, mind nemzeti szinten. A csoport feladata továbbá, hogy kérésre az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is tanácsot adjon. Az RSPG továbbá fórumot biztosít a tagállamok számára a rádióspektrummal kapcsolatos, ezen irányelv szerinti kötelezettségeik végrehajtásának koordinálásához, és fontos szerepet játszik olyan, a belső piac szempontjából alapvető jelentőséggel bíró területeken, mint a határokon átnyúló koordináció vagy a szabványosítás. Műszaki vagy szakértői munkacsoportok is felállíthatók, hogy segítsék a plenáris üléseken zajló egyeztetéseket, amelyek során a tagállamok és a Bizottság magas rangú képviselői kialakítják a szakpolitikai kereteket. A Bizottság jelezte, hogy ezen irányelv hatálybelépését követő hat hónapon belül módosítani kívánja a 2002/622/EK határozatot, hogy abban szerepeljenek az ezen irányelv által az RSPG-re ruházott új feladatok.

(74) Az illetékes hatóságoknak az általános felhatalmazásra, illetve a használati jogokra vonatkozó feltételeket figyelemmel kell kísérniük és teljesülésüket biztosítaniuk kell, és ezen belül biztosítaniuk kell az eredményes és hatékony rádióspektrum-használatot, valamint a lefedettséggel és a szolgáltatásminőséggel kapcsolatos követelmények teljesülését, és ennek érdekében e feltételek megsértése esetén hatékony közigazgatási szankciókat kell kiszabniuk, beleértve a pénzbírságot, az eltiltást és a használati jogok visszavonását. A vállalkozásoknak a lehető legpontosabb és legteljesebb információkat kell biztosítaniuk az illetékes hatóságok részére, hogy azok elvégezhessék felügyelettel kapcsolatos feladataikat.

(75) Az általános felhatalmazásokhoz és az egyedi használati jogokhoz fűzött feltételek körének olyannak kell lennie, amely az uniós és a nemzeti jog szerinti követelmények és kötelezettségek teljesítéséhez kifejezetten szükséges.

(76) Az illetékes szabályozó hatóság határozata által érintett valamennyi fél számára biztosítani kell a jogot arra, hogy olyan szervezethez forduljon jogorvoslatért, amely független az érintett felektől, és védve van az eléje kerülő kérdések független elbírálásának veszélyeztetésére alkalmas külső beavatkozással vagy politikai nyomással szemben. Ez a szervezet lehet bíróság. Ezen túlmenően biztosítani kell, hogy minden olyan vállalkozás, amely úgy véli, hogy létesítménytelepítési jog megadása iránti kérelmét nem az ebben az irányelvben meghatározott alapelvekkel összhangban kezelték, jogosult legyen az ilyen határozatok ellen jogorvoslattal élni. Ez a jogorvoslati eljárás nem sértheti a nemzeti igazságszolgáltatási rendszereken belüli hatáskörmegosztást és a jogi, illetve természetes személyek nemzeti jog szerinti jogait. A tagállamoknak minden esetben biztosítaniuk kell az ilyen határozatok tényleges bírósági felülvizsgálatához való jogot.

(77) A piaci szereplők jogbiztonságának szavatolása céljából a jogorvoslati szerveknek hatékonyan kell teljesíteniük feladataikat. Különösen el kell kerülni a jogorvoslati eljárás indokolatlan hosszúra nyúlását. Az illetékes hatóság határozatának hatályát felfüggesztő ideiglenes intézkedések csak sürgős esetekben, az intézkedést kérő félnek okozott súlyos, helyrehozhatatlan kár megelőzése érdekében hozhatók, valamint ha az érdekek egyensúlyban tartása ezt megkívánja.

(78) A jogorvoslati szervek igen különböző módon élnek a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok határozatait felfüggesztő ideiglenes intézkedések alkalmazásának lehetőségével. A következetesség növelése érdekében közös, a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban lévő normákat kell követni. A jogorvoslati szerveknek is jogot kell biztosítani arra, hogy a BEREC által közzétett rendelkezésre álló információt igényelhessék. Mivel a jogorvoslathoz való jog nagyon fontos a keretszabályozás egészének működése szempontjából, valamennyi tagállamban mechanizmust kell létrehozni a jogorvoslatokra és az illetékes hatóságok határozatait felfüggesztő határozatokra vonatkozó információk összegyűjtésére és a Bizottságnak, valamint a BEREC-nek történő jelentésére. A mechanizmusnak biztosítania kell, hogy a Bizottság vagy a BEREC adatbázis létrehozása céljából megkapja a tagállamoktól a határozatok és ítéletek szövegét.

(79) A polgárok és az érdekelt felek érdekében, valamint abból a célból, hogy az érintett felek kifejthessék véleményüket, az elektronikus hírközlés belső piacát megszilárdító uniós mechanizmus alkalmazása során növelni kell az átláthatóságot, többek között annak előírása által, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a Bizottságnak, a BEREC-nek és a többi tagállam szabályozó hatóságának küldött értesítéssel egyidejűleg közzétegyenek minden intézkedéstervezetet. Minden ilyen intézkedéstervezetet indokolással és részletes elemzéssel kell ellátni.

(80) A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét, rendelkezhessen arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóság vonja vissza intézkedéstervezetét abban az esetben, ha az intézkedés az érintett belső piacok meghatározásával vagy a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások kijelölésével kapcsolatos, és a szóban forgó határozat akadályt jelentene a belső piac számára vagy összeegyeztethetetlen lenne az uniós joggal, és különösen a nemzeti szabályozó hatóságok által követendő ágazatpolitikai célkitűzésekkel. Ez az eljárás nem sérti az (EU) 2015/1535 irányelvben előírt értesítési eljárást és a Bizottságnak az uniós jog megsértése tekintetében az EUMSZ szerint fennálló előjogait.

(81) Az érdekelt felekkel tartott nemzeti konzultációt az uniós szintű konzultáció előtt kell megtartani az elektronikus hírközlés belső piaca megszilárdításának céljából és a korrekciós intézkedések következetes alkalmazására vonatkozó eljárásnak megfelelően annak érdekében, hogy az uniós szintű konzultáció során megjelenhessen az érdekeltek álláspontja. Ezzel elkerülhető lenne egy második uniós szintű konzultáció szükségessége abban az esetben, ha a tervezett intézkedés a nemzeti konzultáció eredményeként módosul.

(82) Fontos, hogy a keretszabályozás végrehajtása kellő időben történjen. Ha a Bizottság olyan határozatot hozott, amelyben valamelyik nemzeti szabályozó hatóságot egy tervezett intézkedés visszavonására kötelezte, a nemzeti szabályozó hatóságnak vissza kell vonnia intézkedéstervezetét vagy be kell nyújtania a Bizottságnak az átdolgozott intézkedést. Annak érdekében, hogy a piaci szereplők tájékoztatást kapjanak a piac-felülvizsgálat időtartamával, továbbá a jogbiztonság növelése érdekében az átdolgozott intézkedés Bizottságnak történő bejelentésére határidőt kell megállapítani.

(83) Az uniós mechanizmus, amelynek révén a Bizottság megkövetelheti, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a szabályozni kívánt piacok meghatározásával és a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások megállapításával kapcsolatban tervezett intézkedésüket visszavonják, nagymértékben hozzájárult az egységes szemléletmód kialakításához azon körülmények azonosításában, amelyek fennállása esetén előzetes szabályozás alkalmazható, illetve amelyek esetén a vállalkozások e szabályozás hatálya alá tartoznak. A 2002/21/EK irányelv 7. és 7a. cikkében előírt eljárások kapcsán szerzett tapasztalatok szerint a korrekciós intézkedések nemzeti szabályozó hatóságok általi alkalmazásában - hasonló piaci feltételek fennállása esetén is - meglévő következetlenségek alááshatják az elektronikus hírközlés belső piacát. A Bizottságnak és a BEREC-nek - illetékességi körükön belül - ennélfogva részt kell venniük a nemzeti szabályozó hatóságok által javasolt intézkedéstervezetekre vonatkozó jogorvoslatok alkalmazásában kialakított magasabb szintű következetesség biztosításában. Továbbá a kötelezettségeknek az első koncentrációs vagy elosztási ponton túl történő kiterjesztéséhez kapcsolódó, vállalkozásokra vonatkozó intézkedéstervezetek tekintetében - függetlenül attól, hogy az említett vállalkozások jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokként azonosították-e -, amennyiben megkettőzést nehezítő olyan, jelentős mértékű és állandó, fizikai vagy gazdasági akadályok kezelése szükséges vagy a kiemelkedően magas kapacitású hálózati elemek szabályozásához kapcsolódó intézkedéstervezetek tekintetében, abban az esetben, ha a BEREC is osztja a Bizottság aggályait, a Bizottságnak jogosultnak kell lennie arra, hogy a nemzeti szabályozó hatóságoktól kérje az intézkedéstervezetek visszavonását. A Bizottságnak a határozat vagy az ajánlás meghozatalát megelőzően konzultálnia kell a BEREC-kel a nemzeti szabályozó hatóságok piacelemzéssel kapcsolatos szakértelmének hasznosítása érdekében.

(84) Mivel az uniós szintű konzultációs mechanizmus rövid határidőket tartalmaz, ezért a Bizottságot fel kell hatalmazni ajánlások vagy iránymutatások elfogadására a Bizottság és a nemzeti szabályozó hatóságok közötti információcsere eljárásainak egyszerűsítése céljából, például a stabil piacokra vonatkozóan vagy azon esetek tekintetében, amikor egy korábban bejelentett intézkedés csak kisebb mértékben módosítandó. A Bizottságot fel kell hatalmazni továbbá arra, hogy bizonyos esetekben az eljárások egyszerűsítése céljából lehetővé tegyék az értesítési eljárás alóli mentesítést.

(85) A nemzeti szabályozó hatóságok számára elő kell írni az egymással, a BEREC testülettel és a Bizottsággal folytatandó átlátható együttműködést, hogy ezen irányelv következetes alkalmazása minden tagállamban biztosított legyen.

(86) Annak érdekében, hogy a keretszabályozás valóban hozzájárulhasson a belső piac kialakításához és kiteljesítéséhez, a nemzeti szabályozó hatóságok mérlegelési szabadságát össze kell egyeztetni a koherens szabályozási gyakorlat kialakításának és a keretszabályozás következetes alkalmazásának igényével. Ezért kívánatos, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok támogassák a Bizottság és a BEREC belső piaccal összefüggő tevékenységét.

(87) Azok az intézkedések, amelyek a tagállamok közötti kereskedelmet érinthetik, olyan intézkedések, amelyek közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére oly módon, amely a belső piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállambeli vállalkozásokra vagy felhasználókra ezek között szerepelnek: olyan intézkedések, amelyek a más tagállamok felhasználói által fizetendő árakat érintik; olyan intézkedések, amelyek egy másik tagállamban letelepedett vállalkozás elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtására való képességét érintik, és különösen olyan intézkedések, amelyek a tagországok közötti szolgáltatásnyújtás képességét érintik; valamint olyan intézkedések, amelyek a piaci szerkezetet vagy a piacra jutást érintik és más tagállamok vállalkozásaira nézve következményekkel járnak.

(88) Összehangoltabban lehetne meghatározni, illetve alkalmazni a kiválasztási eljárások azon elemeit és a rádióspektrum-használati joghoz fűzött azon feltételeket, amelyek jelentős hatással vannak a piaci feltételekre és a versenyre, így például a piacra való belépésre és a terjeszkedésre, amennyiben létezne egy olyan koordinációs mechanizmus, melynek keretében az RSPG a nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság kérésére - illetve kivételes esetben saját kezdeményezés alapján - a bevált gyakorlatról való egyeztetés céljából szakértői értékelési fórumot hívna össze az intézkedéstervezetek vizsgálata céljából, mielőtt adott tagállam megadná a megfelelő használati jogokat. A szakértői értékelési fórum az egymástól tanulás eszközeként szolgál. A szakértői értékelési fórum célja, hogy hozzájáruljon a bevált gyakorlatok tagállamok közötti hatékonyabb cseréjéhez, és növelje a versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárások átláthatóságát. A szakértői értékelési folyamat nem kezelendő a nemzeti engedélyezési eljárások hivatalos feltételeként. Az egyeztetéshez a szakértői értékelési fórumot összehívó nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság által nyújtott tájékoztatást kell alapul venni, amelynek egy szélesebb körű nemzeti szintű intézkedés alegységét képező intézkedésre kell vonatkoznia; a szélesebb nemzeti szintű intézkedés vonatkozhat a használati jogok megadására, kereskedelmére és haszonbérbe adására, időtartamára, megújítására vagy módosítására. Ezért a nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság a rádióspektrum-használati jogok korlátozására irányuló adott kiválasztási eljáráshoz kapcsolódó olyan egyéb intézkedéstervezetekről - vagy azok különböző aspektusairól - is információval szolgálhat, amelyek nem képezik részét a szakértői értékelési mechanizmusnak. Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket az információkat benyújthassák egységes jelentéstételi formátumban - ha rendelkezésre áll ilyen - az RSPG-tagoknak való továbbítás céljából.

(89) Amennyiben a rádióspektrum adott vállalkozások részére történő harmonizált kijelöléséről uniós szinten született megállapodás, a tagállamoknak a nemzeti frekvencia-felosztási tervben szereplő rádióspektrum használatára vonatkozó jogok megadása során szigorúan alkalmazniuk kell az ilyen megállapodásokat.

(90) Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy azokban az esetekben, amikor rádiófrekvenciák használata várhatóan több országot is érint, megfontolhassák annak lehetőségét, hogy a használati jogok megadásakor közös felhatalmazási eljárást alkalmaznak.

(91) Valamennyi, ezen irányelv harmonizált alkalmazását biztosító bizottsági határozatnak a szabályozási alapelvekre, megközelítésekre és módszertanra kell korlátozódnia. A kétségek elkerülése érdekében nem rendelkezhet olyan részletekről, amelyeknek rendszerint a nemzeti körülményeket kell tükrözniük, és nem tilthatja meg az olyan alternatív megközelítéseket, amelyektől jogosan várható, hogy egyenértékű hatással járnak. Az ilyen határozatnak arányosnak kell lennie, és nem befolyásolhatja a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak a belső piac számára akadályt nem jelentő döntéseit.

(92) Az Unió és a tagállamok a szabványokkal, valamint a távközlő hálózatok és távközlési szolgáltatások keretszabályozásával kapcsolatban kötelezettségvállalásokat tettek a Kereskedelmi Világszervezetben.

(93) A szabványosításnak elsősorban piacvezérelt folyamatnak kell maradnia. Azonban még mindig lehetnek olyan helyzetek, amikor az belső piacon belül az interoperabilitásnak és a felhasználók választási szabadságának a javítása, továbbá az összekapcsolhatóságnak az ösztönzése érdekében helyénvaló megkövetelni a meghatározott uniós szintű szabványoknak való megfelelést. Nemzeti szinten a tagállamokra az (EU) 2015/1535 irányelv vonatkozik. Az ezen irányelv szerinti szabványosítási eljárások nem sértik a 2014/30/EU [1], a 2014/35/EU [2], valamint a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet.

(94) Azon szolgáltatók számára, amelyek nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltetnek vagy nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtanak vagy mindkettőt biztosítanak, elő kell írni, hogy tegyenek intézkedéseket a hálózatok és a szolgáltatások biztonságának garantálására, valamint a biztonsági események hatásának megelőzésére, illetve minimalizálására. Az ezen intézkedések által a hálózatok és a szolgáltatások tekintetében biztosított biztonsági szintnek - figyelembe véve az ezen intézkedések területén elért legújabb eredményeket - meg kell felelnie a kockázat mindenkori mértékének. A biztonsági intézkedéseknek legalább az alábbi tényezők összes releváns szempontját figyelembe kell venniük: a hálózatok és a berendezések biztonsága tekintetében: fizikai és környezeti biztonság, az ellátás biztonsága, a hálózatokhoz való hozzáférés szabályozása és a hálózatok integritása; a biztonsági események kezelése tekintetében: kezelési eljárások, a biztonsági események észlelésének képessége, az azokról való jelentéstétel és kommunikáció; az üzletmenetfolytonosság-menedzsment tekintetében: a szolgáltatás folytonosságát szolgáló stratégiai terv és vészhelyzeti tervek, katasztrófaelhárítási képességek; a monitoring, az audit és a tesztelés tekintetében pedig: a nyomon követésre és a naplózásra vonatkozó előírások, a vészhelyzeti tervek gyakorlása, a hálózat és a szolgáltatások tesztelése, biztonsági értékelések és a megfelelés nyomon követése; valamint a nemzetközi szabványoknak való megfelelés.

(95) A számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások egyre nagyobb jelentőségére tekintettel gondoskodni kell arról, hogy - sajátos jellegüket és gazdasági fontosságukat szem előtt tartva - ezekre a szolgáltatásokra is megfelelő biztonsági követelmények vonatkozzanak. Az ilyen szolgáltatások nyújtóinak is tehát a kapcsolódó kockázatoknak megfelelő biztonsági szintet kell biztosítaniuk. Tekintettel arra, hogy a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások nyújtói általában nem gyakorolnak tényleges ellenőrzést a hálózaton történő jelátvitel felett, az ilyen szolgáltatások esetében a fennálló kockázati szint bizonyos tekintetben alacsonyabb, mint a hagyományos elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében. Ezért azokban az esetekben, amikor a fennálló kockázatok konkrét értékelése ezt indokolja, a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokra vonatkozóan a szolgáltatók által foganatosított intézkedések lehetnek kevésbé szigorúak. Értelemszerűen ugyanezt a megközelítést kell alkalmazni az olyan személyközi hírközlési szolgáltatásokra, amelyekhez számhasználat kapcsolódik, és amelyek esetében a szolgáltató nem gyakorol tényleges ellenőrzést a hálózaton történő jelátvitel felett.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/30/EU irányelve (2014. február 26.) az elektromágneses összeférhetőségre vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizálásáról (HL L 96., 2014.3.29., 79. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/35/EU irányelve (2014. február 26.) a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 96., 2014.3.29., 357. o.).

(96) A nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak tájékoztatniuk kell a felhasználókat a kiemelt, illetve jelentős biztonsági fenyegetésekről, és azokról az intézkedésekről, amelyeket a kommunikáció biztonságának védelme érdekében - például különleges szoftvertípusok vagy titkosítási technológiák alkalmazásával - megtehetnek. A felhasználók ilyen fenyegetésekről való tájékoztatásának követelménye nem mentesítheti a szolgáltatót az alól a kötelezettség alól, hogy saját költségére megtegye a felmerülő biztonsági fenyegetések orvoslásához és a szolgáltatás normál biztonsági szintjének visszaállításához szükséges megfelelő és azonnali intézkedéseket. A felhasználóknak a biztonsági fenyegetésekre vonatkozó ezen tájékoztatást díjmentesen kell biztosítani.

(97) A hálózatok és a szolgáltatások biztonságának megóvása érdekében, valamint a tagállamok arra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, hogy gondoskodjanak alapvető biztonsági érdekeik és a közbiztonság védelméről, továbbá a bűncselekmények nyomozásának, felderítésének és a vádeljárás alá vonásának lehetővé tétele érdekében elő kell mozdítani például a titkosítás - adott esetben a végponttól végpontig terjedő titkosítás - használatát, valamint a titkosítást szükség esetén az alapértelmezett és beépített biztonság és adatvédelem elveivel összhangban kötelezővé kell tenni.

(98) Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok integritásának és rendelkezésre állásának fenntartásáról. Az Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökségnek (a továbbiakban: ENISA) - többek között szakértői tevékenységgel és tanácsadással, valamint a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítésével - hozzá kell járulnia az elektronikus hírközlés biztonságának fokozásához. Az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell a feladataik ellátásához szükséges eszközökkel, beleértve a hálózatok és a szolgáltatások biztonsági szintjének meghatározásához szükséges információhoz való hozzájutásra vonatkozó jogosultságot is. A hatóságoknak továbbá rendelkezniük kell a hálózatok vagy a szolgáltatások működésére nézve jelentős hatással járó, valós biztonsági eseményekkel kapcsolatos, átfogó és megbízható adatokhoz való hozzájutásra vonatkozó jogosultsággal is. A hatóságokat szükség esetén az (EU) 2016/1148 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel[1] létrehozott, számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportoknak (CSIRT-eknek) kell segíteniük. A számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok felkérhetők például arra, hogy az illetékes hatóságokat tájékoztassák a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat és a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat érintő kockázatokról és biztonsági eseményekről, és javasoljanak módszereket azok kezelésére.

(99) Ha az elektronikus hírközlés biztosítása olyan közjavakra támaszkodik, amelyek használata egyéni jóváhagyás alá esik, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a jóváhagyás kiadásáért felelős hatóságot felhatalmazzák arra, hogy - az ezen irányelvben előirányzott eljárásokkal összhangban - az ilyen közjavak optimális felhasználásának biztosítása érdekében díjakat vessenek ki. A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottakon túlmenően semmilyen más díjat nem szabhatnak ki a hálózatok üzemeltetéséért és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásáért. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak a szóban forgó díjak kiszabása tekintetében egységes megközelítést kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy az általános felhatalmazási eljárás vagy az egyedi használati jogok kapcsán ne rójanak indokolatlan pénzügyi terhet az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetőire és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóira.

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1148 irányelve (2016. július 6.) a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről (HL L 194., 2016.7.19., 1. o.).

(100) Az erőforrások optimális felhasználása érdekében a díjaknak tükrözniük kell az érintett piac gazdasági és technikai helyzetét, valamint a piac értékét meghatározó egyéb jelentős tényezőket. Ugyanakkor a díjakat úgy kell megszabni, hogy az biztosítsa a rádióspektrum hatékony kijelölését és használatát. Ez az irányelv nem sérti a használati jogra és az eszközkiépítési jogokra vonatkozó díjak felhasználási célját. Lehetővé kell tenni, hogy az ilyen díjak felhasználhatók legyenek például a nemzeti szabályozó hatóságok és más illetékes hatóságok olyan tevékenységeinek finanszírozására, amelyek igazgatási díjakkal nem fedezhetők. Ha a versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárások esetében a rádióspektrum-használati jogra vonatkozó díj - teljes egészében vagy részben - egyszeri összegből áll, a fizetési szabályoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen díj a gyakorlatban ne vezessen olyan feltételek alapján történő kiválasztáshoz, amelyek nem függnek össze a rádióspektrum legelőnyösebb felhasználásának céljával. Lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság rendszeresen közzétegyen a rádióspektrum kijelölésére, a számozási erőforrások kijelölésére, illetve a szolgalmi jogok megadására vonatkozó legjobb gyakorlatról szóló teljesítményfelmérő tanulmányokat és egyéb szükségesnek ítélt iránymutatásokat.

(101) A vállalkozásokra kivetett, rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó díjak befolyásolhatják a gazdasági szereplők döntését a szóban forgó jogok kérelmezéséről és a rádióspektrum-erőforrások igénybevételéről. Az optimális rádióspektrum-kihasználás érdekében a tagállamoknak ezért úgy kell tartalékárakat megállapítaniuk, hogy az az említett jogok hatékony kiosztását eredményezze, függetlenül az alkalmazott kiválasztási eljárás típusától. A tagállamok figyelembe vehetik azokat a lehetséges költségeket is, amelyek a szakpolitikai célkitűzések érvényesítése céljából szabott engedélyezési feltételek teljesítéséhez kapcsolódnak. Ilyenkor az érintett piac versenyhelyzetét és ennek keretében az erőforrások alternatív felhasználási lehetőségeit is szem előtt kell tartani.

(102) A rádióspektrum-források optimális használata a megfelelő hálózatok és az azokhoz kapcsolódó eszközök rendelkezésre állásától függ. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy amennyiben a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok rádióspektrum-használati vagy létesítménytelepítési jogokhoz kapcsolódó díjakat alkalmaznak, figyelembe vegyék, hogy a források lehető leghatékonyabb kiaknázása érdekében biztosítani kell a folyamatos infrastruktúra-fejlesztést. A tagállamoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy a rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó díjak tekintetében a lehető legteljesebb mértékben olyan fizetési feltételeket alkalmazzanak, amelyek a fizetést az adott forrás tényleges rendelkezésre állásától teszik függővé, így támogatva az infrastruktúra-fejlesztés előmozdításához szükséges beruházásokat és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtását. E fizetési feltételeket a rádióspektrum-használati jogok megadására irányuló eljárás megnyitása előtt, objektív, átlátható, arányos és megkülönböztetésmentes módon kell meghatározni.

(103) Biztosítani kell, hogy a létesítmények telepítésére vonatkozó jog megadására gyors, megkülönböztetéstől mentes és átlátható eljárások álljanak rendelkezésre a tisztességes és hatékony verseny feltételeinek biztosítása érdekében. Ez az irányelv nem sérti azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek az ingatlan kisajátítását vagy használatát, a tulajdonosi jogok szokásos gyakorlását és a közterület szokásos használatát szabályozzák, továbbá nem sérti a tulajdoni rendre irányadó tagállami szabályokra vonatkozó semlegesség elvét.

(104) Az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői és az elektronikus hírközlési szolgáltatók részére kiadott, a közvagy a magántulajdonban lévő ingatlanok igénybevételére feljogosító engedélyek alapvető tényezőt képeznek az elektronikus hírközlő hálózatok, illetve az új hálózati elemek létesítése szempontjából. A szolgalmi jogok engedélyezésére vonatkozó eljárások feleslegesen bonyolult és hosszadalmas volta jelentősen akadályozza a verseny kialakulását. Ennek megfelelően egyszerűsíteni kell azt az eljárást, amelynek révén az engedéllyel rendelkező vállalkozások szolgalmi jogokhoz jutnak. Az illetékes hatóságoknak koordinálniuk kell a szolgalmi jogok megszerzését, lehetővé téve ezáltal a vonatkozó információk saját honlapjukon való hozzáférhetővé tételét.

(105) Annak érdekében, hogy a piacra való belépés vagy az új hálózatok kiépítése méltányos, hatékony és környezettudatos módon, a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokat az általuk üzemeltetett elektronikus hírközlő hálózatokhoz való hozzáférés biztosítása tekintetében terhelő kötelezettségektől függetlenül legyen lehetséges, meg kell erősíteni a tagállamok jogait a szolgalmi jogok birtokosaival szemben. A létesítmények megosztásának fokozása csökkentheti az elektronikus hírközlő infrastruktúra kiépítése kapcsán jelentkező környezeti költséget, jól szolgálja a közegészséget és a közbiztonságot, továbbá segíti a település- és területrendezési célok megvalósítását. Az illetékes hatóságokat fel kell jogosítani annak megkövetelésére, hogy a köztulajdonban vagy magántulajdonban lévő ingatlanon, ingatlan felett vagy ingatlan alatt létesítmények telepítésére jogosult vállalkozások - olyan konkrét területeken, amelyeken az említett közérdekek indokolják a megosztást - megosszák az ilyen létesítményt vagy ingatlant - ideértve a fizikai helymegosztást is - egy megfelelő ideig tartó olyan nyilvános konzultációt követően, amelynek keretében minden érdekeltnek megadták a lehetőséget nézetei kifejtésére. Ez olyan esetekben lehet szükséges, amikor az altalaj túlterhelt, vagy természeti akadályon kell áthaladni. Az illetékes hatóságoknak jogosultsággal kell rendelkezniük különösen annak előírására, hogy - környezetvédelmi okból vagy egyéb közérdekből kifolyólag - a hálózati elemeket és a kapcsolódó eszközöket, például az alépítményeket, a kábelcsatornákat, a tartóoszlopokat, az ellenőrzőaknákat, a szekrényeket, az antennákat, a tornyokat és egyéb támasztószerkezeteket, az épületeket vagy az épületek kábelbevezetését megosszák, továbbá az építési munkákat jobban összehangolják. Ezzel szemben a nemzeti szabályozó hatóságok feladata kell, hogy legyen a létesítményvagy ingatlanmegosztással összefüggésben felmerülő költségek megosztására vonatkozó szabályok megállapítása annak érdekében, hogy az érintett vállalkozások kockázatvállalása megfelelően jutalmazva legyen. A 2014/61/EU irányelv által kiszabott kötelezettségek fényében az illetékes hatóságoknak és különösen a helyi hatóságoknak a nemzeti szabályozó hatóságokkal együttműködve megfelelő koordinációs eljárásokat kell létrehozniuk az állami építési munkák és az egyéb megfelelő, köztulajdonban lévő létesítmények vagy ingatlanok vonatkozásában, ideértve adott esetben az olyan eljárásokat, amelyek lehetővé teszik annak biztosítását, hogy az érdekelt felek információkat kapjanak a megfelelő, köztulajdonban lévő létesítményekről vagy ingatlanokról, valamint a folyamatban lévő és a tervezett közmunkákról, hogy az érdekelt feleket időben értesítsék az ilyen munkákról, továbbá hogy a megosztást a lehető legnagyobb mértékben elősegítsék.

(106) Amennyiben a mobilszolgáltatóknak környezetvédelmi okokból tornyokon vagy antennatartókon osztozniuk kell, az ilyen kötelező közös használat közegészségügyi okokból az egyes üzemeltetők számára engedélyezett maximális sugárzási teljesítményszint csökkentéséhez vezethet, ez viszont szükségessé teheti, hogy a szolgáltatók - az országos lefedettség biztosítása érdekében - több adóállomást telepítsenek. Az illetékes hatóságoknak törekedniük kell a szóban forgó környezetvédelmi és közegészségügyi megfontolások összeegyeztetésére, figyelembe véve az 1999/ 519/EK tanácsi ajánlásban[1] szereplő elővigyázatossági megközelítést is.

(107) A rádióspektrum a jelentős társadalmi és piaci értékkel bíró, szűkösen rendelkezésre álló közjavak közé tartozik. A rádiótávközlés-alapú elektronikus hírközlési szolgáltatások alapvető eleme, és amennyiben ilyen szolgáltatásokhoz kapcsolódik, azt a nemzeti szabályozó hatóságoknak vagy egyéb illetékes hatóságoknak a tevékenységüket szabályozó összehangolt célok és elvek szerint, valamint tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok szerint, hatékonyan kell kiosztaniuk és kijelölniük, figyelembe véve a rádióspektrum-használatával összefüggő demokratikus, társadalmi, nyelvi és kulturális érdekeket. A 676/2002/EU határozat megteremti a rádióspektrum harmonizálásának keretszabályozását.

(108) Az Unió rádióspektrum-politikával kapcsolatos tevékenységei nem sérthetik az uniós vagy nemzeti szinten az uniós joggal összhangban a közérdekű célok elérése érdekében, különösen nyilvános kormányzati és védelmi hálózatokkal, a tartalomszabályozással és az audiovizuális és médiapolitikával kapcsolatban hozott intézkedéseket, valamint a tagállamok saját rádióspektrumuk közrend, közbiztonság és védelem céljából való megszervezésére és felhasználására vonatkozó jogát.

(109) A széles körű összekapcsolhatóság biztosítása valamennyi tagállamban alapvető fontosságú a gazdasági és társadalmi fejlődéshez, a közéletben való részvételhez és a társadalmi és területi kohézióhoz. Azzal párhuzamosan, hogy az összekapcsolhatóság és az elektronikus hírközlés használata fokozatosan az európai társadalom és jólét lényegi elemévé válik, a tagállamoknak törekedniük kell az egész Unióban a vezeték nélküli, széles sávú lefedettség biztosítására. Ilyen lefedettséghez arra van szükség, hogy a tagállamok megfelelő lefedettségi követelményeket határozzanak meg; e követelményeknek az egyes területekhez kell igazodniuk és csak arányos mértékű terhet szabad jelenteniük annak érdekében, hogy ne gátolják a szolgáltatókat a kiépítésben. Tekintettel arra a fontos szerepre, amelyet az egyes rendszerek - például a rádiós helyi hálózatok (RLAN-ok) - játszanak a nagy sebességű vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások beltéri biztosításában, olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek annak biztosítására irányulnak, hogy az olyan sávokban is elegendő mennyiségű spektrum álljon rendelkezésre, amelyek különösen értékes eszköznek minősülnek - különösen beltéren - az általános lefedettséget biztosító vezeték nélküli hálózatok költséghatékony telepítése szempontjából. Ezen felül az Unión belüli jó minőségű, földfelszíni vezeték nélküli lefedettség megteremtésére irányuló, az üzemeltetői engedélykötelezettségekkel kapcsolatos bevált nemzeti gyakorlatokra épülő egységes és összehangolt intézkedésekkel kell törekedni a többéves rádióspektrum-politikai program azon célkitűzésének elérésére, hogy 2020-ra valamennyi uniós polgár bel- és kültéren egyaránt a lehető legnagyobb - legalább 30 Mbps - sebességű széles sávhoz férhessen hozzá, valamint hogy megvalósuljon a gigabites társadalomra vonatkozó ambiciózus elképzelés az Unióban. Ezek az intézkedések előmozdítják az innovatív digitális szolgáltatásokat, és hosszú távú társadalmi és gazdasági előnyöket biztosítanak. A megszakítatlan területi lefedettségnek és a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti összekapcsoltságnak a lehető legnagyobb mértékűnek és megbízhatónak kell lennie az olyan, országhatárokon belüli és nemzetközi szolgáltatások és alkalmazások elősegítése érdekében, mint az „összekapcsolt” autók és az e-egészségügy.

1 A Tanács 1999/519/EK ajánlása (1999. július 12.) a lakosságot érő elektromágneses sugárterhelés (0 Hz-300 GHz) korlátozásáról (HL L 199., 1999.7.30., 59. o.).

(110) Alapvetően fontos feladat biztosítani, hogy a lakosság ne legyen kitéve a közegészséget veszélyeztető mértékű elektromágneses sugárzásnak. Az egységesebb kiépítési feltételek biztosítására való törekvés érdekében a tagállamoknak Unió-szerte következetességre kell törekedniük ebben a kérdésben, különös figyelemmel az 1999/ 519/EK ajánlásban szereplő elővigyázatossági megközelítésre. A tagállamoknak megfelelő esetben az (EU) 2015/ 1535 irányelvben ismertetett eljárást kell alkalmazniuk annak érdekében is, hogy biztosítsák az átláthatóságot az érdekelt felek számára, és lehetővé tegyék a többi tagállam és a Bizottság számára, hogy reagáljanak.

(111) A rádióspektrum harmonizálása és koordinálása, illetve a berendezésekre vonatkozó, a szabványosításra is kiterjedő szabályozás egymást kiegészítő tevékenységek, és ezeket közös céljaik elérése érdekében az RSPG támogatásával szorosan össze kell hangolni. A CEPT részére a 676/2002/EK határozat értelmében adott megbízásokat tartalmi és időbeli szempontból is össze kell hangolni a szabványügyi szervezetekhez, például az Európai Távközlési Szabványügyi Intézethez érkező szabványosítási kérelmek útján, többek között a rádió-vevőkészülékek paraméterei tekintetében; ez várhatóan megkönnyíti a jövőbeli rendszerek bevezetését, elősegíti a rádióspektrum-megosztási lehetőségeket és biztosítja a hatékony rádióspektrum-gazdálkodást.

(112) A harmonizált rádióspektrum iránti kereslet az Unió különböző részein eltérő. Azokban az esetekben, amikor regionális vagy nemzeti szinten nincs igény harmonizált sávra vagy valamely harmonizált sáv egy részére, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy kivételes jelleggel - például azért, hogy bizonyos használati módok tekintetében ellensúlyozzák a piaci kínálat hiányát - engedélyezzék a sáv alternatív használatát mindaddig, amíg arra igény mutatkozik, és feltéve, hogy az alternatív használat nem befolyásolja a sáv más tagállam általi harmonizált használatát, és megszűnik, amint a harmonizált használat iránti igény felmerül.

(113) A technológia- és szolgáltatássemleges engedélyezésen keresztül - azaz annak lehetővé tételével, hogy a rádióspektrum felhasználói maguk választhatják meg az elektronikus hírközlési szolgáltatások számára rendelkezésre állónak nyilvánított, a vonatkozó nemzeti rádiófrekvencia-kiosztási tervekben az uniós jogszabályokkal összhangban meghatározott rádióspektrum-sávokban alkalmazandó legjobb technológiákat és szolgáltatásokat („technológiasemlegesség és szolgáltatássemlegesség elve”) - biztosított a rádióspektrum-gazdálkodás és a rádióspektrumhoz való hozzáférés rugalmassága. El kell érni, hogy a technológiák és a szolgáltatások közigazgatási kijelölésére csak akkor kerüljön sor, ha közérdekű célokról van szó, valamint e kijelölések egyértelműen indokoltak és felülvizsgálatuk rendszeres időközönként megtörténik.

(114) A technológiasemlegesség elve korlátozásainak megfelelőeknek kell lenniük, és azokat a káros zavarás elkerülésének szükségessége - például emissziós maszkok és energiaszint előírásával -, a közegészségügy védelme - a lakosságot érő elektromágneses sugárzás korlátozásával - és a szolgáltatások megfelelő működésének a szolgáltatás megfelelő szintű műszaki minősége révén történő biztosítása - azonos rádióspektrum-sávban több szolgáltatás használatának nem szükségszerű kizárása mellett -, továbbá a méltányos rádióspektrum-megosztás igénye - különösen ha a rádióspektrum-használatot kizárólag általános felhatalmazás körébe tartozik-, a rádióspektrum hatékony használatának fenntartása, illetőleg az uniós joggal összhangban álló közérdekű cél megvalósítása kell, hogy indokolja.

(115) Kívánatos, hogy a rádióspektrum felhasználói szabadon megválaszthassák azokat a szolgáltatásokat is, amelyeket a rádióspektrumban kínálni kívánnak. Másrészről lehetővé kell tenni, hogy a szükségesnek ítélt körben és az arányosság szem előtt tartásával engedélyezhetők legyenek olyan intézkedések, amelyek egyértelműen meghatározott közérdekű célból szükségesek, így például az élet biztonsága szempontjából, a társadalmi, a regionális vagy a területi kohézió elősegítéshez vagy a rádióspektrum elégtelen kihasználásának elkerüléséhez szükségesek. Az említett céloknak magukban kell foglalniuk - az uniós joggal összhangban a tagállamok által meghatározott - kulturális és a nyelvi sokszínűség, valamint a médiapluralizmus előmozdítását. Az életbiztonság védelmét vagy kivételesen más, a tagállamok által az uniós joggal összhangban meghatározott közérdekű célok megvalósítását igénylő eseteket kivéve az intézkedések nem eredményezhetik bizonyos szolgáltatások kizárólagos használatát, hanem oly módon kell elsőbbséget biztosítaniuk, hogy ugyanabban a rádióspektrum-sávban - a lehetőségekhez mérten - egyidejűleg más szolgáltatások is nyújthatók, illetve más technológiák is alkalmazhatók legyenek. A kulturális és a nyelvi sokszínűség, valamint a médiapluralizmus előmozdításával kapcsolatos esetleges kivételek körének és természetének meghatározása tagállami hatáskörbe tartozik.

(116) Mivel a rádióspektrum konkrét technológiák és szolgáltatások számára történő felosztása kivételt képezne a technológia- és a szolgáltatássemlegesség elve alól és korlátozná a szolgáltatás, illetőleg az alkalmazott technológia megválasztásának szabadságát, a felosztásra irányuló javaslatoknak minden esetben átláthatónak kell lenniük, és nyilvános konzultációra kell őket bocsátani.

(117) Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy kivételes esetben közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból korlátozzák az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetetésének és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának szabadságát, meg kell indokolniuk a korlátozást.

(118) A rádióspektrummal való gazdálkodás során gondoskodni kell a káros zavarás elkerüléséről. Ennek megfelelően, hogy a szabályozói beavatkozás a káros zavarás megelőzéséhez szükséges mértékre szorítkozhasson, pontos meghatározást kell adni a káros zavarás fogalmára, figyelembe véve a káros zavarás elleni védelemre irányuló fejlett módszereket is annak érdekében, hogy az említett technológiák és rádióspektrum-gazdálkodási módszerek alkalmazásával a lehető legteljesebb mértékben elkerülhető legyen a káros zavarástól való mentesség és a nem védett jelleg elvének érvényesülése. A közlekedés határokon átnyúló ágazat, és a közlekedést érintő digitalizálás különféle kihívásokat jelent. A közlekedési eszközök (például metró, autóbusz, gépkocsi, tehergépjármű, vonat) egyre autonómabbak, és egyre nagyobb mértékben kapcsolódnak össze. A belső piacon a járművek könnyebben mozognak országhatárokon át. A járművek és a fedélzeti kommunikációs rendszerek biztonságos és hatékony működéséhez rendkívül fontos a megbízható kommunikáció biztosítása és a káros zavarások kizárása.

(119) A rádióspektrum iránti igény növekedése, valamint a rádióspektrumhoz való rugalmasabb hozzáférést és rugalmasabb rádióspektrum-használatot igénylő különféle alkalmazások és technológiák terjedése miatt a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a megosztott rádióspektrum-használatot, és ennek érdekében meg kell határozniuk az egyes helyzeteknek leginkább megfelelő konkrét engedélyezési rendszereket, valamint az azokhoz kapcsolódó megfelelő és átlátható szabályokat, illetve feltételeket. A megosztott rádióspektrum-használat egyre növekvő mértékben biztosítja a hatékony és eredményes használatot, mivel - további rádióspektrum-források elérhetővé tétele érdekében - lehetővé teszi több független felhasználó vagy eszköz számára, hogy különböző jogi szabályozások alapján hozzáférjenek ugyanahhoz a rádióspektrum-sávhoz, fokozza a rádióspektrum-használat hatékonyságát és az új felhasználókat hozzásegíti a rádióspektrum használatához. A megosztott rádióspektrumhasználat - amely történhet általános felhatalmazás vagy engedélymentes használat alapján - bizonyos megosztási feltételek mellett lehetővé teszi több felhasználó számára, hogy ugyanazt a rádióspektrumot különböző földrajzi helyekről, illetve különböző időpontokban elérjék és használják. A megosztott spektrumhasználat történhet továbbá olyan megoldások keretében kibocsátott egyedi használati jogok alapján, mint például az engedélyezett megosztott hozzáférés, amelynek során - a minimálisan garantált rádióátviteli minőség biztosítása érdekében - valamennyi felhasználó (a meglévő felhasználó és az új felhasználók) az illetékes hatóságok felügyelete alatt megállapodik a megosztott hozzáférés feltételeiben. A különböző engedélyezési rendszerek alapján történő megosztott rádióspektrum-használat lehetővé tétele esetén a tagállamoknak az egyes engedélyezési rendszerekre vonatkozóan nem szabad jelentősen eltérő használati időtartamokat meghatározniuk.

(120) A rádióspektrum-használatra vonatkozó általános felhatalmazások lehetővé tehetik a rádióspektrum leghatékonyabb használatát, egyes esetekben előmozdíthatják az innovációt, valamint elősegítik a versenyt, ugyanakkor más esetekben, bizonyos körülmények megléte esetén előfordulhat, hogy az egyedi rádióspektrum-használati jogok megadása jelenti a leginkább megfelelő engedélyezési rendszert. Megfontolandó például az egyedi rádióspektrumhasználati jogok alkalmazása akkor, ha a rádióspektrum kedvező hullámterjedési jellemzői vagy az adatátvitel tervezett teljesítményszintje miatt olyan a szolgáltatás elvárt minősége, ami lehetetlenné teszi, hogy az általános felhatalmazások alapján történő használat keretében kezelni lehessen a zavarással kapcsolatos problémákat. A például a vevőkészülékek ellenálló képességének fokozását szolgáló technikai intézkedésekkel lehetővé válhat az általános felhatalmazások használata vagy a rádióspektrum-megosztás, valamint a káros zavarástól való mentesség és a nem védett jelleg elvét alkalmazó rendelkezések szisztematikus alkalmazásának az elkerülése.

(121) A kiszámíthatóságnak, a jogbiztonságnak és a beruházási környezet stabilitásának a biztosítása érdekében a tagállamoknak előre meg kell határozniuk azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a jogtulajdonosok az egyedi használati jogokhoz és az általános felhatalmazásokhoz fűzött feltételek végrehajtásakor teljesítik-e a hatékony rádióspektrum-használat célkitűzését. Az érdekelteket be kell vonni az említett feltételek meghatározásába, és világosan tájékoztatni kell őket arról, hogy mi alapján fogják kötelezettségeik teljesítését értékelni.

(122) Annak érdekében, hogy például versenyellenes erőforrás-halmozás révén ne lehessen korlátozni a piacra történő belépést, a tagállamoknak hatékonyan kell érvényesíteniük a rádióspektrum-jogokhoz kapcsolt feltételeket, és ebben szükség szerint valamennyi illetékes hatóságnak részt kell vennie. A végrehajtási feltételek közé kell tartoznia a „használd, vagy elveszíted” elven alapuló megoldás alkalmazásának. Annak érdekében, hogy a rádióspektrumhasználat elmaradása miatti szankciók kiszabásának lehetősége tekintetében garantálni lehessen a jogbiztonságot, előre meg kell határozni bizonyos használati küszöbértékeket, többek között az időhöz, a mennyiséghez vagy az azonosított rádióspektrumhoz kapcsolódóan. A rádióspektrum-kereskedelemnek és a rádióspektrum bérbeadásnak biztosítania kell a jogok eredeti jogtulajdonosa általi tényleges használatát.

(123) Amennyiben egy rádióspektrum-sáv harmonizált feltételeit a 676/2002/EK határozatnak megfelelően megállapították, az illetékes hatóságoknak kell dönteniük az adott sávra vagy annak részeire alkalmazandó, leginkább megfelelő engedélyezési rendszerről. Amennyiben a tagállamok várhatóan hasonló problémákkal szembesülhetnek, és ezekre a problémákra eltérő megoldásokat alkalmazhatnának, az széttagolttá tenné a berendezések belső piacát, és ezáltal késleltetné az 5G rendszerek kiépítését, ezért ezekben az esetekben a hatályban lévő műszaki harmonizációs intézkedések tudomásul vétele mellett szükségessé válhat, hogy a Bizottság - a rádiófrekvencia-politikával foglalkozó csoport véleményének lehető legteljesebb mértékű figyelembevétele mellett - közös megoldásokat ajánljon. Ez olyan közös eszközkészletet biztosíthatna a tagállamok számára, amelyet figyelembe tudnának venni annak meghatározásakor, hogy adott sávra vagy annak valamely részére - olyan tényezőktől függően, mint a népsűrűség, a sávok hullámterjedési jellemzői, a városi és vidéki használat közötti különbségek, a meglévő szolgáltatások védelmének esetleges szükségessége, valamint az, hogy a döntés milyen hatással lesz a méretgazdaságosságra a gyártás területén - mely következetes engedélyezési rendszerek alkalmazása lenne a megfelelő.

(124) A hálózati infrastruktúra megosztása és bizonyos esetekben a rádióspektrum-megosztás lehetővé teheti a rádióspektrum hatékonyabb és eredményesebb használatát, és biztosíthatja a hálózatok gyors kiépítését, különösen az alacsonyabb népsűrűségű területeken. A rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó feltételek meghatározásakor az illetékes hatóságoknak meg kell fontolniuk, hogy - a versenyjog elveit szem előtt tartva - az eredményes és hatékony rádióspektrum-használat biztosítása vagy a lefedettséggel kapcsolatos követelmények teljesülése érdekében vállalkozások közötti megosztási vagy koordinációs megoldásokat is engedélyezzenek.

(125) A használati jogok megadása során a technológia- és a szolgáltatássemlegesség elvének tiszteletben tartására vonatkozó követelmények, valamint a vállalkozások közötti jogátruházás lehetőségének bővülése megalapozza a nyilvánosságnak szánt elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának szabadságát, ami egyben a közérdekű célok elérését is segíti. Ez az irányelv nem érinti azt a lehetőséget, hogy a rádióspektrum kijelölése akár közvetlenül az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói részére történjen, akár az ilyen hálózatokat és szolgáltatásokat felhasználó szervezetek részére történjen. Ezek a szervezetek lehetnek rádiós vagy televíziós műsorterjesztők. Az adott rádióspektrum használatának jogához fűzött feltételek teljesítése és az általános felhatalmazáshoz fűzött feltételek teljesítése minden esetben annak a vállalkozásnak a kötelessége, amely az adott rádióspektrum-használati jog jogosultja. Az audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtásával kapcsolatban a műsorszolgáltatókra rótt egyes kötelezettségek - a tagállamok által az uniós jogszabályokkal összhangban meghatározott konkrét közérdekű célok elérése érdekében - a rádióspektrum-használati jogok megadására vonatkozó egyedi kritériumok és eljárások alkalmazását tehetik szükségessé. A szóban forgó jogok megadására vonatkozó eljárásnak azonban minden esetben pártatlannak, átláthatónak, megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lennie.

(126) A Bíróság joggyakorlata értelmében az EUMSZ 56. cikke által garantált jogok bármilyen nemzeti korlátozásának tárgyilagos mérce szerint indokoltnak és arányosnak kell lennie, és az ilyen korlátozás nem lépheti túl a célok eléréséhez szükséges mértéket. Továbbá a nyílt eljárás nélkül odaítélt rádióspektrumot nem szabad attól a közérdekű céltól eltérő célokra használni, amelyre vonatkozóan odaítélésre került. Ilyen esetben az érdekelt feleknek lehetőséget kell biztosítani észrevételeik észszerű időn belül történő megtételére. A jog megadása iránti kérelmezési eljárás részeként a tagállamoknak meg kell győződniük arról, hogy a kérelmező képes lesz-e teljesíteni az ilyen joghoz fűzendő feltételeket. E feltételeknek tükröződniük kell a kiválasztási kritériumokban, amelyeket a kiválasztási versenyeljárások megkezdése előtt, objektív, átlátható, arányos és megkülönböztetésmentes módon kell meghatározni. E kritériumok alkalmazása érdekében a kérelmezőtől kérhetik, hogy az e feltételek teljesítésére vonatkozó képességének bizonyítása céljából nyújtsa be a szükséges információkat. Amennyiben ilyen információt nem szolgáltat, a rádióspektrum-használati jogra vonatkozó kérelme elutasítható.

(127) A jogok odaítélését megelőzően a tagállamok csak azon elemek ellenőrzését írhatják elő, amelyeket egy átlagos gondossággal eljáró kérelmező bizonyítani tud, kellően figyelembe véve, hogy a rádióspektrum a jelentős társadalmi és piaci értékkel bíró, szűkösen rendelkezésre álló közjavak közé tartozik. Ez nem érinti azt a lehetőséget, hogy amennyiben a kritériumok teljesítése kezdetben észszerűen nem volt elvárható, a kiválasztási kritériumok teljesülése utólagosan ellenőrzésre kerüljön, például részcélok kijelölésével. A hatékony és eredményes spektrumhasználat fenntartása érdekében a tagállamoknak - a korlátozott időtartamra szóló, kísérleti jellegű használat elősegítésének sérelme nélkül - nem szabad jogokat odaítélniük olyan esetben, amikor a vizsgálat arra utal, hogy a kérelmező nem tud megfelelni a feltételeknek. Ha a rádióspektrum-használati engedélyek időtartama kellően hosszú, az valószínűsíthetően növeli a beruházási környezet kiszámíthatóságát, és ezáltal gyorsítja a hálózatok kiépítését és javítja a szolgáltatások minőségét, továbbá biztosítja a rádióspektrum-kereskedelemhez és a spektrum bérbeadásához szükséges stabilitást. A rádióspektrum-használat időtartamát úgy kell meghatározni - azt az esetet kivéve, ha a jogot korlátlan időtartamra ítélték oda -, hogy szem előtt kell tartani az elérendő célokat és azt, hogy az időtartam kellően hosszú legyen a befektetések megtérüléséhez. Míg a hosszabb időtartam révén biztosítható a beruházási környezet kiszámíthatósága, az eredményes és hatékony rádióspektrum-használatot biztosító intézkedések révén - mint például az illetékes hatóság felhatalmazása arra, hogy a használati jogokhoz kapcsolódó feltételek nem teljesítése esetén módosítsa vagy visszavonja az adott jogot, vagy a rádióspektrum-kereskedelem és bérbeadás megkönnyítése - megelőzhető a rádióspektrum nemkívánatos halmozása és növelhető a rádióspektrumforrásokhoz való hozzájutás rugalmassága. A díjak éves szintű megállapítása szintén alkalmas a rádióspektrum jogosult általi használatának folyamatos értékelésére.

(128) Figyelemmel a műszaki innováció fontosságára, lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok - szigorúan olyan egyedi korlátozásokkal és feltételekkel, amelyeket e jogok kísérleti jellege indokol - kísérleti célra is kiadhassanak rádióspektrum-használati jogokat.

(129) A korábban már odaítélt harmonizált rádióspektrum-használati jogok megújításának mérlegelésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a megújítás mennyire segítené elő a szabályozási keret, illetve az uniós és a nemzeti jog egyéb célkitűzéseinek elérését. Az ilyen döntéseket nyílt, megkülönböztetésmentes és átlátható eljárás alapján kell meghozni, és annak vizsgálatára kell alapozni, hogy az érintett jogokhoz kapcsolódó feltételek hogyan teljesültek. Annak értékelésekor, hogy szükség van-e a jogok megújítására, a tagállamoknak az odaítélt jogok megújítása által a versenyre gyakorolt hatást kell összevetniük azzal a hatással, amely a hatékonyabb kiaknázás vagy új, innovatív használati módok előmozdítása révén lenne elérhető akkor, ha a sáv új felhasználók előtt nyílna meg. Lehetővé kell tenni, hogy az illetékes hatóságok e tekintetben úgy dönthessenek, hogy csak korlátozott időtartamra engedélyezik a megújítást a kialakult használat komoly zavarának megelőzése érdekében. Az ezen irányelv alkalmazásának kezdőnapja előtt odaítélt jogok megújítására vonatkozó döntések meghozatalakor be kell tartani minden meglévő alkalmazandó szabályt, ugyanakkor a tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy döntéseik ne hátráltassák ezen irányelv célkitűzéseinek teljesülését.

(130) A meglévő harmonizált rádióspektrum-használati jogok megújításakor a tagállamoknak nemcsak azt kell vizsgálniuk, hogy szükség van-e a jog megújítására, hanem felül kell vizsgálniuk a kapcsolódó díjakat is annak érdekében, hogy azok továbbra is az optimális használatot mozdítsák elő, figyelembe véve többek között a piaci fejleményeket és a műszaki fejlődést. A jogbiztonság érdekében a meglévő díjak kiigazításakor minden esetben ugyanazokat az elveket kell szem előtt tartani, mint az új használati jogok odaítélésekor.

(131) A hatékony rádióspektrum-gazdálkodás biztosítható a már odaítélt rádióspektrum további hatékony használatának elősegítése révén. Annak érdekében, hogy a jogtulajdonosok jogbiztonságot élvezzenek, a használati jogok megújításának lehetőségét az adott jog lejárta előtt kellő időben kell mérlegelni, például legalább két évvel a jogok lejárta előtt, ha e jogokat legalább 15 évre adták meg, kivéve ha az adott jog odaítélésekor kifejezetten kizárták a megújítás lehetőségét. A folyamatos erőforrás-gazdálkodás érdekében az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az említett lehetőség mérlegelését saját kezdeményezésre és a jogosult kérésére is végezhessék. A jogok megújítása nem történhet a jogosult akarata ellenére.

(132) A rádióspektrum-használati jogok átruházása a hatékony spektrumhasználat fokozásának hatásos eszköze lehet. A rugalmasság és a hatékonyság, valamint a rádióspektrum piac általi értékelésének lehetővé tétele érdekében a tagállamoknak alapesetben lehetővé kell tenniük, hogy a rádióspektrum-felhasználók spektrumhasználati jogaikat harmadik félre átruházhassák és harmadik félnek haszonbérbe adhassák, egyszerű eljárást követve és a szóban forgó jogokhoz kapcsolódó feltételek, illetve a versenyszabályok betartása mellett, a témában illetékes nemzeti szabályozó hatóságok felügyelete mellett. A jogok átruházásának és haszonbérbe adásának megkönnyítése érdekében, a 676/2002/EK határozat szerint elfogadott műszaki végrehajtási intézkedések betartása mellett, a tagállamoknak a rádióspektrum-használati jogok felosztására vagy felbontására, illetve a használati feltételek felülvizsgálatára irányuló kérelmeket is mérlegelniük kell.

(133) A rádióspektrum-használati jogok megadása vagy megújítása során hozott, kifejezetten a verseny előmozdítását célzó intézkedésekről annak a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságnak kell döntenie, amely rendelkezik a szükséges gazdasági, műszaki és piaci ismeretekkel. A rádióspektrum-kiosztási feltételek befolyásolhatják az elektronikus hírközlési piacot jellemző versenyhelyzetet és a piacra lépési feltételeket. A rádióspektrumhoz való korlátozott hozzáférés - különösen akkor, ha a rádióspektrum szűkös - akadályozhatja a piacra lépést, illetve hátráltathatja a beruházásokat, a hálózat kiépítését, az új szolgáltatások vagy alkalmazások nyújtását, az innovációt és a versenyt. Az új használati jogok, köztük a jogátruházás vagy jog haszonbérbe adása útján megszerzett jogok, valamint a rádióspektrum-használatra vonatkozó új rugalmas kritériumok bevezetése szintén hatást gyakorolhat a verseny jelenlegi helyzetére. A verseny előmozdítását célzó bizonyos feltételek - nem megfelelő alkalmazásuk esetén - más hatással is járhatnak; például a rádióspektrum-korlátok alkalmazása és a rádióspektrum bizonyos célra való fenntartása a rádióspektrum mesterségesen okozott szűkösségéhez vezethet, a nagykereskedelmi hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek kiszabása piaci erő hiányában feleslegesen korlátozhat egyes üzleti modelleket, és a jogátruházások korlátozása gátolhatja a másodlagos piacok létrejöttét. Ezért ilyen feltételek kiszabása tekintetében következetes és objektív versenytesztre van szükség, és azt következetesen alkalmazni kell. Az ilyen intézkedések alkalmazásának tehát olyan alapos és objektív piacelemzésre kell támaszkodnia, amelynek során a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok értékelik a piacot és az azon uralkodó versenyfeltételeket. A nemzeti illetékes hatóságoknak ugyanakkor minden esetben biztosítaniuk kell a rádióspektrum hatékony és eredményes használatát, és el kell kerülniük a versenyellenes erőforrás-halmozásból eredő versenytorzulást.

(134) Az RSPG véleménye szerint a 676/2002/EK határozat alapján harmonizált rádióspektrum-sávok használatának lehetővé tétele tekintetében közös határidő elfogadása egyrészről szükséges lehet a határokon átnyúló zavarások elkerülése érdekében, másrészről elősegítheti a kapcsolódó műszaki harmonizációs intézkedésekben rejlő előnyök kiaknázását a berendezések gyártásával foglalkozó piac, illetve a rendkívül nagy kapacitású hálózatok és szolgáltatások kiépítése szempontjából. Egy adott rádióspektrum-sáv használatának lehetővé tétele azt jelenti, hogy általános felhatalmazási rendszer vagy egyedi használati jogok alapján rádióspektrum kijelölésére kerül sor, hogy engedélyezni lehessen a rádióspektrum használatát, amint a kijelölési eljárás befejeződött. Rádióspektrum-sávok kijelölése érdekében szükségessé válhat más felhasználók által már használt sávok felszabadítása és az érintettek kompenzálása. A harmonizált sávok elektronikus hírközlési szolgáltatások - köztük az 5G - céljára történő használatának lehetővé tétele tekintetében közös határidő alkalmazását azonban az egyes tagállamokban befolyásolhatják olyan problémák, amelyek a tagállamok közötti vagy harmadik országokkal való, megoldatlan határokon átnyúló koordinálási kérdésekhez, az adott sáv meglévő használói általi műszaki átállás biztosításának összetettségéhez, a sáv használatának közérdekű célon alapuló korlátozásához, a nemzeti biztonság és védelem garantálásához vagy vis maiorhoz kapcsolódnak. A tagállamoknak mindenesetre meg kell tenniük minden intézkedést annak érdekében, hogy a késedelmeket a minimálisra csökkentsék a földrajzi lefedettség, az időzítés és a rádióspektrum-tartomány tekintetében. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a tagállamok - adott esetben, a releváns körülményekről alkotott értékelésük alapján - kérhessék az Uniót, hogy nyújtson jogi, politikai és technikai támogatást az Unióval szomszédos országokkal - beleértve a tagjelölt és csatlakozó országokat is - felmerülő rádióspektrum-koordinációs problémák megoldásához oly módon, hogy az érintett tagállamok teljesíteni tudják az uniós jog szerinti kötelezettségeiket.

(135) Annak érdekében, hogy nagy sebességű helyhez kötött és vezeték nélküli hálózatoknak az 5G keretén belül történő megvalósítása céljából 2020-ra biztosított legyen a rádióspektrum nagyobb részének koordinált rendelkezésre állása, beleértve az RSPG az 5G cselekvési terv céljainak 2020-ra történő teljesítésére alkalmas kiemelt sávként azonosította a 3,4-3,8 GHz-es és a 24,25-27,5 GHz-es sávot. A 40,54-3,5 GHz-es és a 66-71 GHz-es sávot szintén további vizsgálatra érdemes sávtartományként jelölték meg. Ezért szükséges biztosítani, hogy 2020. december 31-re a 3,4- 3,8 GHz-es és a 24,25-27,5 GHz-es sáv vagy azoknak egy részei rendelkezésre álljanak olyan földi rendszerek számára, amelyek vezeték nélküli széles sávú szolgáltatásoknak a 676/2002/EK határozattal összhangban elfogadott műszaki végrehajtási intézkedésekkel megállapított harmonizált feltételek melletti nyújtására képesek, az (EU) 2017/ 899 európai parlamenti és tanácsi határozat[1] kiegészítéseként, mivel az említett sávok mindegyike olyan különös tulajdonságokkal rendelkezik - a lefedettség és az adatkapacitás tekintetében -, amelyek megfelelő kombinációjuk kialakításával lehetővé teszik az 5G-re vonatkozó követelmények teljesítését. A tagállamok azonban szembesülhetnek olyan zavarokkal, amelyek valószínűsíthetően olyan harmadik országokból erednek, amelyek - az ITU Nemzetközi Rádiószabályzatnak megfelelően - a szóban forgó sávokat a nemzetközi mobilhírközléstől eltérő szolgáltatások céljára jelölték ki. Ez hatással lehet a közös alkalmazási időpont betartására vonatkozó kötelezettségre. A 26 GHz-es sáv 5G földi vezeték nélküli szolgáltatások céljára történő jövőbeli használata többek között valószínűleg a városi területeket és a külvárosi hotspotok által lefedett területeket fogja célozni, noha bizonyos mértékű telepítésre sor kerülhet a vidéki területeken húzódó főbb közutak és vasútvonalak mentén is. Ez alkalmat teremt arra, hogy a 26 GHz-es sávot ezeken a földrajzi területeken kívül az 5G vezeték nélküli szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatásokra használják, például üzleti vonatkozású hírközlésre vagy beltéri használatra, és ennélfogva lehetővé válik a tagállamok számára, hogy ezt a sávot nem kizárólagos alapon jelöljék ki és bocsássák rendelkezésre.

(136) Amennyiben egy rádióspektrumsáv iránti kereslet meghaladja a kínálatot, és ennek nyomán egy tagállam arra a következtetésre jut, hogy korlátozni kell a rádióspektrum-használati jogokat, az ilyen jogok odaítélése során - a megkülönböztetés elkerülése és a korlátos erőforrások legelőnyösebb használata érdekében - megfelelő és átlátható eljárásokat kell alkalmazni. Az említett korlátozásnak indokoltnak és arányosnak kell lennie, és a piaci feltételek olyan alapos értékelésére kell támaszkodnia, amelynek során figyelembe vették a felhasználók számára keletkező előnyöket, valamint a nemzeti és a belső piac célkitűzéseit. A korlátozási eljárásokra vonatkozó célokat előzetesen egyértelműen meg kell határozni. Annak mérlegelésekor, hogy melyik a legmegfelelőbb kiválasztási eljárás, a tagállamoknak - az uniós szinten hozott koordinációs intézkedésekkel összhangban - valamennyi érdekelt féllel kellő időben és átlátható módon konzultálniuk kell az eljárás indokairól, céljairól és feltételeiről. A tagállamok a rádióspektrum vagy a kivételes gazdasági értéket képviselő számozási erőforrások kijelölése esetében többek között versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárásokat alkalmazhatnak. Az ilyen eljárások lebonyolítása során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük ezen irányelv céljait. Ha egy tagállam arra jut, hogy egy adott sávban további jogok bocsáthatók rendelkezésre, el kell indítania az erre vonatkozó eljárást.

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/899 határozata (2017. május 17.) a 470-790 MHz frekvenciasáv Unión belüli használatáról (HL L 138., 2017.5.25., 131. o.).

(137) Tekintettel a rádióspektrum iránti igény és a vezeték nélküli széles sávú internetkapcsolat iránti végfelhasználói igény ugrásszerű növekedésére, a spektrumhasználat szempontjából hatékony, alternatív, kiegészítő jellegű vezeték nélküli széles sávú hozzáférési megoldásokra, így például kis hatótávolságon belül működő, kis teljesítményű vezeték nélküli hozzáférési rendszerekre van szükség: ilyenek az RLAN-ok és a kiscelláknak nevezett kis teljesítményű hozzáférési pontok hálózatai. Az ilyen kiegészítő jellegű, vezeték nélküli hozzáférési rendszerek és különösen a nyilvánosság számára hozzáférhető RLAN hozzáférési pontok egyre nagyobb mértékben teszik lehetővé a végfelhasználók számára az internethez való hozzáférést, a mobilszolgáltatók számára pedig a mobilforgalom tehermentesítését. Az RLAN-ok anélkül veszik igénybe a harmonizált rádióspektrumot, hogy egyéni jóváhagyásra vagy rádióspektrumhasználati jogokra lenne szükség. Az RLAN hozzáférési pontokat egyelőre magánfelhasználók használják a helyhez kötött, széles sávú csatlakozási lehetőségük helyi, vezeték nélküli kiterjesztéseként. Nem szabad megakadályozni, hogy a végfelhasználók - internet-előfizetésük keretein belül - az RLAN hozzáférési pontjukhoz való hozzáférést mások számára is lehetővé tegyék, hogy ezáltal növekedjen a hozzáférési pontok száma - különösen a sűrűn lakott területeken -, a rádióspektrum újrafelhasználásán keresztül lehetővé váljon a vezeték nélküli adatátviteli kapacitás maximalizálása, és létrejöjjön egy költséghatékony, más végfelhasználók számára hozzáférhető kiegészítő vezeték nélküli széles sávú infrastruktúra. Ezért azokat a szükségtelen korlátozásokat is le kell építeni, amelyek gátolják a végfelhasználókat abban, hogy a saját RLAN hozzáférési pontjaikhoz való hozzáférést vagy csatlakozást más végfelhasználók számára is lehetővé tegyék.

(138) Azok a hatóságok vagy közszolgáltatók, amelyek például az e-kormányzati szolgáltatásokhoz, tömegközlekedési vagy forgalmi információkhoz való hozzáférés elősegítése érdekében munkatársaik, látogatóik vagy ügyfeleik számára elérhetővé teszik az RLAN-t, ezt a lehetőséget a polgárok számára általában is biztosíthatnák, és ezt - a verseny- és közbeszerzési szabályok által lehetővé tett mértékben - kiegészítő szolgáltatásként felvehetnék az általuk az adott helyszínen kínált szolgáltatások közé. Továbbá az olyan szolgáltatók esetében, amelyek magántulajdonú ingatlanon vagy behatárolt közterületen belül vagy annak környezetében olyan módon nyújtanak helyi hozzáférési lehetőséget elektronikus hírközlő hálózatokhoz, hogy az nem üzleti alapú tevékenység, illetve a szolgáltatás csupán kiegészít valamely más, a szóban forgó hozzáféréstől független tevékenységet (például egy RLAN hotspot hozzáférhetővé tétele más kereskedelmi tevékenységek ügyfeleinek vagy a teljes nyilvánosságnak az adott területen), előírható, hogy teljesíteniük kell a rádióspektrum használatának jogához kapcsolódó általános felhatalmazás követelményeit, azonban nem írható elő számukra, hogy teljesítsék a nyilvános hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy a nyilvánosság számára elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra vonatkozó, illetve a végfelhasználókra vagy az összekapcsolásra vonatkozó általános felhatalmazás követelményeit. Az ilyen szolgáltatókra azonban továbbra is vonatkozniuk kell a 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben [1] meghatározott, a felelősséget érintő szabályoknak. Újabb technológiák jelennek meg, köztük a LiFi, amelyek optikai fény-alapú hozzáférési pontokkal kiegészítik az RLAN hozzáférési pontok és a vezeték nélküli hozzáférési pontok nyújtotta jelenlegi rádióspektrum-kapacitást, amelynek nyomán vezeték nélküli optikai kommunikációt lehetővé tevő hibrid helyi hálózatok jönnek létre.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

(139) Mivel a kis területi lefedésű,[1] kis teljesítményű, vezeték nélküli hozzáférési pontok - például femtocellák, pikocellák, metrocellák vagy mikrocellák - nagyon kicsik lehetnek és a háztartási RLAN routerekhez hasonló, nem zavaró berendezésekkel működnek, amelyek esetében nincs szükség semmilyen engedélyre a rádióspektrum használatához szükséges engedélyen túl, továbbá tekintve, hogy az ilyen hozzáférési pontok pozitív hatást gyakorolnak a rádióspektrum használatára és a vezeték nélküli hírközlés fejlődésére, a telepítésükre vonatkozó korlátozásoknak a lehető legkisebb mértékre kell szorítkoznia. Ennek következtében - a kis területi lefedésű,[2] vezeték nélküli hozzáférési pontok telepítésének elősegítése érdekében, továbbá a rádióspektrum-gazdálkodással kapcsolatos, alkalmazandó követelmények sérelme nélkül - a tagállamok semmilyen módon nem köthetik egyedi engedélyhez ezen eszközök olyan épületekre való telepítését, amelyek egy kijelölt környezet részeként, illetve különös építészeti vagy történelmi értékük miatt nem részesülnek hivatalos védelemben, a közbiztonsági okokat kivéve. E célból a jellemzőiket - például a legnagyobb megengedett méretüket, tömegüket és kibocsátási határértékeiket - uniós szinten kell meghatározni a helyi telepítésük szempontjából arányos módon és olyan módon, hogy a közegészség magas szintű védelme az 1999/519/EK ajánlásban meghatározottaknak megfelelően biztosított legyen. A kis területi lefedésű,[3] vezeték nélküli hozzáférési pontok üzemeltetésére a 2014/53/EU irányelv 7. cikkét kell alkalmazni. Mindez nem érinti az uniós vagy nemzeti jogban a magántulajdonra vonatkozóan meghatározott jogokat. Az engedélykérelmek vizsgálatára vonatkozó eljárást egyszerűsíteni kell, és az nem sértheti a kereskedelmi megállapodásokat, a kapcsolódó igazgatási díjakat pedig a kérelem feldolgozásával járó igazgatási költségekre kell korlátozni. Helyénvaló, hogy az engedélykérelmek vizsgálatának folyamata a lehető legrövidebb ideig tartson, és elvben ne haladja meg a négy hónapot.

(140) A középületeket és más nyilvános infrastruktúrákat jelentős számú véghasználó keresi fel és használja naponta, akiknek adatkapcsolatra van szükségük ahhoz, hogy igénybe vehessék az elektronikus közigazgatást, az elektronikus közlekedést és egyéb szolgáltatásokat. Más nyilvános infrastruktúrák például utcai lámpák, közlekedési jelzőlámpák nagyon értékes telepítési helyet jelentenek a kiscellák számára például a sűrűségük miatt. Az illetékes hatóságok azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy a kis területi lefedésű,[4] vezeték nélküli hozzáférési pontok telepítését előzetes egyedi engedélyhez kössék, az üzemeltetőknek hozzáférési joggal kell rendelkezniük az említett nyilvános helyszínekhez a kereslet megfelelő kielégítése céljából. A tagállamoknak ennélfogva gondoskodniuk kell arról, hogy a 2014/61/EU irányelv kiegészítéseként és az irányelvben meghatározott elvek sérelme nélkül ezeket a középületeket és egyéb nyilvános infrastruktúrákat észszerű feltételek mellett rendelkezésre bocsássák kiscellák telepítése céljából. A 2014/ 61/EU irányelv funkcionális megközelítést követ, és csak akkor ír elő kötelezettséget valamilyen fizikai infrastruktúra hozzáférhetőségével kapcsolatban, ha az része egy hálózatnak, és ha azt egy hálózat üzemeltetője birtokolja vagy használja, így hatálya nem terjed ki számos olyan épületre, amelyet közhatóságok birtokolnak vagy használnak. Ezzel ellentétben nincs szükség specifikus kötelezettségre olyan, az intelligens közlekedési rendszerekhez használt fizikai infrastruktúra (például alépítmények vagy póznák) esetében, amelyeket hálózatüzemeltetők (közlekedési szolgáltatók vagy nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői) birtokolnak, és amelyekben egy hálózat valamely része kerül elhelyezésre, és ennélfogva a 2014/61/EU irányelv hatálya alá tartoznak.

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
2 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
3 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
4 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.

(141) Ezen irányelvnek a hozzáférésre és összekapcsolásra vonatkozó rendelkezéseit a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokra kell alkalmazni. Ez az irányelv nem állapít meg hozzáférésre vagy összekapcsolásra vonatkozó kötelezettségeket a nem nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltetők számára, kivéve ha e hálózatok a nyilvános hálózatokhoz való hozzáféréssel rendelkeznek, és így a tagállamok által megállapított bizonyos feltételek vonatkoznak rájuk.

(142) A „hozzáférés” kifejezésnek számos jelentése van, ezért szükséges pontosan meghatározni e kifejezés ezen irányelvben történő használatának módját, nem sértve a kifejezés más uniós intézkedésekben való használatának módját. Az üzemeltető lehet a szóban forgó hálózat vagy eszköz tulajdonosa, illetve bérelheti azt vagy annak egy részét.

(143) Nyílt versenypiacon nem létezhetnek olyan korlátozások, amelyek a vállalkozásokat megakadályozzák abban, hogy egymás között hozzáférési és összekapcsolási megállapodásokat - különösen határokon átnyúló megállapodásokat - kössenek, amennyiben az EUMSZ-ben foglalt versenyszabályokat betartják. A tényleges versennyel, nagyobb választékkal és a végfelhasználók részére nyújtott versenyképesebb szolgáltatásokkal jellemezhető, hatékonyabb, valóban páneurópai piac létrehozatala keretében azoknak a vállalkozásoknak, amelyekhez hozzáférésre vagy összekapcsolásra vonatkozó kérelem érkezik az általános felhatalmazás körébe tartozó más vállalkozásoktól, elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetése vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása érdekében, ilyen megállapodásokat elvileg kereskedelmi alapon kell kötniük, és a kapcsolódó tárgyalásokat jóhiszeműen kell lefolytatniuk.

(144) Azokon a piacokon, ahol a vállalkozások között a tárgyalási pozíció tekintetében továbbra is nagy különbségek vannak, és ahol egyes vállalkozások a szolgáltatásaik teljesítése során a mások által biztosított infrastruktúrára támaszkodnak, helyénvaló a piac hatékony működését biztosító szabályozási keretet létrehozni. A nemzeti szabályozó hatóságok részére hatáskört kell biztosítani arra, hogy abban az esetben, ha a kereskedelmi tárgyalás kudarcot vall, a végfelhasználók érdekében a megfelelő hozzáférést és összekapcsolást, továbbá a szolgáltatások interoperabilitását biztosítsák. Különösen a végpontok közötti összeköttetést tudják biztosítani azon vállalkozásokat terhelő arányos kötelezettségek előírásával, amelyek az általános felhatalmazás körébe tartoznak és a végfelhasználókhoz való hozzáférést ellenőrzik. A hozzáférés eszközeinek ellenőrzése jelentheti a végfelhasználóhoz csatlakozó (helyhez kötött vagy mobil) fizikai összeköttetés tulajdonjogát vagy ellenőrzését vagy a valamely végfelhasználó hálózati végpontjához való hozzáféréshez szükséges nemzeti szám vagy számok megváltoztatásának vagy visszavonásának képességét. Erre lehetne szükség például akkor, ha a hálózatüzemeltetők indokolatlanul korlátoznák a végfelhasználó lehetőségeit az internetes portálokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésének megválasztásában.

(145) A nemzeti szabályozó hatóságoknak - a megkülönböztetésmentesség elvének figyelembevételével - gondoskodniuk kell arról, hogy valamennyi vállalkozás - függetlenül méretétől és üzleti modelljétől, valamint attól, hogy vertikálisan integrált vállalkozás részeként vagy különállóan működik-e - észszerű feltételek mellett tudjon egymáshoz kapcsolódni, a végpontok közötti összeköttetés és az internetelérés érdekében.

(146) Azok a nemzeti jogi vagy közigazgatási előírások, amelyek a hozzáférés vagy az összekapcsolás feltételeit az összekapcsolást kérő fél tevékenységéhez, konkrétan az e fél által a hálózati infrastruktúrába történő befektetés mértékéhez, nem pedig a nyújtott összekapcsolási vagy hozzáférési szolgáltatásokhoz kötik, a piac torzulását okozhatják, s ezért felmerülhet a versenyszabályokkal való összeegyeztethetetlenségük.

(147) A saját ügyfeleikhez történő hozzáférést ellenőrző hálózati szolgáltatók az ellenőrzést valamely közzétett számozási vagy címzési tartományból származó egyedi számok vagy címek révén gyakorolják. Lehetővé kell tenni, hogy más hálózatüzemeltetők forgalmat továbbítsanak az ilyen ügyfelekhez, és ezért lehetővé kell tenni azt is, hogy egymással közvetlenül vagy közvetve összekapcsolhatók legyenek. Ezért helyénvaló megállapítani azokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek az összekapcsolásról folytatható tárgyalásokkal kapcsolatosak.

(148) Az interoperabilitás hasznos a végfelhasználók számára, és e keretszabályozás egyik fontos célja. Az interoperabilitás ösztönzése a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok tekintetében e keretszabályozásban meghatározott egyik célkitűzés. Az említett keretszabályozás előírja továbbá a Bizottság számára a szolgáltatások, a műszaki interfészek vagy a hálózati funkciók nyújtására vonatkozó szabványok vagy előírások jegyzékének közzétételét az elektronikus hírközlés harmonizálásának ösztönzése végett. A tagállamoknak a szolgáltatások interoperabilitásának biztosításához és a felhasználók választási szabadságának növeléséhez szigorúan szükséges mértékben kell ösztönözniük a közzétett szabványok vagy előírások használatát.

(149) Jelenleg mind a végpontok közötti összeköttetés, mind a segélyhívó szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltétele, hogy a végfelhasználók számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást vegyenek igénybe. Az újabb technológiai fejlemények, illetve a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások további terjedése azzal járhat, hogy a hírközlési szolgáltatások nem lesznek kellően interoperábilisak. Ennek következtében a piacra jutás tekintetében jelentős akadályok képződhetnek, és a további innováció is korlátokba ütközhet, ami a végfelhasználók közti tényleges, a végpontok közötti összeköttetéseket veszélyeztetheti.

(150) Ilyen jellegű interoperabilitási problémák felmerülése esetén lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság az uniós és a tagállami piacok tényszerű értékelését tartalmazó jelentést kérhessen a BEREC-től. A BEREC jelentésének és más rendelkezésre álló bizonyítékoknak a lehető legteljesebb mértékű figyelembevételével, továbbá figyelembe véve a belső piacra gyakorolt hatásokat, a Bizottságnak mérlegelnie kell, hogy szükség van-e a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok részéről szabályozói beavatkozásra. Ha a Bizottság úgy véli, hogy a nemzeti szabályozó hatóságoknak vagy egyéb illetékes hatóságoknak célszerű megfontolnia egy ilyen szabályozói beavatkozás lehetőségét, lehetővé kell tenni, hogy végrehajtási intézkedéseket fogadhasson el, amelyekben részletesen meghatározza a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok által hozható lehetséges szabályozói beavatkozásokat, beleértve különösen a releváns információknak a hatóságok és más szolgáltatók általi felhasználásának, módosításának és újramegosztásának közzétételére és engedélyezésére vonatkozó kötelezettségeket, valamint olyan intézkedéseket, melyek célja szabványok vagy műszaki előírások kötelező használatának előírása minden szolgáltató vagy bizonyos szolgáltatók számára.

(151) A nemzeti szabályozó hatóságoknak vagy egyéb illetékes hatóságoknak - a konkrét nemzeti sajátosságok fényében - meg kell vizsgálniuk, hogy a végpontok közötti összeköttetés biztosítása érdekében bármilyen beavatkozás szükséges és indokolt-e, és amennyiben igen, akkor a Bizottság végrehajtási intézkedéseinek megfelelően arányos kötelezettségeket kell előírniuk a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások azon szolgáltatói számára, akik jelentős piaci lefedettséggel és ügyfélszámmal rendelkeznek. „Jelentős” alatt az értendő, hogy az érintett szolgáltató földrajzi lefedettsége és végfelhasználói száma kritikus tömeget képvisel a végfelhasználók közötti, végponttól végpontig való összeköttetés biztosítására irányuló cél teljesülése szempontjából. Alapesetben nem kell ilyen interoperabilitási kötelezettségeket alkalmazni azokra a szolgáltatókra, amelyek a végfelhasználóik alacsony száma vagy az általuk biztosított korlátozott földrajzi lefedettség miatt csak nagyon kis mértékben járulnának hozzá az említett cél teljesítéséhez.

(152) Olyan helyzetekben, amikor a vállalkozások nem férhetnek hozzá az első koncentrációs vagy elosztási pont előtti vagy az épületeken belüli nem megkettőzhető vezetékeket, kábeleket és kapcsolódó eszközöket jól helyettesítő alternatívákhoz, továbbá a végfelhasználók érdekét szolgáló, a versenyből származó eredmények előmozdítása céljából a nemzeti szabályozó hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettséget írhassanak elő valamennyi vállalkozás számára, függetlenül attól, hogy az adott vállalkozást jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosították-e. Ennek megítélésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a hálózatok megkettőzhetőségét a jövőben befolyásoló bármely műszaki vagy gazdasági akadályt. Mivel azonban e kötelezettségek bizonyos esetekben nagy beavatkozással járhatnak, gyengíthetik a beruházásokat ösztönző tényezők hatását, és azzal a hatással járhatnak, hogy erősítik az erőfölénnyel rendelkező szereplők helyzetét, csak akkor szabad előírni őket, ha az indokolt és arányos az érintett piacokon való, fenntartható verseny megteremtése szempontjából. Az a tény, hogy egynél több ilyen infrastruktúra létezik, önmagában nem feltétlenül elegendő annak vélelmezéséhez, hogy az eszköz megkettőzhető. Amennyiben az ilyen hozzáférési kötelezettségekkel kombinálva szükséges, a vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy támaszkodhassanak a fizikai infrastruktúrához a 2014/61/EU irányelven alapuló hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségekre is. A nemzeti szabályozó hatóság által az e rendelet alapján előírt valamennyi kötelezettségnek egységesnek kell lennie a más illetékes hatóságok által a 2014/61/EU irányelv alapján hozott valamennyi, az épületeken belüli fizikai infrastruktúrához vagy a fizikai infrastruktúra első hozzáférési pontjáig történő hozzáférést biztosító döntéssel.

(153) A nemzeti szabályozó hatóságok számára - a szükséges mértékben - biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy kötelezettségeket írjanak elő a vállalkozások számára az ezen irányelv egy mellékletében említett eszközökhöz - nevezetesen felhasználói program interfészekhez (API) és elektronikus műsorújságokhoz (EPG) - való hozzáférés biztosítása tekintetében, annak garantálása érdekében, hogy a végfelhasználók ne csupán digitális rádióműsor- és televízióműsor-szolgáltatásokhoz férjenek hozzá, hanem kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokhoz is. Az ilyen kiegészítő szolgáltatások kiterjedhetnek műsorokkal kapcsolatos olyan szolgáltatásokra, amelyeket kifejezetten abból a célból terveztek, hogy javuljon a fogyatékossággal élő végfelhasználók hozzáférése, illetve műsorokkal kapcsolatos csatlakoztatott televízió-szolgáltatásokra.

(154) Fontos, hogy amikor a nemzeti szabályozó hatóságok értékelik azt a koncentrációs vagy elosztási pontot, amelyig terjedően elő kívánják írni a hozzáférés biztosítását, a BEREC-iránymutatásoknak megfelelően válasszanak egy pontot. A végfelhasználókhoz közelebb lévő pont választása előnyösebb az infrastruktúra-szintű verseny és a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése szempontjából. Ez azt jelenti, hogy a nemzeti szabályozó hatóságnak elsődlegesen olyan pont választását kell mérlegelnie, amely az épületben vagy közvetlenül az épületen kívül található. Indokolt lehet kiterjeszteni a hozzáférési kötelezettségeket az első koncentrációs vagy elosztási ponton túli olyan vezetékekre és kábelekre - e kötelezettségeknek a végfelhasználókhoz lehető legközelebb eső pontokra való korlátozásával -, amelyek képesek kellő számú végfelhasználó csatlakozását fogadni, amennyiben bizonyított, hogy a megkettőzést jelentős mértékű és állandó fizikai vagy gazdasági akadályok nehezítik, amelyek kiskereskedelmi szinten a végfelhasználókat hátrányosan érintő, fontos versenyproblémákhoz vagy piaci hiányosságokhoz vezetnek. A hálózati elemek megkettőzhetőségének értékelése olyan piaci felülvizsgálatot tesz szükségessé, amely eltér a jelentős piaci erő felmérésére szolgáló elemzéstől, és ezért a nemzeti szabályozó hatóságnak nem kell megállapítania a jelentős piaci erőt ahhoz, hogy előírhassa ezeket a kötelezettségeket. Ez a felülvizsgálat másrészt szükségessé teszi a piaci feltételek kellő gazdasági értékelését ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, hogy teljesültek-e a kötelezettségeknek az első koncentrációs vagy elosztási ponton túli előírásához szükséges kritériumok. Ilyen kiterjesztett hozzáférési kötelezettségek előírására vélhetően inkább olyan földrajzi területeken lesz szükség, ahol az alternatív infrastruktúra kiépítésére vonatkozó üzleti esettanulmány több kockázatot vetít előre, például az alacsony népsűrűség vagy a többlakásos épületek alacsony száma miatt. Ennek analógiájára a háztartások magas koncentrációja utalhat arra, hogy nem szükséges ilyen kötelezettségeket előírni. A nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az ilyen kötelezettségek erősíthetik-e a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások helyzetét. A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy előírják az ilyen infrastruktúra igénybevételével történő szolgáltatásnyújtáshoz használt aktív vagy virtuális hálózati elemekhez való hozzáférést, ha a passzív elemekhez való hozzáférés gazdasági szempontból nem hatékony vagy fizikailag nem megvalósítható, és ha a nemzeti szabályozó hatóság úgy véli, hogy ha nem kerülne sor ilyen beavatkozásra, az a hozzáférési kötelezettség céljának megkerüléséhez vezetne. A következetes szabályozási gyakorlat Unió-szerte történő előmozdítása érdekében, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti szabályozó hatóságot kötelezze azon intézkedéstervezeteinek visszavonására, amelyek az első koncentrációs vagy elosztás ponton túlra kiterjesztik a hozzáférési kötelezettségeket, ha a BEREC osztja a Bizottság azzal kapcsolatos komoly kétségeit, hogy az intézkedéstervezet összeegyeztethető-e az uniós joggal és különösen az ezen irányelvben meghatározott szabályozási célkitűzésekkel.

(155) Ilyen esetekben az arányosság elvének érvényre juttatása érdekében helyénvaló lehet, ha a nemzeti szabályozó hatóságok mentesítik az első - a nemzeti szabályozó hatóságok által meghatározandó - koncentrációs vagy elosztási ponton túli kötelezettségek hatálya alól a tulajdonosok és/vagy vállalkozások egyes kategóriáit, mivel veszélyeztetheti, különösen a kisméretű, helyi projektek keretében újonnan kiépített hálózati elemek kifizetődőségét, ha a hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettség nem azon alapul, hogy az adott vállalkozást jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosították-e. A kizárólag nagykereskedelemmel foglalkozó vállalkozásokat nem lehet ilyen hozzáférési kötelezettségek hatálya alá vonni, ha tényleges alternatív hozzáférést kínálnak kereskedelmi alapon valamely rendkívül nagy kapacitású hálózathoz tisztességes, megkülönböztetéstől mentes és észszerű feltételek mellett, az ár tekintetében is. Lehetővé kell tenni, hogy az említett kivételt ugyanazon feltételekkel más szolgáltatókra is ki lehessen terjeszteni. A kivétel nem feltétlenül megfelelő az állami finanszírozásban részesülő szolgáltatók esetében.

(156) A vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásában kifejezetten hasznos lehet a passzív infrastruktúra megosztott használata a versenyjog szabályaival összhangban, ugyanis ezáltal maximalizálható a rendkívül nagy kapacitású összekapcsoltság az Unió egészében, különösen a kevésbé sűrűn lakott területeken, ahol a megkettőzés nem oldható meg, és így a felhasználók eleshetnek a jó minőségű kapcsolattól. Biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok kivételes esetekben az uniós joggal összhangban előírják a megosztott használatot, esetleg a helyhez kötött barangoló hozzáférést, ha e lehetőség egyértelműen szerepel a használati jog odaítélésének eredeti feltételeiben, és ha bizonyítani tudják e megosztott használat előnyeit a leküzdhetetlen gazdasági vagy fizikai akadályok elhárítása szempontjából, továbbá a hálózatokhoz vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférés ezért komoly hiányosságokat szenved vagy szünetel, és figyelemmel egyéb tényezőkre is, különösen a lefedettség fő közlekedési útvonalak mentén való biztosításának szükségességére, a végfelhasználóknak nyújtott szolgáltatás választékára és minőségének javítására, valamint az infrastruktúra bővítésére való ösztönzés fenntartására. Olyan körülmények között, amikor a végfelhasználók nélkülözik a hozzáférést, és a passzív infrastruktúra megosztása önmagában nem elégséges a helyzet kezelésére, a nemzeti szabályozó hatóságoknak lehetőséget kell kapniuk az aktív infrastruktúra megosztására vonatkozó kötelezettségek előírására. Ennek során a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak továbbra is fennáll az a lehetősége, hogy azt a legmegfelelőbb megosztási vagy hozzáférési kötelezettséget válasszák, amely a leginkább arányos és indokolt az azonosított probléma jellege alapján.

(157) Miközben olyan célok elérése érdekében, mint a végpontok közötti összeköttetés vagy a szolgáltatások közötti interoperabilitás, bizonyos körülmények között helyénvaló, ha a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóság kötelezettségeket ró a vállalkozásokra is, függetlenül attól, hogy azokat jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosították-e, gondoskodni kell arról, hogy e kötelezettségek megállapítása a keretszabályozással, különösen pedig a keretszabályozásban előírt értesítési eljárásokkal összhangban történjék. Ilyen kötelezettségeket csak abban az esetben lehet előírni, ha azok szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelv céljai teljesüljenek, és ha azok objektív módon indokoltak, átláthatók, arányosak és megkülönböztetéstől mentesek a hatékonyság, a fenntartható verseny, a hatékony beruházások és innováció előmozdítása céljából, továbbá maximális mértékben a végfelhasználók javát szolgálják, előírásukra pedig a vonatkozó értesítési eljárásoknak megfelelően került sor.

(158) A rádióspektrum használatán alapuló hálózatok vagy szolgáltatások biztosítása előtt álló, leküzdhetetlen gazdasági vagy fizikai akadályok elhárítása érdekében, és ahol fennállnak mobil lefedettségi rések, azok megszüntetése okán szükségessé válhat a passzív infrastruktúrához való hozzáférés és annak megosztása, vagy ha ez nem elégséges, aktív infrastruktúra megosztása, vagy lokalizált barangolási célú hozzáférési megállapodások megkötése. Az ezen irányelv más rendelkezései - különösen a verseny előmozdítását célzó intézkedések alapján a felhasználási jogokhoz kapcsolódó megosztási kötelezettségek sérelme nélkül, amennyiben a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok a passzív infrastruktúra megosztásának vagy - amennyiben a passzív hozzáférés és megosztás nem elegendő - aktív infrastruktúra megosztásának vagy lokalizált barangolási célú hozzáférési megállapodások megkötésének az előírását célzó intézkedéseket szándékoznak hozni, fel lehet őket ugyanakkor szólítani arra, hogy vegyék figyelembe a kevéssé kiszolgált területeken a piaci szereplők tekintetében jelentkező lehetséges kockázatokat.

(159) A versenyszabályok önmagukban nem feltétlenül elegendőek mindig ahhoz, hogy a digitális televíziózás területén a kulturális sokszínűséget és a médiapluralizmust biztosítsák. A technológiai és a piaci fejlődés szükségessé teszi a feltételes hozzáférés tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett történő biztosítására vonatkozó kötelezettségek rendszeres felülvizsgálatát, amely felülvizsgálatot valamely tagállamnak kell végeznie saját nemzeti piaca tekintetében, különösen annak meghatározása céljából, hogy indokolt-e a kötelezettségek kiterjesztése elektronikus műsortájékoztatókra (EPG-k) és felhasználói program interfészekre (API-k), olyan mértékben, amilyen mértékben ez a végfelhasználók meghatározott digitális műsorterjesztési szolgáltatásokhoz való hozzáférésének biztosításához szükséges. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározhassák azokat a digitális műsorterjesztési szolgáltatásokat, amelyekhez a végfelhasználók hozzáférését az adott tagállam által szükségesnek tartott bármely törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedéssel biztosítani kell.

(160) A tagállamok engedélyezhetik továbbá a nemzeti szabályozó hatóságuk számára a digitális műsorterjesztési szolgáltatáshoz való feltételes hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek felülvizsgálatát, annak piacelemzéssel történő felmérése érdekében, hogy visszavonják-e vagy módosítsák-e az olyan vállalkozásokra vonatkozó feltételeket, amelyek az érintett piacon nem rendelkeznek jelentős piaci erővel. Az ilyen jellegű visszavonás vagy módosítás nem befolyásolhatja hátrányosan a végfelhasználók ilyen szolgáltatásokhoz való hozzáférését, sem a tényleges verseny kilátásait.

(161) A rendkívül nagy kapacitású hálózatok és szolgáltatások kiépítését és elterjedését, valamint a végfelhasználói előnyök maximalizálását támogató versenypiac fejlődésének biztosítása céljából bizonyos körülmények között előzetes kötelezettségekre van szükség. A jelentős piaci erőnek az ezen irányelvben alkalmazott fogalommeghatározás egyenértékű a Bíróság esetjogában meghatározott erőfölény fogalmával.

(162) Két vagy több vállalkozás nemcsak akkor minősülhet közös erőfölényt élvezőnek, ha közöttük szerkezeti vagy egyéb kapcsolódások vannak, hanem akkor is, ha az érintett piac szerkezete az összehangolt hatások kialakulásához vezet, vagyis ösztönzi a párhuzamos vagy összeegyeztetett versenyellenes magatartást a piacon.

(163) Lényeges, hogy az előzetes szabályozási kötelezettségeket csak akkor lehessen előírni az olyan nagykereskedelmi piacokon, ahol egy vagy több jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás található, ha ez szükséges a fenntartható verseny biztosításához, és ahol az uniós és a nemzeti versenyjogi jogorvoslatok nem elegendőek a probléma kezelésére. A Bizottság uniós szintű iránymutatásokat dolgozott ki a nemzeti szabályozó hatóságok számára a versenyjog alapelvei szerint, amelyeket e hatóságoknak egy adott piacon fennálló hatékony verseny megállapítása során, valamint a jelentős piaci erő felmérése során kell alkalmazniuk. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elemezniük kell azt, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás piacán egy adott földrajzi területen belül - amely lehet az érintett tagállam területének egésze vagy része, vagy tagállamok szomszédos területi részei együtt vizsgálva - hatékony-e a verseny. A hatékony verseny elemzésének ki kell terjednie arra, hogy a piacon a verseny a jövőben biztosított lesz-e, és így arra, hogy a hatékony verseny hiánya tartós-e. Az említett iránymutatásoknak az újonnan kialakuló piacok kérdésével is foglalkozniuk kell, amely piacokon a piacvezetőnek valószínűleg de facto lényeges piaci részesedése van, ugyanakkor nem lehet indokolatlan kötelezettségekkel terhelni. A Bizottságnak rendszeresen felül kell vizsgálnia az iránymutatásokat annak biztosítására, hogy azok a gyorsan fejlődő piacon is megfelelőek maradjanak, különösen a meglévő jogszabályok felülvizsgálata alkalmával, figyelemmel a bírósági joggyakorlat fejlődésére, a gazdasági észszerűségre és a piaci tapasztalatokra. A nemzeti szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük egymással abban az esetben, ha az érintett piac tagországok közötti piacnak minősül.

(164) Annak meghatározása során, hogy valamely vállalkozás egy konkrét piacon jelentős piaci erővel rendelkezik-e, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az uniós jog szerint kell eljárniuk, és a lehető legteljesebb mértékben figyelembe kell venniük a Bizottság piacelemzésről és a jelentős piaci erőfölény értékeléséről szóló iránymutatásait.

(165) A nemzeti szabályozó hatóságoknak a területükön található releváns földrajzi piacok meghatározásakor teljes mértékben figyelembe kell venniük a Bizottság ezen irányelv szerint elfogadott, az érintett termék- és szolgáltatáspiacokról szóló ajánlását (a továbbiakban: az ajánlás), valamint mérlegelniük kell a nemzeti és helyi adottságokat. Így a nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell vizsgálniuk legalább az ajánlásban említett piacokat, beleértve azokat is, amelyek annak ellenére szerepelnek ott, hogy szabályozásukra már nem kerül sor az adott nemzeti vagy helyi szinten. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elemezniük kell azokat a piacokat is, amelyeket az ajánlás nem említ, de korábbi piacelemzések alapján a saját területük szabályai vonatkoznak rájuk, vagy bármely egyéb olyan piacot, amely bizonyíthatóan megfelel az ezen irányelvben előírt hármas kritériumrendszernek.

(166) Transznacionális piac a piac földrajzi meghatározása alapján jelölhető ki, figyelembe véve a kínálati és keresleti oldal valamennyi tényezőjét a versenyjog elveinek megfelelően. Az ilyen elemzések elvégzésére a BEREC a legalkalmasabb szerv, ugyanis építhet a nemzeti piacok meghatározásában részt vevő nemzeti szabályozó hatóságok széleskörű kollektív tapasztalatára. A potenciális transznacionális piacok elemzésekor nemzeti körülményeket is figyelembe kell venni. Ha olyan transznacionális piac kerül azonosításra, ahol indokolt a szabályozói beavatkozás, az érintett nemzeti szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük a megfelelő szabályozási mód megtalálásában és a Bizottság értesítésében. Akkor is együttműködhetnek ezen a módon, ha transznacionális piac nem kerül azonosításra, de az egyes országokban uralkodó piaci feltételek eléggé homogének ahhoz, hogy előnyös legyen az összehangolt szabályozás, például hasonlóak a költségek, a piacok felépítése vagy az üzemeltetők, vagy esetleg transznacionális, illetve hasonló a végfelhasználói kereslet.

(167) Bizonyos körülmények között a földrajzi piacok országos vagy az alatti szintű piacokként kerülnek meghatározásra, például a hálózat kiépítésének országos vagy helyi jellege miatt, ami korlátozza a vállalkozások lehetséges nagykereskedelmi piaci erejét, de ugyanakkor jelentős transznacionális kereslet mutatkozik egy vagy több végfelhasználói csoport részéről. Ez főleg az olyan üzleti végfelhasználókra lehet igaz, akik több tagállamban több helyszínen tevékenyek. Ha az ilyen transznacionális keresletet a szolgáltatók nem tudják megfelelően kiszolgálni például az országhatárok mentén vagy helyi szinten jelentkező akadályok miatt, belső piaci akadályról beszélünk. Ezért a BEREC-et fel kell hatalmazni arra, hogy útmutatást nyújtson a nemzeti szabályozó hatóságok számára a közös szabályozási elvekről annak érdekében, hogy a kínálati oldal fragmentációja esetén is biztosítható legyen a transznacionális kereslet kielégítő kiszolgálása - ami Unió-szerte alapot nyújt a nagykereskedelmi hozzáférési termékek interoperabilitásához -, a hatékonyság és a méretgazdaságosság. A nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a BEREC által nyújtandó útmutatást a belső piac céljára kiható döntéseik meghozatalakor, amikor a nemzeti szinten jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások számára szabályozási kötelezettségeket írnak elő, miközben iránymutatást nyújtanak a transznacionális meghatározott igényeket kielégíteni képes nagykereskedelmi hozzáférési termékek műszaki előírásainak harmonizálása tekintetében, a belső piac érdekében.

(168) Az előzetes szabályozási beavatkozás célja mindig a végfelhasználók számára legkedvezőbb ár, minőség és választék biztosítása azáltal, hogy a kiskereskedelmi piacon valós és fenntartható verseny alakul ki. A nemzeti szabályozó hatóságok valószínűleg a nagykereskedelmi szintű szabályozás hiányában is egyre inkább úgy látják majd, hogy számos kiskereskedelmi piacon verseny alakult ki, különös tekintettel az innováció és a verseny terén várható fejleményekre.

(169) Az előzetes szabályozás alá vonandó nagykereskedelmi piacok azonosításának kiindulópontja a nemzeti szabályozó hatóságok számára a megfelelő kiskereskedelmi piacok elemzése. A kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szinten érvényesülő valós verseny elemzését egy bizonyos idősíkban előretekintve kell végezni, figyelemmel a versenyjogi szabályokra, így a Bíróság idevágó ítélkezési gyakorlatára is. Amennyiben úgy tűnik, hogy a kiskereskedelmi piacok a megfelelő nagykereskedelmi piac(ok) előzetes szabályozása hiányában is valóban versenyorientáltak, a nemzeti szabályozó hatóságnak le kell vonnia azt a következtetést, hogy a szóban forgó nagykereskedelmi szinten nincs szükség szabályozásra.

(170) A szabályozatlan piacokra való fokozatos átmenet idején egyre gyakoribbá válnak majd az üzemeltetők közötti kereskedelmi - többek között társberuházási és hozzáférési - megállapodások, és ha ezek fenntarthatóknak bizonyulnak, továbbá javítják a verseny dinamikáját, ez is alátámaszthatja azt a következtetést, hogy az adott nagykereskedelmi piacon nincs szükség előzetes szabályozásra. Ennek a fordítottja igaz, ha a szabályozatlan piacon előre nem látható módon felfüggesztik a kereskedelmi megállapodásokat. Az ilyen megállapodások elemzésekor tekintettel kell lenni arra, hogy a hálózattulajdonosokat a szabályozás lehetősége kereskedelmi tárgyalások megkezdésére ösztönözheti. Amikor a nemzeti szabályozó hatóságok azt vizsgálják, hogy egy adott piacon szükség van-e előzetes szabályozásra, a szabályozás által a kapcsolódó piacokra gyakorolt hatás körültekintő vizsgálata érdekében fontos, hogy a piacokat egységesen és lehetőleg egy időben, vagy a lehető legkisebb időbeli eltéréssel elemezzék.

(171) Amikor a kiskereskedelmi szinten jelentkező problémák megoldását a nagykereskedelmi szabályozás elemzésével keresik, a nemzeti szabályozó hatóságoknak szem előtt kell tartaniuk, hogy több nagykereskedelmi piac is kihathat egy kiskereskedelmi piacra, és fordítva, hogy egy nagykereskedelmi piac több különböző kiskereskedelmi piacra is befolyást gyakorolhat. Hasonlóképp egy adott piac versenydinamikáját befolyásolhatja a szomszédos, de nem alávagy fölérendelt piacok jellege is, amint ez megfigyelhető a helyhez kötött és a mobil szolgáltatások egyes piacai között. A szóban forgó értékelést a nemzeti szabályozó hatóságoknak minden esetleg szabályozandó nagykereskedelmi piac kapcsán el kell végezniük, megvizsgálva az építményekhez való hozzáférés javítására kínálkozó lehetőségeket, melyek általában a fenntarthatóbb verseny, többek között az infrastruktúrán alapuló verseny megteremtéséhez is hozzájárulnak, majd meg kell vizsgálniuk az esetleg előzetes szabályozás alá vonandó nagykereskedelmi piacokat abból a szempontból is, hogy vélhetően alkalmasak-e a kiskereskedelmi szinten azonosított versenyproblémák kezelésére. Az alkalmazandó intézkedés kiválasztásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell annak gyakorlati megvalósíthatóságát, és költség-haszon elemzést kell végezniük, figyelembe véve az intézkedésnek a kiskereskedelmi szinten azonosított versenyproblémák kezelésére való alkalmasságát, és biztosítva a termékek megkülönböztetésén és a technológiasemlegességen alapuló versenyt. A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell fontolniuk a csak bizonyos hálózati topológiák esetében megvalósítható intézkedések elrendelésének következményeit, mert előfordulhat, hogy ezek nem ösztönzik a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítését, ami pedig a végfelhasználók érdeke.

(172) A technológiasemlegesség elvének sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az előírt korrekciós intézkedések révén - ha lehetséges, még az infrastruktúra kiépítése előtt - ösztönözniük kell a rugalmas és nyitott hálózati architektúra fejlesztését, ami csökkentheti a későbbiekben előírt korrekciós intézkedések jelentette terheket és összetettséget. Mielőtt a nemzeti szabályozó hatóság meghatározza, hogy valamely jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokra tekintetében elő kell-e írni további, nagyobb teherrel járó korrekciós intézkedést, az értékelés minden egyes szakaszában meg kell állapítania, hogy az érintett kiskereskedelmi piacon valódi verseny alakulna-e ki, figyelembe véve egyrészt a vonatkozó kereskedelmi megállapodásokat vagy egyéb nagykereskedelmi piaci körülményt - ideértve bármely egyéb, már hatályos szabályozást, például a nem megkettőzhető eszközökhöz való hozzáférésre vonatkozó általános szabályokat vagy az e hozzáférés biztosítására vonatkozó, a 2014/61/EU irányelv szerint kötelezettségeket -, másrészt a nemzeti szabályozó hatóság által korábban alkalmasnak ítélt, egy jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokra vonatkozó szabályozást. Egy ilyen értékelés, amelynek célja annak biztosítása, hogy csak azokat a megfelelő korrekciós intézkedéseket írják elő, amelyek ténylegesen kezelik a piaci elemzésben meghatározott problémákat, nem zárja ki, hogy a nemzeti szabályozó hatóság megállapítsa, hogy - az arányosság elvével összhangban - ezen, akár eltérő intenzitású korrekciós intézkedések ötvözése jelenti a legkisebb beavatkozással járó módot a probléma kezelésére. Az ilyen különbségek, ha nem vezetnek is egymástól különálló földrajzi piacok azonosításához, indokolhatják a megfelelő intézkedések differenciálását a különböző szintű versenyakadályoknak megfelelően.

(173) A nagykereskedelmi szintre vonatkozó előzetes szabályozás, amely elvileg kevésbé terhes, mint a kiskereskedelem szabályozása, elegendő lehet a kapcsolódó kiskereskedelmi értékesítési piac vagy piacok potenciális versenyproblémáinak megoldásához. Az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályozási keret bevezetése óta a verseny működésében tapasztalt javulást jól szemlélteti a kiskereskedelmi piacok Unió-szerte megfigyelhető fokozatos liberalizációja. Ezenfelül a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokra vonatkozó előzetes korrekciós intézkedések előírásával kapcsolatos szabályokat a lehetőségeken belül egyszerűbbé és előreláthatóbbá kell tenni. Ezért jellemzően a nagykereskedelmi piacokon olyan előzetes szabályozási ellenőrzések előírását kell alkalmazni, amely azon alapul, hogy az adott vállalkozás jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásként azonosították-e.

(174) Amikor egy nemzeti szabályozó hatóság visszavonja a nagykereskedelmi piacra vonatkozó szabályozást, kellő időt kell hagynia a szabályozatlan piacra való átállás fenntarthatóságának biztosítása érdekében. Ezen időszak meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie a hozzáférési szolgáltatásokat nyújtók és a hozzáférést kérők között a szabályozási kötelezettségek értelmében már életbe lépett megállapodásokat. Az ilyen megállapodások ugyanis egy meghatározott időszak erejéig szerződéses védelmet biztosíthatnak a hozzáférést kérők számára. A nemzeti szabályozó hatóságnak azt is számításba kell vennie, hogy a piaci szereplőknek valóban rendelkezésükre áll-e a kereskedelmi alapon történő nagykereskedelmi hozzáférés vagy a társberuházás lehetősége a piacon, illetve hogy el kell kerülni az esetleges jogbizonytalanság huzamos ideig való fennállását. A nemzeti szabályozó hatóság által elrendelendő átmeneti intézkedéseknek figyelemmel kell lenniük a korábbi megállapodások szabályozói felülvizsgálatának mértékére és időzítésére az átmeneti időszak során.

(175) Annak érdekében, hogy a piaci szereplők számára kiszámíthatók legyenek a szabályozási feltételek, határidőt kell kitűzni a piac-felülvizsgálatokra. Fontos, hogy a piacelemzés rendszeres jelleggel, észszerű és alkalmas határidőhöz igazodva történjen. Ha a nemzeti szabályozó hatóság a határidőn belül nem végzi el a piacelemzést, az veszélyeztetheti a belső piacot, és azt eredményezheti, hogy a rendes jogsértési eljárások esetleg nem érik el időben a kívánt joghatást. Alternatív megoldásként az érintett nemzeti szabályozó hatóság számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a piacelemzés elvégzéséhez a BEREC segítségét kérje. E segítségnyújtás történhet például egy, a többi nemzeti szabályozó hatóság képviselőiből álló munkacsoport révén.

(176) Az elektronikus hírközlési ágazatban jellemző intenzív technológiai innováció és a piacok jelentős dinamizmusa miatt a szabályozást gyorsan, összehangolt és harmonizált módon, uniós szinten szükséges elvégezni, mivel a tapasztalatok szerint akadályozhatja a belső piac kiteljesedését, ha a nemzeti szabályozó hatóságok eltérően hajtják végre a keretszabályozást.

(177) Azonban a nagyobb stabilitás és a szabályozási intézkedések jobb kiszámíthatósága érdekében az egyes piacelemzések közötti időközt három évről öt évre kell növelni, hacsak a piaci változások időközben új elemzést nem tesznek szükségessé. Annak megítélésekor, hogy egy nemzeti szabályozó hatóság eleget tett-e a piac elemzésére és a tervezett intézkedésekről szóló értesítésre vonatkozó, legalább ötévente esedékes kötelezettségének, csak az tekinthető az újabb ötéves piaci ciklus megkezdésének, ha a piac meghatározására és a jelentős piaci erő értékelésére vonatkozó új elemzésről tesz értesítést. Egy korábbi, felül nem vizsgált piacelemzés alapján hozott új vagy módosított szabályozásról szóló értesítés önmagában nem tekinthető elegendőnek e követelmény teljesítéséhez. Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság nem tartja be a piaci elemzések rendszeres időközönkénti elvégzésére ebben az irányelvben megállapított kötelezettséget, azt önmagában nem szolgálhat indokául az érintett nemzeti szabályozó hatóság által a szóban forgó piacon előírt meglévő kötelezettségek érvénytelennek vagy alkalmazhatatlannak tekintéséhez.

(178) Valamely konkrét kötelezettségnek valamely jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásra vonatkozó bevezetése nem tesz szükségessé további piacelemzést, ugyanakkor szükségessé teszi annak igazolását, hogy a kötelezettség a szóban forgó piacon és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon az azonosított probléma jellegéhez képest megfelelő és arányos.

(179) A megállapítandó kötelezettségek és feltételek arányosságának felmérésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a saját tagállamukon belül különféle területeken létező eltérő versenyfeltételeket, különösen az ezen irányelvvel összhangban elvégzett feltérképezés eredményeit.

(180) Amikor a nemzeti szabályozó hatóságok azt mérlegelik, hogy az árszabályozás érdekében hozzanak-e intézkedéseket, és ha igen, milyeneket, lehetővé kell tenniük a beruházó számára a tisztességes megtérülést az adott új beruházási projekt tekintetében. Különösen kockázatosak lehetnek az új hozzáférési hálózatokkal kapcsolatos beruházási projektek, amelyek olyan termékeket támogatnak, amelyek iránt a kereslet a beruházás időpontjában bizonytalan.

(181) Az egy piacelemzés alkalmával jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások számára előírt kötelezettségek felülvizsgálatakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelemmel kell lenniük az új fejlemények által a versenyre gyakorolt hatásokra, például a vállalkozások között a közelmúltban létrejött önkéntes megállapodásokra, akár hozzáférésre, akár társberuházásokra vonatkoznak, hogy ezáltal biztosítsák azt a rugalmasságot, amelyet a hosszabb szabályozási ciklusok megkívánnak. Hasonlóképp kell eljárni akkor, ha a kereskedelmi megállapodások előre nem látható megsértésére vagy megszűnésére kerül sor, vagy ha azok olyan joghatással járnak, amely eltér a piaci elemzéstől. Ha egy szabályozatlan piacon kerül sor egy meglévő megállapodás megszüntetésére, új piacelemzésre is szükség lehet. Amennyiben a piacon nem történt egyetlen kiemelt változás, de dinamikus piacokról van szó, szükségessé válhat, hogy öt évnél gyakrabban végezzenek piaci elemzést, de például három évnél nem gyakrabban, az ezen irányelv alkalmazását megelőző szabályozáshoz hasonlóan. A piacok akkor tekintendők dinamikusnak, ha a technológiai fejlődés és a végfelhasználók keresleti mintái nagy valószínűséggel úgy változnak, hogy a piaci elemzés megállapításai középtávon érvénytelenné válnának a földrajzi területek jelentős része, illetve a nemzeti szabályozó hatóság által meghatározott földrajzi és termékpiacon jelen lévő végfelhasználók jelentős csoportja tekintetében.

(182) A hozzáférésre és az összekapcsolásra vonatkozó feltételek - köztük az árak - átláthatósága segít felgyorsítani a tárgyalásokat, elkerülni a vitákat és meggyőzni a piaci szereplőket arról, hogy az adott szolgáltatás nyújtása nem diszkriminatív feltételek mellett történik. A műszaki interfészek nyitottsága és átláthatósága különösen fontos lehet az interoperabilitás biztosításában. Abban az esetben, ha valamely nemzeti szabályozó hatóság információk nyilvánosságra hozatalára vonatkozó kötelezettségeket ír elő, lehetővé kell tenni a számára, hogy meghatározhassa az információ rendelkezésre bocsátásának módját is, valamint azt, hogy a tájékoztatás díjmentes legyen-e vagy sem, figyelembe véve a kérdéses információ jellegét és célját.

(183) A hálózati topológiák, hozzáférési módok és piaci körülmények 2002 óta tapasztalt sokféleségének fényében a 2002/19/EK irányelv II. mellékletében említett, a helyi hurkok átengedésére, valamint a digitális televízió- és rádiószolgáltatók hozzáférését szolgáló termékekre vonatkozó célok rugalmasabb módokon jobban megvalósíthatók, nevezetesen úgy, hogy a BEREC útmutatást készít a referenciaajánlatok minimumkövetelményeiről, és azt rendszeres időközönként felülvizsgálja. Az említett mellékletet ezért törölni kell.

(184) A megkülönböztetésmentesség elve biztosítja, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások ne torzítsák a versenyt, különösen abban az esetben, ha azok olyan vertikálisan integrált vállalkozások, amelyek azoknak a vállalkozásoknak nyújtanak szolgáltatásokat, amelyekkel az értéklánc következő szintjén lévő („downstream”) piacokon versenyeznek.

(185) A nem az árban megjelenő diszkrimináció kezelése és megelőzése keretében elvben az inputok egyenértékűségének (EoI) alkalmazása nyújtja a legbiztosabb és leghatékonyabb védelmet. Ugyanakkor a szabályozott nagykereskedelmi inputoknak az egyenértékűség elve szerinti biztosítása vélhetően magasabb megfelelési költségeket eredményez, mint a megkülönböztetésmentességet szolgáló más kötelezettségek. E magasabb megfelelési költségeket azonban az értékesítési piacokon megvalósuló verseny nagyobb dinamikájának fényében kell értékelni, figyelemmel arra is, hogy mennyire fontos a megkülönböztetésmentesség biztosítása olyankor, amikor a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásra nem vonatkozik közvetlen árszabályozás. A nagykereskedelmi inputok új rendszereken keresztül, az egyenértékűség alapján történő nyújtása összességében előnyösebbnek tűnhet a nemzeti szabályozó hatóságok számára, és arányos is lehet amiatt, hogy az újonnan létesített rendszerek esetében a megfeleléssel, vagyis az inputok egyenértékűségének biztosításával járó többletköltségek viszonylag alacsonyak. Másrészről a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell azt is, hogy a kötelezettségek az érintett vállalkozások szempontjából arányosak-e, például a végrehajtási költségek figyelembevételével és az új rendszerek kiépítését esetleg gátló, a további korszerűsítéshez kapcsolódó tényezők mérlegelésével, amennyiben ezekre szigorúbb szabályozási kötelezettségek vonatkoznának. Az olyan tagállamokban, ahol sok kisméretű, jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás van, aránytalan lehet számukra az inputok egyenértékűségének előírása.

(186) A számviteli szétválasztás lehetővé teszi a belső elszámolóárak láthatóvá tételét, és adott esetben lehetővé teszi a nemzeti szabályozó hatóságok számára a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek betartásának ellenőrzését. E tekintetben a Bizottság közzétette az elektronikus hírközlési szolgáltatások szabályozási kerete értelmében megvalósuló 2005/698/EK ajánlást [1].

(187) Az elektronikus hírközlő hálózatok befogadására alkalmas építmények kulcsfontosságúak az új hálózatok kiépítéséhez, ugyanis megkettőzésük igen költséges, míg újbóli hasznosításuk jelentős megtakarításokat eredményezhet. Ezért a 2014/61/EU irányelvben a fizikai infrastruktúrára vonatkozóan előírt szabályokon felül konkrét megoldásra van szükség azokra az esetekre, ahol az építmények jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás tulajdonában állnak. Amennyiben az ilyen építmények rendelkezésre állnak és újból használhatók, az azokhoz való hozzáférés igen nagy előnyt jelent a versengő infrastruktúra kiépítésekor, ezért szükséges biztosítani, hogy az ezen eszközökhöz való hozzáférés önálló intézkedésként is rendelkezésre álljon az értékesítési piaci verseny és a kiépítési dinamika fokozásához, és ezt a lehetőséget bármely más orvoslat alkalmazása előtt fontolóra kell venni, nem csupán más nagykereskedelmi termékek vagy szolgáltatások ellensúlyozásaként, illetve nem csupán azon vállalkozások esetében, melyek élnek e nagykereskedelmi termékekkel vagy szolgáltatásokkal. A nemzeti szabályozó hatóságok a meglévő építményeket a jogszabályban előírt, a számítás elvégzéséig felhalmozott értékcsökkenés nélküli, könyv szerinti érték alapján értékelik, figyelembe véve a megfelelő árindexet, amely lehet a kiskereskedelmi árindex, de figyelmen kívül hagyva azokat az eszközöket, melyek értéke legalább negyven év alatt nullára csökkent, noha még használatban vannak.

1 A Bizottság 2005/698/EK ajánlása (2005. szeptember 19.) az elektronikus hírközlési szolgáltatások keretszabályozása értelmében megvalósuló számviteli elkülönítésről és a költségelszámolási rendszerekről (HL L 266., 2005.10.11., 64. o.).

(188) Az új és továbbfejlesztett infrastruktúrákhoz való hozzáférés biztosításának előírása során a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a hozzáférési feltételek tükrözzék a beruházási döntést alátámasztó körülményeket, figyelembe véve többek között a kiépítés költségeit, az új termékek és szolgáltatások elindításának kihasználtsági mutatóit és a várható kiskereskedelmi árszintet. Továbbá lehetővé kell tenni a nemzeti szabályozó hatóságok számára, hogy adott esetben meghatározhassák a hozzáférés megfelelő felülvizsgálati időszakokon keresztül fennálló feltételeit, hogy ezáltal tervezési biztonságot nyújtsanak a beruházók számára. Amennyiben az árszabályozás megfelelő intézkedésnek tűnik, e feltételek az uniós jogszabályokkal összhangban magukban foglalhatnak a szerződések tartalmától és időtartamától függő árképzési rendelkezéseket is, amennyiben azok nem gyakorolnak diszkriminatív hatást. Valamennyi előírt hozzáférési feltételnek tiszteletben kell tartania a fogyasztók és a vállalkozások számára kínált szolgáltatások terén fennálló hatékony verseny megőrzésének szükségességét.

(189) A hálózati infrastruktúrához való hozzáférés biztosításának kötelezővé tétele a verseny fokozását szolgáló eszközként indokolt lehet, de a nemzeti szabályozó hatóságoknak egyensúlyt kell teremteniük az infrastruktúra tulajdonosát az infrastruktúrájának a saját javára történő hasznosítása tekintetében megillető jog és a más szolgáltatókat az egymással versengő szolgáltatások nyújtásához alapvető fontosságú eszközökhöz való hozzáférés tekintetében megillető jog között.

(190) Olyan piacokon, ahol előretekintve nagyobb számú hozzáférési hálózat létesülése várható, nagyobb a valószínűsége annak, hogy a végfelhasználóknak előnye származik a hálózat minőségének az infrastruktúrán alapuló verseny révén bekövetkező javulásából, mint az olyan piacokon, ahol tartósan csak egy hálózat létezik. Az egyéb paramétereken, mint az áron és a választékon alapuló verseny lehetőségét befolyásolják az országos és helyi versenykörülmények. Az ilyen paramétereken alapuló verseny megfelelőségének és a szabályozói beavatkozás szükségességének az értékelése során a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük azt is, hogy az érdekelt vállalkozások rendelkeznek-e észszerű kereskedelmi feltételek mellett olyan nagykereskedelmi hozzáféréssel, amely fenntartható versenyképes eredményeket nyújt a végfelhasználók számára a kiskereskedelmi piacon. A fenntartható és hatékony, infrastruktúrán alapuló versennyel jellemzett piacokon vélhetően elegendő az általános versenyszabályok alkalmazása.

(191) Amennyiben a vállalkozásokra olyan kötelezettségeket rónak, amelyek értelmében a hálózati elemekhez és a kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférés iránti, illetve ezek használata iránti észszerű kérelmeket teljesíteniük kell, az ilyen kérelmek csak olyan objektív kritériumok alapján utasíthatók el, mint a technikai megvalósíthatóság vagy a hálózat egysége fenntartásának szükségessége. Amennyiben a hozzáférés iránti kérelmet elutasítják, a sérelmet szenvedő fél számára lehetővé kell tenni, hogy az ügynek az ezen irányelvben említett vitarendezési eljárás szerinti elbírálását kérhesse. A hozzáférés biztosítására kötelezett vállalkozás számára nem lehet előírni, hogy olyan típusú hozzáférést szolgáltasson, amelynek szolgáltatására nincs módja. Az, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok olyan kötelezően biztosítandó hozzáférést írnak elő, amely rövid távon növeli a versenyt, nem csökkentheti a versenytársak ösztönzését arra vonatkozóan, hogy olyan alternatív lehetőségekbe fektessenek be, amelyek hosszú távon fogják fokozni a fenntartható versenyt vagy a jobb teljesítőképességet és a végfelhasználói előnyöket. A legkisebb szabályozási beavatkozás megválasztásakor és az arányosság elvével összhangban - a nemzeti szabályozó hatóságok dönthetnek például úgy, hogy felülvizsgálják a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások számára előírt kötelezettségeket, és módosítanak bármely korábbi határozatot, akár kötelezettségek visszavonásával vagy új hozzáférési kötelezettségek előírásával vagy elő nem írásával, ha ez szolgálja a felhasználók érdekét és a fenntartható szolgáltatási verseny célját. A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az uniós joggal összhangban előírhassanak műszaki és működési feltételeket a kötelezően biztosítandó hozzáférés szolgáltatója vagy a kötelezően biztosítandó hozzáférés jogosultja számára. A műszaki szabványok bevezetésének meg kell felelnie különösen az (EU) 2015/1535 irányelvnek.

(192) Árszabályozásra lehet szükség abban az esetben, ha egy bizonyos piacon végzett piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárja fel. A jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásoknak kerülniük kell az árprést, amely által a különbség a kiskereskedelmi áraik és azon árak között, amelyeket a hasonló kiskereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó versenytársaiknak számolnak fel az összekapcsolási vagy hozzáférési szolgáltatásokért, nem megfelelő a fenntartható verseny biztosításához. Amikor a nemzeti szabályozó hatóság az ezen irányelv szerint előírt szolgáltatás kialakítása során felmerülő költségeket kiszámítja, helyénvaló a felhasznált tőke - így a megfelelő munkaerő- és építési költségek - észszerű megtérülésével is számolni, a tőke értékét szükség szerint úgy korrigálva, hogy az tükrözze az eszközök aktuális értékelését és a műveletek aktuális hatékonyságát. A költségmegtérülés módszerét a körülményekhez kell igazítani, figyelembe véve a hatékonyság, a fenntartható verseny és a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése előmozdításának szükségességét, ezáltal maximalizálva a végfelhasználói előnyöket, és tekintettel kell lenni arra, hogy a nagykereskedelmi áraknak eléggé kiszámíthatóaknak és stabilaknak kell lenniük ahhoz, hogy az üzemeltetők érdekeltek legyenek új vagy továbbfejlesztett hálózatok kiépítésében a Bizottság 2013/466/EU ajánlásának [1] megfelelően.

1 A Bizottság 2013/466/EU ajánlása (2013. szeptember 11.) a verseny előmozdítását és a szélessávú beruházási környezet javítását célzó következetes megkülönböztetésmentességi kötelezettségekről és költségszámítási módszerekről (HL L 251., 2013.9.21., 13. o.).

(193) A következő generációs széles sávú szolgáltatások iránti kereslet megjelenési idejének bizonytalanságára tekintettel a beruházások hatékonysága és az innováció ösztönzése megkívánja bizonyos mértékű árazási rugalmasság biztosítását az új vagy továbbfejlesztett hálózatok kiépítésébe befektető üzemeltetők számára. A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy dönthessenek úgy, hogy fenntartanak vagy nem írnak elő szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakat új generációs hálózatok számára, ha a versenyt kellő biztosítékok védik. Konkrétabban, a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások jelenlétével jellemzett piacokon a túlzó árak elkerülése érdekében az árképzési rugalmasságot ki kell egészíteni olyan biztosítékokkal, melyek óvják a versenyt és a végfelhasználók érdekeit, például gondoskodni kell szigorú megkülönböztetésmentességről, az értékesítési piaci termékek műszaki és gazdasági megkettőzhetőségéről, valamint az infrastruktúraversenyből eredő igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatás és/vagy a szabályozott hozzáférési termékeken nyugvó más árkorlátozó tényező érvényesüléséről. E biztosítékok alkalmazásának ellenére a nemzeti szabályozó hatóságok más olyan körülményeket is azonosíthatnak, amelyek mellett nem indokolt szabályozott hozzáférési árakat előírni bizonyos nagykereskedelmi inputok kapcsán; ilyen lehet, ha a végfelhasználói kereslet magas árrugalmassága nem teszi kifizetődővé a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás számára a versenyképes szintnél jelentősen magasabb árak kiszabását, vagy ha a kisebb népsűrűség gyengíti a rendkívül nagy kapacitású hálózatok létesítésére ösztönző tényezők súlyát, és a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy az ezen irányelvvel összhangban előírt kötelezettségek révén garantált a hatékony és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés.

(194) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság költségszámítási rendszer bevezetésére vonatkozó kötelezettségeket ír elő az árszabályozás támogatása érdekében, lehetővé kell tenni a számára, hogy maga is végezhessen éves ellenőrzést az adott költségszámítási rendszernek való megfelelés biztosítása érdekében, feltéve hogy rendelkezik a szükséges, megfelelően képzett munkaerővel, vagy pedig előírhatja, hogy az ilyen ellenőrzést egy másik, az érintett vállalkozástól független, erre alkalmas szervezet végezze el.

(195) Az Unióban a hívásvégződtetés nagykereskedelmi díjszabása azon ez elven alapul, hogy a hívó fél hálózata fizet. A kereslet és a kínálat helyettesíthetőségének vizsgálata azt mutatja, hogy sem jelenleg, sem az előrelátható jövőben nincsenek olyan helyettesítő nagykereskedelmi termékek, melyek korlátozhatnák a hívásvégződtetés adott hálózaton belüli díjszabását. A hívásvégződtetési piachoz való kétoldalú hozzáférés ismeretében további lehetséges versenyakadályok is felmerülnek, többek között az üzemeltetők közötti kereszttámogatás. Ezek a potenciális versenyakadályok a vezetékeshívás-végződtetési és a mobilhívás-végződtetési piacokon egyformán felmerülnek. Figyelembe véve a végződtetési üzemeltetők lehetőségét és hajlandóságát arra, hogy az árakat a költségeket jelentősen meghaladó szintre emeljék, középtávon a költségalapúság tekinthető a legmegfelelőbb eszköznek ezen aggály kezelésére. A jövőbeli piaci fejlemények mindazonáltal módosíthatják olyan mértékben e piacok dinamikáját, hogy az említett piacok szabályozása szükségtelenné válik.

(196) Annak érdekében, hogy a nagykereskedelmi hívásvégződtetéssel kapcsolatos versenyproblémáknak az Unió egészében való egységes kezelése során csökkenteni lehessen a szabályozási terhet, a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén az Unió egészében alkalmazandó, egységes maximális hívás-végződtetési díjat kell megállapítania a mobil szolgáltatások és egységes maximális hívásvégződtetési díjat a helyhez kötött szolgáltatások tekintetében.

(197) Ebben az irányelvben meg kell határozni a nagykereskedelmi hívásvégződtetési díjak megállapításának alapjául szolgáló részletes kritériumokat és paramétereket. A végződtetési díjak Unió-szerte folyamatosan csökkentek és várhatóan tovább csökkennek majd. A maximális végződtetési díjaknak az ezen irányelv értelmében elfogadandó első felhatalmazáson alapuló jogi aktusban való meghatározása során a Bizottságnak figyelmen kívül kell hagynia az e tendenciától való indokolatlan és kivételes nemzeti eltéréseket.

(198) A rendkívül nagy kapacitású széles sávú szolgáltatások iránti kereslet megjelenési idejének bizonytalanságára, valamint a méretgazdaságosságra és a sűrűségre tekintettel a társberuházási megállapodások igen előnyösnek tűnnek a költségek és a kockázatok megosztása szempontjából, ily módon a kisebb vállalkozások is gazdaságilag észszerű feltételek mellett fektethetnek be, ami ösztönzi a fenntartható, hosszú távú versenyt még ott is, ahol az infrastruktúra-alapú verseny esetleg nem hatékony. Az ilyen társberuházások különböző formákat ölthetnek, beleértve a hálózati eszközök közös tulajdonlását vagy a hosszú távú kockázatmegosztást társfinanszírozás, illetve beszerzési megállapodások révén. Ebben az összefüggésben a társberuházásnak minősülő beszerzési megállapodások magukkal vonják strukturális jellegű kapacitásokhoz kapcsolódó különös jogok megszerzését, bizonyos mértékű közös elkötelezettség mellett és képessé téve a társberuházókat arra, hogy hosszú távon hatékony és fenntartható módon vehessenek részt a versenyben azokon az értékesítési piacokon, amelyeken a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás aktív. Ezzel szemben az olyan kereskedelmi hozzáférési megállapodások, amelyek kapacitás bérlésére korlátozódnak, nem keletkeztetnek ilyen jogokat, és ezért azokat nem kell társberuházásnak tekinteni.

(199) Amennyiben egy jelentős piaci erővel rendelkező üzemeltető méltányos, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett társberuházási ajánlatot tesz a végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyéig vagy a bázisállomásig optikai szálas elemekből álló rendkívül nagy kapacitású hálózatok tekintetében, annak lehetőségét kínálva a különböző méretű és pénzügyi kapacitású vállalkozások számára, hogy infrastruktúrák társberuházói legyenek, a nemzeti szabályozó hatóság számára célszerű lehetővé tenni, hogy tartózkodjon attól, hogy ezen irányelv szerinti kötelezettségeket írjon elő az új rendkívül nagy kapacitású hálózat kapcsán, ha legalább a potenciális társberuházók egyike társberuházási megállapodást kötött az említett vállalkozással. Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság úgy dönt, hogy kötelező erejűvé nyilvánítja az addig megállapodást nem eredményező társberuházási ajánlatot, és úgy dönt, hogy nem ír elő további szabályozási kötelezettségeket, ezt megteheti, azzal a feltétellel, hogy a megállapodást a deregulációs intézkedés hatályba lépése előtt meg kell kötni. Amennyiben műszakilag nem valósítható meg az optikai szálas elemeknek a végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyéig történő kiépítése, lehetővé kell tenni, hogy az említett helyek közvetlen közeléig - azaz közvetlenül az azokon kívüli pontig - tartó optikai szálas elemeket tartalmazó rendkívül nagy kapacitású hálózatok azonosan kedvező szabályozás hatálya alá essenek.

(200) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy dönt, hogy tartózkodik kötelezettségek előírásától, ezt a döntését azt követően kell meghoznia, hogy megbizonyosodott arról, hogy a társberuházási ajánlatok megfelelnek a szükséges kritériumoknak és jóhiszeműen kerültek benyújtásra. Az új rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal való differenciált szabályozási bánásmódot célszerű felülvizsgálni a későbbi piacelemzések során, amelyek - különösen némi idő elteltével - előírhatják a szabályozási bánásmód kiigazítását. Kellően indokolt körülmények között a nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy kötelezettségeket írhassanak elő az ilyen új hálózati elemekre vonatkozóan, amennyiben arra a megállapításra jutnak, hogy szabályozói beavatkozás hiányában bizonyos piacok jelentős versenyproblémákkal szembesülnének. Különösen abban az esetben, ha több értékesítési piac van, amelyeken a verseny eltérő mértékben érvényesül, a nemzeti szabályozó hatóságok egyedi aszimmetrikus korrekciós intézkedések meghozatalát írhatják elő a tényleges verseny előmozdítása céljából, például - de nem kizárólag - az olyan kiskereskedelmi réspiacok esetében, mint az üzleti végfelhasználóknak szánt elektronikus hírközlési termékek piaca. A piacok versenyképességének megőrzése érdekében a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell azon hozzáférést igénylők jogainak védelméről is, akik nem vesznek részt a közös beruházási projektben. Ezt úgy kell megvalósítani, hogy fenn kell tartani a meglévő hozzáférési termékeket, vagy amennyiben a meglévő hálózati elemeket idővel leszerelik a hagyományos infrastruktúrán korábban rendelkezésre álló hozzáférési termékekhez képest legalább hasonló funkciókat és minőséget biztosító termékeket kell biztosítani, mindkét esetben a nemzeti szabályozó hatóság által validált olyan megfelelő és rugalmas mechanizmus alapján, amely nem befolyásolja hátrányosan a társberuházókat célzó ösztönzőket.

(201) A következetes szabályozási gyakorlat Unió-szerte történő előmozdítása érdekében, amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok azt állapították meg, hogy teljesülnek a társberuházási ajánlatban szereplő feltételek, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti szabályozó hatóságot kötelezze az intézkedéstervezeteinek oly módon történő visszavonására, hogy tartózkodik kötelezettségek előírásától, vagy pedig a versenyhelyzet terén fennálló jelentős problémák orvoslása érdekében szabályozási kötelezettségek előírásával beavatkozik, ha a BEREC osztja a Bizottság azzal kapcsolatos komoly kétségeit, hogy az intézkedéstervezet összeegyeztethető-e az uniós joggal és különösen az ezen irányelvben meghatározott szabályozási célkitűzésekkel. A hatékonyság érdekében célszerű lehetővé tenni, hogy a nemzeti szabályozó hatóság egyetlen intézkedéstervezetről szóló bejelentést tegyen a Bizottságnak valamely, a vonatkozó követelményeket kielégítő társberuházási projekttel kapcsolatosan. Amennyiben a Bizottság nem él azon hatáskörével, hogy előírja az intézkedéstervezet visszavonását, aránytalan lenne megkövetelni, hogy a nemzeti szabályozó hatóság egyedi határozattervezeteire vonatkozó, ugyanazon eljáráson alapuló későbbi egyszerűsített bejelentések - annak bizonyítékát is beleértve, hogy legalább egy társberuházóval ténylegesen sor került megállapodás megkötésére - a körülmények megváltozásának hiányában visszavonást előíró határozat tárgyát képezzék. Ezen túlmenően a vállalkozások számára, függetlenül attól, hogy azok jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokként azonosították-e, az ezen irányelv vagy a 2014/61/EU irányelv alapján előírt kötelezettségeket továbbra is alkalmazni kell. A társberuházási megállapodásokkal kapcsolatos kötelezettségek nem érintik az uniós jogszabályok alkalmazását.

(202) A funkcionális szétválasztásnak, amely a vertikálisan integrált vállalkozásokat működési szempontból önálló gazdasági egységek létesítésére kötelezi, az a célja, hogy az értéklánc következő szintjén lévő piacon működő szolgáltatók, így a vertikálisan integrált üzemeltető saját szervezeti egységei is, teljes mértékben egyenértékű hozzáférési termékekhez jussanak. A funkcionális szétválasztás számos érintett piacon javíthatja a versenyt azáltal, hogy kevésbé ösztönöz a megkülönböztetésmentesség mellőzésére, és segíti a megkülönböztetésmentességet megkövetelő kötelezettségek betartásának ellenőrzését és kikényszerítését. Kivételes esetekben, ha a megkülönböztetésmentesség több érintett piacon rendszeresen nem valósult meg a gyakorlatban, illetőleg ha a korábban megfelelőnek ítélt egy vagy több korrekciós intézkedés igénybevételét követően észszerű időn belül egyáltalán nincs vagy csekély a kilátás az infrastruktúra-szintű versenyre, indokolt lehet korrekciós intézkedésként funkcionális szétválasztást alkalmazni. Különösen fontos azonban biztosítani, hogy az intézkedés ne vegye el az érintett vállalkozás kedvét a hálózati beruházásoktól, és ne járjon hátrányos következményekkel a fogyasztói jólétre nézve. Az intézkedés alkalmazása szükségessé teszi a hozzáférési hálózathoz kapcsolódó különböző érintett piacok összehangolt elemzését a piacelemzési eljárásnak megfelelően. A piacelemzés és a funkcionális szétválasztás részletszabályainak megállapítása során a nemzeti szabályozó hatóságoknak - figyelemmel a hálózat kiépítettségének mértékére és a technológiai fejlettség fokára, amely befolyásolhatja a helyhez kötött és a vezeték nélküli szolgáltatások helyettesíthetőségét - különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy mely termékek mely önálló vállalkozás kezelésébe kerülnek. A belső piaci verseny torzulásainak megelőzése érdekében indokolt úgy rendelkezni, hogy a funkcionális szétválasztásra vonatkozó javaslatokat a Bizottságnak előzetesen jóvá kell hagynia.

(203) Az anyavállalat gazdasági és vállalatvezetési felügyeleti jogainak megóvása érdekében a funkcionális szétválasztás alkalmazása nem akadályozhatja az egyes önálló vállalkozások közötti, megfelelő koordinációs mechanizmusokat.

(204) Abban az esetben, ha egy vertikálisan integrált vállalkozás úgy dönt, hogy helyi hozzáférési hálózati eszközeinek jelentős részét vagy teljes egészét valamely, más tulajdonában lévő, önálló jogalanyra átruházza vagy a hozzáférési termékekkel folytatandó kereskedelmi tevékenység céljára önálló vállalkozást létesít, akkor a nemzeti szabályozó hatóságnak - annak érdekében, hogy az új rendszer megfeleljen ezen irányelv rendelkezéseinek - fel kell mérnie, hogy a tervezett ügylet, valamint a vállalkozás által adott esetben kínált hozzáférési garanciák hogyan befolyásolják a vertikálisan integrált vállalkozás fennálló szabályozási kötelezettségeit. A nemzeti szabályozó hatóságnak újonnan elemeznie kell azokat a piacokat, amelyeken az önálló jogalany működik, és ennek megfelelően kell a kötelezettségeket megállapítania, fenntartania, módosítania vagy megszüntetnie. Ebből a célból lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti szabályozó hatóság a vállalkozástól tájékoztatást kérhessen.

(205) Bizonyos piacokon már jelenleg is lehetséges, hogy a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás a piacelemzés részeként olyan kötelezettségvállalásokat ajánljon fel, amelyek a nemzeti szabályozó hatóság által azonosított versenyproblémák kezelését célozzák, és amelyeket a nemzeti szabályozó hatóság ezt követően figyelembe vesz a megfelelő szabályozási kötelezettségekről való döntéshozatal során. A legmegfelelőbb korrekciós intézkedések meghatározásakor valamennyi új piaci fejleményt figyelembe kell venni. A társberuházásokra vonatkozó szabályozás rendelkezéseinek sérelme nélkül, az így felajánlott kötelezettségvállalások jellege azonban nem korlátozza a nemzeti szabályozó hatóságra ruházott mérlegelési jogkört annak tekintetében, hogy az említett hatóságok korrekciós intézkedéseket tegyenek a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások vonatkozásában. Az átláthatóság javítása, valamint a jogbiztonság Unió-szerte való biztosítása céljából meg kell határozni ezen irányelvben a vállalkozások által a kötelezettségvállalások felajánlása, illetve a nemzeti szabályozó hatóság által a kötelezettségvállalások értékelése során követendő eljárást, figyelembe véve a piaci szereplők által piaci teszt keretében kifejtett véleményeket, továbbá adott esetben a kötelezettségeknek az azokat vállaló vállalkozás számára való kötelező erejűvé tételére és a nemzeti szabályozó hatóság általi érvényesíthetőségére vonatkozó eljárást. Azon esetek kivételével, amikor a nemzeti szabályozó hatóság a társberuházásra vonatkozó kötelezettségvállalásokat kötelező erejűvé teszi és úgy dönt, hogy nem köt ki kötelezettségeket, az említett eljárás nem érinti a piacelemzési eljárás alkalmazását, valamint az azonosított piaci hiányosság orvoslása céljából megfelelő és arányos korrekciós intézkedések előírására vonatkozó kötelezettséget.

(206) A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy részben vagy egészben kötelező erejűvé tegyenek kötelezettségvállalásokat v egy meghatározott időszakra vonatkozóan - amely nem lehet hosszabb annál az időszaknál, amelyre felajánlották azokat -, miután piaci tesztet végeztek az érintett felekkel folytatott nyilvános konzultáció útján. A kötelezettségvállalások kötelező erejűvé tétele esetén a nemzeti szabályozó hatóságnak a piaci elemzésében mérlegelnie kell ennek a döntésnek a következményeit és figyelembe kell azokat vennie a leginkább megfelelő szabályozási intézkedés kiválasztásakor. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a hosszabb távú fenntarthatóság szempontjából kell értékelniük e kötelezettségvállalásokat, különösen a kötelezővé tételük időtartamának megválasztásakor, és figyelemmel kell lenniük arra, hogy az érdekeltek milyen értéket társítottak a stabil és kiszámítható piaci feltételekhez a nyilvános konzultációk keretében. Az egy vagy több piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított, vertikálisan integrált vállalkozások önkéntes szétválására vonatkozó, kötelező erejű kötelezettségvállalások tervezhetőbbé és átláthatóbbá teszik a folyamatot, mégpedig azáltal, hogy meghatározzák a tervezett szétválasztás végrehajtásának folyamatát, például a részcélok kijelölésével és annak bemutatásával, hogy milyen következményekkel járhat, ha az egyes részcélok mégsem valósulnak meg.

(207) E kötelezettségvállalások között elképzelhető egy ellenőrző megbízott kijelölése, akinek személyét és megbízását a nemzeti szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia, valamint az, hogy a vállalkozás kötelezi magát arra, hogy rendszeres időközönként beszámol a végrehajtásban elért haladásról.

(208) Előnyös lehet az egészséges nagykereskedelmi piac megteremtése szempontjából, ha a hálózattulajdonosok üzleti modellje csak arra szorítkozik, hogy nagykereskedelmi szolgáltatásokat nyújtson másoknak, ez ugyanis ösztönzi az értékesítési piacokon a kiskereskedelmi versenyt. Továbbá az ilyen vállalkozások üzleti modellje azon potenciális pénzügyi befektetők számára is vonzó lehet, akik kevésbé ingatag infrastrukturális eszközöket keresnek hosszú, a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítését is magában foglaló időtávra. Mindazonáltal a csak nagykereskedelemmel foglalkozó vállalkozás jelenléte nem idéz elő szükségszerűen ténylegesen versenyorientált kiskereskedelmi piacot, és a csak nagykereskedelemmel foglalkozó vállalkozás is azonosítható jelentős piaci erővel rendelkezőként egy adott termékpiacon vagy földrajzi piacon. Előfordulhat, hogy a csak nagykereskedelmi üzleti modellt követő vállalkozások viselkedése bizonyos esetekben kevesebb versenykockázattal jár, mint a vertikálisan integrált vállalkozásoké, amennyiben valóban csak nagykereskedelmi termékekkel foglalkoznak, és nincs késztetésük a kiskereskedelmi szereplők közötti különbségtételre. A szabályozási beavatkozásnak ilyen esetben arányosan enyhébbnek kell lennie, de fenn kell tartania különösen annak lehetőségét, hogy kötelezettségek kerüljenek bevezetésre a méltányos és észszerű árképzést illetően. Ugyanakkor a nemzeti szabályozó hatóságoknak képeseknek kell lenniük beavatkozni, ha olyan versenyakadály jelenik meg, amely kedvezőtlen a végfelhasználókra nézve. A valamely nagykereskedelmi piacon aktív, kizárólag a kis- és középvállalkozásoknál nagyobb üzleti felhasználók részére kiskereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó vállalkozást kizárólag nagykereskedelmi vállalkozásnak kell tekinteni.

(209) A hagyományos rézalapú hálózatokról a következő generációs hálózatokra való átállás megkönnyítése érdekében - ami a végfelhasználók érdekeit szolgálja - a nemzeti szabályozó hatóságoknak képeseknek kell lenniük nyomon követni a hálózatüzemeltetők erre irányuló saját kezdeményezéseit, és szükség esetén meg kell határozniuk a megfelelő átállási folyamatra vonatkozó feltételeket, például az előzetes értesítés, az átláthatóság, valamint a legalább hasonló minőségű alternatív hozzáférési termék rendelkezésre állásának biztosítása útján, ha a hálózat tulajdonosa bizonyította, hogy szándékában áll átállni továbbfejlesztett hálózatokra és erre megfelelően felkészült. Az átállás indokolatlan késleltetésének elkerülése végett a nemzeti szabályozó hatóságokat fel kell ruházni azzal a joggal, hogy visszavonják a rézhálózathoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségeket, amint meghatározásra került a megfelelő átállási folyamat és biztosított a hagyományos infrastruktúráról való átállás feltételeinek és folyamatának való megfelelés. A hálózatok tulajdonosainak azonban képeseknek kell lenniük leszerelni a hagyományos hálózatokat. A hagyományos infrastruktúrán alapuló hozzáférési termékről fejlettebb technológián vagy eszközön alapuló hozzáférési termékre átálló hozzáférés-igénylőknek lehetőséget kell kapniuk arra, hogy - saját belátásuk szerint - hozzáférésüket valamely más, nagyobb kapacitású szabályozott termékkel váltsák fel, amennyiben kívánják, de ezt nem kell számukra előírni. Ilyen korszerűsítés esetén a hozzáférést igénylőnek a magasabb kapacitású hozzáférési termékhez való hozzáférés szabályozási feltételeit kell betartania, amelyeket a nemzeti szabályozási hatóság állapít meg piacelemzésében.

(210) A hírközlési ágazat liberalizációja, valamint a hírközlési szolgáltatások fokozódó versenye és választékának növekedése együtt jár az egyetemes szolgáltatás nyújtását biztosító összehangolt keretszabályozás létrehozására irányuló intézkedésekkel. Az egyetemes szolgáltatás fogalmának a technológiai fejlődéshez, a piac alakulásához és a felhasználói kereslet változásához igazodva kell alakulnia.

(211) Az EUMSZ 169. cikke szerint az Uniónak hozzá kell járulnia a fogyasztók védelméhez.

(212) Az egyetemes szolgáltatás biztonsági hálóként működik, amely biztosítja, hogy legalább egy minimális szolgáltatáscsomag valamennyi végfelhasználó, illetve megfizethető áron a fogyasztók számára elérhető legyen, ha a hozzáférés hiányából adódóan szociális kirekesztettség veszélye állna fenn azáltal, hogy a polgárok nem tudnak teljes mértékben részt venni a társadalmi és gazdasági életben.

(213) Alapszintű széles sávú internet-hozzáférés gyakorlatilag már mindenhol van az Unióban, és igen széles körben használják mindenféle tevékenységhez. Az igénybevétel mértéke azonban elmarad az elérhetőségétől, sokan ugyanis tájékozatlanságból, a költségek miatt, készségek hiányában vagy tudatos döntésként nem rendelkeznek kapcsolattal. A megfizethető és megfelelő széles sávú internet-hozzáférés alapvető fontosságú a mai társadalmakban és a szélesebb gazdaságban. A digitális gazdaságban és társadalomban való részvétel alapfeltétele, nélkülözhetetlen online szolgáltatásokat nyújt.

(214) Az egyetemes szolgáltatás keretében alapvető követelmény, hogy minden fogyasztó számára hozzáférést kell biztosítani megfizethető áron megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és hangszolgáltatásokhoz, helyhez kötött módon. A tagállamok számára lehetőséget kell továbbá biztosítani arra, hogy a megfizethető árú megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és hangszolgáltatások nyújtását nem helyhez kötött módon, a mozgásban lévő polgárok számára is biztosítsák, ha ezt szükségesnek tartják a fogyasztók társadalmi és gazdasági életben való teljes körű részvételének biztosításához. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók egyenértékű hozzáféréssel rendelkezzenek. Nem alkalmazható korlátozás azokra a műszaki eszközökre, amelyekkel a csatlakozást biztosítják, lehetővé téve a vezetékes vagy vezeték nélküli technológiákat, és nem alkalmazható semmilyen korlátozás a tekintetben, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egy részét vagy egészét milyen kategóriájú szolgáltató nyújtja.

(215) Az adott felhasználó által tapasztalt internet-hozzáférési sebesség több tényezőtől függhet, beleértve az internetkapcsolat szolgáltatóját (szolgáltatóit), valamint azt az alkalmazást, amelyhez a csatlakozást használják. A megfelelő széles sávú internet-hozzáférés fogalmát - a BEREC bevált gyakorlatokról szóló jelentésének figyelembevételével - a tagállamoknak kell meghatározniuk a tagállamra jellemző egyedi körülmények és az adott tagállam területén található fogyasztók többsége számára elérhető minimális sávszélesség alapján, hogy területükön biztosított legyen a társadalmi befogadás és a digitális gazdaságban és társadalomban való részvétel megfelelő szintje. A megfizethető és megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatásnak elegendő sávszélességgel kell rendelkeznie ahhoz, hogy biztosítani tudja legalább azon alapvető szolgáltatások minimális csomagjának az elérhetőségét és használatát, amelyeket a végfelhasználók többsége igénybe vesz. A Bizottságnak az említett célból figyelemmel kell kísérnie az internethasználat alakulását, hogy azonosítsa az EU-ban a végfelhasználók többsége által használt és a társadalmi és gazdasági életben való részvételhez szükséges online szolgáltatásokat és ennek megfelelően naprakésszé tegye e szolgáltatások jegyzékét. A nyílt internet-hozzáférésre vonatkozó uniós jogban, és különösen az (EU) 2015/2120 rendeletben foglalt követelményeknek valamennyi megfelelő széles sávú internethozzáférési szolgáltatásra alkalmazandóknak kell lenniük.

(216) A fogyasztókat nem szabad kötelezni olyan szolgáltatások használatára, melyeket nem szeretnének igénybe venni, ezért biztosítani kell, hogy kérhessék a megfizethető egyetemes szolgáltatásnak a hangszolgáltatásra való korlátozását.

(217) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a szolgáltatások megfizethetőségének biztosítására, illetve a kiadások ellenőrzésére irányuló intézkedéseket kiterjesszék a mikro-, valamint a kis- és középvállalkozásokra, továbbá a nonprofit szervezetekre, amennyiben azok megfelelnek a vonatkozó feltételeknek.

(218) A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy más illetékes hatóságokkal koordinálva nyomon kövessék az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körébe tartozó szolgáltatások kiskereskedelmi díjszabásának alakulását és szintjét. A nyomon követést úgy kell elvégezni, hogy az se a nemzeti szabályozó hatóságokra, se pedig más illetékes hatóságokra vagy az említett szolgáltatások nyújtóira nézve se járjon túlzott adminisztratív terhekkel.

(219) A megfizethető ár a tagállamok által a konkrét nemzeti feltételek fényében nemzeti szinten meghatározott ár. Ha a tagállamok azt állapítják meg, hogy a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és hangszolgáltatások kiskereskedelmi ára nem megfizethető az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztók számára - beleértve az időseket, a fogyatékossággal élő végfelhasználókat és a vidéken vagy földrajzilag elszigetelt területen élő fogyasztókat -, megfelelő intézkedéseket kell hozniuk. Ennek érdekében a tagállamok kommunikációs célra - adott esetben a szociális ellátás részét képező - közvetlen támogatást nyújthatnak a fogyasztóknak” vagy utalványokat vagy közvetlen kifizetéseket biztosíthatnak a számukra. Ez a piactorzulás elkerülésének szükségességét figyelembe véve megfelelő alternatíva lehet. A tagállamok - alternatív megoldásként vagy a fentiek kiegészítésére - előírhatják, hogy az ilyen szolgáltatásokat nyújtók alapszintű díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáljanak a szóban forgó fogyasztóknak.

(220) A megfizethetőség biztosítása jelenthet különleges díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat az alacsony jövedelmű vagy más különleges szociális helyzetű felhasználók igényeinek kielégítésére. A piac működésének megzavarását elkerülendő ezeknek a lehetőségeknek alapvető funkciókat kell magukban foglalniuk. Az egyéni fogyasztók számára a megfizethetőségnek a következőkön kell alapulnia: a valamely szolgáltatóval való szerződéskötési joguk, egy szám rendelkezésre állása, a szolgáltatással való folyamatos kapcsolat, és az, hogy kiadásaikat figyelemmel kísérhessék és ellenőrizhessék.

(221) Ha valamely tagállam arra kötelezi a szolgáltatókat, hogy az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztók részére olyan díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáljanak, amelyek eltérnek a szokásos kereskedelmi feltételek szerint biztosítottaktól, e díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat valamennyi internethozzáférési és hangszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatónak kínálnia kell. Nem eredményezhet túlzott adminisztratív vagy pénzügyi terheket az adott szolgáltatóknál vagy tagállamoknál annak a valamennyi internet-hozzáférési és hangszolgáltatásokat nyújtó szolgáltató számára történő előírása, hogy az arányosság elvének megfelelően kínáljanak bizonyos díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat. Ha egy tagállam objektív értékelés alapján bizonyítja, hogy túlzott adminisztratív vagy pénzügyi terhekkel kényszerül szembenézni, kivételes jelleggel dönthet úgy, hogy csak kijelölt szolgáltatók számára írja elő a meghatározott díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok kínálatára vonatkozó kötelezettséget. Az objektív értékelés során azt is figyelembe kell venni, hogy az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztók számára milyen előnyök származnak a szolgáltatók közötti választásból, valamint azt, hogy milyen előnyök származnak abból, hogy valamennyi szolgáltató élvezheti az egyetemes szolgáltatásnyújtás előnyeit. Ha egy tagállam kivételes jelleggel úgy dönt, hogy csak kijelölt szolgáltatók számára írja elő a meghatározott díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok kínálatára vonatkozó kötelezettséget, gondoskodnia kell arról, hogy az alacsony jövedelmű vagy különleges helyzetű fogyasztók több, szociális díjszabást kínáló szolgáltató közül választhassanak. Bizonyos helyzetekben azonban előfordulhat, hogy a tagállamok nem tudják biztosítani a több szolgáltató közötti választás lehetőségét, például ha csak egyetlen vállalkozás nyújt szolgáltatást a kedvezményezett lakóhelyén, vagy ha a választás lehetőségének biztosítása további túlzott szervezési és pénzügyi terheket jelentene a tagállam számára.

(222) Nem szabad, hogy a jövőben a megfizethetőség akadálya legyen annak, hogy a fogyasztók hozzáférjenek az összekapcsoltsági szolgáltatások minimális készletéhez. A valamely szolgáltatóval való szerződéskötés jogának azt kell jelentenie, hogy azon - elsősorban alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű - fogyasztók számára is, akiket különben esetleg elutasítanának, biztosítani kell a megfizethető és megfelelő széles sávú internethozzáférési és hangszolgáltatások legalább helyhez kötött módon történő nyújtására vonatkozó szerződés megkötésének lehetőségét bármely, az adott helyen ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval vagy egy kijelölt szolgáltatóval, ha a tagállam kivételes jelleggel úgy döntött, hogy egy vagy több szolgáltatót kijelöl a szóban forgó díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok kínálatára. A pénzügyi kockázatnak, például a számlák ki nem fizetése kockázatának a minimalizálása érdekében lehetővé kell tenni a szolgáltatók számára, hogy megfizethető egységekben előre kifizetett szolgáltatásokat kínáljanak.

(223) Annak érdekében, hogy a polgárok elérhetők legyenek hangszolgáltatás révén, a tagállamoknak észszerű ideig biztosítaniuk kell egy hívószám rendelkezésre állását olyan időszakokban is, amikor a hangszolgáltatást valaki nem használja. A szolgáltatók számára lehetővé kell tenni olyan mechanizmusok alkalmazását, amelyekkel ellenőrizhetik, hogy a fogyasztó továbbra is érdekelt-e a szám fenntartásában.

(224) Az ilyen szolgáltatásokat ilyen körülmények között nyújtó szolgáltatók kompenzációjának nem feltétlenül kell a verseny torzulását eredményeznie, feltéve, hogy e szolgáltatókat a felmerülő konkrét nettó költség tekintetében kompenzálják, továbbá feltéve, hogy a nettó költségteher megtérülésének biztosítása versenysemleges módon történik.

(225) A megfizethetőséget biztosító intézkedések iránti szükséglet felmérése érdekében lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok, illetve ezek koordináltan nyomon követhessék az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztóknak szánt díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok alakulását és részleteit.

(226) A tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a fogyatékossággal élő fogyasztók számára biztosított lehetőségeket is magukban foglaló, megfizethető termékek és szolgáltatások piaca létrehozásának előmozdítására, ideértve az akadálymentes technológiákkal működő berendezéseket. Ez többek közt az európai szabványokra való hivatkozás révén érhető el, vagy a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeinek harmonizálására vonatkozó uniós jogszabályok szerinti követelmények végrehajtásának támogatásával. A tagállamoknak saját körülményeiknek megfelelően kell bevezetniük a megfelelő intézkedéseket, ami rugalmasságot biztosít számukra egyedi intézkedések bevezetésére, amennyiben a piac a szokásos gazdasági feltételek mellett nem kínál megfizethető, a fogyatékossággal élő fogyasztók számára akadálymentesített termékeket és szolgáltatásokat. Az említett intézkedések között szerepelhet a végfelhasználóknak nyújtott közvetlen pénzügyi támogatás. A közvetítő szolgáltatások fogyatékossággal élő fogyasztókat terhelő költségének egyenlőnek kell lennie a hangszolgáltatások átlagköltségével.

(227) A közvetítő szolgáltatások olyan szolgáltatásokra vonatkoznak, amelyek kétirányú kommunikációt tesznek lehetővé különböző kommunikációs módokat (például írott szöveg, jelnyelv, beszéd) használó távoli végfelhasználók között, mégpedig azáltal, hogy - szokásosan emberi kezelő révén - biztosítják az átváltást az említett kommunikációs módok között. A valós idejű szöveg fogalmának meghatározása összhangban van a termékekhez és szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférési követelmények harmonizálására vonatkozó uniós jogszabályokkal, és pont-pont összeköttetés vagy több pont közötti konferenciahívás keretében megvalósuló olyan szöveges kommunikációs formát jelent, ahol a beírt szöveg oly módon kerül továbbításra, hogy a felhasználó a kommunikációt karakteralapú formátumban folyamatosnak érzékeli.

(228) A megfelelő széles sávú internet-hozzáféréshez elegendő adatátviteli sebességgel rendelkező helyhez kötött vonali adatkapcsolat ma már szinte mindenhol elérhető, és azt az uniós polgárok többsége használja. A standard helyhez kötött vonali széles sávú lefedettség és elérhetőség az Unióban 2015-ben az otthonok 97%-ában állt rendelkezésre, igénybevétele átlagosan 72%-os volt, a vezeték nélküli technológián alapuló szolgáltatásokat pedig ennél is nagyobb arányban veszik igénybe. Azonban vannak még különbségek a tagállamok között a helyhez kötött széles sávú hozzáférés elérhetőségében és megfizethetőségében a vidéki és a városi területeken egyaránt.

(229) A piac vezető szerepet játszik az egyre nagyobb kapacitású széles sávú hozzáférés rendelkezésre állásának biztosításában. Ahol a piac nem kellően erős ehhez, az egyetemes szolgáltatási kötelezettség alkalmazásánál elvileg költséghatékonyabbnak és kevésbé piactorzítónak bizonyulnak olyan egyéb közpolitikai eszközök a megfelelő széles sávú internet-hozzáférés rendelkezésre állásának a támogatására, mint például az Európai Stratégiai Beruházási Alap és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében rendelkezésre álló pénzügyi eszközök igénybevétele, az európai strukturális és beruházási alapokból származó közfinanszírozás, a kevésbé sűrűn lakott területeken a széles sávú hálózatok kiépítésének támogatásához a rádióspektrum-használati joghoz kapcsolódó lefedési kötelezettség előírása és az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályoknak megfelelő közberuházás.

(230) Biztosítani kell, hogy amennyiben a megfelelő értékelést követően - az illetékes hatóság által a hálózatkiépítés kapcsán végzett feltérképezés eredményeit, illetve az első feltérképezés eredményeinek közzétételét megelőzően a tagállamok számára rendelkezésre álló legfrissebb információkat is figyelembe véve - bebizonyosodott, hogy egyes területeken sem a piaci, sem az állami beavatkozástól nem várható a tagállamok által meghatározott megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatást és a hangszolgáltatást helyhez kötött módon biztosító kapcsolat kiépítése a végfelhasználók számára, akkor a tagállam kivételesen különböző szolgáltatókat vagy szolgáltatócsoportokat jelölhessen ki e szolgáltatások nyújtására az ország különböző érintett területein. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a feltérképezésen túl szükség esetén további más információkat is felhasználjanak annak megállapításához, hogy helyhez kötött módon milyen mértékben áll rendelkezésre megfelelő széles sávú internethozzáférési szolgáltatás és a hangszolgáltatás. Az említett további információk lehetnek a nemzeti szabályozó hatóságok számára a piacelemzési eljárás révén rendelkezésre álló adatok és a felhasználóktól gyűjtött adatok is. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás elérhetőségét biztosító egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettséget a végfelhasználó elsődleges helyére vagy lakóhelyére korlátozzák. Nem alkalmazható korlátozás azokra a műszaki eszközökre, amelyekkel a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatást és a hangszolgáltatást helyhez kötött módon biztosító csatlakozást biztosítják, lehetővé téve a vezetékes vagy vezeték nélküli technológiákat, és nem alkalmazható semmilyen korlátozás a tekintetben, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egy részét vagy egészét melyik vállalkozás nyújtja.

(231) A szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok feladata tárgyilagos szempontok alapján arról dönteni, hogy mely vállalkozásokat jelölik ki egyetemes szolgáltatónak, szükség szerint figyelembe véve a vállalkozások képességét és hajlandóságát az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek összességének vagy egy részének vállalására. Ez nem zárja ki azt, hogy a tagállamok a kijelölési eljárásba a hatékonyság érdekében indokolt egyedi feltételeket építsenek be, ideértve a földrajzi területek vagy összetevők csoportosítását vagy a kijelölés minimális időtartamának megállapítását.

(232) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség keretében az ezen irányelvnek megfelelően meghatározott megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatást és a hangszolgáltatást helyhez kötött módon biztosító megfizethető kapcsolat kiépítésének költségeit az elektronikus hírközlési ágazatban a szolgáltatóknál és a felhasználóknál várható pénzügyi teher felmérésével kell megbecsülni.

(233) Az ország teljes területére vonatkozó területi lefedettség a priori előírása a kijelöléskor vélhetően kirekeszt vagy eltántorít bizonyos vállalkozásokkal az egyetemes szolgáltatóként való minősítés kérésétől. Az egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó túlzottan hosszú vagy korlátlan ideig érvényes kijelölés szintén eleve kirekeszthet egyes szolgáltatókat. Amennyiben valamely tagállam úgy dönt, hogy a megfizethetőség biztosítása érdekében kijelöl egy vagy több szolgáltatót, lehetővé kell tenni az említett szolgáltatók számára, hogy eltérhessenek az egyetemes szolgáltatás elérhetőségi elemének biztosítása céljából kijelölt szolgáltatóktól.

(234) Amennyiben egy, ezen irányelvvel összhangban azonosított, a szokásos kereskedelmi feltételek szerint biztosítottaktól eltérő díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok biztosítására vagy ezen irányelvvel összhangban azonosított, a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatások vagy a hangszolgáltatások helyhez kötött biztosítására kivételes jelleggel kijelölt szolgáltató úgy dönt, hogy az ország területén található, helyi hozzáférési hálózati eszközeinek lényeges részét, egyetemes szolgáltatási kötelezettségére tekintettel, vagy azok egészét más tulajdonában lévő önálló jogalanyra ruházza át, az illetékes hatóságnak értékelnie kell a tervezett ügylet hatását az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeknek az ország egész területén, vagy annak egy részén való folytonossága biztosítása érdekében. Ennek érdekében a szolgáltatónak előzetesen értesítenie kell az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket elrendelő illetékes hatóságot az átruházásról. Az illetékes hatóság által elvégzett értékelés nem befolyásolhatja hátrányosan a tranzakció végrehajtását.

(235) A stabilitás és a fokozatos átállás biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy területükön a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és a hangszolgáltatások helyhez kötött biztosításától eltérő, az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeik körébe tartozó egyetemes szolgáltatások nyújtását ezen irányelv hatálybalépésekor továbbra is a 2002/22/EK irányelv alapján biztosítsák, amennyiben ezek vagy ezekhez hasonló szolgáltatások szokásos kereskedelmi feltételek mellett nem érhetők el. A nagyközönség rendelkezésére álló, pénzérmével, hitelkártyával vagy betéti kártyával vagy előrefizetett kártyával - beleértve a hívókóddal használatos kártyákat is - használható nyilvános telefonállomások, az előfizetői névjegyzék és a tudakozószolgáltatások további biztosításának lehetővé tétele az egyetemes szolgáltatás jegyében, ahol ez bizonyíthatóan szükséges, kellő rugalmasságot biztosít ahhoz, hogy a tagállamok megfelelően figyelembe vegyék az eltérő nemzeti körülményeket. Ez magában foglalhatja annak biztosítását, hogy nyilvános telefonállomások álljanak rendelkezésre az ország fő belépési pontjain, például a repülőtereken és a vasút- és buszállomásokon, valamint az emberek által veszélyhelyzetben használt helyeken, például a kórházakban, rendőrőrsökön és az autópályák vészhelyzeti területein, hogy eleget tegyenek a végfelhasználók, köztük különösen a fogyatékossággal élő végfelhasználók észszerű szükségleteinek.

(236) A tagállamoknak figyelemmel kell kísérniük a fogyasztók helyzetét a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és a hangszolgáltatások használata és különösen a megfizethetőség tekintetében. A megfelelő széles sávú internethozzáférési és a hangszolgáltatások megfizethetősége összefügg a használati kiadások, valamint a használat egyéb szolgáltatásokhoz hasonlított viszonylagos költsége tekintetében a felhasználók tudomására jutó információkkal, valamint azzal, hogy a fogyasztóknak mennyire van módjuk a kiadásaik ellenőrzésére. Ennélfogva a megfizethetőség azt jelenti, hogy a fogyasztókat a szolgáltatókra rótt kötelezettségek révén jogok illetik. E kötelezettségek között szerepel a tételes számlázás meghatározott szintje, a fogyasztóknak biztosított lehetőség bizonyos hívások, pl. emelt díjas szolgáltatásokhoz kapcsolódó emelt díjú hívások szelektív letiltására, a kiadásaik előrefizetés útján történő ellenőrzésére, és az előre fizetendő csatlakozási díj beszámítására. A piaci fejlemények fényében az ilyen intézkedések felülvizsgálatára és megváltoztatására lehet szükség. Az internet-hozzáférés használatára vonatkozó tételes számlákon csak a kapcsolódások időpontját és időtartamát, valamint a kapcsolati idő során fogyasztott mennyiséget kell feltüntetni, nem szabad azonban feltüntetni, hogy az egyes kapcsolati idők során a fogyasztók mely weboldalakat látogatták meg és mely internetes végpontokhoz csatlakoztak.

(237) A számlák tartósan késedelmes fizetésének vagy nem fizetésének eseteit kivéve a megfizethető díjakra jogosult fogyasztókat a jogvita rendezéséig védeni kell attól, hogy kifizetetlen számla miatt azonnal lekapcsolják őket a hálózatról, és különösen az emelt díjas szolgáltatásokra vonatkozó nagy számlákkal összefüggő jogviták esetében a fogyasztók számára továbbra is hozzáférést kell biztosítani az alapvető hangszolgáltatásokhoz és a tagállamok által meghatározott, minimális szintű internet-hozzáférési szolgáltatáshoz. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok dönthessenek úgy, hogy az ilyen hozzáférést csak akkor lehet továbbra is biztosítani, ha az előfizető tovább fizeti a vonalbérleti díjat vagy az alapszintű internet-hozzáférés díját.

(238) Amennyiben a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és a hangszolgáltatások vagy más szolgáltatások ezen irányelvvel összhangban méltánytalan terhet eredményeznek egy szolgáltató számára - kellően figyelembe véve a költségeket és a bevételeket, valamint az érintett szolgáltatások biztosításából eredő nem tárgyi hasznokat -, ezt a méltánytalan terhet figyelembe lehet venni az egyetemes kötelezettségek bármely nettó költségszámításában.

(239) Amennyiben szükséges, a tagállamoknak mechanizmusokat kell kialakítaniuk az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének finanszírozására olyan esetekben, amelyekben kimutatható, hogy a kötelezettségeket csak veszteségesen vagy olyan nettó költség mellett lehet teljesíteni, amely a szokásos kereskedelmi normáktól eltér. Fontos biztosítani azt, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét helyesen számítsák ki, és hogy az esetleges finanszírozásra úgy kerüljön sor, hogy az általa okozott, a piacot és a vállalkozásokat érintő torzulás minimális legyen, a finanszírozás pedig összeegyeztethető legyen az EUMSZ 107. és 108. cikkével.

(240) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének kiszámításakor figyelembe kell venni az egyetemes szolgáltatás nyújtásából fakadó költségeket és bevételeket, valamint a nem tárgyi hasznot is, de ez a költségszámítás nem hátráltathatja azt az általános célt, hogy az árképzési struktúrák tükrözzék a költségeket. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek minden nettó költségét átlátható eljárások szerint kell kiszámítani.

(241) A nem tárgyi haszon figyelembevétele azt jelenti, hogy a teljes költségteher meghatározásához az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek közvetlen nettó költségéből le kell vonni annak a közvetett haszonnak a pénzben kifejezett becsült értékét, amelyet a vállalkozás az egyetemes szolgáltatói pozíciójának köszönhetően szerez.

(242) Ha az egyetemes szolgáltatási kötelezettség méltánytalan terhet jelent egy szolgáltató számára, helyénvaló a tagállamok számára lehetővé tenni a nettó költségek hatékony megtérülését szolgáló mechanizmusok bevezetését. Az állami pénzeszközök révén történő finanszírozás az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költsége megtérülésének egy módja. Ennek egy másik módja az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók közötti megosztása. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nettó költségeit különböző mechanizmusok révén finanszírozhassák vagy néhány elem, vagy az összes elem nettó költségét akár a mechanizmusok valamelyike révén, akár a két mechanizmus kombinációja révén finanszírozhassák. A megfelelő széles sávú internet-hozzáférés nemcsak az elektronikus hírközlési ágazat, hanem a tágabb online gazdaság és a teljes társadalom szempontjából előnyökkel jár. Az olyan kapcsolat biztosítása minél több végfelhasználó számára, amely lehetővé teszi a gyors széles sávú hozzáférést, lehetővé teszi az online szolgáltatások igénybevételét, vagyis a digitális társadalomban való aktív részvételt. Az ilyen kapcsolat egyetemes szolgáltatási kötelezettség alapján történő biztosítása egyaránt szolgálja a közérdeket és az elektronikus hírközlési szolgáltatók érdekeit. A tagállamoknak figyelembe kell ezeket venniük a nettó költségek megtérülését szolgáló mechanizmusok kiválasztásakor és kidolgozásakor.

(243) Amennyiben a költségmegtérülés az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók közötti megosztása útján történik, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a költségek szolgáltatók közötti elosztására vonatkozó módszer objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumokon alapuljon, és összhangban legyen az arányosság elvével. Ez az elv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy mentesítsék a jelentős piaci jelenlétet el nem ért új belépőket. Minden finanszírozási mechanizmusnak biztosítania kell, hogy a piaci résztvevők csak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozásához járuljanak hozzá, és ne olyan egyéb tevékenységekhez, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez. A megtérülési mechanizmusnak tiszteletben kell tartania az uniós jog elveit, valamint különösen a megosztási mechanizmusok esetében a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét. Minden finanszírozási mechanizmusnak biztosítania kell, hogy az egy adott tagállamban lévő felhasználók ne járuljanak hozzá más tagállamban az egyetemes szolgáltatás nyújtásának költségeihez. Lehetővé kell tenni, hogy meg lehessen osztani az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét valamennyi szolgáltató, illetve a szolgáltatók bizonyos meghatározott csoportjai között. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a megosztási mechanizmus tiszteletben tartsa az átláthatóság, a legkisebb piactorzulás, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét. A lehető legkisebb piactorzulás azt jelenti, hogy a hozzájárulások beszedését úgy kell biztosítani, hogy a végfelhasználókra rótt pénzügyi teher a lehető legkisebb legyen, például a hozzájárulások lehető legszélesebb körben történő megosztásával.

(244) Az egyetemes szolgáltatás finanszírozásából részesülő szolgáltatók - kérelmük indokolására - az ilyen finanszírozást igénylő konkrét elemekről kellően részletes tájékoztatást kell, hogy adjanak a nemzeti szabályozó hatóságnak. A tagállamok által az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségképzésére és finanszírozására vonatkozóan alkalmazott szabályozásról tájékoztatni kell a Bizottságot, hogy a szabályozásnak az EUMSZ-szel való összeegyeztethetőségéről meggyőződhessen. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozására szánt összegek tényleges átláthatóságát és ellenőrzését. Az egyetemes szolgáltatás biztosításával járó költségek kiszámítását objektív és átlátható módszerrel kell végezni, törekedve arra, hogy az egyetemes szolgáltatás a lehető legköltséghatékonyabb módon legyen biztosítva, a piaci szereplők pedig egyenlő feltételek mellett versenyezhessenek. Az átláthatóságot javítja, ha előre ismert az a módszertan, amellyel az egyetemes szolgáltatás nyújtásához szükséges egyes elemek nettó költsége kiszámításra kerül.

(245) A tagállamok számára nem megengedett, hogy a piaci szereplőket olyan intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi hozzájárulásokkal terheljék, amelyek nem képezik az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek részét. Az egyes tagállamok továbbra is szabadon vezethetnek be különleges intézkedéseket (az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körén kívül) és azokat az uniós jognak megfelelően, de nem a piaci szereplők hozzájárulásai révén finanszírozhatják.

(246) Az áruk, szolgáltatások és személyek Unión belüli szabad mozgásának hatékony támogatása érdekében módot kell biztosítani arra, hogy bizonyos nemzeti számozási erőforrásokat, különösen bizonyos nem földrajzi számokat extraterritoriális módon lehessen használni, vagyis a számot kiadó tagállam területén kívül is. Mivel a személyközi kommunikáció tekintetében jelentős a csalás veszélye, az ilyen extraterritoriális számhasználatot csak a személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása tekintetében szabad engedélyezni. A vonatkozó nemzeti jogszabályok - és különösen a fogyasztóvédelmi szabályok és a számozási erőforrások használatára vonatkozó egyéb szabályok - érvényesülését a tagállamoknak attól függetlenül kell biztosítaniuk, hogy hol került sor a használati jogok megadására vagy hogy az Unióban hol használják a számozási erőforrásokat. A tagállamok továbbra is alkalmazhatják a nemzeti szabályaikat a területükön használt számozási erőforrásokra, abban az esetben is, ha a jogok megadására valamely másik tagállamban került sor.

(247) Azon tagállamok nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságai, amelyekben valamely másik tagállamból származó számozási erőforrások használatára kerül sor, nem gyakorolnak ellenőrzést e számozási erőforrások felett. Lényeges ezért, hogy az extraterritoriális használathoz való jogot megadó tagállam nemzeti szabályozó vagy más illetékes hatóságai gondoskodjanak az azon tagállamokban lévő végfelhasználók hatékony védelméről, amelyekben az érintett számokat használják. A hatékony védelem megvalósítása céljából az extraterritoriális használathoz való jogot megadó nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságnak feltételeket kell meghatároznia az ezen irányelvnek megfelelően arra vonatkozóan, hogy a szolgáltató tartsa tiszteletben a számozási erőforrások használatával kapcsolatban a fogyasztóvédelmi szabályokat és egyéb szabályokat azon tagállamokban, amelyekben az érintett erőforrásokat használni fogják.

(248) A számozási erőforrások használatának helye szerinti tagállamok nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságai számára lehetővé kell tenni, hogy a szabályok érvényre juttatása céljából segítséget kérhessenek a számozási erőforrások használati jogát megadó nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoktól. A használati jogot megadó nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok által a szabályok érvényre juttatása céljából hozott intézkedések között szerepelniük kell visszatartó erejű szankcióknak, és különösen súlyos szabálytalanság esetén lehetővé kell tenniük az érintett vállalkozásnak kiosztott számozási erőforrások extraterritoriális használatával kapcsolatos jog megvonását. Az extraterritoriális számhasználathoz kapcsolódó követelmények nem sértik a tagállamok azon jogát, hogy eseti alapon meggátolják a hozzáférést egyes számokhoz vagy szolgáltatásokhoz, ha ez a csalások és a visszaélések elkerülése érdekében szükséges. A számozási erőforrások extraterritoriális használata nem sértheti a barangoló szolgáltatásokkal kapcsolatos uniós szabályokat, különösen a szabályozott kiskereskedelmi árú és szabályozott nagykereskedelmi díjas barangolási szolgáltatás nem rendeltetésszerű vagy visszaélésszerű használatának megakadályozását célzó szabályokra. A tagállamok számára továbbra is lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a számozási erőforrások extraterritoriális használatáról megállapodásokat kössenek harmadik országokkal.

(249) Az elektronikus hírközlési szolgáltatóváltás megkönnyítése érdekében indokolt, hogy a tagállamok támogassák a számozási erőforrások távoli konfigurálását. Ez ugyanis lehetővé teszi a hírközlésieszköz-azonosítók átprogramozását az azokhoz való fizikai hozzáférés nélkül. Ez különösen a gépek közötti szolgáltatásoknál fontos, vagyis amikor korlátozott emberi közreműködéssel vagy emberi közreműködés nélkül, két eszköz vagy szoftverlapú alkalmazás között valósul meg automatizált adat- és információátvitel. Az ilyen, gépek közötti szolgáltatások nyújtói nem feltétlenül rendelkeznek fizikai hozzáféréssel az eszközökhöz, ha azokat távol eső helyen vagy nagy számban használják, vagy esetleg a használat jellege miatt. A gépek közötti szolgáltatások piacának fejlődése és új technológiák kialakulása fényében a tagállamoknak technológiai semlegességre kell törekedniük a távoli konfigurálás ösztönzésében.

(250) A vállalkozások számára az elektronikus hírközlési ágazatban folytatott verseny szempontjából alapvetően fontos a számozási erőforrásokhoz átlátható, tárgyilagos és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján való hozzáférés. A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóktól eltérő vállalkozásoknak is adjanak jogot számozási erőforrások használatára, tekintettel a dolgok internetéhez kapcsolódó szolgáltatások számainak egyre növekvő jelentőségére. A nemzeti számozási tervek minden elemét a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak kell kezelniük, beleértve a hálózatok címzésében használt pontkódokat. Amennyiben a páneurópai szolgáltatások, a határokon átnyúló szolgáltatások, vagy különösen az új gépek közötti szolgáltatások - pl. összekapcsolt gépjárművek - fejlődésének támogatása végett az Unión belüli számozási erőforrások harmonizációjára van szükség, és amennyiben a kereslet nem fedezhető a meglévő számozási erőforrásokkal, a Bizottság végrehajtási intézkedéseket hozhat a BEREC segítségével.

(251) Lehetővé kell tenni, hogy a számozási erőforrások használati jogának megadásáról szóló határozatok közzétételére vonatkozó követelmény teljesíthető legyen a határozatoknak egy internetes weboldalon történő nyilvánosságra hozatala által.

(252) A gyermekek eltűnésének bejelentéséhez kapcsolódó egyedi szempontokra tekintettel a tagállamoknak továbbra is törekedniük kell annak biztosítására, hogy a gyermekek eltűnésének bejelentését célzó, jól működő szolgáltatás a 116000-ás számon valóban rendelkezésre álljon a területükön. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a 116000-ás szám működtetését tekintve biztosított legyen a szolgáltatás megfelelő szintű minősége.

(253) Az eltűnt gyermekek felkutatására fenntartott segélyvonal 116000-ás hívószámával párhuzamosan több tagállam azt is biztosítja, hogy a gyermekek rendelkezésére álljon egy olyan segélyvonalat működtető gyermekbarát szolgáltatás, amely a 116111-es szám felhívása esetén segítséget nyújt a gondozásra és védelemre szoruló gyermekeknek. E tagállamoknak és a Bizottságnak fel kell hívniuk a polgárok, különösen a gyermekek, valamint a nemzeti gyermekvédelmi rendszerek figyelmét a 116111-es segélyvonal meglétére.

(254) A belsőpiac azt is jelenti, hogy a végfelhasználók hozzá tudnak férni a más tagállamok nemzeti számozási terveiben szereplő valamennyi számhoz, és hozzáférnek a szolgáltatásokhoz, többek között a díjmentes és az emelt díjas hívószámokhoz az Unión belül nem földrajzi számok segítségével, hacsak a hívott végfelhasználó úgy nem döntött kereskedelmi okokból, hogy korlátozza a hozzáférést egyes földrajzi területekről. A végfelhasználóknak hozzá kell férniük az egyetemes nemzetközi díjmentes számok (UIFN) köréből származó számokhoz is. A számozási erőforrásokhoz és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való, határokon átnyúló hozzáférést csak objektíven indokolt esetekben szabad akadályozni, például a csalások vagy visszaélések elleni küzdelem érdekében (például egyes emeltdíjas szolgáltatásokkal kapcsolatban), amikor a számot kizárólag belföldön használhatóként határozzák meg (például belföldi rövid szám), vagy ha az gazdaságilag nem kivitelezhető. Az érintett tagállamon kívülről hívást kezdeményező felekre vonatkozó díjszabásoknak nem kell azonosnak lenniük az adott tagállamon belülről hívást kezdeményező felekre vonatkozókkal. A felhasználókat előre és egyértelműen, teljeskörűen tájékoztatni kell a díjmentes számokra alkalmazható bármely díjról, mint például a szabványos nemzetközi hívással elérhetőszámok esetében alkalmazott nemzetközi hívási díjakról. Amennyiben az elektronikus hírközlési szolgáltatók csalás vagy rendeltetésellenes felhasználás miatt visszatartják az összekapcsolási vagy más szolgáltatásokból származó bevételeket, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szolgáltatásokból származó visszatartott bevételek - amennyiben lehetséges - visszatérítésre kerüljenek a szóban forgó csalás vagy rendeltetésellenes felhasználás által érintett végfelhasználó részére.

(255) Az arányosság elvével összhangban, ezen irányelv több, a végfelhasználók jogairól szóló rendelkezése nem alkalmazandó a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó mikrovállalkozásokra. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a mikrovállalkozásokat is magában foglaló kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározását szorosan kell értelmezni. Annak érdekében, hogy a mentesség csak a valóban önálló mikrovállalkozásokra terjedjen ki, meg kell vizsgálni az olyan gazdasági csoportot alkotó mikrovállalkozások szerkezetét, amely csoport gazdasági ereje meghaladja egy mikrovállalkozás gazdasági erejét, és biztosítani kell, hogy a mikrovállalkozások fogalommeghatározását ne lehessen tisztán formai eszközökkel megkerülni.

(256) Az elektronikus hírközlési szolgáltatások egységes piacának kiépítéséhez szükség van azon tényezőknek az Unió egészében történő felszámolására, amelyek akadályozzák a végfelhasználókat az elektronikus hírközlési szolgáltatások határokon átnyúló igénybevételében. A nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak nem szabad megakadályozniuk vagy korlátozniuk a végfelhasználók hozzáférését, illetve nem szabad megkülönböztetniük őket állampolgárságuk, vagy a lakóhelyük vagy székhelyük helye szerinti tagállam alapján. A költségek és a kockázatok objektív módon igazolható különbözősége alapján mindazonáltal lehetővé kell tenni a differenciálást, akár az 531/2012/EU rendelet szerinti, a szabályozott kiskereskedelmi barangolási szolgáltatások nem rendeltetésszerű vagy visszaélésszerű használata esetére meghatározott intézkedéseken túlmenően is.

(257) A végfelhasználók védelmével kapcsolatos szabályok eltérő végrehajtása miatt jelentős belső piaci akadályok keletkeztek, amelyek mind az elektronikus hírközlési szolgáltatókra, mind a végfelhasználókra hatást gyakorolnak. Ezen akadályok csökkentése érdekében az egész Unióban azonos, magas szintű egységes védelmet biztosító szabályokat kell alkalmazni. Az ezen irányelv hatálya alá tartozó végfelhasználói jogok teljes, kalibrált harmonizációja jelentősen javítaná a jogbiztonságot mind a végfelhasználók, mind az elektronikus hírközlési szolgáltatók szempontjából, és egyúttal jelentősen csökkentené a piacra lépés akadályait és a szabályok fragmentációjából eredő, szükségtelen megfelelési terhet. A teljes harmonizáció hozzájárul a belső piac működése előtt álló azon akadályok megszüntetéséhez, amelyek a végfelhasználók jogaira vonatkozó azon tagállami rendelkezésekből fakadnak, amelyek ugyanakkor védik a nemzeti szolgáltatókat a más tagállamokból származó versenytársakkal szemben. A magas szintű egységes védelem megvalósítása érdekében a végfelhasználók jogaira vonatkozó számos rendelkezés közül ebben az irányelvben többet is megfelelően javítani kell a tagállamokban alkalmazott bevált gyakorlatoknak megfelelően. A végfelhasználók jogainak teljes harmonizációja növeli bizalmukat a belső piac iránt, mivel az elektronikus hírközlési szolgáltatások igénybevételekor egyformán magas szintű védelemben részesülnek, akár saját tagállamukban tartózkodnak, akár más tagállamokban élnek, dolgoznak vagy utaznak.A teljes harmonizációnak csak ezen irányelv végfelhasználók jogairól szóló rendelkezéseinek tárgyára szabad kiterjednie. Következésképpen nem érintheti a nemzeti jogot a végfelhasználók védelmének ezen vonatkozásai tekintetében, beleértve az említett rendelkezések hatálya alá nem tartozó átláthatósági intézkedések bizonyos aspektusait is. Az átláthatósági követelményekhez kapcsolódó, ezen irányelv hatálya alá nem tartozó intézkedéseket például úgy kell tekinteni, hogy összeegyeztethetők a teljes harmonizáció elvével, míg az ezen irányelv hatálya alá tartozó átláthatósági kérdésekhez kapcsolódó további követelményeket, így például az információk közzétételére vonatkozó követelményt az említett elvvel összeegyeztethetetlennek kell tekinteni. A tagállamok számára emellett azt is lehetővé kell tenni, hogy fenntartsanak vagy bevezessenek nemzeti rendelkezéseket az ezen irányelv által kifejezetten nem szabályozott kérdések tekintetében, különösen az újonnan felmerülő kérdések kezelése érdekében.

(258) A szerződések a végfelhasználók számára az információ átláthatóságát és a jogbiztonságot garantálják. Versenykörnyezetben a legtöbb szolgáltató a kereskedelmi hasznosság miatt szerződéseket köt ügyfeleivel. Az elektronikus hírközlési hálózatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztói ügyletekre ezen irányelv mellett alkalmazni kell a szerződésekkel kapcsolatos, meglévő uniós fogyasztóvédelmi jogban - különösen a 93/13/EGK tanácsi irányelvben[1] és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben[2] foglalt követelményeket. Bizonyos olyan tájékoztatási követelmények ezen irányelvbe történő beépítése, amelyeket a 2011/83/EU irányelv is előírhat, nem vezethet ahhoz, hogy ugyanazt a tájékoztatást a szerződéskötés előtti és a szerződéskötés dokumentumaiban is meg kelljen tenni. Az ezen irányelv szerint nyújtott releváns tájékoztatást - beleértve azt az esetet is, amikor tájékoztatási követelmények szigorúbbak, illetve részletesebbek - úgy kell tekinteni, hogy az megfelel a 2011/83/EU irányelv szerinti megfelelő követelményeknek is.

1 A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

(259) A végfelhasználók védelmével kapcsolatos néhány olyan rendelkezést, amelyek a priori kizárólag a fogyasztókra alkalmazandók - nevezetesen a szerződések adataira, a szerződések maximális időtartamára és a csomagokra vonatkozó rendelkezések -, nem csupán a fogyasztók, hanem a mikro- és kisvállalkozások, valamint a nemzeti jogban meghatározott nonprofit szervezetek esetében is alkalmazni kell. Az említett kategóriákba tartozó vállalkozások és szervezetek tárgyalási pozíciója hasonló a fogyasztókéhoz, és ezért a fogyasztókkal azonos szintű védelmet kell élvezniük, kivéve abban az esetben, ha kifejezetten lemondanak ezen jogukról. Az ezen irányelvben a szerződések adataival kapcsolatban foglalt kötelezettségeket - beleértve a 2011/83/EU irányelvben szereplő, ezen irányelvben említett kötelezettségeket is - attól függetlenül kell alkalmazni, hogy sor került-e fizetésre, illetve hogy az ügyfélnek mekkora összeget kell fizetnie. A szerződések adataival kapcsolatos kötelezettségeket, így a 2011/83/EU irányelvben meghatározott kötelezettségeket is automatikusan alkalmazni kell a mikro- és kisvállalkozások és nonprofit szervezetek esetében, hacsak azok úgy nem döntenek, hogy egyéni szerződési feltételekről állapodnak meg az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal. A mikro- és kisvállalkozásokkal, valamint a nonprofit szervezetekkel ellentétben a nagyobb vállalatok általában erősebb tárgyalási pozícióval bírnak, ezért nem függnek ugyanazoktól a szerződéses tájékoztatási követelményektől, mint a fogyasztók. Egyéb rendelkezéseket, például a számhordozhatóságot, melyek a nagyobb vállalkozások számára is fontosak, továbbra is minden végfelhasználó esetében tiszteletben kell tartani. A nonprofit szervezetek olyan jogalanyok, amelyek nem termelnek nyereséget tulajdonosaik, illetve tagjaik számára. A nonprofit szervezetek jellemzően jótékonysági szervezetek vagy egyéb közhasznú szervezetek. Ezért a hasonló helyzetüknél fogva jogosnak tekinthető, hogy az ilyen szervezetek a végfelhasználói jogok tekintetében ugyanolyan megítélés alá essenek, mint az ezen irányelv szerinti mikro- vagy kisvállalkozások.

(260) Az elektronikus hírközlési ágazat sajátosságai a horizontális szerződési szabályokon túl megkövetelik néhány további, a végfelhasználókat védő előírás alkalmazását. A végfelhasználókat többek között tájékoztatni kell a kínált szolgáltatások minőségéről, az ajánlatok és a szerződésbontás feltételeiről, az alkalmazandó díjcsomagokról és a különleges árképzési feltételek alá tartozó termékek díjairól. Ezen információk lényegesek a gépek közötti szolgáltatások biztosítására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára. A személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok sérelme nélkül, a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal szemben nem lehet a szerződésekre vonatkozó tájékoztatási követelményeket támasztani, amennyiben a szolgáltató, illetve a kapcsolt vállalkozások vagy személyek sem közvetlenül, sem közvetetten nem részesülnek semmilyen díjazásban az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásáért, mint például ha egy egyetem a campusa területén díjmentes hozzáférést biztosít a látogatók számára a WiFi-hálózatához anélkül, hogy azért bármilyen díjazásban részesülne akár a felhasználók részéről, akár reklámbevételekből.

(261) Annak érdekében, hogy a végfelhasználók megalapozott döntéseket hozhassanak, fontos az előírt lényeges információkat egyszerű és érthető formában, a szerződéskötés előtt megadni, mégpedig tartós adathordozón, vagy ha ez nem lehetséges, a tartós adathordozó fogalmának a 2011/83/EU irányelvben foglalt meghatározása sérelme nélkül egy, a szolgáltató által a felhasználó tájékoztatása mellett rendelkezésre bocsátott olyan dokumentumban, amely a fogyasztók által széles körben használt eszközökön könnyen letölthető, megnyitható és tanulmányozható. A választás megkönnyítése céljából a szolgáltatóknak rendelkezésre kell továbbá bocsátaniuk az alapvető szerződési feltételek összefoglalását is. Az összehasonlíthatóság és a megfelelési költségek csökkentése érdekében indokolt, hogy a Bizottság a BEREC-kel folytatott konzultációt követően mintát fogadjon el a szerződések összefoglalásához. A szerződéskötést megelőző tájékoztatásnak, továbbá az összefoglaló mintájának a végleges szerződés szerves részét kell képeznie. A szerződések összefoglalójának tömörnek és könnyen olvashatónak kell lennie, az lehetőleg ne legyen hosszabb egy A4-es oldalnál, vagy több különböző szolgáltatás egyetlen szerződésbe foglalása esetén legfeljebb három A4-es oldalnál.

(262) Az (EU) 2015/2120 rendelet elfogadásával az ebben az irányelvben szereplő, a szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz való hozzáférést vagy azok használatát korlátozó feltételekről, valamint a forgalomszabályozásról szóló tájékoztatásra vonatkozó, ebben az irányelvben szereplő előírások elavulttá váltak és hatályon kívül kell őket helyezni.

(263) A végberendezések tekintetében a fogyasztói szerződésnek ki kell térnie a berendezés használatára vonatkozó, a szolgáltató által meghatározott összes feltételre - amennyiben az ilyen feltételeket a nemzeti jogszabályok nem tiltják -, például a mobil eszközök nem kártyafüggetlen voltára, valamint a szerződés (akár a meghatározott lejárati időpontban, akár előtte történő) megszűnésekor esedékes díjakra, ideértve a készülék megtartásával kapcsolatos költségeket is. Ha a végfelhasználó úgy dönt, hogy megtartja a szerződés megkötésekor a szerződéssel együtt kedvezményesen biztosított végberendezést, a fogyasztó által fizetendő bármely kompenzáció összege nem haladhatja meg a végberendezésnek a szerződés megkötésekor érvényes érték alapján kiszámított időarányos maradványértékét vagy a szolgáltatási díjnak a szerződés lejáratáig fennmaradó részét, az alacsonyabb összeget alapul véve. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok más módszereket is választhassanak a kompenzáció mértékének kiszámítására, amennyiben ez a mérték megegyezik e kiszámított kompenzációval, vagy annál alacsonyabb. A szolgáltatónak legkésőbb a kompenzáció kifizetését követően a végberendezés más hálózatokon való használatára vonatkozó bármilyen korlátozást díjmentesen meg kell szüntetnie.

(264) A szolgáltató biztonsággal kapcsolatos, ezen irányelv szerinti érdemi kötelezettségének sérelme nélkül a szerződésnek meg kell határoznia, hogy a szolgáltató milyen intézkedéseket tehet a biztonsági eseményekkel, fenyegetésekkel és sebezhető pontokkal kapcsolatban. A szerződésben meg kell továbbá határozni az abban az esetben igénybe vehető kompenzációs és visszatérítési lehetőségeket, ha a szolgáltató nem megfelelő módon reagál egy biztonsági eseményre, beleértve azt, ha a szolgáltató felé jelzett biztonsági eseményre a szoftverek vagy hardverek olyan ismert sebezhetőségei miatt kerül sor, amelyekre a gyártó vagy a fejlesztő ugyan adott ki hibajavító csomagot, de azt a szolgáltató nem alkalmazta és nem hozott semmilyen egyéb, megfelelő védintézkedést.

(265) Az ajánlatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos átlátható, naprakész és összehasonlítható információk megléte a több szolgáltató versenyén alapuló piacokon alapvetően fontos elem a fogyasztók számára. A szolgáltatások végfelhasználói számára lehetővé kell tenni, hogy könnyen hozzáférhető formában közzétett információk alapján egyszerű módon összehasonlíthassák a piacon kínált különféle szolgáltatások árait. Annak érdekében, hogy a végfelhasználók könnyen össze tudják hasonlítani az árakat és a szolgáltatásokat, az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - az információk (többek között a díjszabások, a szolgáltatás minősége, a biztosított végberendezésekre vonatkozó feltételek és egyéb releváns statisztikák) tekintetében nagyobb átláthatóságot követeljenek meg az internethozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóktól. E követelményeknek kellő figyelemmel kell lenniük a szóban forgó hálózatok vagy szolgáltatások jellegére. A követelményeknek emellett biztosítaniuk kell, hogy összehasonlítás céljából harmadik feleknek joguk legyen díjmentesen használni az ilyen vállalkozások által közzétett, nyilvánosan elérhető információkat.

(266) A végfelhasználók gyakran nincsenek tisztában fogyasztási szokásaik árával, vagy nehezen becsülik fel azt, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatások igénybevételével mennyi időt töltöttek, és annak során mekkora adatforgalmat bonyolítanak le. A nagyobb fokú átláthatóság és a hírközlési kiadásaik jobb kontrollálhatósága érdekében a végfelhasználók rendelkezésére kell bocsátani olyan eszközöket, amelyekkel valós időben nyomon követhetik fogyasztásukat. Ezenfelül a tagállamok rendelkezéseket tarthatnak fenn vagy vezethetnek be a végfelhasználók „számlasokkal” szembeni védelme céljából, ideértve az emelt díjas szolgáltatásokra és az egyedi díjszabási feltételek hatálya alá tartozó egyéb szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseket is. Ez egyrészt lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy előírják: az ilyen díjakról még a szolgáltatás nyújtása előtt tájékoztatást kell adni, másrészt nem sérti a tagállamok azon lehetőségét, hogy a végfelhasználók tényleges védelme érdekében általános kötelezettségeket tartsanak fenn vagy vezessenek be az emelt díjas szolgáltatásokra vonatkozóan.

(267) A független összehasonlító eszközök, például a weboldalak hatékony eszközök lehetnek ahhoz, hogy a végfelhasználók felmérjék a rendszeresen fizetendő, illetve fogyasztáson alapuló díj közvetlen megfizetése ellenében nyújtott internet-hozzáférési szolgáltatásokat és személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó különböző szolgáltatók erősségeit, és - többek között az árak, díjak és minőségi jellemzők összehasonlításával - részrehajlástól mentes információkhoz jussanak egy helyen. Az ilyen eszközöknek a működésük szempontjából függetlennek kell lenniük a szolgáltatóktól, és a keresési találatokat illetően egyetlen szolgáltató sem részesíthető kedvező elbánásban. Az eszközöknek továbbá világos, lényegre törő, ugyanakkor hiánytalan és teljes körű információkat kell nyújtaniuk. Az eszközök kialakításakor arra kell törekedni, hogy azok a lehető legtöbb ajánlat adatait egyesítsék, így reprezentatív képet nyújtsanak a piac jelentős részéről. A tájékoztatásnak megbízhatónak, pártatlannak és átláthatónak kell lennie. A végfelhasználókat tájékoztatni kell ezen eszközök rendelkezésre állásáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy területükön a végfelhasználók legalább egy ilyen eszközhöz díjmentesen hozzáférjenek. Amennyiben egy tagállamban csak egy összehasonlító eszköz áll rendelkezésre, és az megszűnik működni, vagy már nem felel meg a minőségi követelményeknek, a tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy a végfelhasználók észszerű időn belül hozzáférést kapjanak egy másik, országos szintű összehasonlító eszközhöz.

(268) A független összehasonlító eszközöket működtetheti valamely magánvállalkozás, az illetékes hatóság vagy annak megbízottja, de az eszközöknek mindenképpen meghatározott minőségi kritériumoknak megfelelően kell működniük, ideértve azt is, hogy fel kell tüntetniük a tulajdonosuk adatait, pontos és naprakész információkat kell tartalmazniuk, meg kell adniuk a legutóbbi frissítés idejét, továbbá fel kell tüntetniük, milyen világos és objektív szempontok alapján - minél több ajánlat figyelembevételével és a piac jelentős részéről képet adva - végzik az összehasonlítást. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak meghatározását, hogy az összehasonlító eszközöknek milyen gyakorisággal kell felülvizsgálniuk és frissíteniük a végfelhasználók rendelkezésére bocsátott adataikat, figyelembe véve, hogy az internet-hozzáférési szolgáltatást és a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók általánosságban milyen gyakran teszik naprakésszé díjszabási és minőségi adataikat.

(269) Az internet-hozzáférési szolgáltatások és a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások alkalmazásával kapcsolatos közérdekű problémák kezelése és a mások jogainak és szabadságainak védelme ösztönzése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók segítségével az ilyen szolgáltatások alkalmazását érintő közérdekű tájékoztatást állítsanak össze, terjesszenek, akár saját maguk közvetlenül, akár mások révén. Lehetővé kell tenni, hogy az említett közérdekű tájékoztatás tartalmazhassa a leggyakoribb jogsértésekkel és azok jogi következményeivel kapcsolatos, például a szerzői jogok megsértésével, más, törvénybe ütköző használattal és az ártalmas tartalom terjesztésével kapcsolatos közérdekű információkat, valamint a személyes biztonságot fenyegető - például személyes adatok bizonyos körülmények között történő megadásakor fennálló - kockázatokkal szembeni védelemre, továbbá a magánéletet és a személyes adatokat fenyegető kockázatokkal szembeni védelemre vonatkozó tanácsokat és eszközöket, illetve a gyermekek és sérülékeny személyek védelmét lehetővé tévő, könnyen használható és konfigurálható szoftverek vagy szoftveropciók elérhetőségét. A tájékoztatás az ebben az irányelvben meghatározott együttműködési eljárás révén koordinálható. Az ilyen közérdekű tájékoztatást szükség esetén aktualizálni kell, és az egyes tagállamok által meghatározott, könnyen érthető formában, a nemzeti hatóságok weboldalain kell közzétenni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy arra kötelezzék az internet-hozzáférési szolgáltatásokat és a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat, hogy azok ezt az egységesített tájékoztatást a nemzeti hatóságok által megfelelőnek ítélt módon minden fogyasztójukhoz eljuttassák. Ezen információk terjesztése azonban nem róhat túlzott terheket a szolgáltatókra. Amennyiben a terjesztés túlzott terhet ró a szolgáltatókra, a tagállamoknak azt kell előírniuk, hogy a szolgáltatók a végfelhasználóikkal a szokásos üzletmenet keretében folytatott kommunikáció során alkalmazott módon terjesszék az említett információkat.

(270) Vonatkozó uniós jogszabályok hiányában a tartalom, az alkalmazások és a szolgáltatások a nemzeti anyagi és eljárásjognak megfelelően minősülnek jogszerűnek vagy ártalmasnak. A tagállamoknak - és nem az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetőinek, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatóknak - a feladata, hogy a vonatkozó eljárásnak megfelelően eldöntsék, hogy a tartalom, az alkalmazások, illetve a szolgáltatások jogszerűek, illetve károsak-e vagy sem. Ez az irányelv és a 2002/58/EK irányelv nem érinti a 2000/31/EK irányelvet, amely többek között az egyszerű továbbításra vonatkozó szabályokat tartalmaz az irányelvben meghatározottak szerinti közvetítő szolgáltatók tekintetében.

(271) A nemzeti szabályozó hatóságok számára vagy más illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy más illetékes hatóságokkal koordinálva vagy a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva nyomon kövessék a szolgáltatások minőségét és szisztematikus adatgyűjtést végezzenek az internet-hozzáférési szolgáltatást és nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók által kínált szolgáltatások minőségével kapcsolatban, amennyiben az utóbbiak képesek - akár a hálózat legalább néhány eleme felett gyakorolt ellenőrzés révén, akár egy e célból megkötött, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás révén - a szolgáltatások minimális minőségi szintjét kínálni, ideértve a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára nyújtott szolgáltatások minőségét is. Ezeket az információkat olyan szempontok alapján kell gyűjteni, amelyek lehetővé teszik a szolgáltatók és tagállamok közötti összehasonlítást. Az ilyen elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó, versenykörnyezetben működő szolgáltatók esetében valószínűsíthető, hogy a szolgáltatásaikra vonatkozó megfelelő és naprakész információkat kereskedelmi előnyszerzés érdekében nyilvánosan elérhetővé teszik. Ezzel együtt a nemzeti szabályozó hatóságok számára vagy más illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy más illetékes hatóságokkal koordinálva vagy a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva előírhassák az ilyen információk közzétételét abban az esetben, ha kimutatható, hogy az ilyen információ ténylegesen nem áll a nyilvánosság rendelkezésére. Ha a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatások minősége valamilyen külső tényezőtől, például a jelátvitel feletti ellenőrzéstől vagy hálózati kapcsolattól függ, a nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy más illetékes hatóságokkal koordinálva előírják az ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára, hogy erről tájékoztassák a fogyasztóikat.

(272) A nemzeti szabályozó hatóságoknak más illetékes hatóságokkal koordinálva elő kell írniuk a szolgáltatók által használandó mérési módszereket is annak érdekében, hogy a megadott adatok könnyebben összehasonlíthatók legyenek. Az uniós szintű összehasonlíthatóság előmozdítása és a megfeleléssel járó költségek csökkentése érdekében indokolt, hogy a BEREC iránymutatásokat fogadjon el a szolgáltatások releváns minőségi paramétereiről, amelyeket a nemzeti szabályozó hatóságoknak más illetékes hatóságokkal koordinálva messzemenően figyelembe kell venniük.

(273) A versenykörnyezet nyújtotta előnyök teljes mértékű kihasználása érdekében lehetővé kell tenni, hogy a fogyasztók a fogyasztók tájékozottan választhassanak és szolgáltatót válthassanak, amikor számukra az a legelőnyösebb. Alapvető annak biztosítása, hogy ennek során ne ütközzenek jogi, műszaki vagy gyakorlati akadályokba - beleértve a szerződéses feltételeket, eljárásokat és díjakat. Ez nem zárja ki, hogy a szolgáltatók észszerű szerződéses minimum időtartamot határozzanak meg a fogyasztói szerződésekben, amely nem lehet több 24 hónapnál. A tagállamok számára mindazonáltal lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a nemzeti körülmények, például a verseny intenzitása és a hálózati beruházások stabilitása fényében ennél rövidebb maximális időtartamot megállapító rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be, továbbá lehetővé tegyék a fogyasztók számára, hogy a szerződés időtartamán belül költségmentesen más díjcsomagot válasszanak vagy a szerződést felmondják. Az elektronikus hírközlési szolgáltatási szerződéstől függetlenül a fogyasztók számára vonzóbb és kedvezőbb lehet, ha a fizikai összeköttetések tekintetében ennél hosszabb a visszatérítési időszak. Az ilyen fogyasztói kötelezettségvállalások fontosak lehetnek rendkívül nagy kapacitású hálózatok egészen vagy csaknem a végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyéig történő kiépítésének ösztönzésében, ami elképzelhető keresletaggregáló felhasználói csoportok révén is, csökkentve a hálózatüzemeltetők által vállalt kezdeti igénybevételi kockázatokat. Az elektronikus hírközlési szolgáltatások szolgáltatói közötti váltás ebben az irányelvben biztosított jogát mindazonáltal nem korlátozhatja a fizikai összeköttetésre vonatkozó szerződésben előírt visszatérítési időszak, és ezek a szerződések nem terjedhetnek ki a végberendezésekre vagy az internet-hozzáférést lehetővé tevő berendezésekre, például a készülékekre, útválasztókra vagy modemekre. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy egyenlő bánásmódban részesüljenek mindazok a szervezetek, köztük üzemeltetők, amelyek rendkívül nagy kapacitású fizikai összeköttetéseknek egy végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyéig történő kiépítését finanszírozzák, beleértve azt az esetet is, amikor a finanszírozás részletfizetéses szerződésen alapul.

(274) Az elektronikus hírközlési szolgáltatási szerződések automatikusan is meghosszabbíthatók. Ezekben az esetekben a végfelhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy a szerződés időtartamának lejártát követően költségmentesen felmondják a szerződést.

(275) A számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói által a szerződéses feltételek tekintetében javasolt, a végfelhasználó javát nem szolgáló módosítások - úgymint a díjak, a díjcsomagok, az adatforgalmi korlátozások, az adatátviteli sebességek, a lefedettség vagy a személyes adatok kezelésének megváltozása - feljogosítják a végfelhasználót a szerződés költségmentes felmondására, még akkor is, ha e módosítások kedvező változásokkal járnak együtt. A szerződéses feltételek szolgáltató általi módosítása ezért fel kell, hogy jogosítsa a végfelhasználót a szerződés felmondására, kivéve, ha önmagában véve minden egyes módosítás a végfelhasználó javát szolgálja, vagy a módosítások pusztán adminisztratív jellegűek - mint például amilyen a szolgáltató címének a megváltozása - és nincsenek kedvezőtlen hatással a végfelhasználóra nézve, illetve ha a módosításokat a jogszabályokban vagy a szabályozásban bekövetkező módosítások kifejezetten szükségessé teszik - például, ha uniós vagy nemzeti jogszabályok a szerződések vonatkozásában új tájékoztatási követelményeket írnak elő. Objektív kritériumok alapján kell értékelni annak kérdését, hogy egy módosítás kizárólag a végfelhasználó javát szolgálja-e. A végfelhasználónak a szerződés felmondásához való joga csak akkor vonható meg, ha a szolgáltató bizonyítani tudja, hogy minden szerződéses módosítás kizárólag a végfelhasználó javát szolgálja vagy pusztán adminisztratív jellegű, és nem érinti kedvezőtlenül a végfelhasználót.

(276) A végfelhasználókat egy tartós adathordozón keresztül értesíteni kell a szerződéses feltételek bárminemű módosításáról. A fogyasztóktól, mikro- vagy kisvállalkozásoktól és nonprofit szervezetektől eltérő végfelhasználók a szerződés módosítása esetén nem jogosultak a szerződés felmondására, amennyiben a módosítás a gépek közötti szolgáltatásra használt átviteli szolgáltatásokat érinti. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a végfelhasználó lakóhelyének megváltozása esetén a szerződés felmondása tekintetében a végfelhasználók védelmét célzó különös rendelkezéseket hozzanak. A szerződés felmondására vonatkozó rendelkezések nem sérthetik az uniós vagy nemzeti jogszabályok azon egyéb rendelkezéseit, amelyek azokra az indokokra vonatkoznak, amelyek alapján a szolgáltató vagy a végfelhasználó felmondhatja a szerződést vagy megváltoztathatja a szerződéses feltételeket.

(277) A szolgáltatóváltás lehetősége alapvető a hatékony verseny és a versenykörnyezet kialakulásához. A szolgáltatóváltásra vonatkozó átlátható, pontos és kellő időben elérhető információk erősítik a végfelhasználók szolgáltatóváltásba vetett bizalmát, és növelik a hajlandóságukat arra, hogy e versenyt serkentő folyamatban aktívan részt vegyenek. A szolgáltatóknak biztosítaniuk kell a szolgáltatások folyamatosságát, hogy a végfelhasználók a szolgáltatás kimaradásának kockázata nélkül, és amennyiben ez technikailag lehetséges, az általuk kért napon válthassanak szolgáltatót.

(278) A számhordozhatóság alapvetően fontos tényező egy versengő elektronikus hírközlési piacon a fogyasztók rendelkezésére álló választék és a tényleges verseny előmozdítása szempontjából. Azok a végfelhasználók, akik ezt kérik, a szolgáltatótól függetlenül a szolgáltatóváltás során korlátozott időre megtarthatják hívószámaikat. Ez az irányelv nem terjed ki a helyhez kötött és nem helyhez kötött nyilvános telefonhálózati csatlakozások közötti számhordozhatóság szolgáltatására. Lehetővé kell tenni azonban a tagállamok számára, hogy alkalmazhassanak a helyhez kötött szolgáltatásokat nyújtó hálózatok és a mobilhálózatok közötti számhordozásra vonatkozó rendelkezéseket.

(279) A számhordozhatóság hatását jelentősen erősíti, ha átlátható díjszabási tájékoztatás áll rendelkezésre mind a számukat hordozó végfelhasználók számára, mind pedig a számukat hordozó végfelhasználókat hívó végfelhasználók számára. A nemzeti szabályozó hatóságoknak - amennyiben megvalósítható - a számhordozhatóság alkalmazásának részeként meg kell könnyíteniük a díjszabások megfelelő átláthatóságát.

(280) Annak biztosítása keretében, hogy a számhordozhatóság szolgáltatásához kapcsolódó összekapcsolási árak képzése költségalapú legyen, lehetővé kell tenni a nemzeti szabályozó hatóságok számára, hogy figyelembe vehessék az összehasonlítható piacokon alkalmazott árakat is.

(281) A számhordozhatóság alapvetően fontos tényező egy versengő elektronikus hírközlési piacon a fogyasztók rendelkezésére álló választék és a tényleges verseny előmozdítása szempontjából, és azt minimális határidőn belül kell megvalósítani, úgy, hogy a hívószám aktiválása egy munkanapon belül megtörténjen, és a végfelhasználó ne tapasztaljon a megállapodás szerinti naptól számítva egy munkanapnál hosszabb szolgáltatáskiesést. A számhordozhatóság jogát arra a végfelhasználóra kell ruházni, akinek, illetve amelynek (feltöltőkártyás vagy előfizetéses) szerződése van a szolgáltatóval. Az egyablakos ügyintézés és a zökkenőmentes szolgáltatóváltás megkönnyítése érdekében a szolgáltatóváltás folyamatát az átvevő szolgáltatónak kell irányítania. A nemzeti szabályozó, illetve adott esetben egyéb illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározhassák a szolgáltatóváltás, illetve számhordozás globális folyamatát, figyelembe véve a szerződésekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezéseket és a technológiai fejlesztéseket. Ennek magában kell foglalnia azt a követelményt, hogy a számhordozást adott esetben távoli konfigurációval végezzék el, kivéve, ha a végfelhasználó másként kéri. Mindazonáltal a tapasztalat néhány tagállamban azt mutatja, hogy előfordulhat, hogy a végfelhasználókat hozzájárulásuk nélkül szolgáltatóváltásra kényszerítik. Míg e kérdéssel elsősorban a bűnüldöző hatóságoknak kell foglalkozniuk, a tagállamok számára biztosítani kell a jogot, hogy a szolgáltatóváltás tekintetében arányos minimális intézkedéseket - ideértve megfelelő szankciók kikényszerítését - írhassanak elő, ezáltal a lehető legkisebbre csökkentve a kockázatokat, és biztosítva a végfelhasználók védelmét a szolgáltatóváltás folyamata során, de megtartva az eljárás előnyeit a fogyasztó számára. A számhordozáshoz való jogot a szerződéses feltételek nem korlátozhatják.

(282) Annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatóváltás és számhordozás az ezen irányelvben előírt határidőkön belül megtörténjen, a tagállamoknak meg kell követelniük a szolgáltatóktól, hogy a végfelhasználóval kötött megállapodás be nem tartása esetén kompenzálják a végfelhasználót. A kompenzációnak a megállapodás betartásával kapcsolatos késedelem időtartamához mérten arányosnak kell lennie. A végfelhasználókat kompenzálni kell abban az esetben, ha a szolgáltatás aktiválásában vagy a szám átvitelében egy munkanapot meghaladó késedelem tapasztalható, vagy a szolgáltatás egy munkanapnál hosszabb időre kimarad, illetve ha a szolgáltató elmulasztja a megállapodásban rögzített karbantartási vagy beszerelési időpontokat. További kompenzáció lehetséges a díjak automatikus csökkentésének formájában is azokban az esetekben, amikor a végfelhasználót átadó szolgáltatónak folytatnia kell a szolgáltatás nyújtását mindaddig, amíg az átvevő szolgáltató nem aktiválja szolgáltatásait.

(283) A legalább internet-hozzáférési szolgáltatásokat vagy nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat és mellette más szolgáltatásokat, például nyilvánosan elérhető, számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat, lineáris műsorszolgáltatásokat, valamint gépek közötti szolgáltatásokat vagy végberendezéseket kínáló csomagok egyre elterjedtebbé válnak, és fontos elemei a versenynek. Ezen irányelv alkalmazásában csomagnak minősül az olyan szolgáltatásegyüttes, amelynek elemeit ugyanazon szolgáltató ugyanazon szerződés vagy egymással szorosan összefüggő vagy kapcsolódó szerződések keretében nyújtja vagy értékesíti. Jóllehet ezek a csomagok sokszor előnyösek a fogyasztók szempontjából, megnehezíthetik, illetve költségessé tehetik a szolgáltatóváltást, és a vevők szerződéses foglyul ejtését idézhetik elő. Amennyiben az egy csomag részét képező különböző szolgáltatásokra vagy a végberendezésre a végberendezések megszerzése tekintetében a szerződés felmondásához és a szolgáltatóváltáshoz vagy a szerződéses kötelezettségekhez kapcsolódó eltérő szabályok vonatkoznak, ténylegesen sérül a végfelhasználóknak ezen irányelv szerinti joga ahhoz, hogy a csomag egyes részei vagy egésze tekintetében más szolgáltató által kínált szolgáltatásra váltsanak. Ezen irányelv néhány alapvető - a szerződés adatait összefoglaló dokumentumra, az átláthatóságra, a szerződés időtartamára és felmondására, valamint a szolgáltatóváltásra vonatkozó - rendelkezését ezért a csomag minden elemére alkalmazni kell, ideértve a végberendezést, az olyan egyéb szolgáltatásokat, mint a digitálistartalom-szolgáltatás vagy a digitális szolgáltatások, és azokat az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat, amelyek nem tartoznak közvetlenül e rendelkezések hatálya alá. Az ezen irányelv értelmében egy adott, önálló szolgáltatásként nyújtott vagy értékesített elektronikus hírközlési szolgáltatásra a végfelhasználók tekintetében alkalmazandó minden kötelezettséget szintén alkalmazni kell abban az esetben, ha a szolgáltatás egy legalább internet-hozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást kínáló csomag része.Az egyéb szerződéses elemek, úgymint a szerződés megszegése esetén hozható jogorvoslati intézkedések tekintetében a csomag megfelelő elemére vonatkozó szabályok az irányadók, például az áruk értékesítésére vagy a digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződések szabályai. A legalább internet-hozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást kínáló csomag bármely elemének a megfelelőség hiánya vagy a szolgáltatás elmulasztása miatti, a szerződésben rögzített időtartam lejárta előtti felmondásához fűződő jog ugyanakkor azt kell, hogy jelentse, hogy a fogyasztó jogosult arra, hogy felmondja a csomag összes elemét. Annak érdekében, hogy fennmaradjon a fogyasztók számára annak lehetősége, hogy könnyen szolgáltatót váltsanak, az sem engedhető meg, hogy egy fogyasztó az eredeti szerződési időtartam szerződés szerinti de facto meghosszabbodása miatt ne válthasson szolgáltatót.

(284) A számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak kötelező biztosítaniuk a segélyhívó szolgálatok segélyhívási célú kommunikáció útján való elérését. Elképzelhető, hogy kivételes esetekben, például a műszaki megvalósíthatóság hiányában nem tudják biztosítani a segélyhívó szolgálatok elérését, illetve a hívó helyének azonosítását. Ilyen esetben a szerződésben erről megfelelően tájékoztatni kell a fogyasztót. Ezeknek a szolgáltatóknak erről egyértelmű és átlátható információkat kell nyújtaniuk a fogyasztóik számára az eredeti szerződésben, majd az információkat - például a számlákon - naprakésszé kell tenniük a segélyhívó szolgálatokhoz való hozzáférés biztosításában bekövetkező bármilyen változás esetén. Ezeknek az információknak magában kell foglalniuk a területi lefedettség esetleges korlátairól szóló tájékoztatást a hírközlési szolgáltatás tervezett műszaki üzemi jellemzői és a rendelkezésre álló infrastruktúra alapján. Amennyiben a szolgáltatást nem adott minőségű szolgáltatás nyújtására beállított kapcsolaton keresztül nyújtják, tájékoztatást kell nyújtani arról is, hogy az olyan kapcsolaton keresztül nyújtott szolgáltatásokhoz képest mennyire megbízható az elérhetőség és a hívó helyére vonatkozó információ, figyelembe véve az aktuális műszaki és minőségi követelményeket, valamint az ebben az irányelvben meghatározott szolgáltatásminőségi paramétereket.

(285) A végfelhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy segélyhívási célú kommunikáció útján díjmentesen, bármilyen fizetőeszköz igénybevétele nélkül hozzáférjenek a segélyhívó szolgálatokhoz, mégpedig bármilyen olyan eszközről, amely lehetővé teszi számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatás nyújtását, akkor is, ha barangoló szolgáltatást vesznek igénybe valamely tagállamban. A segélyhívási célú kommunikáció nem csak hangszolgáltatás formájában történik, hanem rövid szöveges üzenetek (SMS), videóhívások vagy más kommunikációs formák, például valós idejű szöveges, valamint szimultán kommunikációs és közvetítő szolgáltatások igénybevétele útján is. A tagállamoknak a segélyszolgálati állomások képességeit és műszaki felszereltségét figyelembe véve el kell eldönteniük, hogy melyik számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatás alkalmas segélyhívásra, beleértve azt a lehetőséget is, hogy a fenti opciókat a hangszolgáltatásra és a fogyatékossággal élő végfelhasználók szempontjából azzal egyenértékű szolgáltatásra korlátozzák, illetve hogy további opciókat biztosítsanak a nemzeti segélyszolgálati állomásokkal kötött megállapodás szerint. Segélyhívási célú kommunikációt az (EU) 2015/758 rendelet szerinti, járművön belülről indított segélyhívás vagy e-segélyhívás révén is lehet kezdeményezni.

(286) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók megbízható és megfelelően működő hozzáférést biztosítsanak a segélyhívó szolgálatokhoz, figyelembe véve a nemzeti előírásokat és követelményeket, továbbá a segélyszolgálati állomások képességeit. A tagállamoknak lehetséges opcióként kell tekinteniük arra a megoldásra, hogy a segélyszolgálati állomások egynél több nyelven legyenek képesek segélyhívások fogadására és kezelésére. Amennyiben a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nem adott minőségű szolgáltatás nyújtására beállított kapcsolaton keresztül nyújtják, előfordulhat, hogy a szolgáltató nem tudja garantálni, hogy a szolgáltatásán keresztül indított segélyhívásokat mindig a legmegfelelőbb segélyszolgálati állomáshoz irányítsák. Az ilyen hálózatfüggetlen szolgáltatók, vagyis a nyilvános hírközlő hálózatokat üzemeltető szolgáltatókkal nem integrált szolgáltatók számára a helymeghatározási adatok megadása műszakilag nem minden esetben lehetséges. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a lehető leghamarabb bevezessék azokat a szabványokat, amelyek biztosítják hívásoknak a segélyhívó szolgálatok felé való pontos és megbízható irányítását, illetve az e szolgálatokkal való, megfelelően működő és megbízható kapcsolatot, hogy a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó hálózatfüggetlen szolgáltatók más kommunikációs szolgáltatóktól megkívánthoz hasonló szinten tudjanak megfelelni a segélyhívó szolgálatok elérhetőségére és a helymeghatározási adatok megadására vonatkozó kötelezettségeknek. Amennyiben nincsenek érvényben ilyen szabványok, és nem hozták létre a kapcsolódó segélyszolgálati állomásokat, a hálózatfüggetlen, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások nem kötelezhetők a segélyhívó szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítására, kivéve, ha ez műszakilag kivitelezhető vagy gazdaságilag életképes. Ennek keretében a tagállamok kijelölhetnek például egyetlen központi segélyszolgálati állomást a segélyhívások fogadására. Mindazonáltal az ilyen szolgáltatóknak tájékoztatniuk kell a végfelhasználókat, amennyiben nem biztosítják a 112-es egységes európai segélyhívószámelérhetőségét, illetve a helymeghatározási adatokat.

(287) A segélyhívások fogadására és kezelésére vonatkozó, a tagállamok általi jelentéstétel és teljesítménymérés javítása érdekében a Bizottságnak kétévente jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára a 112-es egységes európai segélyhívószám alkalmazásának hatékonyságáról.

(288) A tagállamoknak egyedi intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy a segélyhívó szolgáltatások - beleértve a 112-es egységes európai segélyhívószámot - a fogyatékossággal élő végfelhasználók, különösen a siket, halláskárosult, beszédsérült és siketvak végfelhasználók számára is egyformán, a termékek és szolgáltatások akadálymentességére vonatkozó követelmények összehangolásáról szóló uniós jogszabályoknak megfelelően hozzáférhetők legyenek. Ez magában foglalhatja a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára különleges végberendezések biztosítását, amennyiben más kommunikációs módok számukra nem megfelelők.

(289) Az Unióban utazó polgárok védelmének és biztonságának javítása érdekében fontos a 112-es egységes európai segélyhívószám ismertségének növelése. E célból a polgárok figyelmét - különösen a nemzetközi autóbusz- és vasútállomásokon, kikötőkben és repülőtereken, valamint telefonkönyvekben, a végfelhasználóknak szánt dokumentumokban és a számlán nyújtott információkon keresztül - nyomatékosan fel kell hívni arra, hogy bármely tagállamban való utazásuk esetén a 112-es egységes európai segélyhívószám egységes segélyhívószámként használható az Unió egész területén. Ez elsősorban a tagállamok feladata, de a Bizottságnak továbbra is támogatnia kell és ki kell egészítenie azokat a tagállami kezdeményezéseket, amelyek célja a 112-es egységes európai segélyhívószám szélesebb körben való ismertté tétele, valamint a nyilvánosságnak a 112-es egységes európai segélyhívószámmal kapcsolatos ismereteinek rendszeres értékelése.

(290) A valamennyi segélyhívási célú kommunikációra érvényes helymeghatározási adatok javítják a végfelhasználók védelmének és biztonságának szintjét, és segítséget nyújt a segélyhívó szolgálatoknak feladataik teljesítéséhez, feltéve, hogy a segélyszolgálati állomások nemzeti rendszere garantálja a hívások és a kapcsolódó adatok továbbítását a segélyhívó szolgálatokhoz. A hívó helyére vonatkozó adatok - ideértve a hálózatalapú helymeghatározási információkat, adott esetben pedig a hívó helyének készülékalapú meghatározására vonatkozó bővebb információkat - átvételének és használatának meg kell felelnie a személyes adatok kezelésére vonatkozó uniós jognak és a biztonsági intézkedéseknek. A hálózatalapú helymeghatározást nyújtó vállalkozásoknak a hívó helyére vonatkozó információt az alkalmazott technológiától függetlenül a segélyhívó szolgálatok rendelkezésére kell bocsátaniuk, amint a hívás oda beérkezik. Azonban a készülékalapú helymeghatározási technológiák az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás és a Galileo műholdrendszerek, valamint más globális navigációs műholdrendszerek adatainak és a WIFI-adatoknak köszönhetően lényegesen pontosabbaknak és költséghatéko-nyabbaknak bizonyultak. Ezért a hálózatalapú helymeghatározást ki kell egészíteni a készülékalapú információkkal, még akkor is, ha az utóbbiak csak a segélyhívás kapcsolását követően válnak elérhetővé. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az illetékes segélyszolgálati állomás hozzáférjen a hívóra vonatkozó készülékalapú helymeghatározási információkhoz, ha azok rendelkezésre állnak. Előfordulhat, hogy az említett információk nem állnak rendelkezésre, így például amikor a készüléken vagy a használt személyközi hírközlési szolgáltatáson keresztül nem érhető el a helymeghatározás, illetve amikor technikailag nem kivitelezhető ezen információ megszerzése. A tagállamoknak gondoskodniuk kell továbbá arról, hogy a segélyszolgálati állomások - amennyiben megvalósítható - képesek legyenek a hívó helyének meghatározását segítő információk lehívására és kezelésére. A hívó helyének meghatározását segítő információk megállapításának és továbbításának díjmentesnek kell lennie mind a végfelhasználó, mind a segélyhívást kezelő hatóság számára, függetlenül attól, hogy azokat milyen eszközzel állapítják meg (készülék vagy hálózat) vagy továbbítják (hangkommunikáció, SMS vagy IP).

(291) A hívó helyének pontos meghatározását, a fogyatékossággal élő végfelhasználók egyenértékű hozzáférését és az illetékes segélyszolgálati állomáshoz való hívástovábbítást lehetővé tévő technológiák fejlődésével való lépéstartás érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján fogadjon el olyan, a vészhelyzeti kommunikáció kompatibilitásának, interoperabilitásának, minőségének, megbízhatóságának és folyamatosságának biztosításához szükséges intézkedéseket, mint például azok a funkcionális előírások, amelyek a kommunikációs láncban részt vevő felek - a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, elektronikus hírközlő hálózatot üzemeltetők és segélyszolgálati állomások - szerepét határozzák meg, valamint olyan műszaki előírásokat, amelyek az egyes funkciók teljesítésének műszaki eszközeit határozzák meg. Ezek az intézkedések nem sérthetik a tagállamok segélyhívó szolgálatainak szervezését.

(292) Ha valamely tagállamban egy polgárnak egy másik tagállam segélyhívó szolgálataival kell kapcsolatba lépnie, ezt nem tudja megtenni, mivel a segélyhívó szolgálatok nem feltétlenül rendelkeznek más tagállamok segélyszolgálatainak elérhetőségi adataival. Ennek megfelelően egy uniós szintű biztonságos adatbázist kell létrehozni, amely adatbázis tartalmazza az egyes országok központi segélyhívó szolgálatainak számait. Ezért annak biztosítása érdekében, hogy valamely tagállam segélyhívó szolgálatai kapcsolatba tudjanak lépni egy másik tagállam segélyhívó szolgálataival, a BEREC-nek biztonságos adatbázist kell fenntartania a tagállamok segélyhívó szolgálatainak E.164-számairól, amennyiben más szervezet nem tart fenn ilyen adatbázist.

(293) Az azonnali vagy kialakulóban levő jelentős veszélyhelyzetekre és katasztrófákra vonatkozó lakossági riasztásoknak az elektronikus hírközlési szolgáltatások révén történő továbbítására tagállamonként eltérő jogi szabályozások jöttek létre. Az e területre vonatkozó jogszabályok közelítése érdekében ezen irányelvben elő kell írni, hogy amennyiben lakossági riasztó rendszerek működnek, a mobil számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások nyújtóinak továbbítaniuk kell a lakossági riasztásokat minden érintett végfelhasználó számára. Azon végfelhasználók tekintendők érintettnek, akik a riasztási időszakban az illetékes hatóságok meghatározása szerint az azonnali vagy kialakulóban levő jelentős veszélyhelyzetek és katasztrófák által potenciálisan érintett földrajzi területeken találhatók.

(294) Amennyiben biztosítva van valamennyi érintett végfelhasználó tényleges elérése, függetlenül a lakóhelyüktől, illetve székhelyüktől és a lakóhelyük, illetve székhelyük szerinti tagállamtól, és az megfelel az adatbiztonság legmagasabb szintjének, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy rendelkezhessenek a lakossági riasztásoknak a mobil számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásoktól és a műsorterjesztésre használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások révén vagy internet-hozzáférési szolgáltatásokon keresztül továbbított mobilalkalmazás útján történő továbbításáról. Annak érdekében, hogy a végfelhasználók tájékoztatást kapjanak arról, hogy egy lakossági riasztó rendszerrel rendelkező tagállamba érkeztek, az adott tagállamnak biztosítania kell, hogy a belépő végfelhasználók automatikusan, SMS útján, indokolatlan késedelem nélkül és díjmentesen könnyen értelmezhető információkat kapjanak arról, hogy miként kaphatják meg a lakossági riasztásokat, többek között internethozzáférési szolgáltatásokra nem alkalmas mobil végberendezés használata esetén is. A mobil számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokon alapulóktól eltérő lakossági riasztásokat könnyen fogadható módon kell továbbítani a végfelhasználókhoz. Amennyiben a lakossági riasztó rendszer valamely alkalmazásra épül, az nem kötelezheti a végfelhasználót belépésre vagy nyilvántartásba vételre a hatóságoknál, illetve az alkalmazás szolgáltatójánál. A végfelhasználó helyére vonatkozó adatokat a 2002/58/EK irányelvvel összhangban kell felhasználni. A lakossági riasztásokat díjmentesen kell továbbítani a végfelhasználók részére. Ezen irányelv végrehajtásának felülvizsgálata során lehetővé lehetne tenni a Bizottság számára, hogy azt is felmérhesse, hogy az uniós joggal összhangban lehetséges-e és megvalósítható-e egy olyan, az egész Unióra kiterjedő, közös lakossági riasztó rendszer létrehozása, amelynek segítségével azonnali vagy kialakulóban lévő jelentős veszélyhelyzet és katasztrófa esetén figyelmeztetni lehet a lakosságot az egyes tagállamokban.

(295) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy - a BEREC megfelelő iránymutatásainak lehető legteljesebb mértékű figyelembevétele mellett - meghatározzák, hogy a mobil számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő alternatív rendszerekre vonatkozó javaslatok valóban egyenértékűek-e az említett szolgáltatásokkal. Ezeket az iránymutatásokat a segélyszolgálati állomásokért felelős nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációt követően kell kidolgozni annak biztosítása érdekében, hogy a veszélyhelyzetek terén járatos szakértők is szerepet kapjanak benne és így garantálva legyen a különböző tagállami hatóságok között annak közös értelmezése, hogy mi szükséges ahhoz, hogy egyidejűleg biztosítva legyen az említett lakossági riasztó rendszereknek a tagállamokon belüli teljes mértékű megvalósítása és az, hogy az uniós polgárok más tagállamba tett utazásaik során tényleges védelemben részesüljenek.

(296) A Chartában foglalt célokkal és az Egyesült Nemzetek Szervezetének a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményében rögzített kötelezettségekkel összhangban a szabályozási keretnek biztosítania kell, hogy az Unión belüli lakóhelyétől függetlenül valamennyi végfelhasználó - beleértve a fogyatékossággal élő végfelhasználókat, az időseket és a sajátos szociális szükségletű felhasználókat is - könnyen és egyenlő módon hozzáférjen magas színvonalú, megfizethető szolgáltatásokhoz. Az Amszterdami Záróokmányhoz csatolt 22. nyilatkozat értelmében az EUMSZ 114. cikke szerinti intézkedések kidolgozása során az uniós intézmények kötelesek figyelembe venni a fogyatékossággal élők szükségleteit.

(297) Annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók is kiaknázhassák a verseny nyújtotta előnyöket, és élhessenek a végfelhasználók többségének rendelkezésére álló, a szolgáltatók közötti választás lehetőségével, az illetékes hatóságok - adott esetben és a nemzeti feltételekre figyelemmel és fogyatékossággal élő végfelhasználókkal folytatott konzultációt követően - a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat és a kapcsolódó végberendezéseket nyújtó szolgáltatók által a fogyatékossággal élő végfelhasználókkal szemben teljesítendő fogyasztóvédelmi követelményeket határozhatnak meg. Ezen követelmények magukban foglalhatják különösen azt, hogy a szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók ugyanolyan feltételekkel - az árakat, a díjszabást és a minőséget is ideértve - vehessék igénybe szolgáltatásaikat, mint a többi végfelhasználó, függetlenül attól, hogy az előbbi szolgáltatások e szolgáltatók számára jártak-e többletköltséggel. E követelmények a szolgáltatók közötti nagykereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatos követelményeket is magukban foglalhatnak. Annak érdekében, hogy a szolgáltatókra ne nehezedjen aránytalan teher, az illetékes hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy az egyenlő hozzáférés és választék biztosításának célja ilyen intézkedések nélkül is elérhető-e.

(298) A termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentesítési követelmények harmonizálását szolgáló uniós jogszabályok kiegészítéseként ez az irányelv új, szigorúbb megfizethetőségi és elérhetőségi követelményeket ír elő a kapcsolódó végberendezéseknek és meghatározott berendezéseknek és szolgáltatásoknak a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára való rendelkezésre állására vonatkozóan. Ezért az ebben az irányelvben korábban szereplő azon kötelezettség, amelynek értelmében a tagállamoknak ösztönözniük kellett az akadálymentesített végberendezések fogyatékossággal élő végfelhasználók rendelkezésére bocsátását, elavult, és azt hatályon kívül kell helyezni.

(299) A tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása tekintetében tényleges verseny alakult ki, többek között a 2002/77/EK bizottsági irányelv[1] 5. cikke értelmében. E tényleges verseny fenntartása érdekében minden olyan számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, amely végfelhasználóit valamely számozási tervből telefonszámmal látja el, továbbra is kötelezni kell arra, hogy a vonatkozó információt tisztességes, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes módon bocsássa rendelkezésre.

(300) A végfelhasználókat tájékoztatni kell azon jogukról, hogy ők dönthetnek arról, hogy bekerüljenek-e névjegyzékbe, vagy sem. A számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak tiszteletben kell tartaniuk a végfelhasználók döntését, amikor adatokat szolgáltatnak a tudakozószolgálatok szolgáltatóinak. A 2002/58/EK irányelv 12. cikke biztosítja a végfelhasználóknak a magánéletük tiszteletben tartásához való jogát személyes adataik nyilvános előfizetői névjegyzékben történő szerepeltetését illetően.

1 A Bizottság 2002/77/EK irányelve (2002. szeptember 16.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások piacain belüli versenyről (HL L 249., 2002.9.17., 21. o.).

(301) A végfelhasználók adatainak a nagykereskedelni szinten történő adatbázisokba való gyűjtését biztosító intézkedéseknek meg kell felelniük a személyes adatok védelmére vonatkozó garanciáknak, amelyeket az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelv 12. cikke biztosít. Meg kell valósítani ezen adatok költségorientált biztosítását a szolgáltatók felé, lehetőséget kell biztosítani a tagállamoknak, hogy átfogó, összesített információt nyújtó, központosított mechanizmust hozzanak létre a tudakozószolgálatok számára, ugyanakkor észszerű és átlátható körülményekkel kell biztosítani a hálózati hozzáférést, annak érdekében, hogy a végfelhasználók teljes mértékben részesüljenek a verseny előnyeiből, amely nagymértékben lehetővé tette a kiskereskedelmi szabályozás e szolgáltatások tekintetében való eltörlését és a tudakozószolgáltatások észszerű és átlátható feltételek melletti nyújtását.

(302) A tudakozószolgálatokra vonatkozó egyetemes szolgáltatási kötelezettség eltörlését követően a tudakozószolgálatokhoz való hozzáférés jogára már nincs szükség, tekintettel arra, hogy e szolgáltatásoknak már működő piaca van. A nemzeti szabályozó hatóságoknak azonban továbbra is hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy a hozzáférés és az adott piacon a verseny fenntartása érdekében kötelezettségeket és feltételeket írjanak elő azon vállalkozások számára, amelyek a végfelhasználókhoz való hozzáférés feletti kontrollt gyakorolják.

(303) A végfelhasználók számára garantálni kell az Unióban értékesített, a digitális televízióadás, valamint az új M kategóriájú gépjárművekben a rádióadás vételére szolgáló valamennyi berendezés tekintetében az interoperabilitást. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen berendezések tekintetében harmonizált minimumszabványokat írhassanak elő. Ezek a szabványok a technológiai és piaci fejlemények fényében időről időre kiigazíthatók lennének.

(304) Amennyiben a tagállamok az (EU) 2015/1535 irányelvvel összhangban a fogyasztói rádió-vevőkészülékek interoperabilitásáról szóló intézkedések elfogadásáról határoznak, az említett készülékeknek képesnek kell lenniük digitális földi rádió-műsorszórás vagy IP-hálózatok révén nyújtott rádiószolgáltatások vételére és megszólaltatására, annak biztosítása érdekében, hogy az interoperabilitás megmaradjon. Ez a közbiztonságot is javíthatja azáltal, hogy a felhasználók a tagállamokban a technológiák szélesebb körét vehetik igénybe a vészhelyzeti információkhoz való hozzáférés és az ilyen információk vétele céljából.

(305) Kívánatos a fogyasztók számára lehetővé tenni a digitális televíziókészülékek lehető legteljesebb mértékű összekapcsolhatóságát. Az interoperabilitás folyamatosan alakuló koncepció a dinamikus piacokon. A szabványügyi testületeknek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak biztosítására, hogy az érintett technológiákkal együtt megfelelő szabványok jöjjenek létre. Hasonlóan fontos biztosítani azt is, hogy a digitális televíziókészülékeken olyan csatlakozók álljanak rendelkezésre, amelyek a digitális jel összes szükséges elemét továbbítani tudják, beleértve az audio- és a videojeleket, a feltételes hozzáférésű információt, a szolgáltatási információt, az API-információt és a másolásvédelmi információt. Ennek az irányelvnek ezért biztosítania kell, hogy a csatlakozókhoz kapcsolódó vagy azokban megvalósított funkcionalitást ne korlátozzák a hálózatüzemeltetők, a szolgáltatók vagy a berendezésgyártók, és az a technológiai fejlődéssel együtt tovább fejlődjön. A csatlakoztatott televíziószolgáltatások megjelenítése és bemutatása tekintetében a közös szabvány piacvezérelt mechanizmus útján történő megvalósítása elismerten kedvező a fogyasztók számára. A tagállamok és a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a Szerződésekkel összhangban lévő ágazatpolitikai kezdeményezéseket tehessenek e fejlődés ösztönzésére.

(306) A rádiózáshoz és televíziózáshoz használt fogyasztói berendezések interoperabilitására vonatkozó rendelkezések nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az új M kategóriájú gépjárművekbe beépített autórádió-vevőkészülékek képesek legyenek analóg földi rádióműsorszórás révén nyújtott rádiószolgáltatások vételére és megszólaltatására is, továbbá nem akadályozzák azt sem, hogy a tagállamok kötelezettségeket írjanak elő annak biztosítására, hogy a digitális rádió-vevőkészülékek képes legyenek analóg földi sugárzású rádióműsorok vételére és megszólaltatására.

(307) Az uniós jog sérelme nélkül, ez az irányelv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy a digitális földi televíziózáshoz használt berendezésekre vonatkozó műszaki szabályozást fogadjanak el annak érdekében, hogy felkészítsék a fogyasztókat az új földfelszíni műsorszórási szabványokra történő átállásra és elkerüljék az olyan berendezések értékesítését, amelyek nem lennének kompatibilisek az újonnan bevezetendő szabványokkal.

(308) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a területükön lévő vállalkozások számára arányos továbbítási kötelezettségeket állapítsanak meg, jogos közrendi megfontolások alapján, de e kötelezettségeket csak akkor lehet megállapítani, ha ezek a tagállamok által az uniós jognak megfelelően, egyértelműen meghatározott általános célok eléréséhez szükségesek, továbbá e kötelezettségeknek arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük. Lehetővé kell tenni, hogy a továbbítási kötelezettségek meghatározott médiaszolgáltatók által nyújtott meghatározott rádió- és televíziócsatornák és kiegészítő szolgáltatások tekintetében alkalmazhatók legyenek. A tagállamok által bevezetett kötelezettségeknek észszerűeknek kell lenniük, azaz egyértelműen meghatározott általános érdekű célok tükrében arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük. A tagállamoknak objektíven meg kell indokolniuk a nemzeti jogukban bevezetett továbbítási kötelezettségeket annak érdekében, hogy e kötelezettségek átláthatók, arányosak és egyértelműen meghatározottak legyenek. A kötelezettségeket oly módon kell megfogalmazni, hogy azok kellően ösztönözzék az infrastruktúrába való hatékony befektetést.

(309) A kötelezettségeket legalább ötévente rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy azok lépést tartsanak a technológiai és piaci fejlődéssel, és hogy továbbra is arányosak legyenek az elérni kívánt célkitűzésekkel. Az ilyen kötelezettségekhez szükség szerint az arányos díjazással kapcsolatos rendelkezés is fűzhető, amelyet tagállami jogszabályban kell rögzíteni. Ebben az esetben a tagállami jogszabályban meg kell határozni a megfelelő díjazás kiszámítására alkalmazandó módszertan leírását is. E módszertani leírás kialakításánál el kell kerülni a következetlenségeket azokkal a hozzáférésre vonatkozó korrekciós intézkedésekkel, amelyeket a nemzeti szabályozó hatóságok azokra a műsorszórásra használt távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók tekintetében írhatnak elő, amelyeket jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítottak. Amennyiben azonban egy 2018. december 20. előtt aláírt meghatározott idejű szerződés más módszertani leírásról rendelkezik, az továbbra is alkalmazható a szerződés időtartamára. Díjazásra vonatkozó tagállami rendelkezés hiányában a rádió- vagy televízió-műsorok terjesztését végző szolgáltatók és az ezen rádió-, illetve televízió-műsorok közvetítésére használt elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető szolgáltatók számára lehetővé kell tenni, hogy szerződésben állapodjanak meg egy arányos díjazásról.

(310) A rádió- és televízióműsorok nyilvánosság számára történő közvetítését végző elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közé a kábelhálózatok, az IPTV, a műholdas és a földi műsorterjesztő hálózatok tartoznak. De idetartozhatnak más hálózatok is, annyiban, amennyiben a végfelhasználók széles körben e hálózatokat használják a rádió- és televízióműsorok vételének fő eszközeként. Analóg televíziós műsorszolgáltatás továbbítására vonatkozó továbbítási kötelezettségek előírása csak akkor mérlegelhető, ha e kötelezettség hiánya jelentős zavart okozna jelentős számú végfelhasználó számára, illetve ha meghatározott televíziós műsorszolgáltató csatornák számára nincsenek más továbbítási eszközök. A továbbítási kötelezettségek között szerepelhet a kifejezetten a fogyatékossággal élő végfelhasználók egyenértékű hozzáférésének lehetővé tételére irányuló szolgáltatások továbbítása. Ennek megfelelően a kiegészítő szolgáltatások közé tartoznak a fogyatékossággal élő végfelhasználók hozzáférésének javítására irányuló szolgáltatások, mint a teletext, a siket és nagyothalló végfelhasználók számára készült feliratozás, a hangalámondás, a hangos feliratozás és a jeltolmácsolás, és ide tartozhat szükség esetén a kapcsolódó nyers adatokhoz való hozzáférés. Mivel csatlakoztatott televíziós szolgáltatásokat egyre szélesebb körben nyújtanak és vesznek igénybe, valamint az elektronikus műsorújságok továbbra is fontosak a végfelhasználók választási lehetőségei szempontjából, a csatlakoztatott televíziós és az elektronikus műsorújság funkciók támogatásához szükséges, programmal kapcsolatos adatok átvitelét fel lehet venni a továbbítási kötelezettségek közé. Lehetővé kell tenni, hogy az ilyen programmal kapcsolatos adatok tartalmazhassanak a programok tartalmára és elérhetőségére vonatkozó információkat, magát a programtartalmat azonban nem foglalhatják magukban.

(311) A korszerű telefonközpontokban általában rendelkezésre állnak a hívóvonal-azonosítási lehetőségek, ezért ezeket egyre inkább alacsony költség mellett, vagy költségmentesen lehet szolgáltatni. A tagállamok nem kötelesek az ilyen lehetőségek biztosításának kötelezettségét előírni, ha azok már rendelkezésre állnak. A 2002/58/EK irányelv óvja a felhasználóknak a magánéletük tiszteletben tartásához való jogát a tételes számlázás tekintetében azáltal, hogy a hívóvonal-azonosítás esetében lehetőséget biztosít számukra a magánéletük tiszteletben tartásához való joguk védelmére. Az említett szolgáltatások páneurópai alapon történő fejlesztése előnyös lenne a fogyasztók számára, és ez az irányelv ösztönzi az ilyen fejlesztést. Az internethozzáférési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók körében bevett gyakorlat, hogy a kereskedelmi nevükön vagy védjegyükön alapuló e-mail címet biztosítanak a fogyasztók részére. Annak érdekében, hogy a végfelhasználókat ne érintse hátrányosan a technológiai bezáródás abból adódóan, hogy az internethozzáférési szolgáltatás váltásával elveszíthetik az e-mailjeikhez való hozzáférést, a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra azt a kötelezettséget róják, hogy kérésre biztosítsák e végfelhasználók számára az e-mailjeikhez való hozzáférést, vagy továbbítsák az adott email címre vagy e-mail címekre küldött e-maileket egy új e-mail címre. Ezt a lehetőséget térítésmentesen, a nemzeti szabályozó hatóság által szükségesnek és arányosnak ítélt időszak alatt kell biztosítani.

(312) Az információk tagállamok általi közzététele biztosítani fogja azt, hogy a piaci szereplők és az esetlegesen piacra lépők megismerjék jogaikat és kötelezettségeiket, és tudják, hol jutnak megfelelő részletes tájékoztatáshoz. A nemzeti közlönyben való közzététel segíti a más tagállamokban működő érdekelteket a megfelelő információkhoz való hozzájutásban.

(313) A páneurópai elektronikus hírközlési piac tényleges és hatékony működésének biztosítása érdekében a Bizottságnak a végfelhasználók által fizetendő árak meghatározásához hozzájáruló díjakat figyelemmel kell kísérnie, és azokról tájékoztatást kell közzétennie.

(314) Az uniós jog helyes alkalmazásának meghatározása érdekében a Bizottságnak tudnia kell, melyek a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások, és a nemzeti szabályozó hatóságok milyen kötelezettségeket róttak a piaci szereplőkre. Az erre vonatkozó információk nemzeti szinten történő közzététele mellett ezért szükséges, hogy a tagállamok ezeket az információkat a Bizottságnak is megküldjék. Amennyiben a tagállamok információt kötelesek benyújtani a Bizottságnak, lehetővé kell tenni, hogy ezt elektronikus formában is megtehessék, megállapodott hitelesítési eljárások alkalmazása mellett.

(315) A piaci, társadalmi és technológiai fejlődés - többek között a műszaki szabványok alakulásának - figyelembe vétele, a hálózatok és szolgáltatások biztonságát érintő kockázatok kezelése és a segélyhívó szolgálatokhoz segélyhívási célú kommunikáció révén való tényleges hozzáférés biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a helyhez kötött és mobil piacokon unió-szerte egységes legmagasabb hívásvégződtetési díj meghatározása, az Unión belüli segélyhívási célú kommunikációval összefüggő intézkedések elfogadása, valamint ezen irányelv kiigazítása vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak[1] megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

1 HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

(316) Ezen irányelv egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy határozatokat fogadjon el a tagállamok közötti határokon átnyúló káros zavarások kiküszöböléséhez; a nemzeti szabályozó hatóságok általi, az elektronikus hírközlési piac, továbbá a számkiosztás - beleértve a számtartományokat, a számok és az azonosítók hordozhatóságát, a szám- és a címfordítási rendszereket és a 112-es egységes európai segélyhívószámon elérhető segélyhívó szolgáltatásokhoz való hozzáférést is - szabályozását szolgáló általános szabályozási megközelítések nem egységes végrehajtásának kezelése céljából harmonizált vagy összehangolt elvek megállapításához; szabványok vagy előírások alkalmazásának kötelezővé tételéhez, vagy szabványoknak vagy előírásoknak a szabványok jegyzékének kötelező részéből történő eltávolításához; a hálózatok és a szolgáltatások biztonsága érdekében felmerülő kockázatok megfelelő kezeléséhez szükséges technikai és szervezeti intézkedések, valamint a biztonsági eseményekre vonatkozó bejelentési kötelezettségre irányadó feltételek, illetve alaki és eljárási követelmények elfogadáshoz; a rádióspektrum-használati jogok létrehozásakor a szabványos elektronikus formátumban a nyilvánosság számára elérhetővé tett átruházható egyedi jogokkal kapcsolatos releváns részadatok meghatározása a kis területi lefedésű,[1] vezeték nélküli hozzáférési pontok fizikai és technikai jellemzőinek meghatározásához; valamely nemzeti szabályozó hatóság arra vonatozó kérelme engedélyezéséhez vagy elutasításához, amely alapján a nemzeti szabályozó hatóság a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokkal szemben hozzáférés vagy összekapcsolás vonatkozásában bizonyos követelményeket határoz meg; a számozási erőforrások iránti határokon átnyúló vagy egész Európában mutatkozó kereslet kielégítéséhez szükséges konkrét számok vagy számtartományok harmonizálásához; valamint a fogyasztók számára biztosított, a szerződés adatait összefoglaló dokumentumminták meghatározásához. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[2] megfelelően kell gyakorolni.

(317) Végezetül lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy szükség esetén - a BEREC véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve - ajánlásokat fogadjon el az érintett termék- és szolgáltatáspiacok azonosításával, a belső piac megszilárdítására irányuló eljárás szerint előírt értesítésekkel és a szabályozási keret rendelkezéseinek harmonizált alkalmazásával kapcsolatban.

(318) A Bizottságnak ezen irányelv működését időszakonként felül kell vizsgálnia, különösen a módosítás szükségességének a változó technológiai vagy piaci feltételek fényében történő meghatározására.

(319) Ezen irányelv működésének felülvizsgálata során a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a piaci fejlemények fényében, valamint tekintettel a versenyre és a fogyasztóvédelemre, továbbra is szükség van-e előzetes ágazatspecifikus rendelkezésekre vonatkozó előírásokra, vagy módosítani kell-e, illetve hatályon kívül kell-e helyezni az említett rendelkezéseket. Mivel ezen irányelv új megközelítéseket vezet be az elektronikus hírközlési ágazat szabályozása terén - mint például a szimmetrikus kötelezettségek első koncentrációs vagy elosztási ponton túl történő alkalmazásának kiterjesztett lehetősége, valamint a társberuházások szabályozása - különös figyelmet kell fordítani ezek működésének értékelésére.

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.

2 Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(320) Az ezen irányelvben foglalt, végfelhasználók jogaira vonatkozó célkitűzések elérését veszélyeztethetik jövőbeli technológiai és piaci fejlemények, különösen a különböző elektronikus hírközlési szolgáltatások használatában és azon képességükben bekövetkező változások, hogy biztosítani tudják a segélyhívó szolgálatokhoz való tényleges hozzáférést. A BEREC-nek ezért figyelemmel kell kísérnie ezeket a fejleményeket a tagállamokban és rendszeresen véleményt kell közzétennie, amely többek között arra vonatkozó értékelést tartalmaz, hogy e fejleményeknek milyen hatással vannak ezen irányelv rendelkezéseinek gyakorlati alkalmazására a végfelhasználók tekintetében. A Bizottságnak - a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét - jelentést kell közzétennie, és ha ezen irányelv célkitűzéseinek biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, jogalkotási javaslatot kell benyújtania a módosítása céljából.

(321) A 2002/19/EK, a 2002/20/EK, a 2002/21/EK és a 2002/22/EK irányelveket, valamint a 243/2012/EU határozat 5. cikkét hatályon kívül kell helyezni.

(322) A Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie a meglévő keretszabályozásról az új keretszabályozásra történő áttérést.

(323) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlő szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és a kapcsolódó szolgáltatások, valamint a hálózatok és szolgáltatások, a rádióspektrumfelhasználás és a számozási erőforrások engedélyezésének feltételei, az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és a kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférés és az ezek összekapcsolása, továbbá a végfelhasználók védelme harmonizált és egyszerűsített keretének kialakítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(324) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának[1] megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok megküldése indokolt.

(325) Az ezen irányelv belső jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a hatályon kívül helyezett irányelvekhez képest érdemben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a hatályon kívül helyezett irányelvekből ered.

(326) Ez az irányelv nem érinti a XII. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. RÉSZ

KERETSZABÁLYOK (AZ ÁGAZAT SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK)

I. CÍM

1 HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

HATÁLY, CÉL ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

I. FEJEZET

Tárgy, cél és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy, hatály és célok

(1) Ez az irányelv létrehozza az elektronikus hírközlő hálózatokra, az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra, a kapcsolódó eszközökre és a kapcsolódó szolgáltatásokra, valamint a végberendezések egyes aspektusaira vonatkozó szabályozás harmonizált keretét. Megállapítja a nemzeti szabályozó hatóságok és adott esetben egyéb illetékes hatóságok feladatait, és eljárásokat alakít ki a keretszabályozásnak az Unió egészében történő harmonizált alkalmazására.

(2) Ennek az irányelvnek a céljai:

a) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacának létrehozása, ami a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez és elterjedéséhez, fenntartható versenyhez, az elektronikus hírközlési szolgáltatások közötti együttműködési képességéhez, a szolgáltatások elérhetőségéhez, a hálózatok és a szolgáltatások biztonságosságához és a végfelhasználók számára előnyökhöz vezet; és

b) a hatékony verseny és választás révén az Unió egészében a jó minőségű, megfizethető, nyilvánosan elérhető szolgáltatások nyújtásának biztosítása, azon esetek szabályozása, amikor a végfelhasználók, köztük a fogyatékossággal élők igényeit - azt illetően, hogy másokkal egyenlő alapon férjenek hozzá a szolgáltatásokhoz - a piac nem elégíti ki megfelelően, továbbá a szükséges felhasználói jogok meghatározása.

(3) Ez az irányelv nem sérti a következőket:

a) a nemzeti jog által az uniós jognak megfelelően megállapított, illetve az uniós jog által megállapított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások felhasználásával nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó kötelezettségek;

b) az uniós, illetve nemzeti szinten az uniós joggal összhangban hozott, az általános érdekű célkitűzések elérésére irányuló intézkedések, különösen a személyes adatok és a magánélet védelmével, a tartalomszabályozással és az audiovizuális politikával kapcsolatos intézkedések;

c) a tagállamok által a közrend, a közbiztonság és a védelem biztosítása céljából hozott intézkedések;

d) az 531/2012/EU, az (EU) 2015/2120 és a 2014/53/EU rendelet.

(4) A Bizottság, az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete (a továbbiakban: BEREC) és az érintett hatóságok kötelesek biztosítani, hogy az általuk végzett adatkezelés az uniós adatvédelmi szabályoknak megfelelően történjen.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

1. „elektronikus hírközlő hálózat”: olyan átviteli rendszerek összessége - függetlenül attól, hogy állandó infrastruktúrán vagy központi adminisztratív kapacitáselosztáson alapul - és adott esetben kapcsoló vagy útválasztó eszközök, valamint egyéb erőforrások - ideértve a nem aktív hálózati elemeket is -, amelyek jelek továbbítását teszik lehetővé a vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton, beleértve a műholdas hálózatokat, az állandóhelyű (vonal- és csomagkapcsolt, beleértve az Internetet) és mozgó hálózatokat, az elektromos vezetékrendszereket, annyiban, amennyiben azokat jelek továbbítására használják, a rádióműsor- és televízióműsor-terjesztő hálózatokat, valamint a kábeltelevízió-hálózatokat, a továbbított információtípusra való tekintet nélkül;

2. „rendkívül nagy kapacitású hálózat”: vagy olyan elektronikus hírközlő hálózat, amely legalább a kiszolgáló helyen található elosztási pontig teljes mértékben optikai szálas elemekből áll, vagy olyan elektronikus hírközlő hálózat, amely a szokásos csúcsidei feltételek mellett az előbbiéhez hasonló hálózati teljesítményre képes a rendelkezésre álló le- és feltöltési sávszélesség, az ellenálló képesség, a hibaparaméterek, valamint a késleltetés és annak változása tekintetében; a hálózati teljesítmény hasonlónak tekinthető, függetlenül attól, hogy a végfelhasználói élmény változó lehet annak a médiumnak az eredendően eltérő tulajdonságaiból adódóan, amelynek révén a hálózat a hálózati végponthoz kapcsolódik;

3. „transznacionális piac”: az Unióra vagy annak jelentős részére kiterjedő, a 65. cikkel összhangban meghatározott, egynél több tagállamban elhelyezkedő piac;

4. „elektronikus hírközlési szolgáltatás”: olyan, általában díjazás ellenében, elektronikus hírközlő hálózatok révén nyújtott szolgáltatás, amely az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások segítségével történő tartalomszolgáltatás, illetve az ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést biztosító szolgáltatások kivételével magában foglalja a következő szolgáltatástípusokat:

a) az (EU) 2015/2120 rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott „internet-hozzáférési szolgáltatást”;

b) „személyközi hírközlési szolgáltatást”; és

c) az olyan szolgáltatásokat, amelyek teljes egészükben vagy nagyrészt jelátvitelből állnak, mint például a gépek közötti szolgáltatások biztosítására és műsorterjesztésre használt átviteli szolgáltatások;

5. „személyközi hírközlési szolgáltatás”: olyan, általában díjazás ellenében nyújtott szolgáltatás, amely elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül lehetővé teszi a véges számú személy közötti közvetlen személyközi, interaktív információcserét, és amelyben a kommunikációt kezdeményező vagy abban részt vevő személyek határozzák meg a fogadó(ka)t, továbbá amely nem foglalja magában az olyan szolgáltatásokat, amelyek csupán egy másik szolgáltatáshoz szorosan kapcsolódó, csekély jelentőségű kiegészítő funkcióként teszik lehetővé a személyközi, interaktív kommunikációt;

6. „számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatás”: olyan személyközi kommunikációs szolgáltatás, amely kapcsolódást biztosít nyilvánosan kiosztott számozási erőforrások révén, nevezetesen nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő hívószám vagy hívószámok segítségével, vagy amely kommunikációt tesz lehetővé nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő hívószámmal vagy hívószámokkal;

7. „számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatás”: olyan személyközi kommunikációs szolgáltatás, amely nem nyilvánosan kiosztott számozási erőforrások révén, nevezetesen nem nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő hívószám vagy hívószámok segítségével biztosít kapcsolódást, és amely nem tesz lehetővé kommunikációt nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő hívószámmal vagy hívószámokkal;

8. „nyilvános elektronikus hírközlő hálózat”: olyan elektronikus hírközlő hálózat, amelyet teljes egészében vagy nagyrészt a hálózati végpontok közötti információ átvitelt támogató nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására használnak;

9. „hálózati végpont”: az a fizikai pont, amelyen a végfelhasználónak hozzáférést biztosítanak egy nyilvános elektronikus hírközlő hálózathoz; a kapcsolót vagy útválasztót tartalmazó hálózatok esetében a hálózati végpontot konkrét hálózati cím segítségével azonosítják, amely végfelhasználói számhoz vagy névhez kapcsolhatnak;
10. „kapcsolódó eszközök”: azok a kapcsolódó szolgáltatások, fizikai infrastruktúrák és egyéb eszközök vagy elemek, amelyek olyan elektronikus hírközlő hálózathoz vagy valamely elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódnak, amelyek lehetővé teszik vagy támogatják az adott hálózat vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást, vagy erre alkalmasak; idetartoznak épületek vagy épületek kábelbevezetése, az épületek kábelezése, antennák, tornyok és egyéb támszerkezetek, alépítmények, kábelcsatornák, tartóoszlopok, ellenőrzőaknák és szekrények;
11. „kapcsolódó szolgáltatás”: az elektronikus hírközlő hálózathoz vagy elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi vagy támogatja az adott hálózat vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást, önmaga által nyújtott vagy automatizált szolgáltatást, vagy erre alkalmasak; ide tartoznak a számfordítási vagy az azzal egyenértékű funkcióval rendelkező rendszerek, a feltételes hozzáférésű rendszerek és az elektronikus műsortájékoztatók, valamint egyéb szolgáltatások, mint például az azonosítási, a helymeghatározási és a jelenlét-ellenőrző szolgáltatás;
12. „feltételes hozzáférésű rendszer”: olyan műszaki intézkedés, hitelesítési rendszer és/vagy módszer, amely által a valamely védett rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatáshoz értelmezhető formában történő hozzáférés előfizetéshez vagy más formában megjelenő előzetes egyéni engedélyhez kötött;
13. „felhasználó”: a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatást használó vagy kérelmező természetes személy vagy jogi személy;
14. „végfelhasználó”: olyan felhasználó, aki nem biztosít nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat vagy nem nyújt nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat;
15. „fogyasztó”: olyan természetes személy, aki kereskedelmi, üzleti, művészeti vagy szakmai tevékenységén kívül eső célból nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatást használ, vagy kér;
16. „elektronikus hírközlő hálózat biztosítása”: az ilyen hálózat létrehozása, üzemeltetése, ellenőrzése vagy hozzáférhetővé tétele;
17. „továbbfejlesztett digitális vevődekóder”: a digitális interaktív televíziós szolgáltatások vételére képes, televíziókészülékhez vagy integrált digitális televíziókészülékhez való csatlakoztatásra szánt kiegészítő egység;
18. „felhasználói program interfész (API)”: a műsorterjesztők vagy szolgáltatók által rendelkezésre bocsátott alkalmazások, valamint a továbbfejlesztett digitális vevődekóderekben digitális televíziós és rádiós szolgáltatáshoz rendelkezésre álló erőforrások közötti szoftver interfész;
19. „rádióspektrum-felosztás”: egy adott rádióspektrum-sáv kijelölése egy vagy több rádiótávközlési szolgáltatásfajta általi használatra, adott esetben meghatározott feltételekkel;
20. „káros zavarás”: olyan zavarás, amely veszélyezteti egy rádiónavigáció-szolgálat vagy más biztonsági szolgálat működését, vagy amely egyébként komolyan károsítja, akadályozza vagy ismételten megszakítja egy, az alkalmazandó nemzetközi, uniós vagy nemzeti szabályozásnak megfelelően használt rádiótávközlési szolgálatot;
21. „hálózatok és szolgáltatások biztonsága”: az elektronikus hírközlő hálózatok és hírközlési szolgáltatások arra való képessége, hogy adott bizonyossággal ellenálljanak az olyan cselekményeknek, amelyek veszélyeztetik az említett hálózatok és szolgáltatások, a rajtuk tárolt, továbbított vagy kezelt adatok vagy az említett elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások keretében nyújtott vagy rajtuk keresztül elérhető kapcsolódó szolgáltatások rendelkezésre állását, hitelességét, sértetlenségét vagy bizalmasságát;

22. „általános felhatalmazás”: a tagállam által létrehozott jogi keretszabályozás, amely ennek az irányelvnek megfelelően biztosítja az elektronikus hírközlő hálózati szolgáltatások biztosítására és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogokat, és az elektronikus hírközlő hálózatok, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatások valamennyi típusára vagy egyes típusaira vonatkozóan ágazatspecifikus kötelezettségeket állapít meg;
23. „kis területi lefedésű, vezeték nélküli hozzáférési pont”: vezeték nélküli hálózati hozzáférést biztosító, kis teljesítményű, kisméretű berendezés, amely kis területen belül, engedélyköteles rádióspektrum vagy engedélymentes rádióspektrum vagy ezek kombinációja használatával üzemel, és amely akár nyilvános elektronikus hírközlő hálózat részeként is használható, valamint egy vagy több csekély vizuális hatású antennával rendelkezhet, és tekintet nélkül az - akár állandóhelyű, akár mozgó - hálózat topológiájára, lehetővé teszi a felhasználók számára az elektronikus hírközlő hálózatokhoz való vezeték nélküli hozzáférést;
24. „rádiós helyi hálózat” vagy „RLAN”: kis teljesítményű, vezeték nélküli hozzáférési rendszer, amely kis területen belül üzemel, úgy, hogy a más felhasználók által a közelben használt hasonló rendszerek zavarásának a kockázata csekély, és amely nem kizárólagos alapon harmonizált rádióspektrumot használ;
25. „harmonizált rádióspektrum”: olyan rádióspektrum, amelynek az elérhetővé tételére és hatékony használatára vonatkozóan a 676/2002/EK határozat 4. cikkének megfelelően műszaki végrehajtási intézkedés révén harmonizált feltételeket állapítottak meg;
26. „rádióspektrum megosztott használata”: két vagy több felhasználó hozzáférése ugyanazon rádiófrekvencia-sávokhoz azoknak meghatározott megosztási mechanizmus keretében való használata céljából, amelyet általános felhatalmazás, a rádióspektrum használatára vonatkozó egyedi jogok vagy ezek kombinációja alapján fogadtak el, ideértve az olyan szabályozási megközelítéseket, mint például az engedélyezett megosztott hozzáférés, amelynek célja, hogy elősegítse a frekvenciasávok valamennyi résztvevő fél kötelező erejű megállapodása alapján, a rádióspektrum használati jogaikban foglalt megosztási szabályokkal összhangban történő megosztott használatát annak érdekében, hogy minden felhasználó számára kiszámítható és megbízható megosztási mechanizmusokat garantáljon a versenyjog alkalmazásának sérelme nélkül;
27. „hozzáférés”: létesítmények vagy szolgáltatások rendelkezésre bocsátása valamely más vállalkozás számára, meghatározott feltételek mellett, kizárólagos vagy nem kizárólagos jelleggel, elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása céljából, beleértve azt is, amikor ezeket az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások vagy műsorterjesztés céljára használják; ez magában foglalja többek között a hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférést, amely tartalmazhatja a berendezések helyhez kötött vagy nem helyhez kötött módon történő csatlakoztatását (ez különösen tartalmazza a helyi hurokhoz való hozzáférést és a helyi hurok révén történő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges létesítményekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést); továbbá a fizikai infrastruktúrához való hozzáférést, beleértve az épületeket, alépítményeket és tartóoszlopokat; a megfelelő szoftverrendszerekhez - köztük a működést támogató rendszerekhez - való hozzáférést; az informatikai rendszerekhez vagy adatbázisokhoz való hozzáférést előrendelés, ellátás, rendelés, karbantartás, javítási igények és számlázás céljából; a számfordítási vagy az azzal egyenértékű funkcióval rendelkező rendszerekhez való hozzáférést; az állandóhelyű és a mobil hálózatokhoz való hozzáférést különösen barangolás céljából; a digitális televíziós szolgáltatások feltételes hozzáférésű rendszereihez való hozzáférést és a virtuális hálózati szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

28. „összekapcsolás”: olyan nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok fizikai és logikai összekapcsolása révén megvalósított, a nyilvánoshálózat-üzemeltetők között létrehozott különleges hozzáféréstípus, amelyeket ugyanaz a vállalkozás vagy különböző vállalkozások használnak azzal a céllal, hogy az egyik vállalkozás felhasználói számára lehetővé váljon az ugyanazon vállalkozás vagy egy másik vállalkozás felhasználóival való kommunikáció, vagy pedig egy másik vállalkozás által nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés, ha a szolgáltatásokat a résztvevő felek vagy más, a hálózathoz hozzáféréssel rendelkező felek nyújtják;
29. „üzemeltető”: olyan vállalkozás, amely nyilvános elektronikus hírközlő hálózatot vagy kapcsolódó eszközt szolgáltat, vagy ilyen tevékenységre engedéllyel rendelkezik;
30. „helyi hurok”: a nyilvános, helyhez kötött elektronikus hírközlő hálózatban valamely hálózati végpontot egy kábelrendezővel vagy azzal egyenértékű eszközzel összekapcsoló fizikai útvonal, amelyen az elektronikus hírközlés során a jelek végighaladnak;
31. „hívás”: nyilvános, személyközi hírközlési szolgáltatás révén létrehozott, kétirányú hangkommunikációt lehetővé tevő csatlakozás;
32. „hangszolgáltatás”: a nemzeti, illetve nemzetközi számozási tervben szereplő hívószám vagy hívószámok segítségével, közvetlenül vagy közvetve, belföldi vagy belföldi és nemzetközi hívások kezdeményezését és fogadását magában foglaló, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás;
33. „földrajzi szám”: a nemzeti számozási tervben szereplő olyan szám, amely számjegyszerkezetének egy része a hálózati végpont fizikai helyére történő hívásirányításra használt földrajzi jelentőséggel bír;
34. „nem földrajzi szám”: a nemzeti számozási tervben szereplő olyan szám, amely nem földrajzi szám, mint például a mobil hívószámok, a díjmentes és az emelt díjas hívások hívószámai;
35. „teljeskörű beszélgetési szolgáltatás”: olyan multimédiás, valós idejű beszélgetést biztosító szolgáltatás, amely kétirányú, szimmetrikus mozgókép-átvitelt, valamint valós idejű szövegátvitelt és hangátvitelt tesz lehetővé két vagy több egymástól eltérő helyszínen tartózkodó felhasználó között;
36. „segélyszolgálati állomás”: konkrét helyszín, ahol segélyhívási célú közlések hatóság vagy valamely, a tagállam által elismert magánszervezet felelősségi körébe tartozó első fogadása történik;
37. „illetékes segélyszolgálati állomás”: az a segélyszolgálati állomás, amelyet a felelős hatóságok kijelöltek az egy adott földrajzi területről érkező vagy bizonyos típusú segélyhívások kezelésére;
38. „segélyhívás”: személyközi hírközlési szolgáltatások segítségével egy végfelhasználó és a segélyszolgálati állomás között a készenléti szolgálatoktól veszélyhelyzeti segítség kérése és igénybevétele céljából folytatott kommunikáció;
39. „készenléti segélyszolgálat”: olyan szolgálat, amelyet az adott tagállam ilyenként elismer, és amely a nemzeti joggal összhangban azonnali és gyors segélynyújtást biztosít különösen olyan helyzetekben, amelyek közvetlenül veszélyeztetik az életet vagy a testi épséget, az egyének egészségét vagy biztonságát vagy a közegészséget vagy közbiztonságot, a magán- vagy köztulajdont, illetve a környezetet;
40. „helymeghatározási adatok”: a nyilvános mobilhálózatokon a hálózati infrastruktúrából vagy a mobil készülékekből származó mindazon feldolgozott adatok, amelyek meghatározzák a végfelhasználó mobil végberendezésének földrajzi helyzetét, a nyilvános helyhez kötött hálózatokon pedig a hálózati végpont fizikai helyzetére vonatkozó adatok;
41. „végberendezés”: a 2008/63/EC bizottsági irányelv[1] 1. cikkének 1. pontjában meghatározott végberendezés;
42. „biztonsági esemény”: olyan esemény, amely hátrányosan érinti az elektronikus hírközlő hálózatok vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások biztonságát.

1 A Bizottság 2008/63/EK irányelve (2008. június 20.) a távközlési végberendezések piacán folyó versenyről (HL L 162., 2008.6.21., 20. o.).

II. FEJEZET

Célkitűzések

3. cikk

Általános célkitűzések

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ezen irányelvben meghatározott szabályozási feladatok ellátása során a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok a (2) bekezdésben meghatározott célok eléréséhez szükséges és azokkal arányos minden észszerű intézkedést meghozzanak. A tagállamoknak, a Bizottságnak, a rádióspektrumpolitikai csoportnak (RSPG) is hozzá kell járulnia a fenti célok eléréséhez.

A nemzeti szabályozó hatóságoknak és egyéb illetékes hatóságoknak hatáskörükön belül hozzá kell járulniuk a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága, a kulturális és nyelvi sokszínűség, valamint a médiapluralizmus előmozdítását célzó politikák végrehajtásának biztosításához.

(2) Ezen irányelvvel összefüggésben a nemzeti szabályozó hatóságoknak és egyéb illetékes hatóságoknak, valamint a BEREC-nek, a Bizottságnak és a tagállamoknak törekedniük kell az alábbi összes, fontossági sorrend felállításának szándéka nélkül felsorolt általános célkitűzés megvalósítására:

a) előmozdítani a hálózati összekapcsoltságot és az Unió valamennyi polgára és vállalkozása számára a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz - így a vezetékes, a mobil és a vezeték nélküli hálózatokhoz - való hozzáférést, valamint azok használatát;

b) előmozdítani a versenyt - ideértve a hatékony, infrastruktúraalapú versenyt is - az elektronikus hírközlő hálózatok és a kapcsolódó eszközök biztosítása terén, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatások és a kapcsolódó szolgáltatások kínálata terén;

c) hozzájárulni a belső piac fejlődéséhez azáltal, hogy Unió-szerte felszámolják a még fennálló akadályokat és összehangolt feltételeket teremtenek az elektronikus hírközlő hálózatok, elektronikus hírközlési szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és a kapcsolódó szolgáltatások, illetve az ezekbe való beruházás viszonylatában, mégpedig úgy, hogy közös szabályokat és kiszámítható szabályozási megközelítéseket alakítanak ki, kedvezve a rádióspektrum hatásos, hatékony és összehangolt használatának, a nyílt innovációnak, a transzeurópai hálózatok létrehozásának és fejlesztésének, a páneurópai szolgáltatások nyújtásának, rendelkezésre állásának és interoperabilitásának, valamint a végpontok közötti összeköttetésnek;

d) előmozdítani az uniós polgárok érdekeit azáltal, hogy biztosítják a hálózati összekapcsoltságot, gondoskodnak a rendkívül nagy kapacitású hálózatok - így a állandóhelyű, mozgó és vezeték nélküli hálózatok - és az elektronikus hírközlési szolgáltatások széleskörű elérhetőségéről és használatba vételéről, lehetővé teszik, hogy a tényleges verseny következtében a lehető legelőnyösebb választék, ár és minőség érvényesüljön, fenntartják a hálózatok és szolgáltatások biztonságát, a szükséges ágazatspecifikus szabályok révén gondoskodnak a végfelhasználók egységesen magas szintű védelméről, továbbá megoldást kínálnak meghatározott társadalmi csoportok - különösen a fogyatékossággal élő, az időskorú és a különleges szociális helyzetű végfelhasználók - többek között megfizethető árak iránti - igényeinek a kielégítésére, valamint gondoskodnak arról, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználóknak is megfelelő választék és egyenértékű hozzáférés álljon a rendelkezésére.

(3) Amikor a Bizottság referenciamutatókat és jelentéseket készít arra vonatkozóan, hogy a tagállami intézkedések mennyire eredményesek a (2) bekezdésben említett célkitűzések elérése szempontjából, ehhez szükség esetén segítséget nyújtanak a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, a BEREC és az RSPG.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságoknak és egyéb illetékes hatóságoknak a (2) bekezdésben említett és e bekezdésben meghatározott politikai célkitűzések elérése érdekében többek között:

a) elő kell segíteniük a szabályozás kiszámíthatóságát azáltal, hogy gondoskodnak a következetes szabályozási megközelítés érvényesüléséről a megfelelő felülvizsgálati időszakok tekintetében, valamint együttműködnek egymással, a BEREC-cel, az RSPG-vel és a Bizottsággal;

b) biztosítaniuk kell, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók között hasonló körülmények fennállása esetén ne legyen megkülönböztetés;

c) az uniós jogot technológiai szempontból semlegesen kell alkalmazniuk, annyiban, amennyiben az összeegyeztethető az (1) bekezdésben meghatározott célkitűzések elérésével;

d) elő kell mozdítaniuk az új és a megújított infrastruktúrákba való hatékony beruházást és az ezekkel kapcsolatos innovációt, többek között annak biztosítása révén, hogy a hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségben minden esetben megfelelő módon sor kerüljön a beruházó vállalkozások által viselt kockázat figyelembe vételére, valamint annak engedélyezése révén, hogy a beruházók és a hozzáférést kérő felek egymás között különféle együttműködési formák révén diverzifikálják a beruházási kockázatokat, biztosítva ugyanakkor, hogy a piaci verseny fennmaradjon és a megkülönböztetésmentesség elve továbbra is érvényesüljön;

e) kellő figyelmet kell fordítaniuk az infrastruktúrával, a versennyel, valamint a végfelhasználók és különösen a tagállamok különböző földrajzi térségeiben található fogyasztók - ideértve a természetes személyek által nonprofit jelleggel kezelt helyi infrastruktúrát is - körülményeivel kapcsolatos feltételek sokféleségére;

f) kizárólag az ahhoz szükséges mértékben szabad előzetes szabályozási kötelezettségeket megállapítaniuk, hogy a végfelhasználók érdekében tényleges és fenntartható verseny alakuljon ki, illetve amennyiben ez a feltétel teljesült, enyhíteniük kell vagy fel kell oldaniuk ezeket a kötelezettségeket.

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok pártatlanul, objektív módon, átláthatóan, megkülönböztetésmentesen és arányosan járjanak el.

4. cikk

A rádióspektrum-politika stratégiai tervezése és koordinációja

(1) A tagállamok együttműködnek egymással és a Bizottsággal a rádióspektrum Unión belüli használatának stratégiai tervezése, koordinációja és harmonizációja terén, az elektronikus hírközlés belső piacának kialakítására és működésére vonatkozó uniós szakpolitikákkal összhangban. E célból fontolóra veszik többek között az uniós politikák gazdasági, biztonsági, egészségügyi, közérdekkel, szólásszabadsággal kapcsolatos, kulturális, tudományos, szociális és technikai szempontjait, valamint a rádióspektrum-felhasználó közösségek különböző érdekeit a rádióspektrum használatának optimalizálása és a káros zavarás elkerülése végett.

(2) A tagállamok az egymással és a Bizottsággal való együttműködés révén előmozdítják a rádióspektrum-politikai megközelítések koordinációját az Európai Unióban, és adott esetben előmozdítják a harmonizált feltételeket a rádióspektrum rendelkezésre állása és hatékony használata tekintetében, ami a belső piac létrehozásához és működéséhez szükséges.

(3) A tagállamok az RSPG keretében az (1) bekezdésnek megfelelően együttműködnek egymással és a Bizottsággal, valamint kérésre az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal, hogy támogassák az Unión belüli rádióspektrum-politikai megközelítések stratégiai tervezését és összehangolását, a következők révén:

a) a rádióspektrummal összefüggő kérdésekre vonatkozó legjobb gyakorlatok kidolgozása ezen irányelv végrehajtása céljából;

b) a tagállamok közötti koordináció elősegítése ezen irányelv és más uniós jogszabályok végrehajtása, valamint a belső piac fejlődéséhez való hozzájárulás céljából;

c) a rádióspektrum kijelölése és a rádióspektrum-használat engedélyezése terén alkalmazott megközelítéseik összehangolása, valamint jelentések és vélemények közzététele a rádióspektrummal összefüggő kérdésekről.

A BEREC-et be kell vonni azokba a kérdésekbe, amelyek a rádióspektrummal összefüggő piacszabályozási és versenyvonatkozású hatáskörét érintené.

(4) A Bizottság - a rádiófrekvencia-politikával foglalkozó csoport véleményének lehető legteljesebb mértékű figyelembevétele mellett - jogalkotási javaslatokat nyújthat be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak abból a célból, hogy olyan többéves rádióspektrum-politikai programokat hozzon létre, amelyekben meghatározza a rádióspektrumhasználat stratégiai tervezésének és harmonizációjának politikai irányvonalait és célkitűzéseit [ezen irányelvvel összhangban], továbbá abból a célból, hogy a harmonizált rádióspektrumot felszabadítsa megosztott vagy egyedi jogok tárgyát nem képező használatra.

II. CÍM

INTÉZMÉNYI KIALAKÍTÁS ÉS IRÁNYÍTÁS

I. FEJEZET

Nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok

5. cikk

Nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ebben az irányelvben előírt valamennyi feladatot illetékes hatóság végezze. A nemzeti szabályozó hatóságok ezen irányelv alapján ellátandó feladatkörébe tartoznak legalább az alábbiak:

a) az előzetes piaci szabályozás végrehajtása, beleértve a hozzáférésre és az összekapcsolásra vonatkozó kötelezettségek előírását is;

b) a vállalkozások közötti jogvita-rendezés biztosítása;

c) rádióspektrum-gazdálkodási feladatok végrehajtása és határozathozatal az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó rádióspektrum-használati jogokkal kapcsolatos nemzeti eljárások piacformálási elemeiről és versenyelemeiről, vagy - abban az esetben, ha a feladatokat egyéb illetékes hatóságokra ruházták - tanácsadás biztosítása számukra ezekre vonatkozóan;

d) hozzájárulás az elektronikus hírközlési ágazatbeli végfelhasználói jogok védelmének biztosításához - ahol releváns, más illetékes hatóságokkal koordinált módon;

e) a nyílt internet-hozzáféréssel kapcsolatos piacformálási és versenykérdések értékelése és szoros figyelemmel kísérése;

f) a tisztességtelen teher felmérése és az egyetemes szolgáltatás biztosításának nettó költségének kiszámítása;

g) a szolgáltatók közötti számhordozhatóság biztosítása;

h) minden olyan egyéb feladat elvégzése, amelyet ezen irányelv a nemzeti szabályozó hatóságokra ró.

A tagállamok a nemzeti szabályozó hatóságokra ruházhatnak egyéb, az ezen irányelvben és egyéb uniós jogszabályokban előírt feladatokat is, így különösen azokat, amelyek a piaci versennyel vagy a piacralépéssel - és így például az általános felhatalmazással -, vagy a BEREC-re ruházott feladatok valamelyikével kapcsolatosak. Azoknak az egyéb illetékes hatóságoknak, amelyekre a piaci versennyel vagy a piacralépéssel kapcsolatos feladatokat ruháztak, a határozatuk meghozatala előtt konzultálniuk kell a nemzeti szabályozó hatósággal. A BEREC feladatainak ellátásához való hozzájárulás céljából a nemzeti szabályozó hatóságoknak jogában áll bekérni a piac résztvevőitől a szükséges adatokat, illetve egyéb információkat.

A tagállamok jogszabályaik alapján- ideértve az uniós jogot végrehajtó nemzeti jogszabályokat is - egyéb feladatokat is ruházhatnak a nemzeti szabályozó hatóságokra.

Az ebben az irányelvben a 2009-es módosításokat is tartalmaz uniós elektronikus hírközlési szabályozási keretben előírt feladatok kiosztását illetően előírt rendelkezések átültetésekor a tagállamoknak elő kell segíteniük mindenekelőtt azt, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörei stabilak legyenek.

(2) Egyazon tagállam vagy különböző tagállamok nemzeti szabályozó hatóságainak és egyéb illetékes hatóságainak a szabályozói együttműködés elősegítése érdekében, amennyiben ez szükséges, együttműködési megállapodásokat kell kötniük egymással.

(3) A tagállamok a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok által végzendő feladatokat könnyen hozzáférhető formában teszik közzé, különösen abban az esetben, ha e feladatokat egynél több szervre ruházzák. A tagállamok adott esetben gondoskodnak arról, hogy e hatóságok között, valamint e hatóságok és a versenyjog vagy a fogyasztóvédelmi jog érvényesítéséért felelős nemzeti hatóságok között a közös érdekű ügyekben konzultációra és együttműködésre kerüljön sor. Amennyiben az ilyen ügyekkel kapcsolatban egynél több hatóságnak van hatásköre, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az egyes hatóságok saját feladatainak könnyen hozzáférhető formában történő közzététele megtörténjen.

(4) A tagállamok az ezen irányelv alapján feladatokkal megbízott minden nemzeti szabályozó hatóságot és egyéb illetékes hatóságot és azok megfelelő feladatkörét, valamint az azokban bekövetkező változásokat bejelentik a Bizottságnak.

6. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok függetlensége

(1) A tagállamok azáltal biztosítják a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok függetlenségét, hogy gondoskodnak e hatóságoknak az elektronikus hírközlő hálózatokat, berendezéseket üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó természetes vagy jogi személytől való jogi elkülönüléséről és funkcionális függetlenségéről. Azok a tagállamok, amelyek bizonyos elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásait állami tulajdonban tartják vagy ilyen üzemeltetők felett ellenőrzést gyakorolnak, gondoskodnak arról, hogy a szabályozó funkció a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől szervezetileg ténylegesen elkülönüljön.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok pártatlanul, átlátható módon és kellő időben intézkedve gyakorolják hatáskörüket. A tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok megfelelő technikai, anyagi és humán erőforrásokkal rendelkezzenek a rájuk bízott feladatok ellátásához.

7. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok tagjainak kinevezése és felmentése

(1) A nemzeti szabályozó hatóság vezetőjét vagy adott esetben a hatóságon belül ilyen funkciót betöltő irányító testület tagjait, illetve azok póttagjait nyílt és átlátható kiválasztási eljárást követően, legalább hároméves hivatali időre kell kinevezni érdemeik, képességeik, ismereteik és tapasztalataik alapján az elismert szakmai tekintéllyel és szakmai tapasztalattal rendelkező személyek köréből. A tagállamok biztosítják a döntéshozatal folyamatosságát.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóság vezetője vagy adott esetben a hatóságon belül ilyen funkciót betöltő testület tagjai, illetve azok póttagjai kizárólag akkor legyenek elbocsáthatók a hivatali idejük alatt, ha már nem felelnek meg a feladataik teljesítéséhez szükséges, a nemzeti jogban a kinevezésük előtt megállapított feltételeknek.

(3) A nemzeti szabályozó hatóság érintett vezetőjének vagy adott esetben a hatóságon belül ilyen funkciót betöltő irányító testület tagjainak elbocsátásáról szóló határozatot az elbocsátás időpontjában nyilvánosságra kell hozni. A nemzeti szabályozó hatóság elbocsátott vezetőjének, vagy adott esetben a hatóságon belül ilyen funkciót betöltő irányító testület tagjainak indokolást is kell kapnia. Abban az esetben, ha az említett indokolást nem hozzák nyilvánosságra, az említett személy kérésére a nyilvánosságra hozatalt biztosítani kell. A tagállamok biztosítják, hogy a szóban forgó határozatra vonatkozóan fennálljon mind a ténybeli, mind a jogi elemek bíróság általi felülvizsgálatának a lehetősége.

8. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok politikai függetlensége és elszámoltathatósága

(1) A 10. cikk sérelme nélkül a nemzeti szabályozó hatóságok az uniós jogi rendelkezéseket végrehajtó nemzeti jogszabály értelmében rájuk ruházott feladatok teljesítésével kapcsolatban függetlenül és objektíven járnak el - a belső eljárások kialakítását és a személyzet szervezését is beleértve -, átlátható és elszámoltatható módon, az uniós jognak megfelelően működnek, és más szervtől nem kérhetnek vagy fogadhatnak el utasításokat. A nemzeti szabályozó hatóságok azonban a nemzeti alkotmányos joggal összhangban felügyeletnek vethetők alá. A nemzeti szabályozó hatóságok határozatainak felfüggesztésére vagy felülbírálására kizárólag a 31. cikk szerint létrehozott jogorvoslati szervek rendelkeznek hatáskörrel.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok évente jelentést készítenek többek között az elektronikus hírközlési piac állapotáról, az általuk kiadott határozatokról, az emberi és pénzügyi erőforrásaikról és azok rendeltetéséről, valamint a jövőbeli tervekről. E jelentéseket nyilvánosságra kell hozni.

9. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok szabályozási kapacitása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok elkülönített éves költségvetéssel rendelkezzenek, és az előirányzott költségvetés végrehajtásában önállóságot élvezzenek. A költségvetést nyilvánosságra kell hozni.

(2) Azon kötelezettség sérelme nélkül, miszerint megfelelő anyagi és humán erőforrásokat kell biztosítani a nemzeti szabályozó hatóságok számára a rájuk bízott feladatok ellátásához, a pénzügyi önállóságuk ellenére a nemzeti szabályozó hatóságok a nemzeti alkotmányjogi rendelkezésekkel összhangban felügyeletnek vagy ellenőrzésnek vethetők alá. A nemzeti szabályozó hatóságok költségvetése fölötti ellenőrzést átlátható módon és a nyilvánosság biztosítása mellett kell gyakorolni.

(3) A tagállamok biztosítják továbbá, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok megfelelő pénzügyi és humán erőforrásokkal rendelkezzenek a BEREC-ben való aktív részvételhez és az annak munkájához való hozzájáruláshoz.

10. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok részvétele a BEREC-ben

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a BEREC-nek a nagyobb mértékű szabályozási koordináció és egységesség előmozdítására irányuló céljait a megfelelő nemzeti szabályozó hatóságok aktívan támogassák.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a lehető legteljesebb mértékben figyelembe vegyék a BEREC által kiadott iránymutatásokat, véleményeket, ajánlásokat, közös álláspontokat, bevált gyakorlatokat és módszertani leírásokat, amikor elfogadják nemzeti piacaikra vonatkozó határozataikat.

11. cikk

Együttműködés a nemzeti hatóságokkal

A nemzeti szabályozó hatóságok, az ezen irányelv szerinti egyéb illetékes hatóságok és a nemzeti versenyhatóságok ellátják egymást az ezen irányelv alkalmazásához szükséges információval. Az információcsere tárgyát képező adat tekintetében az uniós adatvédelmi szabályok alkalmazandók, és az adatot átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást biztosít, mint amilyet az adatot továbbító hatóság biztosít.

II. FEJEZET

Általános felhatalmazás

1. Szakasz

Általános rész

12. cikk

Elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó általános felhatalmazás

(1) A tagállamok biztosítják az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának szabadságát, az ebben az irányelvben foglalt feltételekre is figyelemmel. E céllal összhangban, a tagállamok nem akadályozhatnak meg egy vállalkozást elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésében vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásában, kivéve ha ez az EUMSZ 52. cikkének (1) bekezdésében meghatározott okokból szükséges. Az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetése és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása szabadságának minden ilyen korlátozását kellően meg kell indokolni, és be kell jelenteni a Bizottságnak.

(2) Az elektronikus hírközlő hálózatok szolgáltatása vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások kivételével - a 13. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek és a 46. és 94. cikkben említett használati jogok sérelme nélkül - csak általános felhatalmazás tárgyát képezheti.

(3) Amennyiben valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó vállalkozások tekintetében indokolt a bejelentési kötelezettség, úgy e vállalkozásoktól csak azt követelheti meg, hogy bejelentést tegyenek a nemzeti szabályozó hatóságnak vagy az illetékes hatóságnak. A tagállam nem írhatja elő a bejelentést tevő vállalkozások számára, hogy mielőtt az általános felhatalmazásból eredő jogokat gyakorolnák, az említett hatóság vagy valamely egyéb hatóság kifejezett határozatát vagy bármely egyéb közigazgatási intézkedésének iratait beszerezzék.

A bejelentést követően, ha az szükséges, a vállalkozás megkezdheti tevékenységét, adott esetben ezen irányelv használati jogokra vonatkozó rendelkezései alapján.

(4) A (3) bekezdésben említett bejelentés nem tartalmaz többet, mint valamely természetes vagy jogi személy által a nemzeti szabályozó vagy az illetékes hatóságnak címzett nyilatkozatot az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának megkezdésére irányuló szándékról, valamint olyan minimális adatokat, amelyek a BEREC és az említett hatóság számára az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók nyilvántartása vagy jegyzéke vezetéséhez szükségesek. Az említett adatkört az alábbiakra kell korlátozni:

a) a szolgáltató neve;

b) a szolgáltató jogállása, cégformája és cégjegyzékszáma, amennyiben az üzemeltető az Unióban kereskedelmi nyilvántartásban vagy egyéb hasonló közhitelű nyilvántartásban szerepel;

c) a szolgáltató Unión belüli székhelye - amennyiben rendelkezik ilyennel - és adott esetben valamely tagállamban található másodlagos fióktelepe földrajzi helyének címe;

d) a szolgáltató azon honlapjának címe - adott esetben -, amely az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetéséhez vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásához kapcsolódik;

e) a kapcsolattartó személye és elérhetőségei;

g) az érintett tagállamok megnevezése; valamint

h) a tevékenység megkezdésének becsült időpontja.

A tagállamok semmilyen további vagy külön bejelentési kötelezettséget nem írhatnak elő.

A bejelentési kötelezettségek közelítése érdekében a BEREC-nek közzé kell tennie a bejelentés mintájára vonatkozó iránymutatásokat és uniós adatbázist kell vezetnie az illetékes hatóságok számára beérkezett bejelentésekről. E célból az illetékes hatóságok indokolatlan késedelem nélkül, elektronikus úton továbbítanak a BEREC-nek minden beérkezett bejelentést. Az illetékes hatóságok részére a 2020. december 21-ig tett bejelentéseket 2021. december 21-ig továbbítani kell a BEREC-nek.

13. cikk

Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek, valamint az egyedi kötelezettségek

(1) Az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésére és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazás, valamint a rádióspektrum-használati és a számozásierőforrás-használati jogok csak az I. mellékletben felsorolt feltételekhez köthetők. E feltételeknek megkülönböztetésmenteseknek, arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük. A rádióspektrum-használati jogok tekintetében biztosítaniuk kell az ilyen feltételek hatékony és hatásos használatát, és összhangban kell lenniük a 45. és 51. cikkel, a számozásierőforrás-használati jogok tekintetében pedig a 94. cikkel.

(2) Az általános felhatalmazásból eredő jogoktól és kötelezettségektől jogilag el kell különülniük azoknak az egyedi kötelezettségeknek, amelyek az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára a 61. cikk (1) és (5) bekezdése, valamint a 62., a 68. és a 83. cikk alapján előírhatók, valamint amelyek ezen irányelv alapján egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt szervezetek számára előírhatók. Annak érdekében, hogy az átláthatóság biztosított legyen, az említett egyedi kötelezettségek egyes szolgáltatók számára történő előírásának feltételeit és eljárását az általános felhatalmazásnak tartalmaznia kell.

(3) Az általános felhatalmazás csak olyan feltételeket tartalmazhat, amelyek kifejezetten az ágazatra vonatkoznak és szerepelnek az I. melléklet A., B és C részében; nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyek a vállalkozásokra más nemzeti jogszabályok alapján vonatkoznak.

(4) A tagállamok az általános felhatalmazásban szereplő feltételeket nem szabhatják meg a rádióspektrum- vagy a számozásierőforrás-használati jogok megadása kapcsán ismét.

14. cikk

A létesítménytelepítési jogok és az összekapcsolási jogok gyakorlását megkönnyítő nyilatkozatok

Abból a célból, hogy a szóban forgó jogok gyakorlását például más közigazgatási szinteken vagy az egyéb szolgáltatókkal való viszonyban megkönnyítsék, az illetékes hatóságok egy adott vállalkozás kérelmét követő egy héten belül szabványosított nyilatkozatot bocsátanak ki, amelyben szükség esetén megerősítik, hogy a vállalkozás a 12. cikk (3) bekezdése alapján bejelentést nyújtott be. Az említett nyilatkozatok részletezik, hogy az általános felhatalmazás alapján elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások milyen körülmények között jogosultak létesítménytelepítési jogot kérelmezni, az összekapcsolásról tárgyalni és hozzáférésben vagy összekapcsolásban részesülni. Az ilyen nyilatkozat esetleg a 12. cikk (3) bekezdésében említett bejelentést követő automatikus válaszként is kibocsátható.

2. Szakasz

Az általános felhatalmazásból eredő jogok és kötelezettségek

15. cikk

Az általános felhatalmazásból eredő minimumjogok felsorolása

(1) A 12. cikk alapján az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó vállalkozások jogosultak:

a) elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltetni és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtani;

b) arra, hogy a szükséges létesítménytelepítési jogokra vonatkozó kérelmük elbírálása a 43. cikknek megfelelően történjen;

c) az elektronikus hírközlési hálózatokkal és szolgáltatásokkal összefüggésben a 13., a 46. és az 55. cikk keretében rádióspektrumot használni;

d) arra, hogy a szükséges számozásierőforrás-használati jogokra vonatkozó kérelmük elbírálása a 94. cikknek megfelelően történjen.

(2) Amennyiben az ilyen vállalkozások a nyilvánosság számára üzemeltetnek elektronikus hírközlő hálózatokat vagy nyújtanak elektronikus hírközlési szolgáltatásokat, az általános felhatalmazás feljogosítja őket, hogy:

a) ezen irányelvvel összhangban, az Unióban általános felhatalmazás hatálya alá tartozó, nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatókkal az összekapcsolásról tárgyaljanak, és szükség szerint ez utóbbiak hálózatához hozzáférést nyerjenek, vagy ez utóbbiak hálózatával összekapcsolást valósítsanak meg;

b) a 86. vagy 87. cikknek megfelelően lehetőséget kapjanak arra, hogy valamely egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nyújtására vagy a nemzeti terület különböző részeinek lefedésére jelöljék ki őket.

16. cikk

Igazgatási díjak

(1) Az általános felhatalmazás keretében elektronikus hírközlő hálózatot üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtó vállalkozások, illetve a használati joggal rendelkezők számára kivetett igazgatási díjnak olyannak kell lennie,

a) amely csak azoknak az igazgatási költségeknek az összességét fedezi, amelyek az általános felhatalmazási rendszer, a használati jogok és a 13. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek kezelése, ellenőrzése és alkalmazása során felmerülnek, amelyek között szerepelhet a nemzetközi együttműködés, a harmonizáció és szabványosítás, a piacelemzés, a megfelelés-ellenőrzés és egyéb piaci ellenőrzés költsége, valamint a másodlagos jogszabályok és a közigazgatási határozatok - például hozzáférésre és összekapcsolásra vonatkozó határozatok - elkészítésével és végrehajtásával összefüggő szabályozási munka költsége; és

b) amelyet az egyes vállalkozások között olyan tárgyilagos, átlátható és arányos módon osztanak meg, amely minimálisra csökkenti a további igazgatási és kapcsolódó ráfordításokat.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem rónak ki igazgatási díjat olyan vállalkozásokra, amelyek forgalma nem ér el egy bizonyos küszöböt, vagy amelyek tevékenysége nem ér el egy minimális piaci részesedést, vagy amelyek tevékenységének területi hatálya nagyon korlátozott.

(2) Ha a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok igazgatási díjat vetnek ki, az igazgatási költségeiknek és a beszedett díjak teljes összegének áttekintését évente közzéteszik. Amennyiben a díjak teljes összege és az igazgatási költségek között különbség van, megfelelő kiigazításokat kell elvégezni.

17. cikk

Számviteli függetlenség és pénzügyi beszámolók

(1) A tagállamok az olyan nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknak, amelyek ugyanabban a tagállamban vagy más tagállamban más ágazatokban szolgáltatások nyújtására különleges vagy kizárólagos joggal rendelkeznek, előírják:

a) elkülönített számviteli nyilvántartás vezetését az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásával összefüggő tevékenységekre vonatkozóan - annyiban, amennyiben ez ilyen tevékenységeket végző, jogilag független szervezetek esetében követelmény lenne - oly módon, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével, illetve az ilyen tevékenységekhez kapcsolódó minden költségelemet és bevételi elemet - azok számítási alapjával és az alkalmazott részletes hozzárendelési módszerekkel együtt - azonosítani lehessen, beleértve a befektetett eszközök és strukturális költségek részletes bontását; vagy

b) az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásával összefüggő tevékenységek szerkezeti elkülönítését.

A tagállamok választhatják azt, hogy az első albekezdésben említett követelményeket nem alkalmazzák olyan vállalkozásokra, amelyeknek az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásával összefüggő, tagállamokbeli tevékenységeiből származó éves forgalma nem éri el az 50 millió eurót.

(2) Amennyiben a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások nem tartoznak a társasági jog hatálya alá, és nem elégítik ki az uniós jogi számviteli szabályok kis- és középvállalkozásokra vonatkozó kritériumait, pénzügyi beszámolóikat el kell készíteni, független könyvvizsgálatnak kell alávetni és közzé kell tenni. A könyvvizsgálatot a vonatkozó nemzeti és uniós szabályok szerint kell elvégezni.

Az e bekezdés első albekezdését az (1) bekezdés első albekezdésének *a)* pontja szerinti elkülönített számviteli nyilvántartásra is alkalmazni kell.

3. Szakasz

Módosítás és visszavonás

18. cikk

Jogok és kötelezettségek módosítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az általános felhatalmazásokkal, a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokkal, illetve a létesítménytelepítési jogokkal összefüggő jogosultságokat, feltételeket és eljárásokat csak objektíve indokolt esetekben és arányos módon, adott esetben az átruházható rádióspektrum- vagy számozásierőforrás-használati jogokra alkalmazandó egyedi feltételek figyelembevételével lehessen módosítani.

(2) Azon esetek kivételével, amikor a javasolt módosítások kisebb mértékűek és a jogosult vagy az általános felhatalmazások jogosultja hozzájárult azokhoz, az ilyen módosításra irányuló szándékot megfelelő módon az érintettek tudomására kell hozni. Az érdekelt feleknek, köztük a felhasználóknak és a fogyasztóknak, elegendő időt kell biztosítani a javasolt módosításokkal kapcsolatos álláspontjuk kifejtésére. Az említett időtartam, hacsak kivételes körülmények nem állnak fenn, legalább négy hét.

A módosításokat az indokolásokkal együtt közzé kell tenni.

19. cikk

A jogok korlátozása vagy visszavonása

(1) A 30. cikk (5) és (6) bekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok a létesítménytelepítési vagy a rádióspektrum- vagy számozásierőforrás-használati jogokat a tárgyidőszak vége előtt nem korlátozhatják és nem vonhatják vissza, kivéve akkor, ha e cikk (2) bekezdése szerint indokolt, és - adott esetben - összhangban van az I. melléklettel, valamint a jogok visszavonása esetén nyújtandó kártalanításra irányadó nemzeti rendelkezésekkel.

(2) A rádióspektrum hatásos és hatékony használatával vagy a 676/2002/EK határozat (4) cikke alapján elfogadott műszaki végrehajtási intézkedéssel összhangban, a tagállamok előre kidolgozott, pontosan meghatározott eljárások alapján, valamint az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban engedélyezhetik a rádióspektrum-használati jogok korlátozását vagy visszavonását, beleértve az ezen irányelv 49. cikkében említett jogokat is. Ilyen esetekben a jogosultat adott esetben és az uniós joggal, valamint a releváns nemzeti rendelkezésekkel összhangban megfelelően kompenzálni kell.

(3) A 45. cikk (4) vagy (5) bekezdése alkalmazásának eredményeként a rádióspektrum használatában bekövetkező változás önmagában nem teremt indokot ahhoz, hogy a rádióspektrum-használati jog visszavonásra kerüljön.

(4) Minden, az általános felhatalmazásoknak és az egyedi rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogoknak a jogosult beleegyezése nélkül történő korlátozására vagy visszavonására irányuló szándékról a 23. cikknek megfelelően konzultálni kell az érdekelt felekkel.

III. FEJEZET

Adatszolgáltatás, felmérések és konzultációs mechanizmus

20. cikk

Adatkérés a vállalkozásoktól

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó, kapcsolódó eszközöket üzemeltető vagy kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások minden olyan adatot - köztük pénzügyi adatot is - rendelkezésre bocsássanak, amelyre a nemzeti szabályozó hatóságoknak, az egyéb illetékes hatóságoknak és a BEREC-nek szükségük van ahhoz, hogy biztosítsák az ezen irányelv és az (EU) 2018/1971 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] rendelkezéseinek, illetve az ezekkel összhangban elfogadott határozatoknak vagy kinyilvánított véleményeknek való megfelelést. A nemzeti szabályozó hatóságok - és amennyiben a feladataik ellátáshoz ez szükséges, az egyéb illetékes hatóságok - hatásköre kiterjed különösen arra, hogy e vállalkozásokat adatszolgáltatásra kérjék fel a jövőbeli hálózat- és szolgáltatásfejlesztésekre vonatkozóan, amelyek hatással lehetnek a versenytársaknak nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatásokra, valamint hogy annak érdekében, hogy lehetővé váljon a 22. cikknek megfelelő feltérképezés és területkijelölés, helyi szintű bontásban, kellő részletességgel adatokat kérjenek az elektronikus hírközlő hálózatokra és a kapcsolódó eszközökre vonatkozó információkra is.

Amennyiben az első albekezdésnek megfelelően gyűjtött adatok elégtelennek bizonyulnak ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok, az egyéb illetékes hatóságok és a BEREC el tudják látni az uniós jog által rájuk ruházott szabályozási feladataikat, a szükséges adatok benyújtására más érintett, az elektronikus hírközlés területén vagy egyéb, szorosan kapcsolódó ágazatban működő vállalkozásokat is fel lehet kérni.

A nagykereskedelmi piacokon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokat is fel lehet kérni számviteli adatok szolgáltatására az említett nagykereskedelmi piacokhoz kapcsolódó kiskereskedelmi piacokra vonatkozóan.

A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok tájékoztatást kérhetnek a 2014/61/EU irányelv alapján létrehozott egyablakos információs pontoktól.

Az adatszolgáltatás-igényléseknek mindig arányban kell állniuk az elvégzendő feladat mértékével és azokat mindig indokolással kell ellátni.

A vállalkozásoknak az igényelt információkat azonnal, valamint az előírt határidőn belül és az előírt részletességgel kell kiadniuk.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok indokolással ellátott kérés alapján a Bizottság rendelkezésére bocsássanak az EUMSZ szerinti feladatainak elvégzéséhez szükséges minden adatot. A Bizottság által kért adatszolgáltatásnak az ilyen feladatok elvégzésével arányosnak kell lennie. Amennyiben a szolgáltatott adatok a vállalkozások által a hatóság kérésére korábban már szolgáltatott adatokkal kapcsolatosak, az érintett vállalkozásokat erről tájékoztatják. A Bizottság a szolgáltatott adatokat a szükséges mértékben másik tagállam hasonló hatóságának rendelkezésére bocsátja, kivéve, ha az adatot szolgáltató hatóság kifejezetten és indokolás mellett ennek ellenkezőjét kérte.

A (3) bekezdésben előírt követelményekre is figyelemmel, a tagállamok biztosítják, hogy a valamely hatósághoz benyújtott adatokat indokolással ellátott kérelem alapján ugyanabban vagy más tagállamban másik szabályozó hatóság és a BEREC rendelkezésére lehessen bocsátani, amennyiben ez az érintett hatóságok valamelyike vagy a BEREC uniós jog szerinti feladatainak teljesítéséhez szükséges.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1971 rendelete (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) és a BEREC Működését Segítő Ügynökségnek (BEREC Hivatal) a létrehozásáról, valamint a nyílt internethozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról szóló (EU) 2015/2120 rendelet módosításáról (lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát).

(3) Ha valamely nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság az üzleti titokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályok értelmében bizalmasnak minősít valamely adatot - ideértve a feltérképezés keretében, az (1) bekezdés szerint gyűjtött adatokat is -, a Bizottság, a BEREC és az egyéb érintett illetékes hatóságok biztosítják a megfelelő titoktartást. Az említett titoktartás nem akadályozhatja meg, hogy az illetékes hatóság, a Bizottság, a BEREC és az egyéb érintett illetékes hatóságok ezen irányelv alkalmazásának a felülvizsgálata, nyomon követése és felügyelete céljából időben megosszák egymással az adatokat.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok - az adatok nyilvánosságára vonatkozó nemzeti szabályok szerint, valamint az üzleti titokra és a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós és nemzeti szabályokra is figyelemmel - közzétegyék azokat az adatokat, amelyek a nyílt versenypiac kialakításához hozzájárulhatnak.

(5) A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok közzéteszik a (4) bekezdésben említett adatokhoz való nyilvános hozzáférés feltételeit, beleértve az ilyen hozzáférés megszerzésére vonatkozó eljárást.

21. cikk

Az általános felhatalmazás, a használati jogok és az egyedi kötelezettségek tekintetében előírt adatszolgáltatás

(1) A 20. cikknek megfelelő információigénylés és az általános felhatalmazásra vonatkozó jogszabálytól eltérő nemzeti jogszabályok alapján fennálló adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettségek sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok - az általános felhatalmazás keretében, a használati jogok esetében, illetve a 13. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek esetében - olyan adatok szolgáltatását követelhetik meg a vállalkozásoktól, amelyek arányosak és tárgyilagos mérce szerint indokoltak különösen a következő célok érdekében:

a) az I. melléklet A. része 1. feltételének, D. része 2. és 6. feltételének és E. része 2. és 7. feltételének való megfelelés, valamint a 13. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettségeknek való megfelelés szisztematikus vagy eseti ellenőrzése;

b) az I. mellékletben meghatározott feltételek betartásának eseti ellenőrzése abban az esetben, ha panaszt emeltek, vagy ha az illetékes hatóságnak más oka van feltételezni, hogy valamely feltételt nem tartanak be, illetve ha az illetékes hatóság saját kezdeményezés alapján folytat vizsgálatot;

c) a használati jog megadása iránti kérelmek kezelése és elbírálása;

d) a szolgáltatások minőségére és árára vonatkozó összehasonlító áttekintések közzététele a fogyasztók érdekében;

e) egyértelműen meghatározott statisztikák- vagy tanulmányok összeállítása;

f) piacelemzés végzése ezen irányelv céljai érdekében, ideértve a piacelemzés tárgyát képező piacokhoz kapcsolódó, az értékesítési lánc alacsonyabb szintjeit képviselő piacokra vagy a kiskereskedelmi piacokra vonatkozó adatokat is;

g) a rádióspektrum és a számozási erőforrások hatékony használatának fenntartása és az azokkal való eredményes gazdálkodás biztosítása;

h) az olyan jövőbeli hálózat- és szolgáltatásfejlesztések értékelése, amelyek hatással lehetnek a versenytársaknak nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatásokra, a területlefedettségre, a végfelhasználók számára rendelkezésre álló internetkapcsolatokra vagy a 22. cikk szerinti területkijelölésre.

i) földrajzi felmérések készítése;

j) válaszadás a BEREC tájékoztatás iránti, indokolással ellátott kérelmeire.

Az első albekezdés *a)* és *b)*, valamint *d)-j)* pontjában említett adatok szolgáltatása a piacra jutást megelőzően, vagy annak feltételeként nem követelhető meg.

A BEREC szükség esetén dokumentummintákat dolgozhat ki az információkérés céljára, hogy megkönnyítse a bekért információk egységes szerkezetben való megjelenítését és elemzését.

(2) A rádióspektrum-használati jogok tekintetében az (1) bekezdésben említett adatoknak különösen a rádióspektrum eredményes és hatékony használatára, valamint a rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó, a lefedettségre és a szolgáltatás minőségére vonatkozó esetleges kötelezettségek teljesítésére és azok ellenőrzésére kell vonatkozniuk.

(3) Ha a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok az (1) bekezdésben említett adatok szolgáltatását követelik meg a vállalkozásoktól, tájékoztatniuk kell a vállalkozásokat arról, hogy pontosan milyen célra használják fel az adatokat.

(4) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok nem ismételhetik meg a BEREC által az (EU) 2018/1971 rendelet 40. cikke alapján már továbbított adatkéréseket, ha a BEREC a kapott adatokat az említett hatóságok rendelkezésére bocsátotta.

22. cikk

Hálózatok földrajzi felmérése és kiértékelése

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok és/vagy egyéb illetékes hatóságok kötelesek 2023. december 21-ig feltérképezni a széles sávú kapcsolatok biztosítására alkalmas elektronikus hírközlő hálózatok (a továbbiakban: széles sávú hálózatok) hatókörét, és ennek megtörténtét követően legalább háromévente frissíteni azt.

Ennek a feltérképezésnek magában kell foglalnia a területükön meglévő széles sávú hálózatok jelenlegi földrajzi hatókörének az ezen irányelv szerinti feladatoknak a nemzeti szabályozó hatóságok és/vagy egyéb illetékes hatóságok által előírt módon történő elvégzéséhez, valamint az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazásához szükséges felmérések elvégzéséhez szükséges mértékű felmérését.

Az ilyen feltérképezés részét képezheti egy előrejelzés készítése is az érintett hatóság által meghatározott időtartamra vonatkozóan arról, hogy milyen kiterjedésűek lesznek területükön belül a széles sávú - és azon belül a rendkívül nagy kapacitású - hálózatok.

Ennek az előrejelzésnek tartalmaznia kell minden releváns információt, így többek között a vállalkozások és közigazgatási szervek által tervezett rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítésére, illetve a hálózatok legalább 100 Mbps letöltési sebesség elérése érdekében való jelentős korszerűsítésére és kiterjesztésére vonatkozó információkat. A nemzeti szabályozó és/vagy egyéb illetékes hatóságok e célból felkérhetik a vállalkozásokat és a közigazgatási szerveket, hogy közöljék az ilyen információkat, amennyiben ezek az információk rendelkezésre állnak és benyújtásuk észszerű erőfeszítéssel megoldható.

A nemzeti szabályozó hatóság határozza meg az ezen irányelv alapján kifejezetten rá ruházott feladatok viszonylatában azt, hogy az ilyen előrejelzés keretében gyűjtött információkra teljes egészükben vagy részben indokolt-e támaszkodni.

Amennyiben a feltérképezést nem a nemzeti szabályozó hatóság végzi, azt akkor is e hatósággal a feladatainak ellátása szempontjából releváns mértékig együttműködve kell elvégezni.

A feltérképezés során összegyűjtött információknak a helyi bontás tekintetében kellően részletesnek kell lenniük, elegendő adatot kell tartalmazniuk a szolgáltatás minőségéről és paramétereiről, és a 20. cikk (3) bekezdésével összhangban kezelendők.

(2) A nemzeti szabályozó és/vagy egyéb illetékes hatóságok kijelölhetnek egy olyan, földrajzilag egyértelműen körülhatárolható területet, amelyről az (1) bekezdés értelmében összegyűjtött adatok és esetleg készített előrejelzés alapján megállapították, hogy ott a vonatkozó előrejelzési időszakban egyetlen vállalkozás vagy közigazgatási szerv sem épített ki nagyon nagy kapacitású hálózatot, vagy tervezi annak kiépítését, és nem tervezi hálózata jelentős mértékben, legalább 100 Mbps letöltési sebességű teljesítményre való korszerűsítését vagy kiterjesztését. A nemzeti szabályozó és/vagy egyéb illetékes hatóságok kötelesek közzétenni a kijelölt területek jegyzékét.

(3) Az érintett hatóságok a kijelölt területre vonatkozóan felkérhetik a vállalkozásokat és a közigazgatási szerveket, hogy jelentsék be a vonatkozó előrejelzési időszakban nagyon nagy kapacitású hálózat kiépítésével kapcsolatos szándékukat. Amennyiben e felkérés alapján valamely vállalkozás vagy hatóság bejelenti e szándékát, az illetékes hatóság felkérhet más vállalkozást és hatóságot, hogy jelentsék be, ha az adott területen rendkívül nagy kapacitású hálózatot kívánnak kiépíteni, vagy a területen lévő hálózatukat jelentős mértékben, legalább 100 Mbps letöltési sebességűvé kívánják korszerűsíteni vagy kiterjeszteni. Az érintett hatóságnak meg kell határoznia, hogy milyen adatokat kér közölni az ilyen beadványokban, annak érdekében, hogy a bennük nyújtott tájékoztatás a (1) bekezdés szerinti esetleges előrejelzésben figyelembe vett adatokéhoz hasonló részletességű legyen. Továbbá minden olyan vállalkozást vagy közigazgatási szervet, amely kinyilvánítja érdeklődését, tájékoztatnia kell arról, hogy az (1) bekezdés értelmében összegyűjtött adatok alapján a kijelölt területen van-e vagy valószínűleg lesz-e 100 Mbps alatti letöltési sebességet kínáló újgenerációs hozzáférési hálózat.

(4) A (3) bekezdés szerinti intézkedéseket hatékony, tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárás keretében kell meghozni, amelynek keretében egyetlen vállalkozás sincs eleve kizárva.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok, valamint azon helyi, regionális és nemzeti hatóságok, amelyek az elektronikus hírközlő hálózatok kiépítésére fordított állami pénzeszközök elosztásáért, a nemzeti széles sávú tervek kidolgozásáért, a rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó, a lefedettségre vonatkozó kötelezettségek meghatározásáért és a területükön az egyetemes szolgáltatási kötelezettség alá tartozó szolgáltatások elérhetőségének ellenőrzéséért felelnek, figyelembe vegyék az (1), a (2) és a (3) bekezdésben szereplő feltérképezés és az esetleges kijelölt területek meghatározásának eredményeit.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a feltérképezést végző hatóságok bocsássák rendelkezésre ezeket az említett eredményeket azzal a feltétellel, hogy az adatokat átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást és védelmet biztosítson az üzleti titkoknak, mint amilyet az adatot küldő hatóság, és tájékoztassák erről az adatot szolgáltató feleket. Ezeket az eredményeket kérésre ugyanilyen feltételek mellett a BEREC és a Bizottság számára is elérhetővé kell tenni.

(6) Ha a releváns információ a piacon nem áll rendelkezésre, az illetékes hatóságok a 2003/98/EK irányelvvel összhangban közvetlenül hozzáférhetővé teszik a feltérképezésekből származó, üzleti titkok védelmének hatálya alá nem tartozó adatokat, lehetővé téve azok újbóli felhasználását. Ha ilyen eszközök a piacon nem állnak rendelkezésre, e hatóságok - hogy lehetővé tegyék a különböző területeken elérhető internetkapcsolatok meghatározását - tájékozódást segítő eszközöket bocsátanak a végfelhasználók rendelkezésére, amelyek elég részletesek ahhoz, hogy eredményesen segítsék az üzemeltetők vagy szolgáltatók közötti választást.

(7) A feltérképezések és előrejelzések következetes alkalmazásának elősegítése érdekében a BEREC az érdekeltekkel folytatott konzultációt követően a Bizottsággal és az illetékes nemzeti hatóságokkal szorosan együttműködve 2020.június 21-ig iránymutatásokat ad ki, hogy segítséget nyújtson a nemzeti szabályozó és/vagy egyéb illetékes hatóságoknak az e cikk szerinti kötelezettségeik következetes végrehajtásához.

23. cikk

A konzultáció és az átláthatóság mechanizmusa

(1) A 26. cikknek, a 27. cikknek vagy a 32. cikk (10) bekezdésének hatálya alá tartozó eseteket kivéve, a tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok ezzel az irányelvvel összhangban intézkedéseket kívánnak tenni, illetőleg amennyiben a 45. cikk (4) és (5) bekezdésével összhangban korlátozásokat kívánnak előírni, amelyek jelentősen befolyásolják az érintett piacot, ezek a hatóságok lehetőséget adjanak az érdekelt feleknek arra, hogy az ügy bonyolultságát figyelembe véve észszerű, de - kivételes körülmények fennállása esetének kivételével - 30 napnál semmi esetre sem rövidebb időn belül észrevételeket tegyenek az intézkedéstervezettel kapcsolatban.

(2) A 35. cikk értelmében az illetékes hatóságoknak értesíteniük kell az RSPG-t minden olyan intézkedéstervezet kihirdetésekor, amely az 55. cikk (2) bekezdése értelmében az összehasonlító vagy a versenyeztetéses kiválasztási eljárás hatálya alá tartozik, és amely olyan rádióspektrum használatára vonatkozik, amely tekintetében harmonizált feltételek kerültek megállapításra technikai végrehajtási intézkedésekben a 676/2002EK határozat 4. cikkével összhangban annak érdekében, hogy az képessé váljon a vezeték nélküli széles sávú elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetése és az elektronikus hírközlő szolgáltatások (a továbbiakban: vezeték nélküli széles sávú hálózatok és szolgáltatások) nyújtása céljára történő használatra.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok közzéteszik nemzeti konzultációs eljárásaikat.

A tagállamok gondoskodnak egy olyan egyablakos információs pont létrehozásáról, ahonnan valamennyi folyamatban lévő konzultáció elérhető.

(4) A konzultációs eljárás eredményeit - az üzleti titokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályok szerint bizalmasnak minősülő információk kivételével - nyilvánosságra kell hozni.

24. cikk

Konzultáció az érdekelt felekkel

(1) A tagállamok szükség szerint gondoskodnak arról, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti hatóságokkal egyeztetve - figyelembe vegyék a végfelhasználók, különösen a fogyasztók és a fogyatékossággal élő végfelhasználók, a gyártók és az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások álláspontját a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó valamennyi végfelhasználót és a fogyasztói jogokat érintő kérdésben, beleértve a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára rendelkezésre álló egyenértékű hozzáférést és választékot is, különösen abban az esetben, ha ezek jelentős hatást gyakorolnak a piacra.

A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti hatóságokkal egyeztetve - olyan, a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára hozzáférhető konzultációs mechanizmust hozzanak létre, amely biztosítja, hogy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó végfelhasználót és a fogyasztói jogokat érintő kapcsolatos kérdésekben hozott döntéseik során kellően figyelembe vegyék az elektronikus hírközlés terén jelentkező fogyasztói érdekeket.

(2) Az érdekelt felek szükség szerint, az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti hatóságokkal egyeztetett iránymutatása alapján a fogyasztókat, felhasználói csoportokat és szolgáltatókat érintő mechanizmusokat alakíthatnak ki a szolgáltatásnyújtás általános minőségének javítására, többek között magatartási kódexek és üzemeltetési szabványok kidolgozása, és alkalmazásuk figyelemmel kísérése révén.

(3) Az uniós jogszabályokkal összhangban álló kulturális és médiapolitikai célkitűzéseket - például a kulturális és nyelvi sokszínűséget és a médiapluralizmust - támogató nemzeti szabályok sérelme nélkül, az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti hatóságokkal egyeztetve - ösztönözhetik az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokban és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokban megjelenő jogszerű tartalmak előmozdításában érdekelt ágazatok közötti együttműködést. Ez az együttműködés kiterjedhet a 103. cikk (4) bekezdése értelmében nyújtandó közérdekű tájékoztatás koordinálására is.

25. cikk

Jogviták peren kívüli rendezése

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóság vagy az az egyéb illetékes hatóság, amelynek az ezen irányelv 102-107. cikkének, valamint 115. cikkének alkalmazása a hatáskörébe tartozik, de legalábbis egy olyan független szerv, amely az említett területen bizonyított szakértelemmel rendelkezik, a 2013/11/EK irányelv 20. cikkének (2) bekezdésével összhangban alternatív vitarendezési szervként jegyzékbevételre kerüljön, és vitarendezési fórumként szolgáljon az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések teljesítését illetően az üzemeltetők és a fogyasztók között felmerülő jogvitákban. A tagállamok az említett hatóság vagy szerv által biztosított alternatív vitarendezési eljárások igénybevételének lehetőségét kiterjeszthetik a fogyasztókon kívül más végfelhasználókra, így különösen a mikro- és kisvállalkozásokra is.

(2) Abban az esetben, ha a jogviták különböző tagállamokban lévő feleket érintenek, a tagállamok - a 2013/11/EU irányelv sérelme nélkül - összehangolják a jogvita megoldására irányuló erőfeszítéseiket.

26. cikk

Vállalkozások közötti jogviták rendezése

(1) Ha az ezen irányelv alapján felmerült kötelezettségekkel kapcsolatban jogvita keletkezik egy adott tagállamban elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók között, vagy a tagállamban ilyen vállalkozások és hozzáférési vagy összekapcsolási kötelezettségek kedvezményezettjeinek minősülő egyéb vállalkozások között, vagy egy adott tagállamban elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó és a kapcsolódó eszközöket biztosító szolgáltatók között, akkor az érintett nemzeti szabályozó hatóság - bármelyik fél kérésére és a (2) bekezdés sérelme nélkül - a jogvita lehető legrövidebb időn belül, a kivételes körülmények esetét kivéve minden esetben legkésőbb négy hónapon belül történő megoldása végett világos és hatékony eljárások alapján kötelező erejű határozatot kell kibocsát ki. Az érintett tagállam megköveteli, hogy minden fél teljes mértékben működjön együtt a nemzeti szabályozó hatósággal.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok utasítsák el a jogvita rendezésére irányuló kérelmet abban az esetben, ha léteznek más mechanizmusok, beleértve a közvetítést (mediációt), amelyek jobban hozzájárulnának a jogvita kellő időben és a 3. cikkben meghatározott célokkal összhangban történő rendezéséhez. A nemzeti szabályozó hatóság erről haladéktalanul tájékoztatja a feleket. Ha a jogvita rendezése négy hónap elteltével nem történt meg, és ha a jogvita megoldása érdekében a sértett fél nem fordult bírósághoz, a nemzeti szabályozó hatóság bármelyik fél kérésére - a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb négy hónapon belül - a jogvita rendezése érdekében kötelező erejű határozatot hoz.

(3) A jogvita rendezése érdekében a nemzeti szabályozó hatóság a 3. cikkben meghatározott célok elérésére irányuló határozatokat hoz. A nemzeti szabályozó hatóság által a jogvita rendezése során valamely vállalkozás számára megállapított kötelezettségnek meg kell felelnie ezen irányelvnek.

(4) A nemzeti szabályozó hatóság határozatát nyilvánosságra kell hozni, tekintetbe véve az üzleti titokra vonatkozó előírásokat. A nemzeti szabályozó hatóság az érintett felek rendelkezésére bocsátja a határozat alapjául szolgáló teljes indokolást.

(5) Az (1), a (3) és a (4) bekezdésben említett eljárás nem zárja ki, hogy a felek valamelyike bíróság előtt keresetet indítson.

27. cikk

A határon átnyúló jogviták rendezése

(1) Ha ezen irányelv alapján különböző tagállamokban működő vállalkozások között jogvita keletkezik, akkor az e cikk (2), (3) és (4) bekezdés szerint kell eljárni. A szóban forgó rendelkezések nem alkalmazhatók a 28. cikk hatálya alá tartozó rádióspektrum-koordinációval összefüggő jogvitákra.

(2) A jogvitát bármely fél az érintett nemzeti szabályozó hatóság vagy hatóságok elé utalhatja. Ha a jogvita a tagállamok között folyó kereskedelmet érinti, az illetékes nemzeti szabályozó hatóságnak vagy hatóságok bejelentik a jogvitát a BEREC-nek, a 3. cikkben meghatározott célokkal összhangban történő megoldása érdekében.

(3) Amennyiben sor került az említett bejelentésre, a BEREC-nek véleményt kell kibocsátania, amelyben felkéri az érintett nemzeti szabályozó hatóságot vagy hatóságokat arra, hogy a jogvita lehető legrövidebb időn belüli, de - a kivételes körülmények esetét kivéve - legkésőbb négy hónapon belül történő rendezése érdekében tegyen(ek) konkrét lépéseket, vagy tartózkodjanak az intézkedéstől.

(4) Az érintett nemzeti szabályozó hatóságnak vagy hatóságoknak a jogvita rendezésére irányuló intézkedések megtétele előtt meg kell várnia (várniuk) a BEREC által kiadott véleményt. Kivételes körülmények között, amennyiben sürgős lépésre van szükség a versenynek és a végfelhasználók érdekeinek a védelme érdekében, az illetékes nemzeti szabályozó hatóságok bármelyike - akár a felek kérésére, akár saját kezdeményezés alapján - ideiglenes intézkedéseket fogadhat el.

(5) A nemzeti szabályozó hatóság által a jogvita rendezésének részeként a vállalkozásokra előírt kötelezettségeknek meg kell felelniük ezen irányelvnek és a lehető legteljesebb mértékben figyelembe kell venniük a BEREC által kiadott véleményt, és a szóban forgó kötelezettségeket a vélemény kiadásától számított egy hónapon belül el kell fogadni.

(6) A (2) bekezdésben említett eljárás nem zárja ki, hogy a felek valamelyike bíróság előtt keresetet indítson.

28. cikk

Rádióspektrummal kapcsolatos koordináció a tagállamok között

(1) A tagállamoknak és az illetékes hatóságaiknak biztosítaniuk kell, hogy a rádióspektrum-használat olyan módon kerüljön megszervezésre a területükön, hogy más tagállamokat - különösen tagállamok közötti határon átnyúló káros zavarással - ne akadályozzanak abban, hogy saját területükön engedélyezzék egy adott harmonizált rádióspektrum uniós jognak megfelelő használatát.

A tagállamok a nemzetközi jog és a vonatkozó nemzetközi megállapodások, mint például az ITU Nemzetközi Rádiószabályzat és az ITU rádiótávközlési körzetimegállapodásai értelmében fennálló kötelezettségeik sérelme nélkül megtesznek minden szükséges intézkedést ennek érdekében.

(2) A tagállamok együttműködnek egymással, adott esetben az RSPG keretében, a rádióspektrum-használat határövezeti koordinációjában az alábbiak érdekében:

a) az (1) bekezdésnek való megfelelés biztosítása;

b) a határövezeti koordinációval vagy a határövezeti káros zavarásokkal kapcsolatban a tagállamok között, valamint a harmadik országokkal szemben felmerülő olyan problémák és viták megoldása, amelyek akadályozzák a tagállamokat abban, hogy területükön a harmonizált rádióspektrumot használják.

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés biztosítása érdekében az érintett tagállam felkérheti az RSPG-t arra, hogy jószolgálati szerepet töltsön be a hatövezeti koordinációban vagy a határon átnyúló káros zavarásokkal kapcsolatban esetlegesen felmerülő problémák vagy viták megoldása kapcsán. Az RSPG adott esetben vélemény keretében javaslatot tehet az adott probléma vagy vita koordinált megoldására.

(4) Amennyiben a (2) vagy (3) bekezdésben említett intézkedésekkel nem sikerül megoldani a problémát vagy a vitát és bármely érintett tagállam kérésére, a Bizottság - az RSPG összehangolt megoldást javasló, (3) bekezdés szerinti esetleges véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve - a megoldatlan káros zavarás problémája által érintett tagállamoknak címzett határozatokat fogadhat el végrehajtási jogi aktusok útján azon, két vagy több tagállam közötti határon átnyúló káros zavarások megoldására, amelyek akadályozzák az említett tagállamokat abban, hogy területükön a harmonizált rádióspektrumot használják.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(5) Az Unió bármely érintett tagállam kérésére jogi, politikai és műszaki támogatást nyújt az Unióval szomszédos országokkal - beleértve a tagjelölt és csatlakozó országokat is - fennálló rádióspektrum-koordinációs problémák megoldásához oly módon, hogy az érintett tagállamok teljesíteni tudják az uniós jog szerinti kötelezettségeiket. E segítségnyújtás során az Unió előmozdítja az uniós szakpolitikák végrehajtását.

III. CÍM

VÉGREHAJTÁS

29. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelvnek vagy a Bizottság, a nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság által ezen irányelvvel összhangban elfogadott, jogilag kötelező erejű határozatnak megfelelően elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra - így többek között, szükség esetében, a pénzbírságokra és a büntetőjogi intézkedésnek nem minősülő, előre meghatározott vagy kényszerítő bírságokra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést végrehajtásuk biztosítása érdekében. A nemzeti szabályozó hatóságoknak és az egyéb illetékes hatóságoknak a nemzeti jog keretein belül jogukban áll ilyen szankciókat kiróni. Az előírt szankcióknak megfelelőknek, hatékonyaknak, arányosaknak, és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

(2) A tagállamok csak arra az esetre írhatják elő szankciók alkalmazását a 22. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében, ha egy vállalkozás vagy egy közjogi hatóság tudatosan vagy súlyos gondatlanság következtében megtévesztő, téves vagy hiányos tájékoztatást nyújt.

A 22. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében történő megtévesztő, téves vagy hiányos tájékoztatás miatt az adott vállalkozásra vagy közjogi hatóságra kirótható bírság vagy kényszerítő bírság összegének meghatározásakor tekintetbe kell venni többek között azt, hogy a vállalkozás vagy a hatóság magatartása hátrányosan érintette-e a versenyt, és különösen azt, hogy az eredetileg nyújtott tájékoztatással vagy annak esetleges aktualizált tartalmával ellentétben a vállalkozás vagy hatóság kiépített, kibővített vagy korszerűsített-e egy hálózatot, vagy pedig nem épített-e ki egy hálózatot, és elmulasztotta-e objektív módon megindokolni a tervei megváltoztatását.

30. cikk

Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádióspektrum- és a számozásierőforrás-használati jogokhoz kapcsolódó feltételeknek való megfelelés, valamint az egyedi kötelezettségeknek való megfelelés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett illetékes hatóságaik figyelemmel kísérjék és ellenőrizzék az általános felhatalmazáshoz, valamint a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek, a 13. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek, továbbá a rádióspektrumnak a 4. cikkel, a 45. cikk (1) bekezdésével és a 47. cikkel összhangban történő hatásos és hatékony használatára vonatkozó kötelezettség teljesítését.

Az illetékes hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a 21. cikkel összhangban kötelezhessék az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó vagy rádióspektrum- vagy számozásierőforrás-használati jogokat élvező vállalkozásokat az általános felhatalmazáshoz vagy a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek, illetve a 13. cikk (2) bekezdésében vagy a 47. cikkben említett egyedi kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges valamennyi információ rendelkezésre bocsátására.

(2) Ha egy illetékes hatóság azt állapítja meg, hogy egy vállalkozás az általános felhatalmazáshoz vagy a rádióspektrum-és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött egy vagy több feltételt, illetve a 13. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségeket nem teljesíti, értesíti a vállalkozást e megállapításról, és lehetőséget biztosít a vállalkozás számára álláspontjának észszerű határidőn belül történő kifejtésére.

(3) Az illetékes hatóságot fel kell hatalmazni arra, hogy az érintett vállalkozást kötelezze a (2) bekezdésben említett kötelezettségszegés azonnali hatállyal vagy észszerű határidőn belül történő megszüntetésére, és meg kell tennie a megfelelés biztosítását célzó, megfelelő és arányos intézkedéseket.

E tekintetben a tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy az illetékes hatóságok jogosultak legyenek:

a) az adott esetnek megfelelően visszatartó erejű pénzbírságot kiszabni, amely lehet visszamenőleges hatályú időszakos bírság; továbbá

b) amíg a 67. cikk szerint a piacelemzést követően előírt hozzáférési kötelezettségek nem teljesülnek, azon szolgáltatás vagy szolgáltatáscsomag nyújtásának beszüntetését vagy késleltetését elrendelni, amely folytatása esetén jelentős mértékben hátráltatná a versenyt.

Az illetékes hatóságoknak az intézkedést és az annak alapjául szolgáló indokokat haladéktalanul az érintett vállalkozás tudomására kell hozni, és észszerű határidőt kell előírni a vállalkozás számára az intézkedésnek való megfelelésre.

(4) E cikk (2) és (3) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok kötelesek felhatalmazni az illetékes hatóságot arra, hogy adott esetben pénzbírságot szabjon ki olyan vállalkozásokra, amelyek a 21. cikk (1) bekezdése első albekezdésének *a)* vagy *b)* pontjában és a 69. cikkben előírt adatszolgáltatási kötelezettséget az illetékes hatóság által meghatározott, észszerű határidőn belül nem teljesítik.

(5) Az általános felhatalmazáshoz fűzött feltételek vagy a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek, illetve a 13. cikk (2) bekezdésében vagy a 47. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek súlyos vagy többszöri megszegése esetén, ha az e cikk (3) bekezdése szerinti, a teljesítés biztosítását célzó intézkedések nem vezettek eredményre, a tagállamok felhatalmazzák az illetékes hatóságokat, hogy azok megakadályozzák, hogy a vállalkozás tovább folytassa az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetését vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását, illetve arra, hogy használati jogokat függesszen fel vagy vonjon vissza. A tagállamok felhatalmazzák az illetékes hatóságot arra, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságokat szabjon ki. Ilyen bírságok alkalmazhatók a kötelezettségszegés időtartamára abban az esetben is, ha a kötelezettségszegést utólag orvosolták.

(6) E cikk (2), (3) és (5) bekezdésétől függetlenül, az illetékes hatóság a végső döntés meghozatala előtt sürgősséggel ideiglenes intézkedéseket hozhat a helyzet orvoslására, amennyiben az általános felhatalmazáshoz fűzött feltételek, a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek vagy a 13. cikk (2) bekezdésében vagy a 47. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek olyan megszegésére utaló bizonyítéka van, amely közvetlenül és súlyosan fenyegeti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget, illetve súlyos gazdasági vagy működési kockázatokhoz vezet az elektronikus hírközlő hálózatok más üzemeltetői vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások más szolgáltatói vagy felhasználói számára vagy a rádióspektrum más felhasználói számára. Az illetékes hatóságoknak az érintett vállalkozás számára ezt követően észszerű lehetőséget kell adni álláspontja kifejtésére és esetleges megoldási javaslatainak előterjesztésére. Az illetékes hatóság adott esetben megerősítheti az ideiglenes intézkedéseket, amelyek legfeljebb három hónapig maradhatnak hatályban, de abban az esetben, ha a végrehajtási eljárások nem zárultak le, ez további legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.

(7) A vállalkozásoknak jogukban áll - a 31. cikkben említett eljárásnak megfelelően - jogorvoslattal élni az e cikk alapján hozott intézkedések ellen.

31. cikk

Jogorvoslati jog

(1) A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti szinten létezzenek olyan hatékony mechanizmusok, amelyek keretében az illetékes hatóság határozata által érintett minden felhasználó, illetve elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vagy kapcsolódó eszközöket biztosító vállalkozás a határozat ellen a felektől független és az eléje kerülő kérdések független elbírálásának veszélyeztetésére alkalmas külső beavatkozással vagy politikai nyomással szemben védett jogorvoslati szervnél jogorvoslattal élhet. E szervnek, amely lehet bíróság, rendelkeznie kell a feladatai hatékony elvégzését lehetővé tevő megfelelő szakértelemmel. A tagállamok biztosítják az ügyek érdemi elbírálását.

A jogorvoslat elbírálásáig az illetékes hatóság határozata hatályban marad, kivéve, ha a nemzeti jogszabályokkal összhangban ideiglenes intézkedéseket hoznak.

(2) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett jogorvoslati szerv nem igazságszolgáltató jellegű szerv, határozatait mindig írásbeli indokolással kell ellátnia. Továbbá ilyen esetben határozatát az EUMSZ 267. cikke szerinti bíróság felülvizsgálhatja.

A tagállamok biztosítják, a hatékony jogorvoslati mechanizmus rendelkezésre állását.

(3) A tagállamok adatokat gyűjtenek a jogorvoslatok általános tárgyáról, a jogorvoslati kérelmek számáról, a jogorvoslati eljárás időtartamáról, valamint a meghozott, ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatok számáról. A tagállamok a Bizottság és a BEREC indokolt kérésére azok rendelkezésére bocsátják az említett információkat, valamint határozatokat és ítéleteket.

IV. CÍM

BELSŐ PIACI ELJÁRÁSOK

I. FEJEZET

32. cikk

Az elektronikus hírközlés belső piacának konszolidációja

(1) Ezen irányelv szerinti feladataik elvégzése során a nemzeti szabályozó hatóságok a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszik a 3. cikkben meghatározott célokat.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok azáltal, hogy mind egymással, mind a Bizottsággal és a BEREC-kel átláthatóan együttműködnek annak érdekében, hogy ezen irányelv következetes alkalmazása minden tagállamban biztosított legyen, hozzájárulnak a belső piac fejlődéséhez. E célból együttműködnek különösen a Bizottsággal és a BEREC-kel a piacon felmerülő különböző típusú helyzetek kezelésére legalkalmasabb eszközök és korrekciós intézkedések típusának meghatározásában.

(3) Ha a 34. cikk szerint elfogadott ajánlások vagy iránymutatások másként nem rendelkeznek, szükség esetén a 23. cikk szerinti nyilvános konzultációt követően, amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság olyan intézkedést kíván tenni, amely:

a) a 61., 64., 67., 68. vagy 83. cikk hatálya alá tartozik; és

b) befolyásolná a tagállamok közötti kereskedelmet,

a hatóság a 20. cikk (3) bekezdésével összhangban az intézkedéstervezetet az azt megalapozó indokolással együtt közzéteszi, és egyidejűleg a Bizottság, a BEREC és a többi tagállam nemzeti szabályozó hatóságai részére hozzáférhetővé teszi, valamint tájékoztatja róla a Bizottságot, a BEREC-et és a többi nemzeti szabályozó hatóságot. A nemzeti szabályozó hatóságok, a BEREC és a Bizottság egy hónapon belül észrevételezheti az intézkedéstervezetet. Az egyhónapos időtartam nem hosszabbítható meg.

(4) Az e cikk (3) bekezdésében említett intézkedéstervezet további két hónapon belül nem kerülhet elfogadásra, ha annak célja:

a) olyan érintett piac meghatározása, amely különbözik a 64. cikk (1) bekezdésében említett ajánlásban meghatározott piacoktól; vagy

b) annak eldöntése, hogy valamely vállalkozást -e. 67. cikk (3) vagy (4) bekezdésének megfelelően - önállóan vagy másokkal közösen jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítanak-e; [1]

és az intézkedés befolyásolná a tagállamok közötti kereskedelmet, továbbá a Bizottság a nemzeti szabályozó hatóságnak jelezte, hogy megítélése szerint az intézkedéstervezet akadályozná a belső piacot, vagy komoly kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az intézkedéstervezet összeegyeztethető-e az uniós joggal és különösen a 3. cikkben előírt célokkal. Az említett két hónapos időtartam nem hosszabbítható meg. A Bizottság értesíti a BEREC-et és a nemzeti szabályozó hatóságokat az ilyen esetben meglévő fenntartásáról, és ezzel egyidejűleg a fenntartásokat nyilvánosságra hozza.

(5) A BEREC-nek véleményt kell közzétennie a Bizottság (4) bekezdésben említett fenntartásáról, megjelölve, hogy véleménye szerint az intézkedéstervezetet fenn kell-e tartani, módosítani kell-e vagy vissza kell-e vonni, és - adott esetben - e célból egyedi javaslatokat kell tennie.

(6) A (4) bekezdésben előírt kéthónapos időszakon belül a Bizottságnak lehetősége nyílik arra, hogy

a) határozatot hozzon, amely kötelezi az érintett nemzeti szabályozó hatóságot az intézkedéstervezet visszavonására; vagy

b) a (4) bekezdésben említett fenntartásai visszavonására vonatkozó határozatot hozzon.

A Bizottság a határozat meghozatala előtt a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi a BEREC véleményét.

Az első albekezdés *a)* pontjában említett határozatokhoz - az intézkedéstervezet módosítására vonatkozó konkrét javaslatokkal együtt - csatolni kell annak részletes és tárgyilagos elemzését, hogy a Bizottság miért véli úgy, hogy az intézkedéstervezet nem fogadható el.

(7) Amennyiben a Bizottság e cikk (6) bekezdése első albekezdésének *a)* pontjával összhangban olyan határozatot hozott, amelyben kötelezte az érintett nemzeti szabályozó hatóságot az intézkedéstervezet visszavonására, a nemzeti szabályozó hatóságnak a határozat Bizottság általi meghozatalának napjától számított hat hónapon belül módosítania kell vagy vissza kell vonnia az intézkedéstervezetet. Az intézkedéstervezet módosítása esetén a nemzeti szabályozó hatóság a 23. cikkel összhangban nyilvános konzultációt tart, és e cikk (3) bekezdésével összhangban ismételten bejelenti a Bizottságnak a módosított intézkedéstervezetet.

(8) Az érintett nemzeti szabályozó hatóság a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi a többi nemzeti szabályozó hatóság, a BEREC és a Bizottság észrevételeit, és - a (4) bekezdésnek és a (6) bekezdés *a)* pontjának a hatálya alá tartozó eseteket kivéve - jogosult elfogadni az ennek eredményeként előálló intézkedéstervezetet, és amennyiben elfogadja, erről tájékoztatja a Bizottságot.

(9) A nemzeti szabályozó hatóság a (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontja alá tartozó valamennyi elfogadott végleges intézkedésről tájékoztatja a Bizottságot és a BEREC-et.

---

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2019. évi L 334. száma.

(10) Kivételes körülmények között, amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott eljárástól eltérve sürgős lépésre van szükség a verseny megóvása és a felhasználók érdekeinek védelme érdekében, haladéktalanul elfogadhat arányos és átmeneti intézkedéseket. Ezekről az intézkedésekről teljes körű indokolás mellett haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot, a többi nemzeti szabályozó hatóságot és a BEREC-et. A nemzeti szabályozó hatóság minden olyan határozata, amelynek célja az említett intézkedések véglegesítése vagy alkalmazásuk időtartamának meghosszabbítása, a (3) és a (4) bekezdés hatálya alá tartozik.

(11) A nemzeti szabályozó hatóságok bármikor visszavonhatnak egy intézkedéstervezetet.

33. cikk

A korrekciós intézkedések következetes alkalmazására vonatkozó eljárás

(1) Amennyiben a 32. cikk (3) bekezdésében meghatározott tervezett intézkedés célja az vállalkozásra vonatkozó kötelezettség előírása, módosítása vagy visszavonása a 61. cikkel vagy a 69- 76. és 83. cikkel összefüggésben értelmezett 67. cikk alkalmazása keretében, a Bizottság számára a 32. cikk (3) bekezdésében említett egy hónap áll rendelkezésre ahhoz, hogy az illetékes nemzeti szabályozó hatóságnak és a BEREC-nek jelezze, hogy megítélése szerint az intézkedéstervezet milyen okból kifolyólag akadályozza a belső piacot, illetőleg hogy miért vannak komoly kétségei az intézkedéstervezet uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Ilyen esetben az intézkedéstervezetet a Bizottság értesítését követő további három hónapig nem lehet elfogadni.

Értesítés hiányában az illetékes nemzeti szabályozó hatóság elfogadhatja az intézkedéstervezetet a Bizottság, a BEREC vagy más nemzeti szabályozó hatóság észrevételeinek lehető legteljesebb mértékű figyelembevétele mellett.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett három hónapos időtartam alatt a Bizottság, a BEREC és az illetékes nemzeti szabályozó hatóság szorosan együttműködnek annak érdekében, hogy a 3. cikk célkitűzéseinek fényében megtalálják a legmegfelelőbb és leghatékonyabb intézkedést, miközben kellően figyelembe veszik a piaci szereplők szempontjait, valamint annak szükségességét, hogy biztosítsák a következetes szabályozási gyakorlat kialakítását.

(3) A (1) bekezdésben említett három hónapos időtartam kezdetét követő hat héten belül a BEREC véleményt hoz a Bizottság (1) bekezdésben említett értesítéséről, megjelölve, hogy véleménye szerint az intézkedéstervezetet módosítani kell-e vagy vissza kell-e vonni, és - adott esetben - e célból egyedi javaslatokat tesz. Az említett véleményt indokolással kell ellátni, és közzé kell tenni.

(4) Amennyiben a BEREC véleményében osztja a Bizottság súlyos kétségeit, a legmegfelelőbb és leghatékonyabb intézkedés azonosítása céljából szorosan együttműködik az érintett nemzeti szabályozó hatósággal. Az (1) bekezdésben említett három hónapos időtartam vége előtt a nemzeti szabályozó hatóság vagy:

a) a Bizottság (1) bekezdésben említett értesítésének, valamint a BEREC véleményének legnagyobb mértékű figyelembevétele mellett módosíthatja vagy visszavonhatja intézkedéstervezetét; vagy

b) fenntarthatja intézkedéstervezetét.

(5) A Bizottság az (1) bekezdésben említett három hónapos időtartam végét követő egy hónapon belül, a BEREC esetleges véleményének legnagyobb mértékű figyelembevétele mellett:

a) ajánlást adhat ki, amelyben kéri az érintett nemzeti szabályozó hatóságot az intézkedéstervezet módosítására vagy visszavonására, és amely e tekintetben egyedi javaslatokat tartalmaz, az ajánlást indokolással látva el, különösen, ha a BEREC nem osztja a Bizottság súlyos kétségeit;

b) határozatot hozhat az (1) bekezdéssel összhangban megjelölt fenntartásai visszavonására vonatkozóan; vagy

c) a 61. cikk (3) bekezdése második albekezdésének vagy a 76. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó intézkedéstervezetek esetében határozatot hozhat, amely az érintett nemzeti szabályozó hatóságot az intézkedéstervezet visszavonására kötelezi, amennyiben a BEREC osztja a Bizottság súlyos kétségeit. A határozathoz - az intézkedéstervezet módosítására vonatkozó konkrét javaslatokkal együtt - csatolni kell annak részletes és tárgyilagos elemzését annak kifejtésével, hogy a Bizottság miért véli úgy, hogy a tervezett intézkedés nem fogadható el. Ebben az esetben a 32. cikk (7) bekezdésében említett eljárás tárgyát képezi, amely eljárás értelemszerűen alkalmazandó.

(6) Az érintett nemzeti szabályozó hatóság a Bizottság által az (5) bekezdés *a)* pontjával összhangban kiadott ajánlást vagy a Bizottság fenntartásainak az (5) bekezdés *b)* pontjával összhangban történő visszavonását követő egy hónapon belül közli a Bizottsággal és a BEREC-kel az elfogadott végleges intézkedést.

Az említett időtartam meghosszabbítható annak érdekében, hogy a nemzeti szabályozó hatóság a 23. cikkel összhangban nyilvános konzultációt folytathasson.

(7) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy dönt, hogy nem módosítja vagy nem vonja vissza az intézkedéstervezetet az (5) bekezdés *a)* pontja szerint kiadott ajánlás alapján, ezt indokolással kell alátámasztania.

(8) A nemzeti szabályozó hatóság az intézkedéstervezetet az eljárás bármely szakaszában visszavonhatja.

34. cikk

Végrehajtási rendelkezések

A nyilvános konzultációt és a nemzeti szabályozó hatóságokkal folytatott konzultációt követően és a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét a Bizottság a 32. cikkel kapcsolatban ajánlásokat vagy iránymutatásokat fogadhat el, amelyekben meghatározza a 32. cikk (3) bekezdésével összhangban meghatározott bejelentések formátumát, tartalmát és a bennük feltüntetendő adatokat, azokat a körülményeket, amelyek esetén a bejelentések nem kötelezőek, valamint a határidők számítását.

II. FEJEZET

Következetes rádióspektrum-kijelölés

35. cikk

Szakértői áttekintő eljárás

(1) Amennyiben a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóság az 55. cikk (2) bekezdésével összhangban kiválasztási eljárást kíván lefolytatni olyan rádióspektrumra vonatkozóan, amely tekintetében harmonizált feltételek kerültek megállapításra technikai végrehajtási intézkedésekben a 676/2002EK határozat 4. cikkével összhangban annak érdekében, hogy az képessé váljon a vezeték nélküli szélessávú hálózatok üzemeltetése és szolgáltatások nyújtása céljára történő használatra, az ilyen, az 55. cikk (2) bekezdése értelmében az összehasonlító vagy a versenyeztetéses kiválasztási eljárás hatálya alá tartozó intézkedéstervezetről a 23. cikk alapján értesítenie kell az RSPG-t, közölve, hogy kívánja-e, hogy az RSPG szakértői áttekintő fórumot hívjon össze, és amennyiben igen, mikorra.

Az RSPG-nek, ha erre felkérést kap, meg kell szerveznie a szakértői áttekintő fórumot a továbbított intézkedéstervezetek megvitatása érdekében, és elő kell segítenie az említett intézkedéstervezetekkel kapcsolatos tapasztalatcserét, illetve a bevált gyakorlatok megosztását.

A szakértői áttekintő fórumnak az RSPG tagjaiból kell állnia, szervezését és elnökletét pedig az RSPG egy képviselőjének kell ellátnia.

(2) Az RSPG a valamely kiválasztási eljáráshoz kapcsolódó intézkedéstervezetről való tapasztalatcsere, illetve a bevált gyakorlatok megosztása céljából legkésőbb a nyilvános konzultáció 23. cikk szerinti lefolytatása során kivételes jelleggel maga is kezdeményezheti szakértői áttekintő fórum összehívását a szervezésére vonatkozó eljárási szabályokkal összhangban, amennyiben úgy látja, hogy az intézkedéstervezet jelentősen gyengítené a nemzeti szabályozó és más illetékes hatóság képességét a 3., a 45., a 46. és a 47. cikkben foglalt célkitűzések érvényesítésére.

(3) A szakértői értékelési fórum kivételes jelleggel való összehívásának objektív kritériumait az RSPG-nek előre meg kell határoznia és közzé kell tennie.

(4) A szakértői áttekintőfórum folyamán a nemzeti szabályozó hatóság vagy más illetékes hatóság kifejti, hogy milyen módon biztosítja az intézkedéstervezet:

a) a belső piac fejlődésének, a szolgáltatások határon átnyúló kínálatának, valamint a versenynek és a fogyasztói előnyök maximalizálásának előmozdítását, továbbá összességében az ezen irányelv 3. és a 45., illetve a 46. és a 47. cikkében, és a 676/2002/EK és a 243/2012/EU határozatban foglalt célkitűzések teljesítését;

b) az hatásos és hatékony rádióspektrum-használat biztosítását, valamint

c) a stabil és kiszámítható beruházási feltételek biztosítását a meglévő és a leendő rádióspektrum-használók számára a rádióspektrumon alapuló elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása céljából történő hálózatkiépítés során.

(5) A szakértői áttekintőfórum nyitva áll más illetékes hatóságok és a BEREC szakértőinek önkéntes részvétele előtt is.

(6) A szakértői áttekintőfórumot az egy vagy több rádióspektrum-sávval kapcsolatos egy adott kiválasztási eljáráshoz kapcsolódó teljes nemzeti előkészítési és konzultációs folyamat során csak egy alkalommal lehet összehívni, kivéve ha a nemzeti szabályozó hatóság vagy más illetékes hatóság kéri az újbóli összehívást.

(7) Az összehívást eredetileg kezdeményező nemzeti szabályozó vagy más illetékes hatóság kérésére az RSPG jelentést fogadhat el arról, hogy hogyan valósulnak meg az intézkedéstervezet révén a (4) bekezdésben foglalt célkitűzések, megfelelően megjelenítve a szakértői értékelési fórum során elhangzott véleményeket.

(8) Az RSPG minden év februárjában jelentést tesz közzé az (1) és a (2) bekezdéssel összhangban megvitatott intézkedéstervezetekről. A jelentésben ismertetni kell a felmerült tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat.

(9) A szakértői áttekintőfórumot követően az összehívást eredetileg kezdeményező nemzeti szabályozó vagy más illetékes hatóság kérésére az RSPG véleményt fogadhat el az intézkedéstervezetről.

36. cikk

Rádióspektrum harmonizált kijelölése

Amennyiben a rádióspektrum-használat harmonizációja, továbbá a hozzáférési feltételek és eljárások meghatározása megtörtént, valamint a nemzetközi megállapodásoknak és az uniós szabályoknak megfelelően megtörtént a kiválasztása azoknak a vállalkozásoknak, amelyek számára rádióspektrumot jelölnek ki, a tagállamok az említetteknek megfelelően adják meg az adott rádióspektrumra vonatkozó használati jogot. Feltéve, hogy egy közös kiválasztási eljárás esetében az érintett rádióspektrum használati jogához fűzött minden nemzeti feltétel teljesült, a tagállamok nem állapíthatnak meg olyan további feltételeket, kiegészítő szempontokat vagy eljárásokat, amelyek korlátoznák, megváltoztatnák vagy késleltetnék az adott rádióspektrum közös engedélyezési eljárás helyes végrehajtását.

37. cikk

Egyedi rádióspektrum-használati jogok odaítélésére vonatkozó közös engedélyezési eljárás

Két vagy több tagállam - figyelembe véve a piaci szereplők esetleges érdeklődését - együttműködhet egymással és az RSPG-vel, oly módon, hogy közösen dolgozzák ki az egyedi rádióspektrum-használati jogok odaítélésére vonatkozó engedélyezési eljárás egységes szempontjait, valamint adott esetben közösen folytatják le a vonatkozó kiválasztási folyamatot is.

A közös engedélyezési eljárás kidolgozása során a tagállamok figyelembe vehetik az alábbi kritériumokat:

a) az egyedi nemzeti engedélyezési eljárásokat az illetékes hatóságoknak kell kezdeményezniük és végrehajtaniuk a közösen elfogadott ütemterv alapján;

b) az eljárásban adott esetben közös feltételeket és eljárásokat kell előírni az egyedi rádióspektrum-használati jogok kiválasztására és odaítélésére az érintett tagállamok számára;

c) az eljárásban adott esetben közös vagy összehasonlítható feltételeket kell előírni az egyedi rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódóan az érintett tagállamok között, többek között lehetővé téve, hogy a felhasználóknak hasonló rádióspektrumblokkokat ítéljenek oda;

d) az eljárásnak a közös engedélyezési eljárás lezárásáig nyitva kell állnia más tagállamok előtt.

Amennyiben a tagállamok a piaci szereplők érdeklődése ellenére nem lépnek fel közösen, tájékoztatniuk kell az adott piaci szereplőket a határozatuk indokairól.

III. FEJEZET

Harmonizációs eljárások

38. cikk

Harmonizációs eljárások

(1) Ha a Bizottság megállapítja, hogy az ezen irányelvben meghatározott szabályozási feladatok nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok általi végrehajtásában tapasztalható eltérések a belső piac akadályát képezhetik, akkor a Bizottság a 3. cikkben foglalt célok elérésének előmozdítása érdekében - a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC vagy adott esetben az RSPG véleményét - ajánlást fogadhat el vagy az e cikk (3) bekezdésének megfelelően végrehajtási jogi aktusok útján határozatot fogadhat el ezen irányelv harmonizált alkalmazásának biztosítása érdekében.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy feladataik elvégzése során a nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok a lehető legteljesebb mértékben figyelembe vegyék az (1) bekezdésben említett ajánlásokat. Ha egy nemzeti szabályozó hatóság vagy egyéb illetékes hatóság úgy dönt, hogy nem követ egy ajánlást, erről tájékoztatja a Bizottságot, és megindokolja álláspontját.

(3) Az (1) bekezdés szerint elfogadott határozatok kizárólag a következő kérdések kezelésére irányuló harmonizált vagy összehangolt elvek megállapítására terjednek ki:

a) a 64. és a 67. cikk alkalmazása során az elektronikus hírközlési piacok szabályozására vonatkozó általános szabályozási elvek nemzeti szabályozó hatóságok általi következetlen alkalmazása, amennyiben az a belső piac akadályát képezi. Az ilyen határozatokban nem lehet a nemzeti szabályozó hatóságok által a 32. cikk szerint kiadott egyedi értesítésekre hivatkozni; ilyen esetben a Bizottság csak határozattervezetre tesz javaslatot:

i. az ugyanezen kérdéssel foglalkozó bizottsági ajánlás elfogadását követő legalább két évvel; és

ii. a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC által a Bizottság kérését követő három hónapon belül kiadott véleményt a szóban forgó határozat elfogadása ügyében;

b) a számkiosztás, beleértve a számtartományokat, a számok és az azonosítók hordozhatóságát, a szám- és a címfordítási rendszereket és a 112-es egységes európai segélyhívószámon elérhető segélyhívó szolgáltatásokhoz való hozzáférést is.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.

(5) A BEREC saját kezdeményezésére tanácsot adhat a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy az (1) bekezdés alapján szükséges-e intézkedni.

(6) Ha a Bizottság nem fogad el ajánlást vagy határozatot a BEREC olyan véleményének elfogadásától számított egy éven belül, amelyben a BEREC megállapítja, hogy az ezen irányelvben meghatározott szabályozási feladatok nemzeti szabályozó hatóságok vagy egyéb illetékes hatóságok általi végrehajtásában a belső piac potenciális akadályát képező eltérések tapasztalhatók, tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy miért nem fogadott el ajánlást, illetve határozatot, és az okokat nyilvánosságra is hozza.

Ha a Bizottság ajánlást fogadott el az (1) bekezdéssel összhangban, de a belső piac akadályát okozó következetlen végrehajtás még két évig fennáll, a Bizottság a (3) bekezdésnek megfelelően, végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el a (4) bekezdéssel összhangban.

Ha a Bizottság nem fogadott el határozatot a második albekezdés értelmében elfogadott ajánlást követő egy éven belül, ennek okairól tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot, és az okokat nyilvánosságra is hozza.

39. cikk

Szabványosítás

(1) A Bizottság összeállítja és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzéteszi a nem kötelező szabványok vagy előírások jegyzékét, amely az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és kapcsolódó szolgáltatások összehangolt szolgáltatásának ösztönzéséhez alapul szolgál. Szükség szerint a Bizottság - az (EU) 2015/1535 irányelv által létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően - kérheti, hogy az európai szabványügyi szervezetek (az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN), az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (Cenelec és az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (ETSI)) szabványokat dolgozzanak ki.

(2) A tagállamok a szolgáltatásnyújtásra, valamint a műszaki interfészek, illetve hálózati funkciók biztosítására vonatkozóan ösztönzik az (1) bekezdésben említett szabványok, illetve előírások alkalmazását annyiban, amennyiben ez a szolgáltatások interoperabilitásának és a végpontok közötti összeköttetésnek a biztosításához, a szolgáltatóváltásnak, valamint a számok és az azonosítók hordozhatóságának megkönnyítéséhez a felhasználók választási szabadságának fokozása érdekében feltétlenül szükséges.

A szabványok vagy előírások (1) bekezdés szerinti közzétételének hiányában a tagállamok ösztönzik az európai szabványügyi szervezetek által elfogadott szabványok, illetve előírások alkalmazását.

Ilyen szabványok vagy előírások hiányában a tagállamok ösztönzik a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU), a Postai és Távközlési Igazgatások Európai Értekezlete (CEPT), a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) vagy a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC) által elfogadott nemzetközi szabványok vagy ajánlások alkalmazását.

Amennyiben léteznek nemzetközi szabványok, a tagállamok arra ösztönzik az európai szabványügyi szervezeteket, hogy az ilyen szabványokat vagy azok megfelelő részeit vegyék alapul szabványaik kidolgozásakor, kivéve, ha az adott nemzetközi szabványok, illetve azok megfelelő részei nem lennének célravezetőek.

Az (1) bekezdésben, illetve e bekezdésben említett szabványok vagy előírások nem akadályozhatják az ezen irányelv alapján előírt hozzáférést, amennyiben ez megvalósítható.

(3) Ha az (1) bekezdésben említett szabványokat vagy előírásokat nem megfelelően alkalmazták, és ezért a szolgáltatások interoperabilitását egy vagy több tagállamban nem lehet biztosítani, az ilyen szabványok vagy előírások alkalmazása a (4) bekezdésben megállapított eljárás szerint kötelezővé tehető, annyiban, amennyiben a szolgáltatások interoperabilitá-sának biztosításához és a felhasználók választási szabadságának fokozásához ez feltétlenül szükséges.

(4) Ha a Bizottság kötelezővé kívánja tenni egyes szabványok vagy előírások alkalmazását, az Európai Unió Hivatalos Lapjában hirdetményt tesz közzé és minden érintett felet észrevételezésre hív fel. A Bizottság megfelelő végrehajtási jogi aktusok útján kötelezővé teszi a megfelelő szabványok alkalmazását oly módon, hogy azokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett szabvány- vagy előírásjegyzékben kötelező szabványként tünteti fel.

(5) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az (1) bekezdésben említett szabványok vagy előírások már nem járulnak hozzá a harmonizált elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásához, már nem felelnek meg a fogyasztói igényeknek, vagy hátráltatják a technológiai fejlődést, törli azokat az (1) bekezdésben említett szabvány- vagy előírásjegyzékből.

(6) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a (4) bekezdésben említett szabványok vagy előírások már nem járulnak hozzá a harmonizált elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásához, már nem felelnek meg a fogyasztói igényeknek, vagy hátráltatják a technológiai fejlődést, végrehajtási jogi aktusok útján törli az említett szabványokat vagy előírásokat az (1) bekezdésben említett szabvány-, illetve előírásjegyzékből.

(7) Az e cikk (4) és a (6) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(8) Ez a cikk nem alkalmazható azokra az alapvető követelményekre, interfész előírásokra, illetve harmonizált szabványokra, amelyekre a 2014/53/EU irányelvet kell alkalmazni.

V. CÍM

BIZTONSÁG

40. cikk [1]

41. cikk [2]

II. RÉSZ

HÁLÓZATOK

I. CÍM

PIACRA LÉPÉS ÉS KIÉPÍTÉS

I. FEJEZET

Díjak

42. cikk

A rádióspektrumra vonatkozó használati jogok és az eszköztelepítési jogok díjai

(1) A tagállamok feljogosíthatják az illetékes hatóságot arra, hogy olyan díjakat vessen ki a rádióspektrum- használati jogokért, illetve az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetéséhez vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásához és a kapcsolódó eszközök biztosításához használt eszközöknek állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt történő telepítésére vonatkozó jogokért, amelyek biztosítják a szóban forgó erőforrások optimális felhasználását. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen díjak tárgyilagos mérce szerint indokoltak, átláthatóak, megkülönböztetéstől mentesek és a céljukkal arányosak legyenek, és megállapításuk ezen irányelv általános célkitűzéseinek figyelembevétele mellett történjen.

1 Hatályon kívül helyezte: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve 43. cikk (HL L 333., 2022.12.27., 80. o.). Hatálytalan: 2024. X. 18-tól.

2 Hatályon kívül helyezte: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve 43. cikk (HL L 333., 2022.12.27., 80. o.). Hatálytalan: 2024. X. 18-tól.

(2) A rádióspektrum-használati jogok tekintetében a tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy az alkalmazandó díjak mértéke olyan szinten kerüljön meghatározásra, hogy az biztosítsa a rádióspektrum kijelölésének és használatának hatékonyságát, többek között az alábbiak révén:

a) a rádióspektrum-használati jogok minimális díját képező limitárak meghatározása, figyelembe véve az említett jogok értékét esetleges alternatív használatuk esetén;

b) az említett jogokhoz kapcsolódó feltételekből fakadó többletköltségek figyelembevétele; és

c) a lehető legnagyobb mértékben a rádióspektrum használatra való tényleges rendelkezésre állásától függő fizetési feltételek alkalmazása.

II. FEJEZET

A földterülethez való hozzáférés

43. cikk

Szolgalmi jogok

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amikor valamely illetékes hatóság:

- köztulajdonban vagy magántulajdonban lévő ingatlanon, ilyen ingatlan felett vagy alatt eszköz telepítésére vonatkozó jognak egy nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésére jogosult vállalkozás számára történő megadása iránti kérelmet bírál el, vagy
- köztulajdonban lévő ingatlanon, ilyen ingatlan felett vagy alatt eszköz telepítésére vonatkozó jognak egy nem nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésére jogosult vállalkozás számára történő megadása iránti kérelmet bírál el,

az illetékes hatóság:

a) megkülönböztetés és késedelem nélkül alkalmazott, egyszerű, hatékony, átlátható és nyilvános eljárások alapján járjon el, és határozatát minden esetben a kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül hozza meg, kivéve a kisajátítás eseteit, és

b) az ilyen jogok feltételekhez kötése esetén tartsa tiszteletben az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elvét.

Az *a)* és *b)* pontban említett eljárások eltérhetnek attól függően, hogy a kérelmező nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltet-e vagy sem.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások állami szervek vagy önkormányzatok tulajdonában vagy ellenőrzése alatt maradnak, az (1) bekezdésben említett jogok megadásáért felelős funkció szervezetileg elkülönüljön a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől.

44. cikk

Helymegosztás, valamint a hálózati elemek és a kapcsolódó eszközök megosztása az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői számára

(1) Amennyiben egy üzemeltető élt azzal a joggal, hogy a nemzeti jog értelmében köztulajdonban vagy magántulajdonban lévő ingatlanon, ilyen ingatlan felett vagy ingatlan alatt eszközöket telepítsen, vagy ingatlan kisajátítására vagy használatára szolgáló valamilyen eljárást vett igénybe, lehetőséget kell biztosítani az illetékes hatóságoknak, hogy a környezet, a közegészség vagy a közbiztonság védelme, illetve település- vagy területrendezési célok megvalósítása érdekében előírhassák a helymegosztást, valamint az ezen az alapon telepített hálózati elemek és kapcsolódó eszközök megosztását.

A helymegosztás, a hálózati elemek és a telepített eszközök, valamint az ingatlanok megosztása egyrészt csak azt követően tehető kötelezővé, hogy megfelelő idő állt rendelkezésre a nyilvános konzultációra, amelynek keretében minden érdekelt félnek kötelező lehetőséget adni nézetei kifejtésére, másrészt csak az olyan meghatározott területeken, amelyek esetében a szóban forgó megosztás szükségesnek bizonyul az első albekezdésben meghatározott célok teljesítéséhez. Az illetékes hatóságok előírhatják az ilyen eszközöknek, illetve ingatlanoknak, többek között a földterületeknek, az épületeknek, az épületek kábelbevezetésének, az épületek kábelezésének, a tartóoszlopoknak, az antennáknak, a tornyoknak és egyéb támasztószerkezeteknek, az alépítményeknek, a kábelcsatornáknak, az ellenőrzőaknáknak és a szekrényeknek a megosztását vagy olyan intézkedéseket, amelyek megkönnyítik az állami építési munkák összehangolását. Ha szükséges, a tagállam kijelölhet egy nemzeti szabályozó vagy más illetékes hatóságot arra, hogy a következő feladatok közül egyet vagy többet ellásson:

a) az e cikkben előírt eljárás összehangolása;

b) az egyetlen információs pont szerepének betöltése;

c) a létesítmény- vagy ingatlanmegosztással és az építési munkák összehangolásával összefüggésben felmerülő költségek megosztására vonatkozó szabályok meghatározása.

(2) Az illetékes hatóság által az e cikknek megfelelően hozott intézkedéseknek objektíveknek, átláthatóknak, megkülönböztetésmenteseknek és arányosaknak kell lenniük. Adott esetben ezeket az intézkedéseket a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva kell végrehajtani.

III. FEJEZET

A rádióspektrumhoz való hozzáférés

1. Szakasz

Felhatalmazások

45. cikk

Gazdálkodás a rádióspektrummal

(1) Tekintettel arra, hogy a rádióspektrum a fontos társadalmi, kulturális és gazdasági értéket képviselő közjavak közé tartozik, a tagállamok a 3. és a 4. cikkel összhangban biztosítják területükön az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások vonatkozásában a rádióspektrummal történő hatékony gazdálkodást. Biztosítják, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok és hírközlési szolgáltatások céljára szolgáló rádióspektrumok felosztását, az azokra vonatkozó általános felhatalmazások kibocsátását és az egyedi használati jogok megadását az illetékes hatóságok tárgyilagos, átlátható, a versenyre serkentőleg ható, megkülönböztetéstől mentes és arányos kritériumok alapján végezzék.

E cikk alkalmazása során a tagállamok tiszteletben tartják a vonatkozó nemzetközi egyezményeket, beleértve az ITU Nemzetközi Rádiószabályzatot és az ITU keretében elfogadott más, rádióspektrumra vonatkozó egyezményeket - mint például a 2006. évi Rádiótávközlési Körzeti Értekezleten elért megállapodást -, és figyelembe vehetnek közrendi megfontolásokat is.

(2) A tagállamok - összhangban a rádióspektrum hatásos és hatékony használatának szükségességével - az Unió egészében előmozdítják a rádióspektrum elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások általi használatának harmonizációját a fogyasztói előnyök, például a verseny, a méretgazdaságosság, valamint a hálózatok és szolgáltatások együttműködése megvalósításának érdekében. Ennek során ezen irányelv 4. cikkének és a 676/2002/EK határozatnak megfelelően járnak el, többek között:

a) törekednek arra, hogy a területük és a lakosságuk egésze tekintetében biztosított legyen a magas színvonalú és nagy sebességű, vezeték nélküli széles sávú lefedettség, valamint hogy biztosított legyen a lefedettség a fő nemzeti és európai közlekedési útvonalak mentén, beleértve a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] meghatározása szerinti transzeurópai közlekedési hálózatot is;

b) megkönnyítik az új, vezeték nélküli hírközlési technológiák és alkalmazások gyors fejlesztését az Unióban, többek között - adott esetben - több ágazatra kiterjedő megközelítés alkalmazásával;

c) a hosszú távú beruházások előmozdítása érdekében kiszámíthatóságot és következetességet biztosítanak a rádióspektrum-használati jogok megadása, megújítása, módosítása, korlátozása és visszavonása tekintetében;

d) a 28., illetve a 46. cikknek megfelelően gondoskodnak az egy vagy több tagállamot érintő káros zavarás megelőzéséről, valamint e célból meghozzák a megfelelő megelőző és korrekciós intézkedéseket;

e) ösztönzik a rádióspektrum megosztott használatát a hasonló vagy különböző rádióspektrum-használati módok között, a versenyjoggal összhangban;

f) a 46. cikknek megfelelően a legmegfelelőbb és a lehető legkisebb terhet jelentő engedélyezési rendszert alkalmazzák oly módon, hogy a rádióspektrum-használat során maximalizálják a rugalmasságot, a megosztást és a hatékonyságot;

g) a rádióspektrum-használati jogok megadására, átruházására, megújítására, módosítására és visszavonására vonatkozóan egyértelmű és átlátható módon meghatározott szabályokat alkalmaznak a szabályozási környezet biztonságának, következetességének és kiszámíthatóságának biztosítása érdekében;

h) törekednek arra, hogy a közegészség védelme érdekében az Unió egészében következetes és kiszámítható legyen a rádióspektrum-használat engedélyezésének módja, és ennek során figyelembe veszik az 1999/519/EK ajánlást.

1 Az Európai Parlement és Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

Az első albekezés alkalmazásában az egy adott frekvenciasávra vonatkozó műszaki végrehajtási intézkedések keretének a 676/2002/EK határozat szerinti kidolgozása céljából a Bizottság felkérheti az RSPG-t, hogy fogadjon el olyan véleményt, amelyben javaslatot tesz a rádióspektrum sávban vagy annak részeiben történő használatára vonatkozó legmegfelelőbb engedélyezési rendszerekre. A Bizottság adott esetben - e véleményt a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve - ajánlást fogadhat el, előmozdítandó a következetes uniós megközelítést a frekvenciasáv használatára vonatkozó engedélyezési rendszereket illetően.
Amennyiben a Bizottság a 39. cikk (1), (4), (5) és (6) bekezdése szerint intézkedések elfogadását tervezi, a szóban forgó szabványok vagy előírások által a rádióspektrum koordinálására, harmonizációjára vagy rendelkezésre állására gyakorolt hatás tekintetében kikérheti az RSPG véleményét. A Bizottság az ezt követő lépések tekintetében a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi az RSPG véleményét.

(3) Amennyiben tagállami vagy regionális szintű piaci kereslet hiánya áll fenn egy olyan harmonizált frekvencia-sáv esetében a tagállamok megengedhetik az érintett sáv egészének vagy egy részének az e cikk (4) és (5) bekezdésével összhangban történő alternatív felhasználását, beleértve a már meglévő felhasználást, feltéve, hogy:

a) az ilyen sáv használata iránti piaci kereslet hiányának megállapítása a 23. cikknek megfelelően olyan nyilvános konzultáció alapján történik, amely többek között a piaci kereslet előretekintő felmérését is magába foglalja;

b) a szóban forgó alternatív felhasználás nem hiúsítja meg, és nem akadályozza más tagállamokban a sáv rendelkezésre állását, illetve használatát; valamint

c) az érintett tagállam kellően figyelembe veszi a harmonizált sáv hosszú távú rendelkezésre állását és használatát az Unióban, valamint a berendezésekre vonatkozóan a rádióspektrum uniós szinten való használatából eredő méretgazdaságosságot.

Minden olyan határozatot, amely kivételes alapon alternatív felhasználást tesz lehetővé, rendszeresen felül kell vizsgálni, amennyiben pedig egy jövőbeli felhasználó a sáv műszaki végrehajtási intézkedésnek megfelelő használata iránt megfelelően indokolt kérelmet intéz az illetékes hatósághoz, mindenképpen azonnali felülvizsgálatot kell végezni. A tagállam tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot a meghozott döntésről, amelyhez indokolást fűz, valamint az esetleges felülvizsgálatok eredményéről is.

(4) A második albekezdés sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésének vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának céljára a tagállamok nemzeti frekvenciafelosztási tervében az uniós joggal összhangban rendelkezésre állónak nyilvánított rádióspektrumban minden típusú, elektronikus hírközlési szolgáltatásra irányuló technológia használható legyen.

A tagállamok ugyanakkor jogosultak arányos és megkülönböztetéstől mentes korlátozásokat előírni az elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára használt rádióhálózat vagy vezeték nélküli hozzáférési technológia típusaira, amennyiben az szükséges:

a) a káros zavarás elkerüléséhez;

b) a lakosság egészségének az elektromágneses mezőkkel szembeni védelméhez, a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve az 1999/519/EK ajánlást;

c) a szolgáltatás műszaki minőségének biztosításához;

d) a rádióspektrum megosztásának maximalizálásához;

e) a hatékony rádióspektrum-használat biztosításához; vagy

f) az (5) bekezdéssel összhangban közérdekű cél megvalósításának biztosításához.

(5) A második albekezdés sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatások céljára a tagállamok nemzeti frekvencia-felosztási tervében az uniós joggal összhangban rendelkezésre állónak nyilvánított rádióspektrumban minden típusú elektronikus hírközlési szolgáltatás használható legyen. A tagállamok ugyanakkor jogosultak arányos és megkülönböztetéstől mentes korlátozásokat előírni az elektronikus hírközlési szolgáltatások típusára, többek között szükség esetén az ITU Nemzetközi Rádiószabályzat valamely követelményének teljesítése érdekében.

A bizonyos elektronikus hírközlési szolgáltatásnak egy adott, elektronikus hírközlési szolgáltatásokra alkalmas sávban való nyújtására kötelező intézkedést csak az uniós joggal összhangban a tagállamok által meghatározott közérdekű célok indokolhatják, mint például, a teljesség igénye nélkül:

a) az életbiztonság;

b) a társadalmi, regionális vagy területi kohézió ösztönzése;

c) a rádióspektrum nem hatékony kihasználásának elkerülése; illetve

d) a kulturális és nyelvi sokszínűség, illetőleg a médiapluralizmus előmozdítása, például rádióműsor és televízióműsorterjesztő szolgáltatások nyújtása.

Olyan intézkedés, amely egy adott sávban minden más elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtását tiltja, kizárólag akkor írható elő, ha azt életbiztonsági szolgáltatások védelmének igénye indokolja. A tagállamok kivételesen, a tagállamok által az uniós jogszabályokkal összhangban általuk meghatározott más közérdekű célok megvalósítása érdekében is kiterjeszthetik az ilyen intézkedést.

(6) A tagállamok rendszeresen felülvizsgálják a (4) és (5) bekezdésben előírt korlátozások és intézkedések szükségességét, és nyilvánosságra hozzák ezen felülvizsgálatok eredményeit.

(7) A 2011. május 25. előtt megállapított korlátozásoknak 2018. december 20-ig meg kell felelniük a (4) és (5) bekezdésnek.

46. cikk

Felhatalmazás rádióspektrum-használatra

(1) A tagállamok elősegítik a rádióspektrumnak az általános felhatalmazások alapján történő használatát, beleértve a megosztott felhasználást is, valamint a rádióspektrum iránti egyedi használati jogok megadását azokra az esetekre korlátozzák, amikor a szóban forgó jogok a kereslet alapján szükségesek a hatékony kihasználás maximalizáláshoz, figyelembe véve a második albekezdésben meghatározott feltételeket. Minden más esetben általános felhatalmazásban határozzák meg a rádióspektrum-használatra vonatkozó feltételeket.

E célból a tagállamok a következők figyelembevételével döntenek arról, hogy mi a legmegfelelőbb rendszer a rádióspektrum-felhasználás engedélyezésére:

a) az érintett rádióspektrum sajátos jellemzői;

b) a káros zavarással szembeni védelem szükségessége;

c) adott esetben kiszámítható rádióspektrum-megosztási feltételek kidolgozása;

d) a kommunikáció vagy a szolgáltatás műszaki színvonala biztosításának szükségessége;

e) a tagállamok által az uniós jogszabályokkal összhangban meghatározott közérdekű célok.

f) a rádióspektrum-használat hatékonysága biztosításának szükségessége.

Annak mérlegelése során, hogy általános felhatalmazást bocsássanak ki vagy egyedi használati jogokat adjanak harmonizált rádióspektrum esetében, a 676/2002/EK határozat (4) cikkével összhangban elfogadott műszaki végrehajtási intézkedések figyelembevételével a tagállamok arra törekednek, hogy a káros zavarás a lehető legkisebb problémát okozza többek között azokban az esetekben, amikor a rádióspektrum megosztott használata az általános meghatalmazás és az egyedi használati jogok együttesén alapszik.
Adott esetben a tagállamok megfontolják annak lehetőségét, hogy a rádióspektrum használatát az általános felhatalmazás és az egyedi használati jogok kombinációja alapján engedélyezzék, figyelembe véve az általános felhatalmazás és az egyedi használati jogok különböző kombinációi, valamint az egyik kategóriából a másikba történő fokozatos átsorolások által valószínűsíthetően a versenyre, az innovációra és a piacra lépésre gyakorolt hatásokat.
A tagállamok törekednek arra, hogy minimalizálják a rádióspektrum használatára vonatkozó korlátozásokat azáltal, hogy a lehető legkisebb teherrel járó engedélyezési rendszer alkalmazása érdekében megfelelően figyelembe veszik a káros zavarás kezelésére szolgáló műszaki megoldásokat.

(2) A rádióspektrum megosztott használatának megkönnyítése érdekében az (1) bekezdés alapján történő döntés meghozatalakor az illetékes hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy a rádióspektrum megosztott használatára vonatkozó feltételek egyértelmű meghatározásra kerüljenek. E feltételeknek elő kell segíteniük a rádióspektrum hatékony használatát, a versenyt és az innovációt.

47. cikk

Az egyedi rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó feltételek

(1) Az illetékes hatóságoknak a 13. cikk (1) bekezdésének megfelelően olyan feltételekhez kell kötniük az egyedi rádióspektrum-használati jogokat, melyek biztosítják a rádióspektrum optimális, a lehető legeredményesebb és leghatékonyabb használatát. A hatóságoknak az ilyen jogok odaítélése vagy megújítása előtt egyértelműen meg kell határozniuk a szóban forgó feltételeket, többek között a használat szükséges szintjét, valamint az említett követelménynek eladás vagy haszonbérbeadás útján történő teljesítését annak érdekében, hogy az említett feltételek a 30. cikkel összhangban alkalmazásra kerüljenek. A rádióspektrum-használati jog megújításához kapcsolódó feltételek nem biztosíthatnak jogtalan előnyöket a szóban forgó jogok gyakorlóinak.

E feltételekben meg kell határozni valamennyi alkalmazandó paramétert, ideértve a jogok gyakorlására rendelkezésre álló időtartamot is, amelynek be nem tartása feljogosítja az illetékes hatóságot a használati jog visszavonására vagy egyéb intézkedések előírására.

Az illetékes hatóságok időben és átlátható módon konzultálnak az érdekelt felekkel, és még azt megelőzően tájékoztatják őket az egyedi használati jogokhoz kapcsolódó feltételekről, hogy előírnák azokat. Átlátható módon előre meghatározzák a szóban forgó feltételek teljesítésének értékelésére vonatkozó kritériumokat, és azokról tájékoztatják az érdekelt feleket.

(2) Az egyedi rádióspektrum-használati jogok feltételekhez kötése során az illetékes hatóságok, különösen a rádióspektrum hatásos és hatékony használatának biztosítása vagy a lefedettség bővítése céljából, a rádióspektrumot használó számára lehetővé tehetik:

a) passzív vagy aktív infrastruktúra, illetve valamely rádióspektrum megosztását;

b) a barangolási szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó kereskedelmi megállapodásokat;

c) a rádióspektrum-használaton alapuló hálózatok és szolgáltatások biztosítását szolgáló infrastruktúra közös kiépítését.

Az illetékes hatóságok a rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó feltételekben nem akadályozhatják meg a rádióspektrum megosztását. Az e bekezdés szerinti kapcsolódó feltételek vállalkozások általi teljesítése továbbra is a versenyjog hatálya alá tartozik.

2. Szakasz

Használati jogok

48. cikk

Egyedi rádiófrekvencia-használati jogok megadása

(1) Ha egyedi rádióspektrum-használati jogok megadása szükséges, a tagállamok - a 13. és az 55. cikkre, valamint a 21. cikk (1) bekezdése *c)* pontjára is figyelemmel, továbbá az említett erőforrások hatékony felhasználását ezen irányelvnek megfelelően biztosító bármilyen más szabályra is figyelemmel - kérelemre minden vállalkozásnak megadják ezt a jogot az elektronikus hírközlő hálózatoknak vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatásoknak a 12. cikkben említett általános felhatalmazás alapján történő üzemeltetésére, illetve nyújtására.

(2) Azon egyedi feltételek és eljárások sérelme nélkül, amelyeket a tagállamok az egyedi rádióspektrum-használati jognak a közérdekű célok uniós joggal összhangban történő megvalósítása céljából rádiós vagy televíziós műsorterjesztők részére való megadása érdekében fogadtak el, az egyedi rádióspektrum-használati jogokat nyílt, tárgyilagos, átlátható, megkülönböztetéstől mentes és arányos eljárások keretében és a 45. cikkel összhangban kell megadni.

(3) A nyílt eljárás követelménye alóli kivétel alkalmazható, amikor az egyedi rádió spektrum-használati jogoknak a rádiós vagy televíziós műsorterjesztők részére való megadása a tagállamok által az uniós joggal összhangban meghatározott közérdekű cél eléréséhez szükséges.

(4) Az illetékes hatóságoknak az egyedi rádióspektrum-használati jog iránti kérelmek elbírálását kiválasztási eljárás keretében, olyan előre meghatározott, tárgyilagos, átlátható, arányos és megkülönböztetéstől mentes támogathatósági kritériumok alapján kell végezniük, amelyek megfelelnek a szóban forgó jogokhoz kapcsolódó feltételeknek. Az illetékes hatóságoknak lehetővé kell tenni, hogy az összes szükséges információt bekérjék a kérelmezőktől annak érdekében, hogy az említett kritériumok alapján értékeljék, hogy a kérelmező meg tud-e felelni a feltételeknek. Abban az esetben, ha az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy egy adott kérelmező nem rendelkezik a szükséges képességgel, megfelelően indokolt, ilyen értelmű határozatot kell hoznia.

(5) A rádióspektrum egyedi használati jogok megadása során a tagállamok meghatározzák, hogy a kérdéses jogokat a jogosult átruházhatja-e vagy haszonbérbe adhatja-e, és ha igen, milyen feltételekkel. Rádióspektrum esetében a 45. és az 51. cikket kell alkalmazni.

(6) Az illetékes hatóságnak a rádióspektrum egyedi használati jog megadására vonatkozó határozatot a teljes kérelem beérkezését követően a lehető leghamarabb kell meghozni, kézbesíteni és nyilvánosságra hozni; hat héten belül az olyan rádióspektrum esetében, amelyet a tagállamok nemzeti frekvenciatervükben elektronikus hírközlési szolgáltatások számára rendelkezésre állónak nyilvánítottak. A szóban forgó határidő nem érinti sem az 55 cikk (7) bekezdését, sem pedig a rádióspektrum, illetve a műholdpozíciók használatával kapcsolatos hatályos nemzetközi megállapodásokat.

49. cikk

A jogok érvényességi időtartama

(1) Ha a tagállamok egyedi jogok révén, határozott időtartamra engedélyezik a rádióspektrum használatát, gondoskodniuk kell arról, hogy a használati jogot olyan időtartamra adják, amely - kellően figyelembe véve a verseny, valamint különösen a rádióspektrum hatásos és hatékony használata biztosításának és az innovációt, valamint a hatékony beruházások ösztönzésének szükségességét, többek között elégséges időt adva a beruházás megfelelő amortizációjára - az 55. cikk (2) bekezdése értelmében elérni kívánt célok szempontjából megfelelő.

(2) Amennyiben a tagállamok olyan rádióspektrumhoz adtak meg egyedi használati jogokat, amely tekintetében harmonizált feltételek kerültek megállapításra technikai végrehajtási intézkedésekben a 676/2002EK határozat 4. cikkével összhangban annak érdekében, hogy az képessé váljon a vezeték nélküli szélessávú elektronikus hírközlési szolgáltatások (a továbbiakban: vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások) céljára korlátozott ideig történő használatra, az e cikk (1) bekezdésében említett követelmények figyelembevételével 20 évre biztosítják a jogosultak számára a szabályozási kiszámíthatóságot a szóban forgó rádióspektrum használatán alapuló infrastruktúrába való beruházás feltételeit illetően. Ez a cikk adott esetben az ezen használati jogokhoz fűződő feltételeknek a 18. cikkel összhangban való bármely módosításától függően alkalmazandó.

A tagállamok e célból biztosítják, hogy a jogok legalább 15 évig érvényesek legyenek, valamint azt, hogy amennyiben ez az első albekezdésnek való megfeleléshez szükséges, a jogok érvényességi ideje megfelelően meghosszabbításra kerüljön az e bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelően.

A tagállamok a használati jogok időtartamának meghosszabbítására vonatkozó általános feltételeket átlátható módon, a használati jogok időtartamának megadása előtt, az 55. cikk (3) és (6) bekezdésében meghatározott feltételek részeként valamennyi érdekelt fél részére rendelkezésre bocsátják. Az általános feltételek az alábbiakra vonatkoznak:

a) a szóban forgó rádióspektrum eredményes és hatékony használata biztosításának szükségessége, a 45. cikk (2) bekezdése *a)* és *b)* pontjának értelmében elérni kívánt célok, illetve az életbiztonság védelméhez, a közrendhez, a közbiztonsághoz vagy a védelemhez fűződő általános érdekű célok teljesítésének szükségessége; és/vagy

b) a torzításmentes verseny szükségessége.

Az illetékes hatóságnak az egyedi használati jog eredeti érvényességi idejének lejárta előtt legalább két évvel a 45. cikk (2) bekezdésének *c)* pontja fényében tárgyilagos és előretekintő módon értékelnie kell az említett használati jog érvényességi idejének meghosszabbítására vonatkozóan megállapított általános kritériumokat. Amennyiben az illetékes hatóság nem kezdeményezett a használati jogokhoz fűződő feltételek be nem tartása miatt a 30. cikkel összhangban a szabályok érvénye juttatására irányuló intézkedést, meg kell hosszabbítania a használati jog érvényességi idejét, kivéve ha a meghosszabbítás nem felelne meg az e bekezdés harmadik albekezdésének *a)* és *b)* pontjában meghatározott általános kritériumoknak.

Az illetékes hatóságnak az említett értékelés alapján értesítenie kell a jogosultat arról, hogy meghosszabbítható-e a használati jog érvényességi ideje.

Ha az ilyen meghosszabbítás nem adható meg, az illetékes hatóságnak a 48. cikket kell alkalmaznia az adott rádióspektrumsávra vonatkozó használati jog megadására.

Az e bekezdés szerint meghozott intézkedéseknek arányosaknak, megkülönböztetéstől mentesnek, átláthatónak és megalapozottnak kell lenniük.

A 23. cikktől eltérve az érdekelt feleknek lehetőséget kell adni, hogy az e bekezdés harmadik és negyedik albekezdése alapján hozott intézkedéstervezetekre vonatkozóan egy legalább három hónapos időtartam során észrevételeket tehessenek.

Ez a bekezdés nem érinti a 19. és 30. cikkek rendelkezéseinek alkalmazását.
A használati jogok díjának megállapítása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük az ebben a bekezdésben előirányzott mechanizmust.

(3) A tagállamok az alábbi esetekben eltérhetnek az e cikk (2) bekezdésétől:

a) egyes körülhatárolt földrajzi területeken, ahol a nagysebességű hálózatokhoz való hozzáférést súlyos hiányosságok jellemzik vagy az nem létezik, és az eltérés a 45. cikk (2) bekezdése szerinti célok eléréséhez szükséges;

b) konkrét rövid távú projektekhez;

c) kísérleti használathoz;

d) a rádióspektrum olyan használatához, amely a 45. cikk (4) és (5) bekezdésével összhangban megvalósulhat a vezeték nélküli szélessávú szolgáltatásokkal párhuzamosan; vagy

e) a rádióspektrum alternatív használatához a 45. cikk (3) bekezdésével összhangban.

(4) A tagállamok módosíthatják a használati jogok e cikk szerint megállapított érvényességi idejét, hogy egy vagy több sávban biztosítsák a jogok egyidejű lejártát.

50. cikk

A harmonizált rádióspektrum-használatára vonatkozó egyedi jogok megújítása

(1) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak időben, az említett jogok érvényességi idejének lejárta előtt dönteniük kell a harmonizált rádióspektrum használatára vonatkozó egyedi jogok megújításáról, kivéve abban az esetben, amikor a megadásakor a megújítás lehetősége kifejezetten ki volt zárva. A hatóságoknak e célból saját kezdeményezésükre vagy a jogosult kérésére - ebben az esetben legkorábban az érintett jogok érvényességi idejének lejártát megelőző öt évvel - meg kell vizsgálniuk, hogy szükséges-e a megújítás. Ez nem sértheti a meglévő jogokra alkalmazandó, a megújításra vonatkozó rendelkezéseket.

(2) Az e cikk (1) bekezdése alapján történő döntés meghozatalakor az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell mérlegelniük:

a) a 3. cikk, a 45. cikk (2) bekezdése és a 48. cikk (2) bekezdése szerinti célkitűzések, valamint az uniós vagy a nemzeti jog szerinti közpolitikai célkitűzések teljesítése;

b) a 676/2002/EK határozat 4. cikkével összhangban elfogadott műszaki végrehajtási intézkedések végrehajtása;

c) az érintett joghoz kapcsolódó feltételek megfelelő végrehajtásának vizsgálata;

d) a verseny ösztönzésének vagy a versenytorzulás elkerülésének szükségessége az 52. cikkel összhangban;

e) annak szükségessége, hogy a technológiai, illetve piaci fejlemények tükrében a rádióspektrum használatát hatékonyabbá tegyék;

f) a súlyos szolgáltatási zavar elkerülésének szükségessége.

(3) Az olyan harmonizált rádióspektrum használatára vonatkozó egyedi jogok esetleges megújításának mérlegelésekor, amely esetében a használati jogok száma az e cikk (2) bekezdésének megfelelően korlátozott, az illetékes hatóságoknak nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárást kell lefolytatniuk, és többek között:

a) a 23. cikkel összhangban lehetőséget kell adniuk valamennyi érdekelt félnek, hogy nyilvános konzultáció útján kifejezzék a véleményüket; és

b) egyértelműen fel kell tüntetniük az esetleges megújítás indokát.

Ha az e bekezdés első albekezdése szerinti konzultáció eredményeként beigazolódik, hogy az érintett sávban való rádióspektrum-használat jogainak jogtulajdonosaitól eltérő vállalkozások részéről is piaci kereslet merül fel, a nemzeti szabályozó hatóságnak vagy egyéb illetékes hatóságnak figyelembe kell ezt vennie az arról való döntés során, hogy megújítsa-e a használati jogokat, vagy új kiválasztási eljárást indítson a használati jogok 55. cikk szerinti odaítélése céljából.

(4) A harmonizált rádióspektrum használatára vonatkozó egyedi jogok megújításával kapcsolatos döntéssel párhuzamosan felül lehet vizsgálni a jogokhoz kapcsolódó díjakat és egyéb feltételeket. A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok adott esetben - a 42. cikkel összhangban - kiigazíthatják a használati jogokért fizetendő díjakat.

51. cikk

Egyedi rádióspektrum-használati jogok átruházása vagy haszonbérbe adása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozások más vállalkozásokra átruházhassanak, illetve más vállalkozásoknak haszonbérbe adhassanak egyedi rádióspektrum-használati jogokat.

A tagállamok úgy határozhatnak, hogy e bekezdés rendelkezései ne legyenek alkalmazandók abban az esetben, ha a vállalkozás az egyedi rádióspektrum-használati jogát eredetileg díjmentesen kapta meg, vagy azt műsorterjesztés céljából ítélték neki oda.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozások a rádióspektrum-használati jog átruházására vagy haszonbérbe adására vonatkozó szándékukat, illetve magát az átruházást a nemzeti eljárásokkal összhangban az illetékes hatóságnak bejelentsék és nyilvánosságra hozzák. A harmonizált rádióspektrum esetében minden ilyen átruházásnak meg kell felelnie az ilyen harmonizált használatnak.

(3) A használati jogokhoz kapcsolódó eredeti feltételek fenntartása mellett a tagállamok lehetővé teszik a rádióspektrumhasználati jogok átruházását vagy haszonbérletét. A versenytorzulás megakadályozása szükségességének sérelme nélkül, különös tekintettel az 52. cikkre, a tagállamok:

a) az átruházásra és a haszonbérletre a lehető legkisebb terhet jelentő rendszert alkalmazzák;

b) nem tagadják meg a rádióspektrum-használati jog haszonbérletét, ha a haszonbérbeadó kötelezettséget vállal arra, hogy továbbra is felel a használati joghoz kötődő eredeti feltételek betartásáért;

c) nem tagadják meg a rádióspektrum-használati jog átruházását, kivéve ha egyértelműen fennáll a veszélye annak, hogy az új jogosult nem tud megfelelni a használati jogra vonatkozó eredeti feltételeknek;

A rádióspektrum-használati jog átruházására vagy haszonbérletére vonatkozó kérelmek feldolgozásával kapcsolatban a vállalkozásokra rótt igazgatási díjaknak meg kell felelniük a 16. cikknek.

Az első albekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontja nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzeti joguknak megfelelően bármikor betartassák a használati jogokhoz kapcsolódó feltételeket mind a haszonbérbeadó, mind a haszonbérlő tekintetében.

Az illetékes hatóságoknak elő kell segíteniük a rádióspektrum-használati jogok átruházását vagy haszonbérletét azáltal, hogy időben megvizsgálják a jogokhoz kapcsolódó feltételek kiigazítása iránti kérelmeket, valamint hogy biztosítják a jogok és az azokhoz kötődő releváns rádióspektrumok lehető legteljesebb mértékű feloszthatóságát vagy szétbonthatóságát.

A rádióspektrum-használati jogok átruházása vagy haszonbérlete céljából az illetékes hatóságok a jogok létrehozásakor kötelesek szabványos elektronikus formátumban elérhetővé tenni a nyilvánosság számára az átruházható egyedi jogokkal kapcsolatos releváns részadatokat, és ezen adatokat egészen addig meg kell őrizniük, amíg a jog fennáll.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el e releváns adatok meghatározására.

A szóban forgó végrehajtási aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

52. cikk

Verseny

(1) Amikor a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok ezen irányelvnek megfelelően döntenek az elektronikus hírközlési hálózatokra és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó rádióspektrum-használati jogok odaítéléséről, módosításáról vagy megújításáról, törekedniük kell annak elősegítésére, hogy a belső piacon tényleges verseny alakuljon ki és a verseny ne torzuljon.

(2) Amikor a tagállamok rádióspektrum-használati jogot adnak, módosítanak vagy hosszabbítanak meg, nemzeti szabályozó hatóságaik, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok tanácsa alapján egyéb illetékes hatóságaik megfelelő intézkedéseket hozhatnak, például:

a) korlátozhatják annak a rádióspektrumnak a mennyiségét, amelyre valamely vállalkozásnak használati jogokat adnak, illetve indokolt körülmények között bizonyos frekvenciasávok vagy hasonló jellemzőkkel bíró bizonyos frekvenciasávcsoportok tekintetében a használati jogokat különböző feltételekhez - például nagykereskedelmi hozzáférés, országos vagy regionális barangolás biztosítása - köthetik;

b) amennyiben a nemzeti piacon előálló konkrét helyzet alapján ez megfelelő és indokolt, valamely rádióspektrum-sáv vagy frekvenciasáv-csoport egy részét fenntarthatják az újonnan belépők számára;

c) a használati jogok odaítéléséből, átruházásából vagy halmozásából adódó versenytorzulás elkerülése érdekében egyes frekvenciasávokban elutasíthatják vagy feltételekhez köthetik újabb rádióspektrum-használati jogok biztosítását vagy új rádióspektrum-használati módok engedélyezését;

d) beilleszthetnek olyan feltételeket, amelyek tiltják vagy feltételekhez kötik a rádióspektrum-használati jogok uniós vagy nemzeti összefonódás-ellenőrzés alól mentes átruházását, ha az ilyen átruházás a versenyt várhatóan jelentős mértékben károsítja;

e) ezen irányelvnek megfelelően módosíthatják a már meglévő jogokat, amennyiben ez a rádióspektrum-használati jogok bármely átruházásából vagy halmozásából adódó versenytorzulás utólagos korrekciójához szükséges.

A nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságoknak döntésüket - a piaci feltételek és a rendelkezésre álló referenciaértékek figyelembevételével - a piaci versenyfeltételeknek és annak objektív és előretekintő elemzésére kell alapozniuk, hogy a szóban forgó intézkedések szükségesek-e a tényleges verseny fenntartásához vagy eléréséhez, valamint hogy ezek az intézkedések valószínűsíthetően milyen hatást gyakorolnak a piaci szereplők által már megvalósított és a tervezett beruházásokra, különösen a hálózat kiépítésére. Ennek során figyelembe kell venniük a 67. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott piacelemzési megközelítést.

(3) E cikk (2) bekezdésének alkalmazásakor a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok a 18., a 19., a 23. és a 35. cikkben meghatározott eljárások szerint kötelesek eljárni.

3. Szakasz

Eljárások

53. cikk

A frekvenciaelosztás időbeli összehangolása

(1) A tagállamok együttműködnek annak érdekében, hogy - kellő figyelmet fordítva az egyes tagállamok piaci helyzetére - koordinálják a harmonizált rádióspektrum unióbeli használatát elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások céljaira. Ennek keretében egy vagy - adott esetben - több olyan közös időpontot határozhatnak meg, ameddig bizonyos harmonizált rádióspektrum használatát engedélyezni kell.

(2) Amennyiben a rádióspektrum tekintetében harmonizált feltételek kerültek megállapításra technikai végrehajtási intézkedésekben a 676/2002EK határozattal összhangban annak érdekében, hogy az képessé váljon vezeték nélküli szélessávú hálózatok üzemeltetése vagy szolgáltatások nyújtása céljára történő használatra, a tagállamok lehetővé teszik az említett rádióspektrum használatát, mégpedig a lehető leghamarabb, de legkésőbb 30 hónappal az említett intézkedés elfogadását követően, illetve a lehető leghamarabb az ezen irányelv 45. cikkének (3) bekezdése alapján, kivételes alapon alternatív felhasználást engedélyező esetleges határozat visszavonását követően. Ez nem érinti az (EU) 2017/899 határozatot és a Bizottság azon jogát, hogy javaslatot tegyen jogalkotási aktusokra vonatkozóan.

(3) Egy tagállam az alábbi körülmények fennállása esetén meghosszabbíthatja az e cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőt valamely konkrét frekvenciasávra vonatkozóan:

a) annyiban, amennyiben az adott frekvenciasáv használatának a 45. cikk (5) bekezdése *a)* vagy *d)* pontjában meghatározott valamely általános érdekű célból történő korlátozása indokolja; vagy

b) olyan megoldatlan, határövezeti koordinációs problémák esetében, amelyek harmadik országok tekintetében káros zavarást eredményeznek, feltéve, hogy az érintett tagállam adott esetben a 28. cikk (5) bekezdése alapján uniós segítségnyújtást kért;

c) a nemzetbiztonság és a védelem szavatolása érdekében; vagy

d) vis maior esetében. Az érintett tagállam legalább kétévente felülvizsgálja a halasztást.

(4) A tagállamok az alábbi esetekben a szükséges mértékben, legfeljebb 30 hónappal meghosszabbíthatják a (2) bekezdésben meghatározott határidőt egy adott frekvenciasáv tekintetében:

a) megoldatlan, határövezeti koordinációs problémák, amelyek tagállamok közötti káros zavarást eredményeznek, amennyiben az érintett tagállam a 28. cikk (3) és (4) bekezdése szerint minden szükséges intézkedést időben meghoz;

b) biztosítani kell a szóban forgó frekvenciasáv meglévő felhasználóinak műszaki migrációját, és ez összetett feladat.

(5) A (3), illetve (4) bekezdés szerinti határidő-hosszabbítás esetén az érintett tagállam időben tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot, és ismerteti az indokokat.

54. cikk

A frekvenciaelosztás időbeli összehangolása konkrét 5G frekvenciasávok esetében

(1) A tagállamok a vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások nyújtására képes földi rendszerek tekintetében, ha az az 5G kiépítésének elősegítéséhez szükséges, 2020. december 31-ig minden megfelelő intézkedést meghoznak azért, hogy:

a) biztosítsák a 3,4 és 3,8 GHz közötti sáv elegendően nagy méretű blokkjainak reorganizációját, és lehetővé tegyék azok használatát;

b) lehetővé tegyék a 24,25 és 27,5 GHz közötti sávból legalább 1 GHz használatát, amennyiben egyértelműen igazolható, hogy van piaci kereslet, valamint hogy a meglévő felhasználók migrációjának, illetve a sáv felszabadításának nincs jelentős akadálya.

(2) A tagállamok azonban indokolt esetben, a 45. cikk (3) bekezdésével vagy az 53. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdésével összhangban meghosszabbíthatják az e bekezdés (1) bekezdésében meghatározott határidőt.

(3) Az e cikk (1) bekezdése alapján meghozott intézkedéseknek meg kell felelniük a 676/2002/EK határozat a 4. cikkével összhangban elfogadott műszaki végrehajtási intézkedések útján megállapított harmonizált feltételeknek.

55. cikk

A megadandó rádióspektrum-használati jogok számának korlátozására vonatkozó eljárás

(1) Az 53. cikk sérelme nélkül, amennyiben valamely tagállam arra a következtetésre jut, hogy a rádióspektrumhasználati jog nem képezheti általános felhatalmazás tárgyát, és a megadandó rádió spektrum-használati jogok számbeli korlátozásának lehetőségét mérlegeli, többek között köteles:

a) egyértelműen feltüntetni a használati jogok korlátozásának indokát - kellőképpen figyelembe véve annak szükségességét, hogy a felhasználók számára a lehető legtöbb előnyt kell biztosítani, és a versenyt ösztönözni kell -, továbbá adott esetben rendszeres időközönként vagy az érintett vállalkozások észszerű kérésére a korlátozást felülvizsgálni;

b) minden érdekelt félnek - köztük a felhasználóknak és a fogyasztóknak is - lehetőséget adni arra, hogy bármilyen korlátozással kapcsolatban álláspontjukat a 23. cikknek megfelelően nyilvános konzultáció útján kifejezhessék.

(2) Ha valamely tagállam arra a következtetésre jut, hogy a használati jogok számát korlátoznia kell, egyértelműen meghatározza és megindokolja az e cikk szerinti versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárás által elérni kívánt célokat, és ha lehet, számszerűsíti azokat, megfelelő hangsúlyt fektetve a nemzeti és nemzetközi piaci célok teljesítésének szükségességére. A tagállam által az adott kiválasztási eljárás kialakításához meghatározható célok a verseny ösztönzésén túl a következő egy vagy több célra korlátozódhatnak:

a) a lefedettség előmozdítása;

b) a szolgáltatás elvárt minőségének biztosítása;

c) a rádióspektrum hatékony használatának ösztönzése, többek között figyelembe véve az a használati joghoz kapcsolódó feltételeket és a díjak szintjét;

d) az innováció és a vállalkozásfejlesztés elősegítése;

A nemzeti szabályozó, vagy egyéb illetékes hatóság egyértelműen meghatározza és megindokolja a kiválasztási eljárással kapcsolatos választását, beleértve a kiválasztási eljárást megelőző esetleges előzetes szakaszt. Egyértelműen feltünteti a piaci versenyre, valamint a piac műszaki és gazdasági helyzetére vonatkozó kapcsolódó értékelések eredményét, és megindokolja a 35. cikken alapuló intézkedések esetleges használatát és megválasztását.

(3) A tagállamok - egyértelmű indokolással együtt - közzéteszik a kiválasztott kiválasztási eljárásra és a kapcsolódó szabályokra vonatkozódöntéseket. Közzéteszik továbbá azokat a feltételeket is, amelyek a használati jogokhoz fognak kapcsolódni.

(4) A kiválasztási eljárás meghatározását követően a tagállam a használati jogok iránti kérelmek benyújtására vonatkozó felhívást tesz közzé.

(5) Amennyiben valamely tagállam azt állapítja meg, hogy további rádióspektrum-használati jogok adhatók, illetve az általános felhatalmazás és az egyedi használati jogok kombinációja adható, ezt a megállapítását nyilvánosságra hozza, és megindítja az ilyen jogok megadására irányuló eljárást.

(6) Ha a rádióspektrum-használati jogok megadásának korlátozására van szükség, a tagállamok ezeket a jogokat tárgyilagos, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos kiválasztási szempontok és kiválasztási eljárás alapján kötelesek megadni. Minden kiválasztási szempont megállapításakor kellő mértékben figyelembe kell venni a 3., a 4., a 28. és a 45. cikkben szereplő célkitűzések és követelmények teljesülését.

(7) Versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárás alkalmazása esetén a tagállamok a 48. cikk (6) bekezdésében említett legfeljebb hathetes időtartamot meghosszabbíthatják annyival - de legfeljebb nyolc hónappal, figyelembe véve az 53. cikk alapján meghatározott konkrét ütemezést is -, amennyi szükséges annak biztosításához, hogy ezek az eljárások tisztességesek, észszerűek, nyitottak és átláthatóak legyenek minden érdekelt fél számára.

Ezek a határidők nem érintik a rádió spektrum használatával és a műholdas koordinációval kapcsolatos, alkalmazandó nemzetközi megállapodásokat.

(8) Ez a cikk nem sérti a rádióspektrum-használati jogoknak a 51. cikkel összhangban történő átruházását.

IV. FEJEZET

Vezeték nélküli hálózati berendezések létesítése és használata

56. cikk

Hozzáférés a rádiós helyi hálózatokhoz

(1) Az illetékes hatóságok kötelesek - kizárólag a rádióspektrum-használattal kapcsolatos alkalmazandó általános felhatalmazási feltételeknek való megfelelés kötelezettsége mellett - lehetővé tenni a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokhoz az RLAN-okon keresztül történő hozzáférés biztosítását, valamint a szóban forgó hozzáférés biztosításához a 46. cikk (1) bekezdésében említett harmonizált rádióspektrum használatát.

Amennyiben a hozzáférés biztosítása nem képezi gazdasági tevékenység részét, vagy csupán kiegészít egy olyan gazdasági tevékenységet vagy közszolgáltatást, amely nem függ az ilyen hálózatokon történő jeltovábbítástól, a szóban forgó hozzáférést biztosító vállalkozásra, közigazgatási szervre vagy végfelhasználóra nem vonatkozik sem az elektronikus hírközlő hálózatok működtetésére és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására a 12. cikk alapján vonatkozó általános felhatalmazás, sem a végfelhasználói jogokkal kapcsolatos, a III. rész II. címe szerinti kötelezettségek, sem pedig a hálózataiknak a 61. cikk (1) bekezdése alapján történő összekapcsolására vonatkozó kötelezettségek.

(2) A 2000/31/EU irányelv 12. cikkét alkalmazni kell.

(3) Az illetékes hatóságok nem akadályozhatják meg a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetőit vagy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatókat abban, hogy hálózatukhoz olyan RLAN-okon keresztül nyújtsanak hozzáférést a nagyközönségnek, amelyek a végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyeiben is elhelyezkedhetnek, feltéve, hogy eleget tesznek az alkalmazandó általános felhatalmazási feltételeknek, és hogy a végfelhasználó ehhez előzetes, tájékoztatáson alapuló beleegyezését adja.

(4) Az illetékes hatóságoknak - különös tekintettel az (EU) 2015/2120 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésére - biztosítaniuk kell, hogy a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői vagy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói ne korlátozzák egyoldalúan a végfelhasználó alábbi jogait, illetve ne akadályozzák, hogy éljen velük:

a) harmadik felek által nyújtott, saját választásuk szerinti RLAN-hoz való csatlakozás; illetve

b) az ilyen szolgáltatók hálózataihoz való hozzáférésnek más végfelhasználók számára viszonossági alapon vagy szélesebb körben RLAN-okon keresztül történő lehetővé tétele, ideértve azt az esetet, amikor ez olyan, harmadik fél által indított kezdeményezéseken alapul, amelyek keretében összekapcsolják és nyilvánosan elérhetővé teszik a különböző végfelhasználók RLAN-jait.

(5) Az illetékes hatóságok nem korlátozhatják a végfelhasználók arra vonatkozó jogát, illetve nem akadályozhatják meg, hogy éljenek azon jogukkal, hogy viszonossági alapon vagy más módon lehetővé tegyék a hozzáférést más végfelhasználók számára a saját RLAN-jukhoz, ideértve azt az esetet, amikor ez olyan, harmadik fél által indított kezdeményezéseken alapul, amelyek keretében összekapcsolják és nyilvánosan elérhetővé teszik a különböző végfelhasználók RLAN-jait.

(6) Az illetékes hatóságok nem korlátozhatják indokolatlanul az RLAN-okhoz való nyilvános hozzáférés nyújtását, ha ez:

a) közigazgatási szervek által az általuk elfoglalt helyiségekben vagy azok közelében lévő nyilvános tereken történik, amennyiben az kiegészíti az adott létesítményben nyújtott közszolgáltatásokat;

b) nem kormányzati szervezetek vagy közigazgatási szervek olyan kezdeményezései keretében történik, melyek célja, hogy összekapcsolják és viszonossági alapon vagy szélesebb körben hozzáférhetővé tegyék a különböző végfelhasználók RLAN-jait, adott esetben ideértve az *a)* pont alapján nyilvánosan elérhető RLAN-okat is.

57. cikk

Kis területi lefedésű,[1] *vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítése és üzemeltetése*

(1) Az illetékes hatóságok nem korlátozhatják indokolatlanul a kis területi lefedésű,[2] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítését. A tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy a kis területi lefedésű,[3] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítésére vonatkozó szabályok a tagállamon belül egységesek legyenek. Az ilyen szabályokat alkalmazásukat megelőzően közzé kell tenni.

Az illetékes hatóságok nem köthetik semmiféle egyedi területrendezési engedélyhez, vagy más előzetes egyedi engedélyhez a (2) bekezdésben foglalt jellemzőknek megfelelő kis területi lefedésű,[4] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítését.

Az illetékes hatóságok az e bekezdés második albekezdésétől eltérve engedélyekhez köthetik kis területi lefedésű,[5] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítését olyan építészeti, történeti vagy természeti jelentőséggel bíró épületeken vagy helyszíneken, amelyek a tagállami joggal összhangban védelmet élveznek, illetve szükség esetén közbiztonsági okokból is. Az említett engedélyek megadásakor a 2014/61/EU irányelv 7. cikkét kell alkalmazni..

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a kis területi lefedésű,[6] vezeték nélküli hozzáférési pontok fizikai és technikai jellemzőit, így a maximális méretét és tömegét, valamint adott esetben a sugárzási teljesítményét is.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

---

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
2 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
3 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
4 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
5 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
6 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.

Az első ilyen végrehajtási jogi aktusokat 2020. június 30-ig kell elfogadni.

(3) Ez a cikk nem érinti a 2014/53/EU irányelvben meghatározott alapvető követelményeket és a releváns rádióspektrum használatára alkalmazandó engedélyezési rendszert.

(4) Amikor a tagállamok - adott esetben - a 2014/61/EU irányelvvel összhangban elfogadott eljárásokat alkalmazzák, gondoskodnak arról, hogy a szolgáltatóknak joguk legyen hozzáférni a nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok ellenőrzése alatt álló összes olyan fizikai infrastruktúrához (pl. utcabútorok, villanypóznák, utcai jelzések, közlekedési lámpák, hirdetőtáblák, busz- és villamosmegállók, metróállomások), amely technikailag alkalmas kis területi lefedésű,[1] vezeték nélküli hozzáférési pont befogadására, vagy amelyre szükség van ahhoz, hogy az említett hozzáférési pontokat hozzá lehessen kötni a gerinchálózathoz. A hatóságoknak a hozzáféréssel kapcsolatos minden észszerű kérést egyablakos információs ponton tisztességes, észszerű átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételek alapján teljesíteniük kell.

(5) A kis területi lefedésű,[2] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítésére - bármiféle kereskedelmi megállapodás sérelme nélkül - nem alkalmazhatók a 16. cikkel összhangban meghatározott igazgatási díjakat meghaladó díjak vagy illetékek.

58. cikk

Az elektromágneses mezőkre vonatkozó műszaki szabályok

Az (EU) 2015/1535 irányelvben megállapított eljárást kell alkalmazni bármely olyan tagállami intézkedéstervezetre, amely az elektromágneses mezőkre vonatkozóan az 1999/519/EK ajánlásban foglaltaktól eltérő követelményeket állapít meg a kis területi lefedésű,[3] vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítésével összefüggésben.

II. CÍM

HOZZÁFÉRÉS

I. FEJEZET

Általános rendelkezések és a hozzáféréssel kapcsolatos elvek

59. cikk

A hozzáférés és az összekapcsolás általános keretei

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne legyenek olyan korlátozások, amelyek akadályoznák az azonos tagállamban lévő vagy különböző tagállamokban lévő vállalkozásokat abban, hogy egymás között - az uniós joggal összhangban - a hozzáférésre vagy összekapcsolásra vonatkozó műszaki és kereskedelmi szabályokat tartalmazó megállapodásokról tárgyaljanak. A hozzáférést vagy összekapcsolást kérő vállalkozásnak nem kell engedéllyel rendelkeznie az abban a tagállamban való működésre, amelyben a hozzáférést vagy az összekapcsolást kéri, feltéve hogy abban a tagállamban nem nyújt szolgáltatásokat és nem működtet hálózatot.

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
2 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.
3 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 191. száma.

(2) A tagállamok a 114. cikk sérelme nélkül nem tarthatnak fenn olyan jogi, illetve közigazgatási intézkedéseket, amelyek arra kötelezik a vállalkozásokat, hogy a hozzáférés vagy az összekapcsolás szolgáltatásakor különböző vállalkozásoknak egyenértékű szolgáltatásokat eltérő feltételek mellett nyújtsanak, vagy amelyek olyan kötelezettségeket állapítanak meg, amelyek nincsenek összefüggésben a ténylegesen nyújtott hozzáférési és összekapcsolási szolgáltatásokkal, az I. mellékletben meghatározott feltételek sérelme nélkül.

60. cikk

A vállalkozások jogai és kötelezettségei

(1) A nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői jogosultak és - amennyiben a 15. cikknek megfelelően arra felhatalmazott más vállalkozások kérik - kötelesek a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása végett egymással az összekapcsolásról tárgyalásokat folytatni annak érdekében, hogy a szolgáltatások nyújtását és interoperabilitását az Unió egészében biztosítsák. Az üzemeltetők más vállalkozásoknak olyan feltételek mellett kötelesek kínálni a hozzáférést és az összekapcsolást, amelyek összhangban vannak a nemzeti szabályozó hatóság által a 61., a 62. és a 68. cikk alapján előírt kötelezettségekkel.

(2) A 21. cikk sérelme nélkül, a tagállamok megkövetelik, hogy azok a vállalkozások, amelyek a hozzáférési vagy összekapcsolási megállapodásokra irányuló tárgyalási folyamatot megelőzően, vagy az alatt vagy azt követően egy másik vállalkozástól adatot szereznek, az ilyen adatot kizárólag az adatszolgáltatás céljának megfelelően használják fel, és mindvégig tartsák tiszteletben a továbbított és tárolt adat titkosságát. Az ilyen vállalkozások nem továbbíthatnak szolgáltatott adatot más olyan feleknek - különösen más szervezeti egységeknek, leányvállalatoknak vagy partnereknek -, amelyek számára versenyelőnyt biztosíthatnának.

(3) Amennyiben a verseny körülményei azt megkívánják, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a tárgyalásokat semleges közvetítők közreműködésével kell lefolytatni.

II. FEJEZET

Hozzáférés és összekapcsolás

61. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok hatásköre és feladatköre a hozzáférés és az összekapcsolás tekintetében

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok vagy - e cikk (2) bekezdése első albekezdésének *b)* és *c)* pontja esetében - a nemzeti szabályozó hatóságok vagy az egyéb illetékes hatóságok [1] - a 3. cikkben foglalt célok érdekében eljárva - ösztönzik és adott esetben biztosítják, ezen irányelvvel összhangban, a megfelelő hozzáférést és összekapcsolást, valamint a szolgáltatások együttműködését, feladatkörüket oly módon gyakorolva, hogy az a hatékonyságot, a fenntartható versenyt, a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítését, valamint a hatékony beruházást és innovációt előmozdítsa, és a végfelhasználók számára a lehető legelőnyösebb legyen.

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2019. évi L 334. száma.

Iránymutatást adnak és nyilvánosan elérhetővé teszik a hozzáférésre és összekapcsolásra alkalmazandó eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy a kis- és középvállalkozások és a korlátozott földrajzi területet elérő szolgáltatók részesülhessenek az előírt kötelezettségekből származó előnyökből.

(2) Különösen a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások vonatkozásában a 6 8. cikknek megfelelően tehető intézkedések sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságok vagy - ezen albekezdés *b)* és *c)* pontja esetében - a nemzeti szabályozó hatóságok vagy az egyéb illetékes hatóságok megállapíthatnak: [1]

a) a végpontok közötti összeköttetés biztosításához szükséges mértékű kötelezettségeket az általános felhatalmazás alapján és a végfelhasználók hozzáférését ellenőrző vállalkozások számára, beleértve indokolt esetben a hálózatok összekapcsolására vonatkozó kötelezettséget is, ha azok még nincsenek összekapcsolva;

b) indokolt esetben és a szükséges mértékben kötelezettségeket az általános felhatalmazás alapján, a végfelhasználók hozzáférését ellenőrző vállalkozások számára, hogy szolgáltatásaikat átjárhatóvá tegyék;

c) indokolt esetben - amennyiben a személyközi hírközlési szolgáltatások együttműködésének hiánya veszélyezteti a végfelhasználók végpontok közötti összeköttetését - a végfelhasználók végpontok közötti összeköttetéséhez szükséges mértékű kötelezettséget a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó, jelentős piaci lefedettséggel és ügyfélszámmal rendelkező érintett szolgáltatók számára, hogy szolgáltatásaikat átjárhatóvá tegyék;

d) a végfelhasználóknak valamely tagállam által meghatározott digitális rádióműsor- és televízióműsor-terjesztési szolgáltatásokhoz, valamint a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosításához szükséges mértékben kötelezettségeket az üzemeltetők számára arra vonatkozóan, hogy tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett biztosítsanak hozzáférést a II. melléklet II. részében említett egyéb eszközökhöz.

Az első albekezdés *c)* pontjában említett kötelezettségekre a következő feltételek vonatkoznak:

i. a személyközi hírközlési szolgáltatások együttműködését a szükséges mértékben kell biztosítani; arányos kötelezettségként többek között előírható az ilyen szolgáltatások nyújtói számára, hogy tegyenek közzé minden érdemleges információt és engedélyezzék a hatóságok és más szolgáltatók számára ezen információk felhasználását, módosítását és újramegosztását, illetve hogy alkalmazzák a 39. cikk (1) bekezdésében felsorolt szabványokat vagy előírásokat, illetve egyéb vonatkozó uniós vagy nemzetközi szabványokat;

ii. csak abban az esetben írhatók elő, ha a Bizottság a BEREC-kel folytatott konzultációt követően és a véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve úgy véli, hogy az Európai Unió egészében vagy legalább három tagállamban érzékelhetően veszély fenyegeti a végfelhasználók végpontok közötti összeköttetését és ezért végrehajtási intézkedéseket fogadott el, amelyekben meghatározta az előírható kötelezettségek jellegét és hatályát.

A második albekezdés ii. pontjában említett végrehajtási intézkedéseket a Bizottság a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban fogadja el.

1 Helyesbítette: az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2019. évi L 334. száma.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok észszerű kérésre - az (1) és(2) bekezdés sérelme nélkül - kötelezettségeket írhatnak elő különösen az épületeken belüli vezetékekhez és kábelekhez, valamint kapcsolódó eszközökhöz történő, vagy a nemzeti szabályozó hatóság előírása szerint az első gyűjtő- vagy elosztási pontig történő hozzáférésre vonatkozóan, amennyiben ez utóbbiak az épületen kívül találhatók. Amennyiben a szóban forgó hálózati elemek megkettőzésének gazdaságtalan vagy fizikailag kivitelezhetetlen volta ezt indokolja, ilyen kötelezettségek az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői vagy az ilyen vezetékek és kábelek tulajdonosai számára is előírhatók, akkor is, ha az említett tulajdonosok nem üzemeltetnek elektronikus hírközlő hálózatokat.. Az előírt hozzáférési feltételek között az ilyen hálózati elemekhez és a kapcsolódó eszközökhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre, az átláthatóságra és a megkülönböztetés-mentességre, valamint az - adott esetben a kockázati tényezők figyelembevétele érdekében kiigazított - hozzáférési költségek felosztására vonatkozó egyedi szabályok is szerepelhetnek.

Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság - adott esetben a releváns piacelemzésekből fakadó kötelezettségek figyelembevételével - úgy találja, hogy az első albekezdéssel összhangban megállapított kötelezettségek nem elegendőek a megkettőzést nehezítő olyan, jelentős mértékű és állandó, fizikai vagy gazdasági akadályok kezeléséhez, amelyek olyan fennálló vagy kialakulóban lévő piaci helyzetet eredményeznek, melynek következményeképp a végfelhasználók számára a versenyből eredő előnyök jelentősen leszűkülnek, a hatóság a szóban forgó hozzáférési kötelezettségeket méltányos és észszerű feltételekkel kiterjesztheti az első gyűjtő- vagy elosztási ponton túl a végfelhasználókhoz a megítélése szerint legközelebb eső olyan pontig, amely képes elegendő számú végfelhasználói csatlakozás fogadására ahhoz, hogy gazdaságilag életképes legyen a hozzáférést igénylők számára. Az első gyűjtő- vagy elosztási ponton túlra történő kiterjesztés mértékének meghatározása során a nemzeti szabályozó hatóság köteles maradéktalanul figyelembe venni a BEREC iránymutatásait. Amennyiben gazdasági vagy műszaki indokok alátámasztják, a nemzeti szabályozó hatóságok az aktív vagy a virtuális hozzáférésre vonatkozóan is előírhatnak kötelezettségeket.

A nemzeti szabályozó hatóságok nem írhatnak elő a második albekezdés szerinti kötelezettségeket az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői számára, ha megállapítják, hogy:

a) a szolgáltató megfelel a 80. cikk (1) bekezdésben felsorolt jellemzőknek, és életképes és hasonló alternatív módszer segítségével teszi lehetővé a végfelhasználók elérését azáltal, hogy méltányos, megkülönböztetéstől mentes és észszerű feltételekkel kínálnak hozzáférést valamely rendkívül nagy kapacitású hálózathoz más vállalkozások számára; a nemzeti szabályozó hatóságok az említett mentességet kiterjeszthetik egyéb olyan vállalkozásokra is, amelyek méltányos, megkülönböztetéstől mentes és észszerű feltételekkel hozzáférést kínálnak egy rendkívül nagy kapacitású hálózathoz; vagy

b) a kötelezettségek előírása veszélyeztetné valamely új hálózat - különösen kisebb helyi projektek keretében történő - létesítésének gazdasági vagy pénzügyi megvalósíthatóságát.

A harmadik albekezdés *a)* pontjától eltérve a nemzeti szabályozó hatóságok kötelezettségeket írhatnak elő az elektronikus hírközlő hálózatok azon üzemeltetői számára, amelyek megfelelnek az említett pontban foglalt kritériumoknak, ha az érintett hálózat államilag finanszírozott.

2020. december 21-ig, a BEREC iránymutatásokat tesz közzé az e bekezdés következetes alkalmazásának elősegítése érdekében, melyekben megállapítja, mely kritériumok alapján kell meghatározni a következőket:

a) az első gyűjtő- vagy elosztási pont;

b) az első gyűjtő- vagy elosztási ponton túl található azon pont, amely képes elegendő számú végfelhasználói csatlakozás fogadására ahhoz, hogy egy hatékony vállalkozás képes legyen a megkettőzhetőség előtt álló jelentős akadályok elhárítására;

c) mely hálózat tekinthető újonnan kiépítettnek;

d) mely projektek tekinthetők kicsinek; valamint

e) a megkettőzhetőséget megnehezítő akadályok melyike tekinthető jelentősnek és állandónak.

(4) A tagállamok - az (1) és (2) bekezdés sérelme nélkül - biztosítják, hogy az illetékes hatóságok az uniós joggal összhangban jogosultak legyenek előírni az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy arra engedéllyel rendelkező vállalkozások számára a passzív infrastruktúra megosztásával kapcsolatos vagy a lokalizált barangolási célú hozzáférési megállapodások megkötésére irányuló kötelezettségeket, mindkét esetben akkor, ha az a rádióspektrum-használaton alapuló helyi szintű szolgáltatásnyújtáshoz közvetlenül szükséges, és feltéve, hogy méltányos és észszerű feltételek mellett nem áll a vállalkozások rendelkezésére más megvalósítható és hasonló alternatív eszköz a végfelhasználókhoz való hozzáférés céljából. Az illetékes hatóságok azzal a feltétellel szabhatnak ilyen kötelezettségeket, hogy ezt a lehetőséget a rádióspektrum használatára vonatkozó jogok megadásakor egyértelműen rögzítették, valamint abban az indokolt esetben, ha a szóban forgó kötelezettségek tárgyát képező térségben a rádióspektrum használatán alapuló hálózatokat vagy szolgáltatásokat biztosító infrastruktúra piacvezérelt bevezetése leküzdhetetlen gazdasági vagy fizikai akadályokba ütközik, és ezért a véghasználók hozzáférése a hálózatokhoz vagy a szolgáltatásokhoz súlyosan hiányos vagy lehetetlen. Amennyiben a körülményekből kifolyólag a hozzáférés és a passzív infrastruktúra megosztása önmagában nem elégséges a helyzet kezelésére, a nemzeti szabályozó hatóságok az aktív infrastruktúra megosztására vonatkozó kötelezettségeket írhatnak elő.

Az illetékes hatóságok kötelesek figyelembe venni a következőket:

a) az összeköttetés maximalizálásának szükségessége Unió-szerte a fő közlekedési útvonalak mentén és különösen a vidéki területeken, valamint a végfelhasználók számára a szolgáltatások közötti választás jelentős mértékű bővülésének és a szolgáltatásminőség javulásának lehetősége;

b) a hatékony rádióspektrum-használat;

c) a megosztás és a kapcsolódó feltételek műszaki megvalósíthatósága;

d) az infrastruktúra-alapú és a szolgáltatás-alapú verseny állapota;

e) a technológiai innováció;

f) az arra irányuló ösztönzők támogatásának elsődleges szükségessége, hogy elsősorban az üzemeltető építse ki az infrastruktúrát.

Vitarendezés esetén az illetékes hatóságok többek között a megosztási vagy hozzáférési kötelezettség kedvezményezettje számára előírhatják, hogy a rádióspektrumot megossza az érintett terület infrastruktúra-üzemeltetőjével.

(5) Az e cikk (1)-(4) bekezdése alapján előírt kötelezettségeknek és feltételeknek objektívnek, átláthatónak, arányosnak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, és a 23., a 32. és a 33. cikkben említett eljárásokkal összhangban kell őket végrehajtani. Az ilyen kötelezettségeket és feltételeket előíró nemzeti szabályozó és illetékes hatóságok az adott vállalkozásokra vonatkozóan elfogadott korábbi intézkedés elfogadásától számított öt éven belül értékelik ezen kötelezettségek eredményeit, valamint a körülményeket és elbírálják, hogy a változó feltételekre tekintettel célszerű lenne-e visszavonásuk vagy módosításuk. Az említett hatóságok értékelésük eredményéről a 23., 32. és 33. cikkben említett eljárások szerint értesítést küldenek.

(6) Az e cikk (1) és (2) bekezdése alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságnak legyen hatásköre arra, hogy - ezen irányelvvel összhangban, valamint különösen a 23. és a 32. cikkben említett eljárásoknak megfelelően - indokolt esetben a saját kezdeményezésére beavatkozzon a 3. cikkben foglalt ágazatpolitikai célok védelme érdekében.

(7) A hálózati végpontok helye egységes meghatározásának elősegítése érdekében a BEREC - az érintettekkel való konzultációt követően és a Bizottsággal szorosan együttműködve - 2020. június 21-ig iránymutatásokat fogad el a hálózati végpontok különböző hálózati topológiák esetében történő meghatározásával kapcsolatos közös megközelítésmódokról. A nemzeti szabályozó hatóságok a hálózati végpontok helyének meghatározásakor a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszik az említett iránymutatásokat.

62. cikk

Feltételes hozzáférésű rendszerek és egyéb eszközök

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az Unióban a nézők és hallgatók számára szolgáltatott digitális televíziós és rádiós szolgáltatásokhoz való feltételes hozzáféréssel kapcsolatban - a továbbítás módjától függetlenül - a II. melléklet I. részében megállapított feltételek kerüljenek alkalmazásra.

(2) Amennyiben egy, a 67. cikkel összhangban lefolytatott piacelemzés eredményeként a nemzeti szabályozó hatóság azt állapítja meg, hogy az érintett piacon egy vagy több vállalkozás nem rendelkezik jelentős piaci erővel, ezen üzemeltetők tekintetében - a 23. és a 32. cikkben említett eljárások szerint - a feltételeket csak annyiban módosíthatja vagy vonhatja vissza, amennyiben:

a) a végfelhasználóknak a 114. cikk szerint meghatározott rádió- és televízió-műsorokhoz és műsorcsatornákhoz való hozzáférését az ilyen módosítás vagy visszavonás nem érintené hátrányosan; és

b) a tényleges verseny kilátásait az ilyen módosítás vagy visszavonás nem érintené hátrányosan a következő piacokon:

i. a kiskereskedelmi digitális televízióműsor- és rádióműsor-terjesztő szolgáltatások piaca; valamint

ii. a feltételes hozzáférésű rendszerek és egyéb kapcsolódó eszközök piaca. A feltételek említett módosításáról, illetve visszavonásáról az érintetteket kellő időben értesíteni kell.

(3) Az e cikkel összhangban alkalmazott feltételek nem sértik a tagállamok lehetőségét arra, hogy az elektronikus műsortájékoztatók és hasonló listázási és navigációs lehetőségek megjelenítési szempontja tekintetében kötelezettségeket írjanak elő.

(4) E cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok megengedhetik a nemzeti szabályozó hatóságnak, hogy 2018. december 20. után amint az lehetséges, azt követően pedig rendszeresen, felülvizsgálja az e cikknek megfelelően alkalmazott feltételeket a 67. cikk első bekezdése szerint végzett piacelemzés keretében, annak megállapítása céljából, hogy az alkalmazott feltételeket fenntartsa, módosítsa, illetve visszavonja-e.

III. FEJEZET

Piacelemzés és jelentős piaci erő

63. cikk

Jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások

(1) Amennyiben ezen irányelv előírja a nemzeti szabályozó hatóságok számára, hogy a 67. cikkben említett eljárással összhangban állapítsák meg, hogy a vállalkozások rendelkeznek-e jelentős piaci erővel, e cikk (2) bekezdését kell alkalmazni.

(2) Egy vállalkozás akkor azonosítható jelentős piaci erővel rendelkezőként, ha vagy egyedül, vagy más szolgáltatókkal közösen erőfölénnyel egyenértékű helyzetben van, nevezetesen olyan gazdasági erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, az ügyfelektől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Különösen, a nemzeti szabályozó hatóságok annak azonosítása során, hogy közös erőfölényes helyzetben van-e két vagy több vállalkozás egy piacon, az uniós jog szerint járnak el és a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszik a Bizottság által a 64. cikk alapján közzétett, a piacelemzésre és a jelentős piaci erő azonosítására vonatkozó iránymutatásokat.

(3) Amennyiben egy vállalkozást egy meghatározott piacon jelentős piaci erővel rendelkezik, egy ehhez a piachoz szorosan kapcsolódó piacon is jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítható, amennyiben a két piac közötti kapcsolat lehetővé teszi a meghatározott piacon meglévő piaci erő átvitelét a szorosan kapcsolódó piacra, így erősítve a vállalkozás piaci erejét. Következésképpen a szorosan kapcsolódó piacon alkalmazhatók a 69., 70., 71. és 74. cikk szerinti, az ilyen átvitel megelőzését célzó kötelezettségek.

64. cikk

Eljárás az érintett piacok beazonosítására és piacmeghatározására

(1) A nyilvános konzultációt - beleértve a nemzeti szabályozó hatóságokkal folytatott konzultációt is - követően és a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét, a Bizottság ajánlást fogad el az érintett termék- és szolgáltatáspiacokról (az ajánlás). Az ajánlásban azonosítja az elektronikus hírközlési ágazaton belül azokat a termék- és szolgáltatáspiacokat, amelyek sajátosságai - a versenyjog hatálya alatt konkrét esetekben esetleg meghatározott piacok sérelme nélkül - indokolttá tehetik az ezen irányelvben foglalt szabályozási kötelezettségek előírását. A Bizottság a piacokat a versenyjog elvei szerint határozza meg.

A Bizottság abban az esetben foglalja bele valamely termék- és szolgáltatási piacot az ajánlásába, ha az uniós tendenciák megfigyelése alapján úgy találja, hogy a 67. cikk (1) bekezdésben felsorolt mindhárom kritérium teljesült.

A Bizottság az ajánlást legkésőbb 2020.december 21-ig és ezt követően rendszeresen felülvizsgálja.

(2) A Bizottság a BEREC testülettel folytatott konzultációt követően a piacelemzésre és a jelentős piaci erő azonosítására vonatkozó, a versenyjog releváns elveinek megfelelő iránymutatásokat tesz közzé (a továbbiakban: a jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatások). A jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatások útmutatást fogalmaznak meg a nemzeti szabályozó hatóságok számára többek között arra vonatkozóan, hogy hogyan alkalmazzák a jelentős piaci erő elvét az elektronikus hírközlési piacok előzetes szabályozásának konkrét összefüggésében, figyelembe véve a 67. cikk (1) bekezdésében felsorolt három kritériumot.

(3) Az ajánlást és a jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatásokat a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a nemzeti szabályozó hatóságok a versenyjog elveivel összhangban meghatározzák a nemzeti körülményeknek megfelelő érintett piacokat, különösen a területükön található érintett földrajzi piacokat, figyelembe véve adott esetben a szóban forgó területekre jellemző infrastruktúra-alapú verseny fokát. A nemzeti szabályozó hatóságok adott esetben figyelembe veszik a 22. cikk (1) bekezdése alapján végzett felmérés és kiértékelés eredményeit is. A hatóságoknak az ajánlásban meghatározottól eltérő piacok meghatározását megelőzően a 23. és a 32. cikkben említett eljárásokat kell alkalmazniuk.

65. cikk

A transznacionális piacok azonosítására szolgáló eljárás

(1) Ha a Bizottság vagy legalább két érintett nemzeti szabályozó hatóság indokolással ellátott - és a kérelmet alátámasztó bizonyítékot felmutató - kérelmet nyújt be, a BEREC elemzést végez a potenciális transznacionális piac létezésére vonatkozóan. A Bizottság - a BEREC által végzett elemzés legteljesebb figyelembevételével és az érintettekkel való konzultációt követően - határozatokat fogadhat el, amelyekben a versenyjog elveinek megfelelően, továbbá a 64. cikknek megfelelően elfogadott ajánlás és a jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatások lehető legteljesebb mértékű figyelembevétele mellett azonosít transznacionális piacokat.

(2) Az e cikk (1) bekezdése alapján azonosított transznacionális piacok esetében az érintett nemzeti szabályozó hatóságok - a jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatásokat a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve - a piacelemzést közösen végzik el, és összehangolt módon határoznak a 67. cikk (4) bekezdésében említett szabályozási kötelezettségek bevezetéséről, fenntartásáról, módosításáról vagy megszüntetéséről. Az érintett nemzeti szabályozó hatóságok közösen értesítik a Bizottságot a piacelemzésre, valamint a szabályozási kötelezettségre vonatkozó intézkedéstervezetük 32. és 33. cikk szerinti megküldésével.

Két vagy több nemzeti szabályozó hatóság transznacionális piacok hiányában is tehet közös bejelentést a piacelemzésre, valamint a szabályozási kötelezettségre vonatkozó intézkedéstervezetükről, amennyiben úgy ítélik meg, hogy a saját joghatóságuk alá tartozó piaci feltételek kellően egységesek.

66. cikk

A transznacionális kereslet azonosításra szolgáló eljárás

(1) Amennyiben arra a Bizottságtól vagy legalább két érintett nemzeti szabályozó hatóságtól tényekkel alátámasztott indokolt kérelmet kap, amely szerint komoly keresleti oldali problémát kell megoldani, a BEREC köteles felmérni az Unión belül az ajánlásban felsorolt egy vagy több piacon kínált termékek és szolgáltatások iránti transznacionális végfelhasználói keresletet. A BEREC akkor is végezhet ilyen elemzést, ha arra piaci szereplőktől tényekkel alátámasztott indokolt kérelmet kap és úgy ítéli meg, hogy komoly keresleti problémát kell megoldani. A BEREC által végzett vizsgálat nem érinti a 65. cikk (1) bekezdése szerinti, transznacionális piacokkal kapcsolatos megállapításokat, valamint a nemzeti szabályozó hatóságoknak a 64. cikk (3) bekezdése szerinti, az országos vagy országosnál szűkebb földrajzi piacokkal kapcsolatos megállapításait.

A transznacionális végfelhasználói kereslet szóban forgó elemzése kiterjedhet a termék- és szolgáltatási piacokon kínált olyan termékekre és szolgáltatásokra, amelyeket egy vagy több nemzeti szabályozó hatóság a tagállami körülmények figyelembevételével eltérő módon határozott meg, feltéve, ha az említett termékek és szolgáltatások helyettesíthetők az ajánlásban felsorolt piacokon biztosítottakkal.

(2) Amennyiben a BEREC arra a következtetésre jut, hogy a transznacionális végfelhasználói kereslet fennáll, mértéke jelentős és nem elégíthető ki kellő mértékben kereskedelmi vagy szabályozott alapon, az érintettekkel való konzultációt követően és a Bizottsággal szorosan együttműködve iránymutatásokat ad ki a nemzeti szabályozó hatóságok részére az azonosított transznacionális kereslet kielégítése érdekében alkalmazható közös megközelítésmódokról, adott esetben beleértve azt az esetet is, amikor a szabályozó hatóságok a 68. cikk szerinti korrekciós intézkedéseket hoznak. A nemzeti szabályozó hatóságok a joghatóságukon belül a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszik az említett az iránymutatásokat. Ezek az iránymutatások alapul szolgálhatnak a nagykereskedelmi hozzáférési termékek interoperabilitásához az Unió egészében, továbbá útmutatásokat tartalmazhatnak a szóban forgó, azonosított transznacionális keresletet kielégíteni képes nagykereskedelmi hozzáférési termékek műszaki előírásainak harmonizálására vonatkozóan.

67. cikk

Piacelemzési eljárás

(1) A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy a 64. cikk (3) bekezdése szerint meghatározott érintett piac indokolja-e az ezen irányelvben meghatározott szabályozási kötelezettségek előírását. A tagállamok biztosítják, hogy az elemzés elvégzésére adott esetben a nemzeti versenyhatóságokkal együttműködésben kerüljön sor. A nemzeti szabályozó hatóságok a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszik a jelentős piaci erőre vonatkozó iránymutatásokat, és az elemzés elvégzésekor követik a 23. és a 32. cikkben említett eljárásokat.

A piac akkor indokolja az ezen irányelvben meghatározott szabályozási kötelezettségek előírását, ha a következő feltétel teljesül:

a) magas és nem átmeneti strukturális, jogi vagy szabályozási jellegű belépési korlátok létezése;

b) figyelemmel a belépés akadályai mögött álló, infrastruktúrán alapuló és egyéb versenyre, valamely piaci struktúra nem a tényleges verseny irányába halad a releváns időhorizonton belül;

c) a versenyjog önmagában nem elegendő az azonosított piaci hiba (hibák) megfelelő kezelésére.

Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság az ajánlásban szereplő piacra vonatkozó elemzést végez, úgy kell tekintenie, hogy a második albekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontja teljesül, kivéve ha a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy a szóban forgó feltételek közül az adott tagállami körülmények mellett egy vagy több nem teljesül.

(2) Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság az (1) bekezdésben előírt elemzést végez, mérlegelnie kell az e cikk alapján előírt szabályozás hiányában az érintett piacon az előre tekintő időtávon bekövetkező változásokat, valamint figyelembe kell vennie a következők mindegyikét:

a) olyan piaci fejlemények; amelyek befolyásolják annak valószínűségét, hogy az érintett piac közeledik a hatékony verseny állapotához;

b) minden lényeges - akár nagykereskedelmi, akár kiskereskedelmi szintű - versenynyomás, tekintet nélkül arra, hogy e versenynyomás forrásának az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások vagy a végfelhasználó szempontjából összehasonlítható más típusú szolgáltatások vagy alkalmazások tekinthetők-e, valamint arra, hogy e versenyforrás nyomásai az érintett piac részét képezik-e;

c) az érintett piacot vagy kapcsolódó kiskereskedelmi piacot, illetve piacokat érintő, más típusú előírt szabályozás vagy intézkedés az érintett időtartam alatt, ideértve - nem kizárólagos jelleggel - a 44., a 60. és a 61. cikk alapján előírt kötelezettségeket; valamint

d) más érintett piacokon e cikk alapján előírt szabályozás.

(3) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy az érintett piacon nem indokol szabályozási kötelezettségek e cikk (1) és (2) bekezdése szerinti eljárással összhangban történő előírását, vagy hogy az e cikk (4) bekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek, nem vezet be, illetve nem tart fenn a 68. cikk szerinti konkrét szabályozó kötelezettséget. Amennyiben a 68. cikk alapján már sor került ágazati szabályozó kötelezettségek előírására, a nemzeti szabályozó hatóság ezeket az adott érintett piacon lévő vállalkozások tekintetében megszünteti.

A nemzeti szabályozó hatóságok kötelesek biztosítani, hogy a szóban forgó kötelezettségmegszüntetés által érintett felek a megszüntetés tényéről megfelelő időben értesüljenek, amelynek határidejét a kötelezettségek kedvezményezettjei és a végfelhasználók számára szükséges fenntartható átmenet biztosításához szükséges idő, a végfelhasználók választási lehetősége, valamint a szabályozás szükséges időtartama közötti mérlegelés határoz meg. Az értesítés határidejének meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságok konkrét feltételeket és értesítési határidőket állapíthatnak meg a meglévő hozzáférési megállapodásokkal összefüggésben.

(4) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy egy érintett piacon az e cikk (1) és (2) bekezdése alapján indokolt szabályozási kötelezettségeket előírni, a 63. cikkel összhangban azonosítja az érintett piacon mint önállóan vagy közösen jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokat. A nemzeti szabályozó hatóság az ilyen vállalkozások számára a 68. cikk szerint megfelelő konkrét szabályozási kötelezettségeket állapít meg, illetve a már létező ilyen kötelezettségeket fenntartja vagy módosítja, ha úgy ítéli meg, hogy a végfelhasználók számára jelentkező eredmények e kötelezettségek nélkül nem lennének ténylegesen versenyképesek.

(5) Az e cikk (3) és (4) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően meghozott intézkedésekre a 23. és 32. cikkben említett eljárások alkalmazandók. A nemzeti szabályozó hatóságok az alábbi határidőkön belül elvégzik az érintett piac elemzését, és a 32. cikkel összhangban bejelentik a megfelelő intézkedéstervezetet:

a) azon korábbi intézkedés elfogadásától számított öt éven belül, amelynek keretében a nemzeti szabályozó hatóság meghatározta az érintett piacot és azonosította, hogy melyek a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások; ez az ötéves időtartam kivételes esetben legfeljebb egy évvel meghosszabbítható, amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság legkésőbb négy hónappal az ötéves időtartam lejárta előtt a javasolt meghosszabbításról szóló, indokolással ellátott értesítést küld a Bizottságnak, és ezzel kapcsolatban a Bizottság az értesítéstől számított egy hónapon belül nem emel kifogást;

b) a Bizottságnak korábban be nem jelentett piacok esetében az érintett piacokra vonatkozó felülvizsgált ajánlás elfogadásától számított három éven belül; vagy

c) az Unióhoz újonnan csatlakozott tagállamok esetében a csatlakozástól számított három éven belül.

(6) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy az e cikk (5) bekezdésében előírt határidőn belül valószínűleg nem végzi el vagy az előírt határidőn belül nem végezte el az ajánlásban azonosított valamely érintett piac elemzését, a BEREC kérésre segítséget nyújt az érintett nemzeti szabályozó hatóságnak például az adott piac és az előírandó egyedi kötelezettségek elemzésének elvégzésében. E segítségre támaszkodva az érintett nemzeti szabályozó hatóság a 32. cikkel összhangban az e cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőtől számított hat hónapon belül bejelenti a Bizottságnak az intézkedéstervezetet.

IV. FEJEZET

A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokkal szemben előírható, hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek k

68. cikk

Kötelezettségek előírása, módosítása, illetve visszavonása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságoknak legyen hatásköre arra, hogy a 69-74. és a 76- 81. cikkben meghatározott kötelezettségeket írjanak elő.

(2) Amennyiben a 67. cikk szerint végzett piacelemzés eredményeként egy vállalkozást egy bizonyos piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítanak, a nemzeti szabályozó hatóságok szükség szerint előírják a 69-74., 76. és 80. cikkben meghatározott kötelezettségeket. A nemzeti szabályozó hatóság az arányosság elvével összhangban köteles a piacelemzésben azonosított problémák megoldásának lehető legkisebb beavatkozással járó módját választani.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok a 69-74., valamint a 76. és a 80. cikkben meghatározott kötelezettségeket nem írhatják elő olyan vállalkozások számára, amelyeket nem azonosítottak jelentős piaci erővel rendelkezőként az e cikk (2) bekezdésével összhangban, nem sértve

a) a 61. és a 62. cikket;

b) ezen irányelv 44. és 17. cikkét, I. melléklete D. részének az ezen irányelv 13. cikke (1) bekezdése alapján alkalmazott 7. feltételét, ezen irányelv 97. és 106. cikkét, valamint a 2002/58/EK irányelvnek a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásoktól eltérő vállalkozásokkal szemben előírt kötelezettségeket tartalmazó, megfelelő rendelkezéseit; illetve

c) a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak való megfelelés szükségességét.

Kivételes körülmények között, amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokra a 69-74., valamint a 76. és a 80. cikkben meghatározottaktól eltérő hozzáférési, illetve összekapcsolási kötelezettségeket kíván előírni, erre irányuló kérelmet nyújt be a Bizottsághoz.

A Bizottságnak a határozat meghozatalakor a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét, végrehajtási jogi aktusok útján határozatot hoz, amelyben a nemzeti szabályozó hatóságnak engedélyezi ilyen intézkedés megtételét, vagy a kérelmet elutasítja.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (3) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) Az e cikk szerint előírt kötelezettségeknek:

a) a nemzeti szabályozó hatóság által a piacelemzésében azonosított probléma jellegén kell alapulniuk, adott esetben a transznacionális kereslet 66. cikk alapján történő azonosításának figyelembevétele mellett;

b) arányosnak kell lenniük, és meghatározásuk során lehetőség szerint tekintetbe kell venni a költségeket és a hasznokat;

c) a 3. cikkben megállapított célokhoz képest indokoltaknak kell lenniük; és

d) csak a 23. és a 32. cikknek megfelelő konzultációt követően írhatók elő.

(5) Az e cikk (3) bekezdésében említett nemzetközi kötelezettségvállalásoknak való megfelelés igényével kapcsolatosan a nemzeti szabályozó hatóságok a vállalkozások számára kötelezettséget megállapító, módosító, illetve megszüntető határozatokról - a 32. cikkben említett eljárással összhangban - értesítik a Bizottságot.

(6) A nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük az új piaci fejlemények azon hatásait - többek között a kereskedelmi megállapodásokkal, ezen belül a társfinanszírozási megállapodásokkal kapcsolatban - amelyek befolyásolják a verseny dinamikáját.

Amennyiben a szóban forgó fejlemények nem kellően jelentősek ahhoz, hogy a 67. cikk szerinti új piaci elemzést tegyenek szükségessé, akkor a nemzeti szabályozó hatóságnak haladéktalanul értékelnie kell, hogy felül kell-e vizsgálni a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások számára előírt kötelezettségeket, és módosítania kell a korábbi határozatokat - többek között kötelezettségek visszavonásával vagy új kötelezettségek előírásával - annak érdekében, hogy e kötelezettségek továbbra is megfeleljenek a (4) bekezdésben meghatározott feltételeknek. A szóban forgó módosítások csak a 23. és a 32. cikknek megfelelő konzultációt követően írhatók elő.

69. cikk

Az átláthatóságra vonatkozó kötelezettség

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok a 68. cikkel összhangban az összekapcsolás vagy a hozzáférés tekintetében átláthatósági kötelezettségeket állapíthatnak meg, megkövetelve az vállalkozásoktól, hogy meghatározott információkat tegyenek közzé, így például számviteli információkat, árakat, műszaki előírásokat, hálózati jellemzőket és azok várható alakulását, valamint a szolgáltatás és a használat feltételeit, ideértve a szolgáltatások és alkalmazások használatát és/vagy az azokhoz történő hozzáférést módosító bármilyen feltételt, különös tekintettel a hagyományos infrastruktúrákról való átállásra vonatkozó feltételekre, amennyiben a tagállamok az uniós jogszabályoknak megfelelően ilyen feltételeket engedélyeztek.

(2) Különösen amennyiben egy vállalkozást a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek terhelnek, a nemzeti szabályozó hatóságok megkövetelhetik, hogy ez az üzemeltető referenciaajánlatot tegyen közzé, amelynek megfelelően részletezettnek kell lennie, hogy biztosítsa, hogy a vállalkozásoknak ne kelljen olyan létesítményekért fizetniük, amelyek az igényelt szolgáltatáshoz nem szükségesek. Az említett ajánlatnak tartalmaznia kell a vonatkozó ajánlatok piaci igények szerint lebontott elemeinek leírását, valamint a kapcsolódó feltételeket, beleértve az árakat is. A nemzeti szabályozó hatóság többek között előírhatja a referenciaajánlatok megváltoztatását az ezen irányelv alapján megállapított kötelezettségek érvényesítése végett.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok meghatározhatják, hogy pontosan mely adatokat kell rendelkezésre bocsátani, hogy milyen részletességet követelnek meg, valamint hogy milyen módon történjen a közzététel.

(4) Az átláthatósági követelmények egységes alkalmazása érdekében a BEREC köteles az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően és a Bizottsággal szoros együttműködésben 2019. december 21-ig iránymutatásokat kibocsátani a referenciaajánlatra vonatkozó minimumkövetelményekről, majd - a technológiai fejlődéshez és a piaci fejleményekhez való hozzáigazításuk érdekében - szükség esetén felülvizsgálni őket. A szóban forgó minimumkövetelmények meghatározásakor a BEREC-nek a 3. cikk szerinti célokat kell követnie, és figyelembe kell vennie egyrészt a hozzáférési kötelezettségek olyan jogosultjainak és az olyan végfelhasználóknak az igényeit, akiknek a tevékenysége több tagállamot is érint, másrészt pedig a 66. cikk szerinti transznacionális keresletet meghatározó BEREC-iránymutatásokat és a kapcsolódó bizottsági határozatokat.

E cikk (3) bekezdése ellenére, amennyiben egy vállalkozást a 72. vagy a 73. cikk alapján a nagykereskedelmi hálózati infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó kötelezettség terhel, a nemzeti szabályozó hatóság biztosítja a - referenciaajánlatra vonatkozó minimumkritériumokról szóló BEREC-iránymutatásokat messzemenőkig figyelembe vevő - referenciaajánlat közzétételét, adott esetben gondoskodik a fő teljesítménymutatók és a megfelelő szolgáltatási szintek meghatározásáról és felügyeletéről, valamint betartatásáról. A nemzeti szabályozó hatóságok ezen túlmenően az uniós és a nemzeti joggal összhangban szükség esetén előre meghatározhatják a kapcsolódó pénzügyi szankciókat.

70. cikk

A megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség

(1) A nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikk rendelkezéseivel összhangban az összekapcsolás és/vagy a hozzáférés tekintetében a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségeket állapíthat meg.

(2) A megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek biztosítják különösen azt, hogy a vállalkozás azonos körülmények között azonos feltételeket alkalmazzon az azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatókra, és hogy másoknak a szolgáltatásokat és az információkat ugyanolyan feltételek mellett és ugyanolyan minőségben nyújtsa, mint ahogyan saját szolgáltatásainak, illetve leányvállalatai vagy partnerei szolgáltatásainak az esetében teszi. A nemzeti szabályozó hatóságok előírhatják az érintett vállalkozás számára, hogy valamennyi vállalkozásnak, ezen belül saját magának is, egységes határidővel és szerződési feltételekkel - ideértve az árra és a szolgáltatás színvonalára vonatkozó feltételeket is -, továbbá azonos rendszerek és folyamatok révén nyújtsa a hozzáférési termékeket és szolgáltatásokat.

71. cikk

A számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség

(1) A nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikk rendelkezéseivel összhangban az összekapcsolással és/vagy a hozzáféréssel kapcsolatos meghatározott tevékenységek tekintetében számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettségeket állapíthat meg.

Különösen, a nemzeti szabályozó hatóság megkövetelheti egy vertikálisan integrált vállalkozástól, hogy tegye átláthatóvá nagykereskedelmi árait és belső transzferárait, többek között amennyiben a 70. cikk alapján megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség áll fenn, az annak való megfelelés biztosítása érdekében vagy - szükség szerint - a tisztességtelen keresztfinanszírozás megakadályozása érdekében. A nemzeti szabályozó hatóság meghatározhatja az alkalmazandó formátumot és elszámolási módszert.

(2) A 20. cikk sérelme nélkül, az átláthatóságra és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségeknek való megfelelés ellenőrzését megkönnyítendő, a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy megkövetelj ék a számviteli nyilvántartásoknak - köztük a harmadik felektől származó bevételekre vonatkozó adatoknak - kérésre történő rendelkezésre bocsátását. A nemzeti szabályozó hatóságok - az üzleti titokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályokat tiszteletben tartva - közzétehetnek olyan adatokat, amelyek hozzájárulnának a piac nyitottságához és versenyéhez.

72. cikk

Az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés

(1) A nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikkel összhangban kötelezettségeket állapíthat meg a vállalkozások számára az elektronikus hírközlési építményekhez - többek között, de nem kizárólag az épületekhez vagy az épületek kábelbevezetéséhez, az épületen belüli kábelekhez, például vezetékekhez, antennákhoz, tornyokhoz és egyéb támasztó-szerkezetekhez, oszlopokhoz, tartóoszlopokhoz, alépítményekhez, kábelcsatornákhoz, ellenőrzőaknákhoz és szekrényekhez - való hozzáférés és azok használata iránti észszerű kérelmek teljesítésére vonatkozóan, ha a piacelemzés vizsgálatát követően a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a hozzáférés biztosításának megtagadása, illetve indokolatlan feltételekhez kötése - ami hasonló hatást érne el - gátolná a fenntartható versenypiac kialakulását és nem szolgálná a végfelhasználók érdekeit.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok, ha a kötelezettség a 3. cikk szerinti célkitűzések teljesítése szempontjából szükséges és arányos, előírhatják az vállalkozás számára, hogy biztosítsa az e cikk szerinti hozzáférést, tekintet nélkül arra, hogy a kötelezettség által érintett tárgyak a piacelemzés szerint az érintett piac részét képezik-e.

73. cikk

A meghatározott hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére vonatkozó kötelezettségek

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok a 68. cikkel összhangban kötelezettségeket állapíthatnak meg a vállalkozások számára a meghatározott hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférés és azok használata iránti észszerű kérelmek teljesítésére vonatkozóan, olyan helyzetekben, amikor a nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy a hozzáférés biztosításának megtagadása, illetve az ahhoz hasonló hatású indokolatlan feltételekhez kötése gátolná kiskereskedelmi szinten a fenntartható versenypiac kialakulását és nem szolgálná a végfelhasználók érdekeit.

A nemzeti szabályozó hatóságok megkövetelhetik a vállalkozásoktól többek között, hogy:

a) harmadik személyek számára lehetővé tegyék meghatározott fizikai hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférést és azok használatát, adott esetben beleértve a helyi hurok és alhurok átengedését;

b) harmadik személyek számára hozzáférést biztosítsanak meghatározott aktív vagy virtuális hálózati elemekhez és szolgáltatásokhoz;

c) a hozzáférést kérő vállalkozásokkal jóhiszemű tárgyalást folytassanak;

d) ne vonják vissza a létesítményekhez való, korábban már engedélyezett hozzáférést;

e) meghatározott szolgáltatásokat nyújtsanak nagykereskedelmi alapon harmadik felek általi viszonteladás céljából;

f) nyílt hozzáférést biztosítsanak az olyan műszaki interfészekhez, protokollokhoz vagy egyéb kulcsfontosságú technológiákhoz, amelyek nélkülözhetetlenek a szolgáltatások vagy a virtuális hálózati szolgáltatások interoperabili-tásához;

g) helymegosztást biztosítsanak, vagy a kapcsolódó eszközök közös használatának egyéb formáit biztosítsák;

h) a felhasználóknak nyújtott, végpontok közötti szolgáltatások interoperabilitásának biztosításához szükséges, meghatározott szolgáltatásokat vagy mobilhálózatokon történő barangolást biztosítsanak;

i) a szolgáltatásnyújtás terén a tisztességes verseny biztosításához szükséges, működést támogató rendszerekhez vagy hasonló szoftverrendszerekhez hozzáférést biztosítsanak;

j) hálózatokat vagy hálózati létesítményeket összekapcsoljanak;

k) biztosítsanak hozzáférést a kapcsolódó szolgáltatásokhoz, így egyebek mellett az azonosítási, a helymeghatározási és a jelenléti szolgáltatáshoz.

A nemzeti szabályozó hatóságok az említett kötelezettségekhez a tisztességességre, az észszerűségre és az időszerűségre vonatkozó feltételeket fűzhetnek.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságoknak annak mérlegelése során, hogy indokolt-e előírni valamely, az e cikk (1) bekezdésében említett lehetséges különös kötelezettségeket és különösen annak - az arányosság elvével összhangban történő - vizsgálata során, hogy előírjanak-e ilyen kötelezettségeket, és ha igen, mily módon, elemezniük kell, hogy ugyanazon vagy egy kapcsolódó nagykereskedelmi piacon a nagykereskedelmi inputokhoz való hozzáférés más formái elégségesek lennének-e az észlelt problémának a végfelhasználók érdekét szem előtt tartó megoldásához. E vizsgálatnak ki kell terjednie a kereskedelmi hozzáférési ajánlatokra, a 61. cikk szerinti szabályozott hozzáférésre, illetve az e cikk szerinti, más nagykereskedelmi inputokhoz való, már meglévő vagy tervezett szabályozott hozzáférésre. A nemzeti szabályozó hatóságok ennek során különösen a következő tényezőket kötelesek figyelembe venni:

a) a piacfejlődés ütemének tükrében a versengő létesítmények használatának vagy üzembe helyezésének műszaki és gazdasági megvalósíthatósága, figyelembe véve a szóban forgó összekapcsolás vagy hozzáférés jellegét és típusát, beleértve az egyéb upstream hozzáférési termékek - például az alépítményekhez való hozzáférés - megvalósíthatóságát;

b) a hálózati tervezést és irányítást érintő várható technológiai fejlődés;

c) a technológiai semlegesség biztosításának szükségessége, lehetővé téve a felek számára, hogy megtervezzék és kezeljék saját hálózataikat;

d) a tervezett hozzáférés szolgáltatásának a kivitelezhetősége a rendelkezésre álló kapacitás alapján;

e) a létesítmény tulajdonosának kezdeti beruházása, figyelembe véve az esetleges közberuházást és a beruházás kockázatait, különös tekintettel a rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal összefüggő beruházásokra és kockázati szintekre;

f) a verseny hosszú távú megőrzésének szükségessége, különös tekintettel a gazdaságilag hatékony, infrastruktúraalapú versenyre és a fenntartható versenyt elősegítő - például a hálózatokba való társberuházáson alapuló - innovatív üzleti modellekre;

g) adott esetben minden vonatkozó szellemi tulajdonjog;

h) páneurópai szolgáltatások nyújtása.

Amikor a nemzeti szabályozó hatóság - a 68. cikkel összhangban - kötelezettségek előírását mérlegeli a 72. cikk vagy e cikk alapján, meg kell vizsgálnia, hogy a 72. cikk szerinti kötelezettségek előírása önmagában arányos intézkedés lenne-e a verseny ösztönzése és a végfelhasználók érdekeinek jobb érvényesítése szempontjából.

(3) Amikor a nemzeti szabályozó hatóságok e cikk rendelkezéseivel összhangban hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségeket írnak elő egy vállalkozás számára, akkor szükség esetén, a hálózat szabályos működésének biztosítása céljából, műszaki vagy üzemeltetési feltételeket állapíthatnak meg a szolgáltató vagy a hozzáférés kedvezményezettjei számára. A konkrét műszaki szabványok vagy előírások betartására irányuló kötelezettségeknek összhangban kell lenniük a 39. cikknek megfelelően megállapított szabványokkal és előírásokkal.

74. cikk

Árszabályozási és költségszámítási kötelezettségek

(1) A nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikkel összhangban az összekapcsolás és/vagy a hozzáférés bizonyos típusainak szolgáltatása tekintetében a költségmegtérülésre és az árszabályozásra vonatkozó kötelezettségeket állapíthat meg - beleértve az árak költségalapúságára vonatkozó és a költségszámítási rendszerekre vonatkozó kötelezettségeket - abban az esetben, ha a piacelemzés azt mutatja, hogy a tényleges verseny hiányának következtében az érintett vállalkozás a végfelhasználók kárára túlságosan magas szinten tarthatja az árakat vagy árprést alkalmazhat.

Annak mérlegelése során, hogy helyénvaló-e árszabályozási kötelezettségeket előírni, a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe veszik a verseny ösztönzésének szükségességét és a hálózatok következő generációjának - és különösen a rendkívül nagy kapacitású hálózatoknak - a létesítésével és kiépítésével kapcsolatos hosszú távú végfelhasználói érdekeket. Különösen a vállalkozás általi beruházások - többek között az új generációs hálózatokba való beruházások - ösztönzése érdekében a nemzeti szabályozó hatóság figyelembe veszi a vállalkozás beruházását. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok megfelelőnek ítélik az árszabályozási kötelezettséget, biztosítani kell a megfelelő befektetett tőke észszerű megtérülését a vállalkozás számára az adott új hálózati beruházási projekthez szorosan kötődő minden kockázat figyelembevétele mellett.

A nemzeti szabályozó hatóságok kötelesek megfontolni, hogy ne vezessenek be, illetve ne tartsanak fenn az e cikken alapuló kötelezettséget, ha megállapítják, hogy igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatás érvényesül, és hogy a 69- 73. cikk alapján előírt valamely kötelezettség - beleértve különösen a 70. cikk alapján előírt gazdasági lemásolhatósági vizsgálatot - biztosítja a hatékony és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést.

Ha a nemzeti szabályozó hatóságok megítélése szerint helyénvaló árszabályozási kötelezettséget előírni a meglévő hálózati elemekhez való hozzáférésre, figyelembe kell venniük azokat az előnyöket is, amelyeket a kiszámítható és szabályozott árak nyújtanak a tekintetben, hogy biztosítják a hatékony piacra lépés lehetőségét, és megfelelő ösztönzőt nyújtanak a vállalkozások számára új és fejlettebb hálózatok létesítéséhez.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy minden kötelezővé tett költségmegtérülési mechanizmus és árképzési módszertan az új és fejlettebb hálózatok létesítésének, valamint a hatékonyságnak és a fenntartható versenynek az előmozdítását szolgálja, valamint a lehető legtöbb fenntartható előnyt biztosítsa a végfelhasználók számára. E tekintetben a nemzeti szabályozó hatóságok az összehasonlítható versenypiacokon rendelkezésre álló árakat is figyelembe vehetik.

(3) Amennyiben egy vállalkozást az árai költségalapúságára vonatkozó kötelezettség terhel, az érintett vállalkozásnak kell bizonyítania, hogy a díjak a költségekből következnek, beleértve a beruházások észszerű megtérülését. A hatékony szolgáltatásnyújtás költségének kiszámítása céljából a nemzeti szabályozó hatóságok a vállalkozás által alkalmazottól független költségszámítási módszereket alkalmazhatnak. A nemzeti szabályozó hatóságok megkövetelhetik a vállalkozástól, hogy árait teljeskörűen indokolja, és szükség szerint megkövetelhetik az árak kiigazítását is.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy amennyiben az árszabályozás támogatása érdekében költségszámítási rendszer bevezetése kötelező, legyen nyilvánosan elérhető a költségszámítási rendszer leírása, amely bemutatja legalább a költségcsoportosítás főbb kategóriáit és a költségelosztásra alkalmazott szabályokat. A költségszámítási rendszernek való megfelelést független, erre alkalmas szervezetnek kell vizsgálnia, amelynek évente közzé kell tennie a megfelelésről szóló nyilatkozatot.

75. cikk

Hívásvégződtetési díjak

(1) A Bizottság 2020. december 31-ig - a BEREC véleményének teljes mértékű figyelembevételével - felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el ezen irányelv kiegészítése érdekében a 117. cikkel összhangban, amelyben az Unió egészében egységes maximális mobilhívás-végződtetési díjat, valamint az Unió egészében egységes maximális vezetékeshívás-végződtetési díjat határoz meg (a továbbiakban együtt: az Unió egészében alkalmazott egységes maximális hívás-végződtetési díj), amely díjat minden mobilhívás-végződtetési vagy vezetékeshívás-végződtetési szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval szemben érvényesíteni kell.

A Bizottság e célból:

a) betartja a III. mellékletben meghatározott elveket, kritériumokat és paramétereket;

b) az Unió egészében alkalmazott hívásvégződtetési díjak első alkalommal történő meghatározásakor figyelembe veszi a III. mellékletben szereplő elvek szerint meghatározott, az Unió egészében alkalmazott, helyhez kötött és mobil hálózatok hatékony költségeinek súlyozott átlagát; az elsőként elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt, az Unió egészében alkalmazott hívásvégződtetési díjak nem haladhatják meg a tagállamokban alkalmazott, hat hónappal az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt érvényben lévő, a kivételes, országra jellemző körülmények miatt esetlegesen kiigazított díjak közül a legmagasabb díjat;

c) a maximális végződtetési díjak megfelelő súlyozása érdekében figyelembe veszi a végfelhasználók teljes számát az egyes tagállamokban, valamint az olyan tagállami körülményeket, amelyek a tagállamok közötti jelentős eltéréseket eredményezhetnek az Unióban alkalmazandó maximális végződtetési díjak meghatározásakor;

d) figyelembe veszi a BEREC, a nemzeti szabályozó hatóságok vagy - közvetlenül - az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások által nyújtott piaci információkat; és

e) mérlegeli egy legfeljebb 12 hónapos átállási időszak biztosításának lehetőségét annak érdekében, hogy lehetőséget nyújtson a tagállamoknak a kiigazításokra, amennyiben ez a korábban kivetett díjak alapján szükséges.

(2) A Bizottság a BEREC véleményét a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve ötévente felülvizsgálja az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, és ennek keretében a 67. cikk (1) bekezdésében felsorolt kritériumok alkalmazásának segítségével mérlegeli, hogy továbbra is szükség van-e az Unió egészében alkalmazott egységes hívásvégződtetési díjak meghatározására. Amennyiben a Bizottság a felülvizsgálatát követően ezen bekezdéssel összhangban úgy határoz, hogy nem határoz meg maximális mobilhívás-végződtetési díjat vagy maximális vezetékeshívás-végződtetési díjat, esetleg egyiket sem, a nemzeti szabályozó hatóságok a 67. cikkel összhangban piacelemzést végezhetnek hívásvégződtetési piacokon annak felmérése céljából, hogy szükség van-e szabályozási kötelezettségek bevezetésére. Amennyiben valamely nemzeti szabályozó hatóság a piacelemzés nyomán költségorientált hívásvégződtetési díjakat vezet be valamely érintett piacon, követnie kell a III. mellékletben meghatározott elveket, kritériumokat és paramétereket, intézkedéstervezeteinek pedig a 23., a 32. és a 33. cikkben említett eljárások tárgyát kell képezniük.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságoknak szorosan figyelemmel kell kísérniük a hívásvégződtetési szolgáltatók által az Unió egészében alkalmazott hívásvégződtetési díjakat, és biztosítaniuk kell azok betartását. A nemzeti szabályozó hatóságok bármikor előírhatják valamely hívásvégződtetési szolgáltató számára, hogy díjait igazítsa a többi vállalkozáshoz, amennyiben nem felel meg az (1) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglaltaknak. A nemzeti szabályozó hatóságoknak évente jelentést kell tenniük a Bizottságnak és a BEREC testületnek e cikk alkalmazásáról.

76. cikk

A rendkívül nagy kapacitású új hálózati elemekre vonatkozó szabályozás

(1) Azok a vállalkozások, amelyeket a 67. cikkel összhangban egy vagy több érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítottak, a 79. cikkben meghatározott eljárással összhangban és az e bekezdés második albekezdésében foglalt feltételek mellett kötelezettségvállalásokat ajánlhatnak fel arra vonatkozóan, hogy a végfelhasználó tartózkodási, illetve működési helyéig vagy a bázisállomásig optikai szálas elemekből álló, a rendkívül nagy kapacitású új hálózatok kiépítését megnyissák a társberuházások előtt, például úgy, hogy társfinanszírozás vagy más, elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára strukturális jellegű kapacitásokhoz kapcsolódó különös jogokat nyújtó beszerzési megállapodások révén közös felelősségviselési vagy hosszútávú kockázatmegosztási lehetőséget kínálnak.

Az említett kötelezettségvállalások értékelésekor a nemzeti szabályozó hatóság meghatározza különösen azt, hogy a társberuházási ajánlat megfelel-e az alábbi feltételek mindegyikének:

a) a hálózat élettartama során bármely időpontban nyitott bármely, elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató számára;

b) lehetővé teszi más, elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó társberuházók számára, hogy hosszú távon hatékony és fenntartható módon vehessenek részt a versenyben azokon az értékesítési piacokon, amelyeken a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás aktív, a következő feltételekkel:

i. méltányos, észszerű és megkülönböztetéstől mentes, a hálózat teljes kapacitásához a társfinanszírozás arányának megfelelő mértékű hozzáférést lehetővé tevő feltételek biztosítása;

ii. rugalmasság az egyes társ-befektetők részvételének mértékével és időzítésével kapcsolatba;

iii. lehetőség a vállalás jövőbeli növelésére; és

iv. a társberuházók által biztosított kölcsönös jogok a társberuházás keretében megvalósuló infrastruktúra kiépítését követően;

c) a vállalkozás kellő időben - amennyiben a vállalkozás nem rendelkezik a 80. cikk (1) bekezdésében felsorolt jellemzőkkel, az új hálózatokon alapuló végfelhasználói szolgáltatások piaci értékesítése előtt legalább hat hónappal - nyilvánosságra hozta; a tagállami körülmények fényében az említett időtartam meghosszabbítható;

d) azok a hozzáférést kérők, amelyek nem vettek részt a társberuházásban, a fejlesztést megelőzően rendelkezésre álló minőségben, sebességben, feltételekben és végfelhasználói lefedettségben részesülhetnek; ezt pedig olyan - a kapcsolódó kiskereskedelmi piacokon mutatkozó fejlemények fényében a nemzeti szabályozó hatóság által megerősített - alkalmazkodási mechanizmus kíséri, amely fenntartja a társberuházásban való részvételre ösztönző hatást; ezeknek a mechanizmusoknak biztosítaniuk kell, hogy a hozzáférést kérők akkor és olyan, átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett férjenek hozzá a hálózat rendkívül nagy teljesítményű elemeihez, hogy az kellőképpen tükrözze a megfelelő társberuházók által a kiépítés különböző szakaszaiban viselt kockázat mértékét és a kiskereskedelmi piacokat jellemző versenyhelyzetet;

e) minimális mértékben megfelel legalább a IV. mellékletben meghatározott kritériumoknak, és jóhiszeműen jártak el.

(2) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság a 79. cikk (2) bekezdésével összhangban végzett piaci teszt eredményeit figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy a javasolt társberuházási kötelezettségvállalás megfelel az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek, az említett kötelezettségvállalásokat a 79. cikk (3) bekezdése értelmében kötelező erejűvé teszi, és határoz arról, hogy - amennyiben legalább egy potenciális társberuházó társberuházási megállapodást kötött a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozással - a rendkívül nagy kapacitású új hálózatnak a kötelezettségvállalások hatálya alá tartozó elemei tekintetében nem vezet be a 68. cikk szerinti további kötelezettségeket.

Az első albekezdés nem érinti azon körülmények szabályozását, amelyek bármely, a 79. cikk (2) bekezdéssel összhangban végzett piaci teszt eredményeit figyelembe véve nem felelnek meg az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek, viszont hatással vannak a versenyre és a 67. és 68. cikk alkalmazásában figyelembe veszik őket.

Az e bekezdés első albekezdésétől eltérve a nemzeti szabályozó hatóság kellően indokolt körülmények között a 68- 74. cikkel összhangban korrekciós intézkedéseket vezethet be, tarthat fenn vagy igazíthat ki a rendkívül nagy kapacitású új hálózatok tekintetében az olyan konkrét piacokon jelentkező jelentős versenyproblémák kezelése érdekében, amelyeken a nemzeti szabályozó hatóság megállapítása szerint az említett piacok sajátos jellemzői miatt az említett versenyproblémák más módon nem kezelhetők.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságoknak folyamatosan nyomon kell követniük az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek való megfelelést, és megkövetelhetik a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozástól, hogy évente megfelelőségi nyilatkozatot tegyen számukra.

Ez a cikk nem érinti a nemzeti szabályozó hatóság azon hatáskörét, hogy a 26. cikk (1) bekezdése értelmében határozatokat hozzon abban az esetben, ha vállalkozások között jogvita keletkezik olyan társbefektetési megállapodással kapcsolatban, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság az e cikk (1) bekezdésében előírt feltételekkel összhangban állónak ítélt meg.

(4) A BEREC az érdekeltekkel folytatott konzultációt követően és a Bizottsággal szorosan együttműködve iránymutatásokat tesz közzé annak elősegítése érdekében, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok következetesen alkalmazzák az (1) bekezdésben meghatározott feltételeket és a IV. mellékletben meghatározott kritériumokat.

77. cikk

Funkcionális szétválasztás

(1) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy a 69-74. cikk alapján előírt megfelelő kötelezettségekkel nem sikerült megvalósítani a hatékony versenyt, és egyes nagykereskedelmi hozzáférési termékek piacai tekintetében jelentős és tartós versenyproblémák vagy piaci hibák állnak fenn, akkor a 68. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében foglaltakkal összhangban - kivételes esetként - arra kötelezheti a vertikálisan integrált vállalkozásokat, hogy az említett hozzáférési termékek nagykereskedelmi szolgáltatásával kapcsolatos tevékenységüket önállóan működő gazdasági egység keretében végezzék.

Ez a gazdasági egység valamennyi vállalkozásnak - ideértve az anyavállalat más gazdasági egységeit is - egységes határidővel és szerződési feltételekkel, ideértve az árra és a szolgáltatás színvonalára vonatkozó feltételeket is, továbbá azonos rendszerek és folyamatok révén köteles nyújtani a hozzáférési termékeket és szolgáltatásokat.

(2) Ha a nemzeti szabályozó hatóság funkcionális szétválasztásra irányuló kötelezettséget kíván előírni, kérelmet nyújt be a Bizottsághoz, amely tartalmazza a következőket:

a) a nemzeti szabályozó hatóságnak az (1) bekezdésben említett megállapításait alátámasztó bizonyítékok;

b) arra az eredményre jutó indokolt értékelés, hogy észszerű időn belül nincs vagy nagyon kicsi az esély arra, hogy kialakuljon az infrastruktúraalapú verseny;

c) a nemzeti szabályozó hatóságra, a vállalkozásra, különösen a leválasztott vállalkozás által foglalkoztatott munkaerőre és az elektronikus hírközlési ágazat egészére, valamint - figyelembe véve különösen a társadalmi és területi kohézió biztosításának szükségességét - az említett ágazatokba valóberuházások ösztönzésére, valamint más érdekeltekre gyakorolt várható hatás, így különösen az infrastruktúraszintű versenyre gyakorolt várható hatás és a fogyasztókra gyakorolt esetleges hatások elemzése;

d) azon okoknak az elemzése, amelyek igazolják, hogy ez a kötelezettség lenne a versennyel kapcsolatos azonosított problémák vagy a piaci hibák kezelését célzó eszközök végrehajtásának leghatékonyabb eszköze.

(3) Az intézkedéstervezetnek tartalmaznia kell a következő elemeket:

a) a szétválasztás pontos jellege és mértéke, meghatározva különösen az önálló gazdasági egység jogállását;

b) az önálló gazdasági egység eszközei, valamint az egység által szolgáltatandó termékek vagy szolgáltatások megjelölése;

c) az önálló gazdasági egység által foglalkoztatott személyzet függetlenségét biztosító vezetési szabályok és a kapcsolódó ösztönző rendszer;

d) a kötelezettségek teljesítését biztosító szabályok;

e) a működési eljárások - különösen más érdekeltekkel szembeni - átláthatóságát biztosító szabályok;

f) a kötelezettségek teljesítését biztosító felügyeleti program, beleértve az éves jelentés közzétételét is.

A Bizottság által a 68. cikk (3) bekezdésének megfelelően az intézkedéstervezetről meghozott határozatot követően a nemzeti szabályozó hatóság a 67. cikkben megállapított eljárással összhangban elvégzi a hozzáférési hálózattal kapcsolatos különböző piacok összehangolt elemzését. Az elemzés alapján a nemzeti szabályozó hatóság a 23. és a 32. cikkében meghatározott eljárással összhangban dönt kötelezettségek megállapításáról, fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról.

(4) Ha a funkcionális szétválasztásra kötelezett vállalkozást a 67. cikk szerint meghozott határozat alapján valamely piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosították, akkor vele szemben e piac tekintetében megállapítható bármely, a 69-74. cikkben említett kötelezettség, illetve a Bizottság által a 68. cikk (3) bekezdése szerint engedélyezett bármely egyéb kötelezettség.

78. cikk

Vertikálisan integrált vállalkozás önkéntes szétválása

(1) A 67. cikk szerint meghozott határozat alapján egy vagy több érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások kötelesek legalább három hónappal előre tájékoztatni a nemzeti szabályozó hatóságot abban az esetben, ha helyi hozzáférési hálózati eszközeik teljes egészét vagy jelentős részét más tulajdonában lévő, önálló jogi személyre kívánják átruházni, vagy ha önálló gazdasági egységet kívánnak létrehozni abból a célból, hogy valamennyi kiskereskedelmi szolgáltató részére - saját kiskereskedelmi részlegüket is beleértve - teljes mértékben egyenértékű hozzáférési termékeket biztosítsanak.

Az említett vállalkozások szintén tájékoztatják a nemzeti szabályozó hatóságot ezen szándékuk megváltozásáról, valamint a szétválás folyamatának végeredményéről.

Az ilyen vállalkozások a hozzáférési feltételekkel kapcsolatos olyan kötelezettségeket is vállalhatnak, amelyek a végrehajtási időszak során, a szétválás javasolt formájának alkalmazását követően alkalmazandók a hálózatukra a harmadik felek számára hatékony és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosítása céljából. A kötelezettségvállalásokra vonatkozó ajánlatnak elég részletesnek kell lennie többek között a végrehajtás menetrendje és az időtartam tekintetében ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóság feladatait az e cikk (2) bekezdésével összhangban végre tudja hajtani. A szóban forgó vállalások túlnyúlhatnak a piac felülvizsgálatára vonatkozóan a 67. cikk (5) bekezdésben meghatározott maximális időtartamon.

(2) A nemzeti szabályozó hatóság felméri, hogy a tervezett ügylet és adott esetben a javasolt kötelezettségek hogyan befolyásolják az ezen irányelv alapján kirótt, hatályos szabályozási kötelezettségeket.

Ebből a célból a nemzeti szabályozó hatóság a 67. cikkben megállapított eljárással összhangban elvégzi a hozzáférési hálózattal kapcsolatos különböző piacok elemzését.

A nemzeti szabályozó hatóság figyelembe veszi a vállalkozás kötelezettségvállalásait, különös tekintettel a 3. cikkben meghatározott célkitűzésekre. Ennek során a nemzeti szabályozó hatóság a 23. cikk szerint konzultál a harmadik felekkel, és különösen azokkal a harmadik felekkel, akiket a tervezett ügylet közvetlenül érint.

A nemzeti szabályozó hatóság az elemzése alapján a 23. és a 32. cikkében meghatározott eljárással összhangban dönt kötelezettségek megállapításáról, fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról, adott esetben a 80. cikk alkalmazásával. Döntésében a nemzeti szabályozó hatóság részben vagy teljes egészében kötelező erejűvé teheti a kötelezettségvállalásokat. A 67. cikk (5) bekezdésétől eltérve a nemzeti szabályozó hatóság a kötelezettségvállalásokat részben vagy teljes egészében a teljes vállalási időtartamra kötelező erejűvé teheti.

(3) Ha az olyan, jogi értelemben véve vagy működését tekintve önálló egység, amelyet a 67. cikkel összhangban valamely meghatározott piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított, amennyiben a vállalt kötelezettségek nem elégségesek a 3. cikkben meghatározott célok eléréséhez, vele szemben adott esetben - a 80. cikk sérelme nélkül - e piac tekintetében megállapítható bármely, a 69-74. cikkben említett kötelezettség, illetve vele szemben megállapítható a Bizottság által a 68. cikk (3) bekezdése szerint engedélyezett bármely egyéb kötelezettség.

(4) A nemzeti szabályozó hatóság nyomon követi a vállalkozások által tett azon kötelezettségvállalásokat, amelyeket a (2) bekezdés alapján kötelező erejűvé tett, és a kezdeti vállalási időtartam lejártakor dönt meghosszabbításukról.

79. cikk

Kötelezettségvállalási eljárás

(1) A jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások kötelezettségvállalásokat ajánlhatnak fel a nemzeti szabályozó hatóságoknak a hálózataikra alkalmazandó hozzáférési feltételekre, a társberuházási feltételekre vagy mindkét feltételre vonatkozóan, többek között az alábbiakkal kapcsolatban:

a) a 68. cikk szerinti megfelelő és arányos kötelezettségek értékelése szempontjából releváns együttműködési megállapodások;

b) a 76. cikk szerinti, rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó társberuházás; vagy

c) hatékony és megkülönböztetéstől mentes, a 78. cikk szerinti hozzáférés harmadik felek számára valamely vertikálisan integrált vállalkozás önkéntes szétválasztásának végrehajtási időszakában és a szétválasztás javasolt formájának végrehajtása után.

A kötelezettségvállalásoknak kellően részletesnek kell lenniük többek között végrehajtásuk menete, hatálya és időtartama tekintetében ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóság elvégezhesse az e cikk (2) bekezdése szerinti értékelését. A szóban forgó kötelezettségvállalások túlnyúlhatnak a piacelemzés elvégzésére vonatkozóan a 67. cikk (5) bekezdésében meghatározott időtartamokon.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok a valamely vállalkozás által az e cikk (1) bekezdése alapján felajánlott kötelezettségvállalások értékelése céljából piaci tesztet kötelesek végezni különösen a vállalt feltételekre vonatkozóan, mégpedig nyilvános konzultációt folytatva az érdekeltekkel, különösen azokkal a harmadik felekkel, akiket az említett vállalt feltételek közvetlenül érintenek -, kivéve ha a felajánlott kötelezettségvállalások egyértelműen nem felelnek meg egy vagy több releváns feltételnek vagy kritériumnak. A potenciális társberuházók vagy hozzáférést kérők véleményt nyilváníthatnak arról, hogy a kötelezettségvállalás megfelel-e a 68., a 76. illetve a 78. cikkben foglalt feltételeknek, és a vállalásokra vonatkozóan módosításokat javasolhatnak.

Az e cikk szerinti kötelezettségvállalások tekintetében a nemzeti szabályozó hatóság a kötelezettségvállalásoknak a 68. cikk (4) bekezdése szerinti értékelése során különös figyelmet fordít azokra az információkra, amelyek alátámasztják:

a) a kötelezettségvállalások méltányos és észszerű voltát;

b) a kötelezettségvállalásoknak valamennyi piaci résztvevő előtti nyitottságát;

c) a hozzáférés - ezen belül a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való hozzáférés - kellő időben, méltányos, észszerű és megkülönböztetéstől mentes hozzáférési feltételek melletti, a kapcsolódó lakossági szolgáltatások beindítását megelőző rendelkezésre állását;

d) valamint a felajánlott kötelezettségvállalások általános alkalmasságát arra, hogy fenntartható versenyt tegyenek lehetővé az értékesítési piacokon és a végfelhasználók érdekében elősegítsék a rendkívül nagy kapacitású hálózatok együttműködésen alapuló kiépítését és igénybevételét.

A nemzeti szabályozó hatóság - figyelembe véve a konzultációk során kifejtett álláspontokat és azt, hogy azok mennyire képviselik a különböző szereplők nézeteit - köteles tájékoztatni a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásokat arra vonatkozó előzetes megállapításairól, hogy a kötelezettségvállalások megfelelnek-e az e cikkben, valamint értelemszerűen a 68., 76., illetve a 78. cikkben foglalt célkitűzéseknek, kritériumoknak és eljárásoknak, és hogy milyen feltételek mellett veheti fontolóra a kötelezettségvállalás kötelező erejűvé tételét. A vállalkozás a nemzeti szabályozó hatóság előzetes következtetéseinek figyelembevétele céljából módosíthatja kiinduló felajánlását annak érdekében, hogy megfeleljen az e cikkben, valamint értelemszerűen a 68., a 76., illetve a 78. cikkben foglalt kritériumoknak.

(3) A nemzeti szabályozó hatóság a 76. cikk (2) bekezdése első albekezdésének sérelme nélkül határozatot adhat ki a kötelezettségvállalások részben vagy teljes egészében való kötelező erejűvé tételéről.

A nemzeti szabályozó hatóság a 67. cikk (5) bekezdésétől eltérve egyes kötelezettségvállalásokat, vagy azok mindegyikét kötelező erejűvé teheti egy adott időtartamra, amely megfelelhet annak az egész időtartamnak, amelyre a kötelezettségvállalásokat felajánlották; a 76. cikk (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban kötelező erejűvé tett társberuházási kötelezettségvállalások esetében pedig legalább hét éves időtartamra kell őket kötelező erejűvé tennie.

E cikk nem sérti a 67. cikk szerinti piacelemzési eljárás alkalmazását és a kötelezettségek 68. cikkel összhangban történő előírását, a 76. cikk feltételei mellett.

Ha a nemzeti szabályozó hatóság e cikkel összhangban tesz kötelező erejűvé kötelezettségvállalásokat, a 68. cikkel összhangban értékeli az említett határozatnak a piac alakulására kifejtett hatásait, valamint minden olyan kötelezettségvállalás megfelelőségét, amelyet az említett cikkben vagy a 69-74. cikk értelmében előírt vagy - az említett kötelezettségvállalás hiányára való tekintettel -szándékozott előírni. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikk alapján hozott, vonatkozó intézkedéstervezetről a 32. cikkel összhangban bejelentést tesz, a bejelentés tárgyát képező intézkedéstervezethez mellékeli a kötelezettségvállalásokról szóló határozatát.

(4) A nemzeti szabályozó hatóság a 68. cikk értelmében bevezetett kötelezettségek nyomon követésével, felügyeletével és betartatásával azonos módon nyomon követi és felügyeli azon kötelezettségvállalásokat, amelyeket e cikk (3) bekezdése alapján kötelező erejűvé tett, valamint biztosítja az azoknak való megfelelést, és a kezdeti vállalási időszak lejártakor dönt azon időszak meghosszabbításáról, amely időszakra azokat kötelező erejűvé tették. Ha a nemzeti szabályozó hatóság úgy találja, hogy valamely vállalkozás nem tett eleget az e cikk (3) bekezdése alapján kötelező erejűvé tett kötelezettségvállalásainak, az említett vállalkozásra a 29. cikkel összhangban szankciókat szabhat ki. A nemzeti szabályozó hatóságok - a 30. cikk szerinti egyedi kötelezettségeknek való megfelelés biztosítására szolgáló eljárás sérelme nélkül - felülvizsgálhatják a 68. cikk (6) bekezdésével összhangban előírt kötelezettségeket.

80. cikk

Kizárólag nagykereskedelmi vállalkozások

(1) Az a nemzeti szabályozó hatóság, amely a 67. cikk alapján olyan vállalkozást azonosított egy vagy több nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként, amely az elektronikus hírközlési szolgáltatások kiskereskedelmi piacain nem vesz részt, köteles megvizsgálni, hogy a szóban forgó vállalkozásra jellemzők-e a következők:

a) a vállalkozáson belüli összes cég és üzleti egység, az összes olyan cég, amelyet ugyanazon végső tulajdonos(ok) irányít (anak) - anélkül, hogy az említett cégek és üzleti egységek szükségszerűen a kizárólagos tulajdonában, illetve tulajdonukban lennének -, valamint minden olyan részvényes, aki irányíthatja a vállalkozást, kizárólag az elektronikus hírközlési szolgáltatások nagykereskedelemi piacain folytat, illetve tervez folytatni tevékenységet, és ennek megfelelően az Unión belül a végfelhasználóknak nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatások kiskereskedelmi piacán nem folytat tevékenységet;

b) a vállalkozást nem köti olyan kizárólagos megállapodás, vagy olyan, a gyakorlatban kizárólagos megállapodással egyenértékű megállapodás, amelynek értelmében csak egyetlen, tőle elkülönülő, az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén álló olyan vállalkozással kereskedhet, amely végfelhasználóknak nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatások kiskereskedelmi piacán végez tevékenységet.

(2) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek, az érintett vállalkozás számára csak abban az esetben írhatja elő a 70. és a 73. cikk szerinti kötelezettségeket, illetve a tisztességes és észszerű árképzéssel kapcsolatos valamely kötelezettséget, ha az a - jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások valószínűsíthető magatartását előrejelző értékelést is tartalmazó - piaci elemzés alapján indokolt.

(3) A nemzeti szabályozó hatóság a vállalkozás számára az e cikk alapján előírt kötelezettségeket bármikor köteles felülvizsgálni, ha megállapítja, hogy már nem teljesülnek az e cikk (1) bekezdésben meghatározott feltételek, és - az esetnek megfelelően - a 67-74. cikket köteles alkalmazni. A vállalkozásnak indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell a nemzeti szabályozó hatóságot, amennyiben az e cikk (1) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában említett körülményekben változás áll be.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságnak akkor is felül kell vizsgálnia a vállalkozás számára e cikk alapján előírt kötelezettségeket, ha a vállalkozás által az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén álló fogyasztóknak kínált feltételek alapján a hatóság megállapítja, hogy a végfelhasználókat hátrányosan érintő olyan versenyproblémák keletkeztek, vagy ilyenek kialakulása valószínű, amelyek megkövetelik a 69., a 71., a 72. vagy a 74. cikkben előírt egy vagy több kötelezettség előírását, vagy az e cikk (2) bekezdése szerint előírt kötelezettségek módosítását.

(5) A kötelezettségek előírását és azok e cikknek megfelelő felülvizsgálatát a 23., a 32. és a 33. cikkben említett eljárásoknak megfelelően kell végezni.

81. cikk

Átállás a hagyományos infrastruktúrákról

(1) A 67. cikk alapján egy vagy több érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozásoknak előzetesen és időben értesíteniük kell a nemzeti szabályozó hatóságot arról, hogy mikor tervezik leszerelni, illetve új infrastruktúrával felváltani a 68-80. cikk szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó hálózat részeit, beleértve a rézvezetékes hálózat működtetéséhez szükséges hagyományos infrastruktúrát.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy a leszerelés vagy a csere folyamata átlátható menetrend és feltételek alapján -megfelelő előzetes értesítési és átállási időszak garantálásával - menjen végbe, valamint amennyiben az a verseny és a végfelhasználók jogainak védelme érdekében szükséges, gondoskodnia kell arról, hogy rendelkezésre álljanak olyan alternatív termékek, amelyek legalább hasonló minőségben hozzáférést biztosítanak a korszerűsített, a lecserélt elemeket felváltó hálózati infrastruktúrához.

A leszerelésre vagy cserére javasolt eszközök tekintetében a nemzeti szabályozó hatóság visszavonhatja a kötelezettségeket, miután meggyőződött arról, hogy az említett hozzáférést biztosító fél:

a) teljesítette az átállásra vonatkozó megfelelő feltételeket, többek között olyan, legalább hasonló minőségű alternatív hozzáférési termék rendelkezésre bocsátásával, mint amely lehetővé tette addig a hozzáférést kérők számára a végfelhasználóknak a hagyományos infrastruktúrákon keresztül történt elérését; és

b) megfelelt az e cikk alapján a nemzeti szabályozó hatóság által előírt feltételeknek és folyamatnak.

A szóban forgó visszavonást a 23., a 32. és a 33. cikkben említett eljárásoknak megfelelően kell végrehajtani.

(3) E cikk nem sértheti a bővített hálózati infrastruktúra tekintetében a 67. és 68. cikkben megállapított eljárásokkal összhangban a nemzeti szabályozó hatóság által előírt szabályozott termékek rendelkezésre állását.

82 cikk

A BEREC rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó iránymutatásai

2020. december 21-ig a BEREC-nek az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően és a Bizottsággal szoros együttműködésben iránymutatásokat kell kiadnia arról, hogy egy hálózatnak milyen feltételeket kell teljesítenie ahhoz, hogy rendkívül nagy kapacitású hálózatnak minősüljön, különösen a le- és feltöltési sávszélesség, az ellenálló képesség, a hibaparaméterek, valamint a késleltetés és annak változása tekintetében. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezen iránymutatásokat a lehető legteljesebb mértékben figyelembe kell venniük. A BEREC-nek 2025. december 31-ig, majd azt követően rendszeresen naprakésszé kell tennie az iránymutatásokat.

V. FEJEZET

A kiskereskedelmi szolgáltatások szabályozói ellenőrzése

83. cikk

Kiskereskedelmi szolgáltatások szabályozói ellenőrzése

(1) A tagállamok biztosíthatják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok azokra a vállalkozásokra, amelyeket az adott kiskereskedelmi piacon a 63. cikkel összhangban jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítottak, megfelelő szabályozási kötelezettségeket rójanak, amennyiben:

a) a 67. cikkel összhangban végzett piacelemzés eredményeként a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy egy adott, a 64. cikkel összhangban meghatározott kiskereskedelmi piacon nincs hatékony verseny, valamint

b) a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy a 69-74. cikk alapján előírt kötelezettségek nem eredményeznék a 3. cikkben meghatározott célok elérését.

(2) Az e cikk (1) bekezdése alapján megállapított kötelezettségeknek a megjelölt probléma jellegén kell alapulniuk, és a 3. cikkben meghatározott célkitűzések tükrében arányosaknak és indokoltaknak kell lenniük. A megállapított kötelezettségek között lehet olyan követelmény, amely szerint az érintett vállalkozások nem alkalmazhatnak túlzott árakat, nem gátolhatják a piacra lépést vagy nem korlátozhatják a versenyt kiszorító árak megállapításával, továbbá nem részesíthetnek egyes végfelhasználókat indokolatlan előnyben, illetve nem kapcsolhatják szolgáltatásaikat indokolatlanul egymáshoz. A nemzeti szabályozó hatóságok az ilyen vállalkozásokra megfelelő, kiskereskedelmi árplafont meghatározó intézkedéseket, egyedi díjak ellenőrzésére vonatkozó intézkedéseket, illetve olyan intézkedéseket alkalmazhatnak, amelyek elősegítik a díjak szintjének közelítését a költségek szintjéhez vagy az összehasonlítható piacokon érvényes árakhoz, a végfelhasználói érdekek védelme és egyidejűleg a hatékony verseny előmozdítása érdekében.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy azok a vállalkozások, amelyek kiskereskedelmi díjszabályozás vagy más megfelelő kiskereskedelmi szabályozás hatálya alá tartoznak, alkalmazzák a szükséges és megfelelő költségszámítási rendszereket. A nemzeti szabályozó hatóság meghatározhatja az alkalmazandó formátumot és elszámolási módszert. A költségszámítási rendszernek való megfelelést független, erre alkalmas szervezetnek kell vizsgálnia. A nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak a megfelelésről szóló nyilatkozat évenkénti közzétételéről.

(4) A 85. cikk és a 88. cikk sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságok nem alkalmazhatják az e cikk (1) bekezdése szerinti kiskereskedelmi szabályozó mechanizmusokat olyan földrajzi vagy kiskereskedelmi piacokon, amelyek esetében megállapítást nyert a hatékony verseny megléte.

III. RÉSZ

SZOLGÁLTATÁSOK

I. CÍM

EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

84. cikk

Megfizethető egyetemes szolgáltatás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön - tekintettel a tagállamra jellemző egyedi körülményekre - megfizethető árú, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás álljon minden fogyasztó rendelkezésére, a szolgáltatások alapját képező csatlakozást is beleértve, a területükre meghatározott minőségben, helyhez kötött hozzáférésen keresztül.

(2) A tagállamok továbbá gondoskodhatnak az (1) bekezdésben említett, de nem helyhez kötött módon nyújtott szolgáltatások megfizethetőségéről is, ha ezt szükségesnek tartják a fogyasztók társadalmi és gazdasági életben való teljes körű részvételének biztosításához.

(3) A társadalmi és gazdasági életben való részvételhez szükséges sávszélesség biztosítása érdekében minden tagállam - a tagállami körülményektől és az adott tagállam területén található fogyasztók többsége által használt minimális sávszélességtől függően, valamint figyelembe véve a BEREC bevált gyakorlatokról szóló jelentését - meghatározza, hogy az (1) bekezdés alkalmazásában mi minősül megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatásnak. A megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatásnak alkalmasnak kell lennie legalább az V. mellékletben meghatározott minimális szolgáltatáskészlet támogatásához szükséges sávszélesség biztosítására.

E cikk következetes alkalmazásának elősegítése érdekében a BEREC-nek 2020. december 21-ig az érintettekkel folytatott konzultációt követően és a Bizottsággal szoros együttműködésben, a rendelkezésre álló bizottsági (Eurostat) adatok figyelembevételével jelentést kell elfogadnia a tagállamoknak a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás első albekezdés szerinti meghatározásának támogatására szolgáló bevált gyakorlatairól. E jelentést rendszeresen naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy tükrözze a technológiai fejlődést és a fogyasztói felhasználási minták változásait.

(4) A fogyasztó kérésére az (1) és adott esetben az (2) bekezdésben említett csatlakozást korlátozni lehet a hangszolgáltatás támogatására.

(5) A tagállamok e cikk hatályát kiterjeszthetik a végfelhasználónak minősülő mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nonprofit szervezetekre is.

85. cikk

Megfizethető egyetemes szolgáltatás nyújtása

(1) A nemzeti szabályozó hatóságoknak - az egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva - figyelemmel kell kísérniük a 84. cikk (1) bekezdésében említett, a piacon rendelkezésre álló szolgáltatások kiskereskedelmi díjának alakulását és szintjét, különösen a nemzeti árakhoz és a nemzeti fogyasztói jövedelmekhez viszonyítva.

(2) Ha a tagállamok megállapítják, hogy a 84. cikk (1) bekezdésében azonosított szolgáltatások kiskereskedelmi árai - tekintettel a tagállamra jellemző egyedi körülményekre - nem megfizethetők, mivel az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztók nem tudják azokat igénybe venni, intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy biztosítsák e fogyasztók számára legalább a helyhez kötött módon nyújtott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatások és hangszolgáltatások megfizethetőségét.

Az említett okból a tagállamok biztosíthatják, hogy e fogyasztók támogatást kapjanak kommunikációs célokra, illetve előírhatják, hogy az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások olyan díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáljanak a szóban forgó fogyasztóknak, amelyek eltérnek a szokásos kereskedelmi feltételek szerint biztosítottaktól. A tagállamok e célra előírhatják az említett szolgáltatók számára, hogy közös díjszabást, többek között földrajzi átlagolást alkalmazzanak az adott állam egész területén.

Kivételes körülmények között, különösen például ha az e bekezdés második albekezdése értelmében minden szolgáltató számára előírt kötelezettség a szolgáltatók vagy a tagállam számára bizonyíthatóan túlzott adminisztratív vagy pénzügyi terhet jelentene, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy kivételesen csak kijelölt vállalkozások számára írják elő azt a kötelezettséget, hogy ilyen díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáljanak. E kijelölésekre a 86. cikk alkalmazandó, értelemszerűen. Ha egy tagállam vállalkozásokat jelöl ki, gondoskodik arról, hogy minden alacsony jövedelmű, illetve különleges szociális helyzetű fogyasztó több, a szükségleteinek megfelelő díjszabási lehetőséget kínáló vállalkozás közül választhasson, kivéve ha az ilyen választék biztosítása nem lehetséges vagy további túlzott szervezési és pénzügyi terhet jelentene.

A tagállamok gondoskodnak egyrészt arról, hogy az ilyen díjszabási lehetőségekre vagy díjcsomagokra jogosult fogyasztók szerződést köthessenek vagy a 84. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatókkal, vagy egy, ezzel a bekezdéssel összhangban kijelölt vállalkozással, másrészt arról, hogy a hívószámuk megfelelő ideig rendelkezésre álljon, és ne szakítsák meg indokolatlanul a szolgáltatásukat.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a (2) bekezdés értelmében az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztóknak szóló díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáló vállalkozások ezekről az ajánlatokról részletesen és folyamatosan tájékoztassák a nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságokat. A nemzeti szabályozó hatóságok az egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva kötelesek biztosítani, hogy a vállalkozások a (2) bekezdés szerinti díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat teljes mértékben átlátható feltételek mellett kínálják, melyeket a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban közzétettek, és megkülönböztetésmentesen alkalmaznak. A nemzeti szabályozó hatóságok az egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva előírhatják az ilyen díjszabási lehetőségek vagy díjcsomagok módosítását vagy visszavonását.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy - tekintettel az adott országra jellemző egyedi körülményekre - szükség szerint biztosított legyen a támogatás a fogyatékossággal élő fogyasztók számára, illetve adott esetben más különleges intézkedések szülessenek annak érdekében, hogy a kapcsolódó végberendezések, továbbá az egyenértékű hozzáférést elősegítő meghatározott berendezések és szolgáltatások - beleértve szükség esetén a teljeskörű beszélgetési szolgáltatásokat és a közvetítő szolgáltatásokat is - elérhetők és megfizethetők legyenek.

(5) E cikk alkalmazása során a tagállamok arra törekednek, hogy a piac torzulásainak mértékét a lehető legkisebbre csökkentsék.

(6) A tagállamok e cikk hatályát kiterjeszthetik a végfelhasználónak minősülő mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nonprofit szervezetekre is.

86. cikk

Az egyetemes szolgáltatás rendelkezésre állása

(1) Ha egy tagállam a 22. cikk (1) bekezdése szerint végzett feltérképezés eredményeinek - amennyiben rendelkezésre állnak -, és szükség esetén bármely további bizonyíték figyelembevételével megállapította, hogy a helyhez kötötten biztosított, a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás elérhetősége a szokásos kereskedelmi feltételek mellett vagy egyéb lehetséges közpolitikai eszközökkel a szóban forgó tagállam területén vagy annak egyes részein nem biztosítható, megfelelő egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket rendelhet el annak érdekében, hogy eleget lehessen tenni a végfelhasználók minden arra irányuló észszerű kérelmének, hogy a szóban forgó szolgáltatásokat a tagállam területének szóban forgó részein igénybe vehessék.

(2) A tagállamok meghatározzák azt a megközelítést, amellyel - a tárgyilagosság, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és az arányosság elvét tiszteletben tartva - a leghatékonyabb és a legmegfelelőbb módon biztosítható a helyhez kötötten biztosított, a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internethozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás elérhetősége. A tagállamok - a közérdek védelme mellett - arra törekednek, hogy a piac torzulásainak mértékét, különösen a szokásos kereskedelmi feltételektől eltérő árakon vagy feltételek mellett történő szolgáltatásnyújtást, a lehető legkisebbre csökkentsék.

(3) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy kötelezettségeket rendelnek el a helyhez kötötten biztosított, a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás elérhetőségének a végfelhasználók számára történő biztosítása érdekében, egy vagy több vállalkozást kijelölhetnek arra a célra, hogy területük egészén biztosítsák az elérhetőséget. A tagállamok a helyhez kötötten biztosított, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás biztosítására vagy területük különböző részeinek lefedésére különböző vállalkozásokat vagy vállalkozáscsoportokat is kijelölhetnek.

(4) Ha a tagállamok a területük egy részén vagy egészén vállalkozásokat jelölnek ki arra, hogy azok a (3) bekezdéssel összhangban biztosítsák a szolgáltatások elérhetőségét, ezt hatékony, tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kijelölési mechanizmus alkalmazásával teszik, amelynek révén egyetlen vállalkozás sincs eleve kizárva a kijelölésből. Az ilyen kijelölési módszerek célja, hogy a helyhez kötötten biztosított, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatások nyújtása költséghatékony módon történjen; e módszerek emellett használhatók az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségének 89. cikk szerinti meghatározásához is.

(5) Amennyiben az e cikk (3) bekezdésének megfelelően kijelölt valamely vállalkozás a helyi hozzáférési hálózati eszközeinek lényeges részét vagy azok egészét más tulajdonában lévő önálló jogalanyra kívánja átruházni, erről előzetesen és időben köteles értesíteni a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságot annak érdekében, hogy a hatóságnak lehetősége legyen értékelni a tervezett ügylet hatását a helyhez kötötten biztosított, a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás nyújtására. A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóság a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően egyedi kötelezettségeket írhat elő, illetve módosíthatja vagy visszavonhatja azokat.

87. cikk

A meglévő egyetemes szolgáltatás státusza

A tagállamok továbbra is biztosíthatják az olyan, helyhez kötötten biztosított, a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatáson és hangszolgáltatáson kívüli azon szolgáltatások elérhetőségét vagy megfizethetőségét, amelyekre vonatkozóan ilyen kötelezettséget már 2018. december 20-án bevezettek, amennyiben megállapítják, hogy - tekintettel az adott országra jellemző egyedi körülményekre - igény van az ilyen szolgáltatásokra. Abban az esetben, ha a tagállamok területük egy részén vagy egészén vállalkozásokat jelölnek ki az említett szolgáltatások nyújtására, a 86. cikk alkalmazandó. Az ilyen kötelezettségeket a 90. cikknek megfelelően kell finanszírozni.

A tagállamok az e cikkel összhangban elrendelt kötelezettségeket 2021. december 21-ig, majd azt követően háromévente egyszer felülvizsgálják.

88. cikk

A kiadások ellenőrzése

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 84. cikkben említetteken kívüli további eszközök és szolgáltatások biztosítása során a 84-87. cikknek megfelelő, széles sávú internet-hozzáférési- és hangszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók oly módon határozzák meg a feltételeket, hogy a végfelhasználónak ne keletkezzen fizetési kötelezettsége olyan eszközökre, illetve szolgáltatásokra vonatkozóan, amelyek az igényelt szolgáltatáshoz nem szükségesek, illetve nincsenek előírva.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 84. cikkben említett, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési és hangszolgáltatásokat és a 85. cikk szerinti szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók a VI. melléklet A. részében meghatározott külön eszközöket és szolgáltatásokat nyújtsák annak érdekében, hogy a fogyasztók figyelemmel kísérhessék és ellenőrizhessék a kiadásokat. A tagállamoknak biztosítani kell, hogy az említett szolgáltatók létrehozzanak egy rendszert, amellyel elkerülhető a hangszolgáltatás vagy a megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás indokolatlan kikapcsolása a 85. cikkben említett fogyasztók tekintetében; e rendszer egy olyan mechanizmust is magában foglalna, amely ellenőrizné, hogy a szolgáltatás használata iránti igény továbbra is fennáll-e.

A tagállamok e cikk hatályát kiterjeszthetik a végfelhasználónak minősülő mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nonprofit szervezetekre is.

(3) Minden egyes tagállam gondoskodik arról, hogy az illetékes hatóságnak módja legyen az adott állam területének egésze vagy egy része vonatkozásában eltekinteni a (2) bekezdésben foglalt követelmények alkalmazásától, ha megbizonyosodott arról, hogy az eszköz széles körben rendelkezésre áll.

89. cikk

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségeinek számítása

(1) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok úgy ítélik meg, hogy a 84. cikk (3) bekezdése alapján meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatás és hangszolgáltatás 84., 85. és 86. cikknek megfelelő teljesítése vagy a meglévő egyetemes szolgáltatások 87. cikknek megfelelő folytatása az ilyen szolgáltatásokat nyújtó és kompenzációt kérő szolgáltatókra indokolatlan terhet róhat, a nemzeti szabályozó hatóságok kiszámítják az említett szolgáltatásnyújtás nettó költségeit.

E célból a nemzeti szabályozó hatóságok:

a) a VII. melléklettel összhangban kiszámítják az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségét, figyelembe véve a 84. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott, megfelelő széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatást és hangszolgáltatást a 84., 85. és 86. cikknek megfelelően teljesítő vagy a 87. cikknek megfelelően meglévő egyetemes szolgáltatásokat folytató szolgáltatónál jelentkező bármilyen piaci előnyt; vagy

b) az egyetemes szolgáltatás nyújtása kapcsán felmerült és a 86. cikk (4) bekezdésének megfelelő kijelölési mechanizmus keretében meghatározott nettó költségeket használják fel.

(2) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek az (1) bekezdés második albekezdésének *a)* pontja szerinti kiszámításához alapul szolgáló számlákat és egyéb információkat a nemzeti szabályozó hatóság vagy az érintett felektől független és a nemzeti szabályozó hatóság által elismert szervezet vizsgálja, illetve ellenőrzi. A költségszámítás és az ellenőrzés eredményei nyilvánosan elérhetőek.

90. cikk

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozása

(1) Amennyiben a nettó költség 89. cikkben említett számítása alapján a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy valamely szolgáltatóra tisztességtelen teher hárul, az érintett tagállam a szolgáltató kérelmére az alábbiak közül az egyik vagy mindkét alábbi lehetőség alkalmazása mellett dönt:

a) olyan mechanizmus bevezetése, amely az adott szolgáltatónak állami forrásokból, átlátható feltételek mellett kompenzációt biztosít a meghatározott nettó költségekre vonatkozóan;

b) az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói közötti megosztása

(2) Amennyiben a nettó költséget az e cikk (1) bekezdése *b)* pontjának második albekezdésével összhangban megosztják, a tagállam a nemzeti szabályozó hatóság által, vagy a kedvezményezettektől független és a nemzeti szabályozó hatóság felügyelete alatt álló szervezet által működtetett megosztási mechanizmust vezet be. A 84-87. cikkben megállapított kötelezettségeknek kizárólag a 89. cikkel összhangban meghatározott nettó költsége finanszírozható.

A megosztási mechanizmus működtetése során - a VII. melléklet B. részében meghatározott elvekkel összhangban - tiszteletben kell tartani az átláthatóság, a piac minimális torzítása, a megkülönböztetésmentesség és az arányosság elvét. A tagállamok úgy is dönthetnek, hogy nem követelik meg a hozzájárulást olyan vállalkozásoktól, amelyek nemzeti forgalma egy meghatározott összegnél kisebb.

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségének megosztásával kapcsolatos díjakat egymástól el kell választani, és minden egyes vállalkozásra vonatkozóan külön kell meghatározni. Ezek a díjak nem vethetők ki olyan vállalkozásokra és nem szedhetők be olyan vállalkozásoktól, amelyek a megosztási mechanizmust létrehozó tagállam területén nem nyújtanak szolgáltatásokat.

91. cikk

Átláthatóság

(1) Amennyiben az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét a 89. cikknek megfelelően kell kiszámítani, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a nettó költségek kiszámításának elvei - beleértve az alkalmazandó módszertan részleteit - nyilvánosan elérhetőek legyenek.

Amennyiben kialakításra kerül az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének a 90. cikk (2) bekezdésében említettek szerinti megosztását célzó mechanizmus, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a nettó költség megosztására és kompenzálására vonatkozó elvek nyilvánosan elérhetőek legyenek.

(2) Az üzleti titokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályokra is figyelemmel, a nemzeti szabályozó hatóságok közzéteszik az éves beszámolót, amelyben szerepelnek az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek kiszámított költségeinek részletei, az összes érintett vállalkozás által teljesített hozzájárulás, köztük minden piaci előny meghatározása, amely 84- 87. cikkben meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettségek értelmében a vállalkozás(ok)nál felmerülhetett.

92. cikk

További kötelező szolgáltatások

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a 84-87. cikkben meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körébe tartozó szolgáltatásokon kívül további szolgáltatásokat tesznek nyilvánosan elérhetővé területükön. Ilyen esetben nem vezethetnek be egyes vállalkozásokat érintő kompenzációs mechanizmust.

II. CÍM

SZÁMOZÁSI ERŐFORRÁSOK

93. cikk

Számozási erőforrások

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok valamennyi nemzeti számozási erőforrás vonatkozásában ellenőrizzék a használati jogok megadását, továbbá a nemzeti számozási terv kezelését, valamint gondoskodnak arról is, hogy a hatóságok a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásához megfelelő számozási erőforrásokat bocsássanak rendelkezésre. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti számozási erőforrásokkal kapcsolatos használati jogok megadására vonatkozóan tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárások jöjjenek létre.

(2) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok meghatározott szolgáltatások céljára olyan vállalkozásoknak is adhatnak jogokat a nemzeti számozási tervek számozási erőforrásainak használatára, amelyek nem elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásával foglalkoznak, amennyiben megfelelő számozási erőforrás áll rendelkezésükre a jelenlegi és az előre látható jövőbeli kereslet kielégítéséhez. Ezeknek a vállalkozásoknak igazolniuk kell, hogy képesek a számozási erőforrások kezelésére, és meg kell felelniük a 94. cikk alapján meghatározott vonatkozó követelményeknek. A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok felfüggeszthetik a számozási erőforrások használati jogának e vállalkozások számára történő további megadását, ha bebizonyosodik, hogy fennáll a számozási erőforrások kimerülésének kockázata.

E bekezdés következetes alkalmazásának elősegítése érdekében a BEREC az érdekeltekkel folytatott konzultációt követően és a Bizottsággal szorosan együttműködve 2020. június 21-ig iránymutatást fogad el a számozási erőforrások kezelésének képessége és a számozási erőforrások kimerülési kockázata értékelésének közös kritériumairól.

(3) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok biztosítják, hogy a nemzeti számozási tervek és eljárások alkalmazása olyan módon történjen, amely a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások minden szolgáltatója és a (2) bekezdés feltételeinek megfelelő vállalkozások számára egyenlő bánásmódot biztosít. A tagállamok különösen azt biztosítják, hogy az a vállalkozás, amely számozási erőforrásokkal kapcsolatban használati jogot szerzett, elektronikus hírközlési szolgáltatások más szolgáltatóival szemben ne alkalmazzon megkülönböztetést a szolgáltatásaikhoz hozzáférést biztosító számozási erőforrások tekintetében.

(4) Minden tagállam biztosítja, hogy a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok elérhetővé tegyenek olyan nem földrajzi számokat, amelyeket az 531/2012/EU rendeletnek és ezen irányelv 97. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül az Unió egész területén a személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására lehet használni. Amennyiben e cikk (2) bekezdésének megfelelően olyan vállalkozások kaptak jogot számozási erőforrások használatára, amelyek nem elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével vagy hírközlési szolgáltatások nyújtásával foglalkoznak, e bekezdést azon meghatározott szolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyek nyújtására a használati jogot adták.

A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy az országhívószámhoz tartozó tagállam területén kívül történő szolgáltatásnyújtáshoz használt számozási erőforrásokhoz fűzhető, az I. melléklet E. részében felsorolt feltételek és azok érvényesítése ugyanolyan szigorú legyen, mint az országhívószámhoz tartozó tagállam területén belül nyújtott szolgáltatásokra ezen irányelvvel összhangban vonatkozó feltételek és azok érvényesítése. A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok a 94. cikk (6) bekezdésével összhangban arról is gondoskodnak, hogy az országhívószámuk számozási erőforrásait valamely más tagállamban használó szolgáltatók megfeleljenek az azon tagállamokban alkalmazandó fogyasztóvédelmi és a számozási erőforrások használatával kapcsolatos egyéb nemzeti jogszabályoknak, amely tagállamokban e számozási erőforrásokat használják. Ez a kötelezettség nem sérti az érintett tagállamok illetékes hatóságainak jogérvényesítési hatáskörét.

A BEREC kérésre segítséget nyújt a nemzeti szabályozó hatóságoknak vagy egyéb illetékes hatóságoknak a tevékenységeik koordinálásához az Unión belül extraterritoriális használatra engedélyezett számozási erőforrások hatékony kezelésének biztosítása érdekében.

Annak érdekében, hogy megkönnyítse a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok számára az e bekezdésben foglalt követelmények teljesítésének ellenőrzését, a BEREC létrehozza az Unión belül extraterritoriális használatra engedélyezett számozási erőforrások adatbázisát. A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok e célból megküldik a BEREC-nek a releváns információkat. Amennyiben az Unión belül extraterritoriális használatra engedélyezett számozási erőforrásokat nem a nemzeti szabályozó hatóság bocsátja rendelkezésre, a rendelkezésre bocsátásukért vagy kezelésükért felelős illetékes hatóságnak konzultálnia kell a nemzeti szabályozó hatósággal.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a szabványos nemzetközi előtét a „00” szám legyen. A tagállamok közötti határ mentén egymáshoz közel fekvő települések közötti számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások igénybevételére vonatkozóan különös szabályok alakíthatók ki, illetve tarthatók fenn.

A tagállamok megállapodhatnak arról, hogy közös számozási tervet használnak a számok minden kategóriája vagy bizonyos számkategóriák tekintetében.

Az ilyen szabályok vagy megállapodások által érintett végfelhasználóknak teljeskörű tájékoztatásban kell részesülniük.

(6) A tagállamok a 106. cikk sérelme nélkül előmozdítják - amennyiben technikailag kivitelezhető - a távoli konfigurációt annak érdekében, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások terén megkönnyítsék a szolgáltatóváltást a végfelhasználók számára, különösen a gépek közötti (M2M) szolgáltatások nyújtói és felhasználói számára.

(7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti számozási terveknek és azok minden további kiegészítésének, illetve módosításának a közzététele megtörténjen, ami kizárólag nemzetbiztonsági okokból korlátozható.

(8) A tagállamok támogatják a konkrét számok vagy számtartományok Unión belüli harmonizációját, amennyiben ez elősegíti a belső piac működését és a páneurópai szolgáltatások kifejlesztését. Amennyiben a számozási erőforrások iránti nemzetközi vagy páneurópai kielégítetlen keresletszükségessé teszi, a Bizottság - teljes mértékben figyelembe véve a BEREC véleményét - konkrét számok vagy számtartományok harmonizálásáról szóló végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

94. cikk

A számozási erőforrások használati jogának megadására vonatkozó eljárás

(1) Ha a számozási erőforrások használatára szóló egyedi jogok megadása szükséges, a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok - a 13. cikkre, valamint a 21. cikk (1) bekezdésének *c)* pontjára is figyelemmel, továbbá az említett számozási erőforrások hatékony felhasználását az ezen irányelvnek megfelelően biztosító bármilyen más szabályra is figyelemmel - kérelemre minden vállalkozásnak megadják ezt a jogot a 12. cikkben említett általános felhatalmazás tárgyát képező elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésére vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására.

(2) A számozási erőforrások használati jogát nyílt, tárgyilagos, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos eljárások keretében kell megadni.

A számozási erőforrások használati jogának megadása során a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok meghatározzák, hogy a kérdéses jogokat a jogosult átruházhatja-e, és ha igen, milyen feltételekkel.

Ha a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok határozott időtartamra adnak jogot számozási erőforrások használatára adják meg, ennek az időtartamnak - figyelemmel az elérni kívánt célra és a beruházás megfelelő amortizációs idejének szükséges biztosítására - meg kell felelnie a nyújtani kívánt szolgáltatás igényeinek.

(3) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságnak a számozási erőforrások használati jogának megadására vonatkozó határozatot a teljes kérelem hozzájuk való beérkezését követően a lehető leghamarabb kell meghozniuk, kézbesíteniük és nyilvánosságra hozniuk; az olyan számozási erőforrások esetében, amelyeket a nemzeti számozási terv keretében meghatározott célra osztottak ki, az említett lépéseket három héten belül kell megtenniük. Az ilyen határozatokat nyilvánosságra kell hozni.

(4) Ha az érdekeltekkel a 23. cikknek megfelelően folytatott konzultációt követően a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok úgy döntenek, hogy a kivételes gazdasági értéket képviselő számozási erőforrások használati jogának megadására versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárás keretében kerüljön sor, a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok az e cikk (3) bekezdésében említett háromhetes határidőt legfeljebb további három héttel meghosszabbíthatják.

(5) A nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok nem korlátozhatják a megadandó használati egyedi jogok számát, kivéve akkor, ha ez a számozási erőforrások hatékony kihasználásához szükséges.

(6) Ha a számozási erőforrások használati joga a 93. cikk (4) bekezdésének megfelelően az Unión belüli extraterritoriális használatra is kiterjed, a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságoknak a használati jogot külön feltételekhez kell kötniük annak érdekében, hogy biztosított legyen a számozási erőforrások használati helye szerinti tagállamokban hatályos minden vonatkozó nemzeti fogyasztóvédelmi szabálynak és a számozási erőforrások használatával kapcsolatos nemzeti jogszabálynak való megfelelés.

A számozási erőforrások használatának helye szerinti tagállam nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságának kérésére, amennyiben a szóban forgó hatóság bebizonyította, hogy megsértették az adott tagállam vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályait vagy a számozási erőforrások használatával kapcsolatos nemzeti jogszabályait, azon tagállam nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságai, amelyben megadták a számozási erőforrások használati jogát, a 30. cikknek megfelelően kötelesek érvényesíteni az e bekezdés első albekezdése értelmében megszabott feltételeket, súlyos esetekben akár visszavonva az érintett vállalkozásnak a számozási erőforrások extraterritoriális használatára vonatkozóan megadott jogokat.

A BEREC-nek elő kell segítenie és koordinálnia kell a különböző érintett tagállamok illetékes hatóságai közötti információcserét, és gondoskodnia kell a munka megfelelő koordinálásáról.

(7) Ezt a cikket akkor is alkalmazni kell, ha a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok a 93. cikk (2) bekezdésének megfelelően olyan vállalkozásoknak adják meg a számozási erőforrások használati jogát, amelyek nem elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésével vagy hírközlési szolgáltatások nyújtásával foglalkoznak.

95. cikk

A számozási erőforrások használati jogának díjai

A tagállamok feljogosíthatják a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságokat arra, hogy olyan díjakat vessen ki a számozási erőforrások használati jogáért, amelyek tükrözik az ilyen erőforrások optimális felhasználásának biztosítására vonatkozó igényt. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen díjak tárgyilagos mérce szerint indokoltak, átláthatóak, megkülönböztetéstől mentesek és a céljukkal arányosak legyenek, és megállapításuk a 3. cikkben megállapított célkitűzések figyelembevétele mellett történjen.

96. cikk

Eltűnt gyermekek felkutatására fenntartott forróvonal és gyermeksegélyvonal

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a végfelhasználók rendelkezésére álljon egy forróvonalat működtető olyan szolgálat, ahol díjmentesen jelenthetik be gyermekek eltűnését. A forróvonal hívószáma „116000”.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók a lehető legteljesebb mértékben hozzá tudjanak férni a 116000-ás számon nyújtott szolgáltatásokhoz. Az annak megkönnyítése érdekében hozott intézkedéseknek, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók más tagállamban történő utazásuk során is hozzá tudjanak férni az említett szolgáltatásokhoz, meg kell felelniük a 39. cikkel összhangban meghatározott szabványoknak vagy előírásoknak.

(3) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy azon hatóság vagy vállalkozás, amelynek a 116000-ás hívószámot kiutalták, elegendő erőforrást fordítson a forróvonal működtetésére.

(4) A tagállamok és a Bizottság biztosítják, hogy a végfelhasználók megfelelően tájékoztatást kapjanak a 116000-ás és adott esetben a 116111-es számokon nyújtott szolgáltatások létezéséről és igénybevételének lehetőségéről.

97. cikk

A számokhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben gazdaságilag megvalósítható - kivéve azt az esetet, ha valamely hívott végfelhasználó kereskedelmi okokból úgy döntött, hogy meghatározott földrajzi területeken lévő hívó felek hozzáférését korlátozza -, az érintett nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok minden szükséges lépést megtegyenek annak biztosítására, hogy a végfelhasználók:

a) nem földrajzi számok használatával hozzá tudjanak férni a szolgáltatásokhoz, és használni tudják azokat az Unión belül; valamint

b) az üzemeltető által alkalmazott technológiától és készülékektől függetlenül hozzá tudjanak férni az Unión belül biztosított valamennyi számhoz, beleértve a tagállamok nemzeti számozási terveiben szereplő számokat és az egyetemes nemzetközi díjmentes hívószámokat (UIFN) is.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok kötelezhessék a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatókat arra, hogy eseti alapon gátolják meg a számokhoz, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, amennyiben ezt csalás vagy rendeltetésellenes felhasználás indokolttá teszi, és előírhassák, hogy ilyen esetekben az elektronikus hírközlési szolgáltatók visszatartsák az érintett össze kapcsolási vagy más szolgáltatásokból származó bevételeket.

III. CÍM

VÉGFELHASZNÁLÓI JOGOK

98. cikk

Egyes mikrovállalkozások mentessége

E cím - a 99. és a 100. cikk kivételével - nem alkalmazandó a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó mikrovállalkozásokra, kivéve, ha egyéb elektronikus hírközlési szolgáltatásokat is nyújtanak.

A tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználók tájékoztatást kapjanak az első elbekezdés szerinti mentességről, mielőtt szerződést kötnének egy ilyen mentességben részesülő mikrovállalkozással.

99. cikk

Megkülönböztetésmentesség

Az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői vagy az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói a végfelhasználóik számára nem írhatnak elő eltérő követelményeket vagy az érintett hálózatokhoz, illetve szolgáltatásokhoz való különböző általános hozzáférési feltételeket, sem pedig az azok használatára vonatkozó különböző általános feltételeket a végfelhasználók állampolgárságával, lakhelyével vagy székhelyével összefüggő okok alapján, kivéve abban az esetben, ha ez az eltérő bánásmód objektív módon alátámasztható.

100. cikk

Az alapvető jogokat védő biztosítékok

(1) A szolgáltatások és alkalmazások végfelhasználók általi elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül történő elérésére és használatára vonatkozó nemzeti intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió Alapjogi Chartáját (a továbbiakban: a Charta) és az uniós jog általános elveit.

(2) Minden ilyen, a végfelhasználóknak a szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz elektronikus hírközlő hálózatok igénybevételével történő hozzáférését vagy azok ilyen hálózatokon keresztüli használatát érintő intézkedést, amely alkalmas lehet a Chartában elismert jogok vagy szabadságok gyakorlásának korlátozására, csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha azokról jogszabály rendelkezik, és ezen intézkedések tiszteletben tartják a szóban forgó jogokat, illetve szabadságokat, arányosak és szükségesek, továbbá a Charta 52. cikkének (1) bekezdésével és az uniós jog általános elveivel, többek között a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal összhangban ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálják. Ennek megfelelően ezeket az intézkedéseket kizárólag az ártatlanság vélelme elvének és a magánélethez való jognak a megfelelő tiszteletben tartása mellett lehet meghozni. Az intézkedések meghozatalát megelőzően tisztességes és pártatlan eljárást kell biztosítani, ideértve az érintett személy vagy személyek meghallgatáshoz való jogát, kivéve kellően indokolt szükséghelyzetekben, amelyekben megfelelő feltételeket és eljárási intézkedéseket szükséges alkalmazni, összhangban a Chartával.

101. cikk

A harmonizáció szintje

(1) A tagállamok nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be nemzeti jogukban a végfelhasználók védelmével kapcsolatos olyan rendelkezéseket, amelyek eltérnek a 102-115. cikktől, ideértve az eltérő szintű védelmet biztosító szigorúbb vagy kevésbé szigorú rendelkezéseket, hacsak e cím másként nem rendelkezik.

(2) 2021. december 21-ig a tagállamok továbbra is alkalmazhatják a 102-115. cikkben megállapított rendelkezésektől eltérő, szigorúbb nemzeti fogyasztóvédelmi rendelkezéseket, amennyiben ezek a rendelkezések már 2018. december 20-án hatályban voltak, és a belső piacot érintő, ezekből eredő bármilyen korlátozás arányos a fogyasztóvédelem céljával.

A tagállamok 2019. december 21-ig tájékoztatják a Bizottságot az ezen bekezdés alapján alkalmazandó nemzeti rendelkezésekről.

102. cikk

Szerződésekhez kapcsolódó tájékoztatási követelmények

(1) Mielőtt egy fogyasztó szerződést köt vagy bármilyen ennek megfelelő ajánlatot elfogad, a gépek közötti szolgáltatások nyújtására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói kötelesek a rendelkezésére bocsátani a 2011/83/EU irányelv 5. és 6. cikkében említett információkat, továbbá az ezen irányelv VIII. mellékletében felsorolt információkat, amennyiben ez a tájékoztatás valamely általuk nyújtott szolgáltatáshoz kapcsolódik.

A tájékoztatást egyértelmű és érthető módon kell megadni a 2011/83/EU irányelv 2. cikkének 10. pontjában meghatározott tartós adathordozón, vagy ha a tartós adathordozó útján történő tájékoztatás nem megoldható, a szolgáltatások nyújtói által rendelkezésre bocsátott, könnyen letölthető dokumentum révén. A szolgáltatónak kifejezetten fel kell hívnia a fogyasztók figyelmét a dokumentum elérhetőségére, valamint arra, hogy a dokumentáció, a jövőbeli hivatkozás és a változatlan formában történő megjelenítés céljából fontos letöltenie azt.

A tájékoztatást a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentesítési követelmények harmonizálását szolgáló uniós jogszabályokkal összhangban a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára kérésre akadálymentes formátumban is rendelkezésre kell bocsátani.

(2) Az (1), (3) és (5) bekezdésben említett tájékoztatást végfelhasználókként a mikro- és kisvállalkozások vagy nonprofit szervezetek számára is biztosítani kell, hacsak azok kifejezett hozzájárulásukat nem adták ahhoz, hogy az említett rendelkezésektől teljesen vagy részben eltekintsenek.

(3) A gépek közötti szolgáltatások nyújtására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóinak tömör és könnyen olvasható formában a fogyasztók rendelkezésére kell bocsátaniuk a szerződés adatainak összefoglalását. Az összefoglalóban az (1) bekezdésnek megfelelően meg kell határozni a tájékoztatási követelmények fő elemeit. Az említett fő elemeknek magukban kell foglalniuk legalább az alábbiakat:

a) a szolgáltató neve, címe és elérhetősége, valamint a panaszok benyújtására szolgáló elérhetőség, amennyiben az eltér a szolgáltató elérhetőségétől;

b) valamennyi biztosított szolgáltatás fő jellemzői;

c) az elektronikus hírközlési szolgáltatás aktiválásának ára, illetve minden ismétlődő vagy fogyasztáson alapuló díj, amennyiben a szolgáltatást közvetlen kifizetések ellenében nyújtják;

d) a szerződés időtartama, valamint megújításának és megszüntetésének feltételei;

e) információ arról, hogy a termékek és szolgáltatások milyen mértékben felelnek meg a fogyatékossággal élő végfelhasználók igényeinek;

f) az internet-hozzáférési szolgáltatásokkal összefüggésben az (EU) 2015/2120 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének *d)* és *e)* pontjában előírt információk összefoglalója.

2019. december 21-ig a Bizottság - a BEREC-kel folytatott konzultációt követően - végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek tartalmazzák a szolgáltatók által az e bekezdés szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez használandó, a szerződés adatait összefoglaló dokumentummintát.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 118. cikk (4) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

Az (1)-(4) bekezdés szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó szolgáltatóknak hiánytalanul ki kell tölteniük a szerződés adatait összefoglaló dokumentummintát az előírt információkkal, és a szerződés adatainak összefoglalóját térítésmentesen a fogyasztók, rendelkezésére kell bocsátaniuk még a szerződéskötést megelőzően, a távollevők között kötött szerződések esetében is. Amennyiben objektív technikai okoknál fogva lehetetlen a szerződés adatainak összefoglalóját az adott időpontban rendelkezésre bocsátani, akkor azt később indokolatlan késedelem nélkül rendelkezésre kell bocsátani, és a szerződésnek akkor kell érvényessé válnia, amikor a fogyasztó a szerződés adatai összefoglalójának kézhezvételét követően megerősítette a beleegyezését.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben említett tájékoztatásnak a szerződés szerves részévé kell válnia, és az nem módosítható, kivéve ha a szerződő felek erről kifejezetten megállapodnak.

(5) Amennyiben az internet-hozzáférési szolgáltatások vagy a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatások számlázása időalapú vagy adatforgalom-alapú, akkor a szolgáltatóknak fel kell kínálniuk a fogyasztók számára azt a lehetőséget, hogy az említett szolgáltatások mindegyikének használatát figyelemmel kísérjék és ellenőrizzék. Ez azzal jár, hogy hozzá kell férniük a díjcsomag részét képező szolgáltatások igénybevételének mértékére vonatkozó aktuális adatokhoz. Ezen belül a szolgáltatóknak értesíteniük kell a fogyasztókat az illetékes hatóságok által - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva -meghatározott, a díjcsomagban szereplő fogyasztási határok elérése előtt, ideértve azt is, ha a díjcsomagban foglalt valamely szolgáltatás teljes mértékben felhasználásra került.

(6) A tagállamok a nemzeti jogukba bevezethetnek, illetve fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyekben kötelezik a szolgáltatókat a fogyasztási szintre vonatkozó kiegészítő információk nyújtására, valamint arra, hogy ideiglenesen megakadályozzák az érintett szolgáltatásnak az illetékes hatóság által meghatározott összeghatárt vagy adatforgalmi korlátot meghaladó mértékű további igénybevételét.

(7) A tagállamok továbbra is szabadon fenntarthatnak vagy bevezethetnek a nemzeti jogukban olyan rendelkezéseket az e cikk által nem szabályozott kérdésekben, különösen az újonnan felmerülő kérdések kezelése érdekében.

103. cikk

Átláthatóság, az ajánlatok összehasonlíthatósága és az információk közzététele

(1) Az illetékes hatóságoknak - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - gondoskodniuk kell arról, hogy amennyiben az internet-hozzáférési szolgáltatást vagy a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók feltételekhez kötik e szolgáltatások nyújtását, valamennyi ilyen szolgáltató vagy pedig maga az illetékes hatóság - adott esetben a nemzeti szabályozó hatósággal koordinálva - közzétegye a IX. mellékletben említett információkat, mégpedig világos, átfogó és géppel olvasható módon, a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára pedig akadálymentes formátumban, összhangban a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentesítési követelmények harmonizálását szolgáló uniós joggal. Ezeket az információkat rendszeresen frissíteni kell. Az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - további követelményeket is meghatározhatnak az ilyen információk közzétételi módjára vonatkozóan. Az információkat - közzétételüket megelőzően - kérésre be kell nyújtani az illetékes hatósághoz és adott esetben a nemzeti szabályozó hatósághoz.

(2) Az illetékes hatóságoknak - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - gondoskodniuk kell arról, hogy a végfelhasználók térítésmentesen hozzáférjenek legalább egy olyan független összehasonlító eszközhöz, amelynek segítségével összevethetik és értékelhetik a különféle internet-hozzáférési szolgáltatásokat és a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat, továbbá adott esetben a nyilvánosan elérhető, számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat a következők tekintetében:

a) az ismétlődő vagy a fogyasztáson alapuló közvetlen kifizetések ellenében nyújtott szolgáltatások árai és díjszabásai; valamint

b) minimális szolgáltatásminőség kínálása esetén, illetve ha a vállalkozásnak a 104. cikkel összhangban közzé kell tennie ezeket az információkat, a kommunikációs szolgáltatások minőségét.

(3) A (2) bekezdésben említett összehasonlító eszköznek a következő jellemzőkkel kell rendelkeznie:

a) működése szempontjából az említett szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóktól független, vagyis biztosítja, hogy a különböző szolgáltatók egyenlő súllyal szerepeljenek a keresési találatokban;

b) egyértelműen feltünteti az összehasonlító eszköz tulajdonosait és üzemeltetőit;

c) az összehasonlítás alapjául egyértelmű, objektív kritériumokat határoz meg;

d) nyelvezete egyszerű és egyértelmű;

e) pontos és naprakész tájékoztatást nyújt, továbbá jelzi a legutóbbi frissítés időpontját;

f) nyitott minden internet-hozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató előtt, továbbá sokfajta, a piac jelentős részét lefedő ajánlatot magában foglal, és amennyiben a megadott információk nem adnak átfogó képet a piacról, ezt egyértelműen jelzi az eredmények megjelenítése előtt;

g) lehetővé teszi a helytelen információk hatékony bejelentését;

h) lehetővé teszi a fogyasztók rendelkezésére álló ajánlatok árainak, díjszabásainak és szolgáltatásminőségének összehasonlítását, és amennyiben a tagállamok így rendelkeznek, az említett ajánlatok és a más végfelhasználók számára nyilvánosan elérhető standard ajánlatok összehasonlítását.

Az illetékes hatóságoknak - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - az *a)-h)* pontban megadott követelményeknek megfelelő összehasonlító eszközöket az eszközt rendelkezésre bocsátó szolgáltató kérésére tanúsítással kell ellátniuk.

A harmadik felek számára biztosítani kell a jogot arra, hogy független összehasonlító eszközök rendelkezésre bocsátásának céljából díjmentesen és nyílt adatformátumokban felhasználják az internet-hozzáférési szolgáltatásokat vagy nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által közzétett információkat.

(4) A tagállamok előírhatják, hogy az internet-hozzáférési szolgáltatásokat vagy nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat, illetve mindkét ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltatók térítésmentesen - és adott esetben a végfelhasználókkal való kommunikáció céljára alkalmazott szokásos módon - közérdekű tájékoztatást nyújtsanak meglévő és új végfelhasználóiknak. Ilyen esetben a közérdekű tájékoztatást a megfelelő hatóságoknak kell biztosítaniuk szabványosított formátumban, és annak többek között a következőkre kell kiterjednie:

a) az internet-hozzáférési szolgáltatások és a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások azon formái, amelyeket a leggyakrabban alkalmaznak jogellenes tevékenységben való részvétel vagy ártalmas tartalom terjesztése céljából, különösen a használat azon formái, amelyek sérthetik mások jogait és szabadságait - így többek között az adatvédelmi jogokat, a szerzői jogokat és a kapcsolódó jogokat -, továbbá e tettek jogi következményei; és

b) az internet-hozzáférési szolgáltatások és a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások használata során a személyes biztonságot, a magánéletet és a személyes adatokat fenyegető kockázatokkal szembeni védelmet szolgáló eszközök.

104. cikk

Az internet-hozzáférési szolgáltatások és a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatások minősége

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva előírhatják az internet-hozzáférési szolgáltatásokat és a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára, hogy a szolgáltatásaik minőségével - amennyiben akár közvetlenül, akár egy e célból megkötött, a szolgáltatás szintjére vonatkozó megállapodás révén legalább a hálózat néhány eleme felett ellenőrzést gyakorolnak -, valamint a fogyatékossággal élő végfelhasználók egyenértékű hozzáférésének biztosítása érdekében hozott intézkedésekkel kapcsolatban átfogó, összehasonlítható, megbízható, felhasználóbarát és naprakész információkat tegyenek közzé a végfelhasználók részére. A nemzeti szabályozó hatóságok egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva azt is előírhatják a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára, hogy tájékoztassák a fogyasztókat, ha az általuk nyújtott szolgáltatások minősége valamilyen külső tényezőtől, például a jelátvitel feletti ellenőrzéstől vagy hálózati kapcsolattól függ.

Az információkat - közzétételüket megelőzően - kérésre be kell nyújtani a nemzeti szabályozó és adott esetben az egyéb illetékes hatóságokhoz.

A szolgáltatás minőségének biztosítását célzó intézkedéseknek meg kell felelniük az (EU) 2015/2120 rendelet előírásainak.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok egyéb illetékes hatóságokkal koordinálva a BEREC által kiadott iránymutatás legmesszemenőbb figyelembevételével meghatározzák a mérendő szolgáltatásminőségi paramétereket, az alkalmazandó mérési módszereket, valamint a közzéteendő információk tartalmát, formáját és közzétételének módját, beleértve a lehetséges minőségtanúsítási mechanizmusokat. Szükség szerint a X. mellékletben megadott paraméterek, meghatározások és mérési módszerek alkalmazandók.

E bekezdés és a X. melléklet következetes alkalmazásának elősegítése érdekében a BEREC-nek az érdekeltekkel folytatott konzultációt követően, a Bizottsággal szorosan együttműködve 2020. június 21-ig iránymutatásokat kell elfogadnia, részletezve a mérendő szolgáltatásminőségi paramétereket, köztük a fogyatékossággal élő végfelhasználókra vonatkozó paramétereket, az alkalmazandó mérési módszereket, a közzéteendő információk tartalmát és közzétételük módját, valamint a lehetséges minőségtanúsítási mechanizmusokat.

105. cikk

A szerződések időtartama és megszüntetése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szerződés megszüntetésére vonatkozó feltételek és eljárások ne tartsák vissza a fogyasztókat a szolgáltatóváltástól, és hogy a fogyasztók és a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól és a gépek közötti szolgáltatások nyújtására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói közötti szerződések kötelező időtartama ne haladja meg a 24 hónapot. A tagállamok elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében a szerződések kötelező maximális időtartama ennél rövidebb is lehet.

E bekezdés nem vonatkozik az olyan részletfizetési szerződések időtartamára, amelyek esetében a fogyasztó egy külön szerződésben vállalta, hogy kizárólag a fizikai összeköttetés létrehozását részletekben fizeti, különösen a rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal való összeköttetés esetén. A fizikai összeköttetés kiépítésére vonatkozó részletfizetési szerződés nem terjedhet ki a végberendezésre, például az útvonalválasztóra vagy a modemre, és nem akadályozhatja a fogyasztókat az e cikk szerinti jogaik gyakorlásában.

(2) Az (1) bekezdést a mikro- és kisvállalkozásokra, valamint a nonprofit szervezetekre is alkalmazni kell, hacsak azok kifejezett hozzájárulásukat nem adták ahhoz, hogy az említett rendelkezésektől eltekintsenek.

(3) Amennyiben egy szerződés vagy valamely nemzeti jogszabály a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól és a gépek közötti szolgáltatások nyújtására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó, meghatározott időre szóló szerződések automatikus meghosszabbításáról rendelkezik, a tagállamok biztosítják, hogy ezen meghosszabbítás után a végfelhasználók a tagállam által meghatározottak szerint legfeljebb egyhónapos felmondási idővel bármikor díjmentesen megszüntethessék a szerződést, kivéve a felmondási időszak alatt igénybe vett szolgáltatásnyújtás díjait. A szerződés automatikus meghosszabbítása előtt a szolgáltatóknak egyértelműen és időben, tartós adathordozón tájékoztatniuk kell a végfelhasználókat a szerződés kötelező időtartamának lejártáról és a szerződés megszüntetésének lehetséges módjairól. A szolgáltató továbbá ezzel egyidejűleg köteles tájékoztatni a végfelhasználókat a szolgáltatásai tekintetében legkedvezőbb díjszabásról. A szolgáltatóknak legalább évente tájékoztatniuk kell a végfelhasználókat a legkedvezőbb díjszabásról.

(4) A végfelhasználók számára biztosítani kell a jogot arra, hogy további díjaktól mentesen megszüntessék szerződésüket, amint a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtója által javasolt szerződéses feltételek módosításáról értesülnek, kivéve, ha a javasolt változások kizárólag a végfelhasználók javát szolgálják, vagy pusztán adminisztratív jellegűek és nem érintik hátrányosan a végfelhasználót, vagy ha azokat uniós vagy nemzeti jog közvetlenül írja elő.

A szolgáltatóknak a szerződéses feltételek bármely változásáról legalább egy hónappal korábban értesíteniük kell a végfelhasználókat, és egyidejűleg arról is tájékoztatniuk kell őket, hogy ha nem fogadják el az új feltételeket, jogukban áll további díjfizetés nélkül megszüntetni a szerződést. A szerződés megszüntetésére vonatkozó jog az értesítést követő egy hónapon belül gyakorolható. A tagállamok az említett időtartamot legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatják. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az értesítés egyértelmű és érthető legyen, és hogy tartós adathordozón rögzítsék.

(5) Az internet-hozzáférési szolgáltatástól és a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatástól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatás tényleges teljesítménye és a szerződésben megjelölt teljesítmény közötti jelentős, folyamatos vagy gyakran ismétlődő eltérés feljogosítja a fogyasztót arra, hogy éljen a nemzeti jog által számára biztosított jogorvoslati lehetőségekkel, ideértve a szerződés díjmentes felmondásához való jogot is.

(6) Ha ezen irányelv vagy az uniós, illetve nemzeti jog egyéb rendelkezései szerint a végfelhasználó jogosult felmondani valamely számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatástól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtására irányuló szerződését az elfogadott szerződéses időtartam lejárta előtt, a végfelhasználónak az általa megtartott, kedvezményesen biztosított végberendezéshez kapcsolódókon felül nem lehet más kompenzációs kötelezettsége.

Ha a végfelhasználó úgy dönt, hogy megtartja a szerződés megkötésekor a szerződéssel együtt kedvezményesen biztosított végberendezést, a fogyasztó által fizetendő bármely kompenzáció összege nem haladhatja meg a végberendezésnek a szerződés megkötésekor megállapított időarányos maradványértéke és a szolgáltatási díjnak a szerződés lejáratáig fennmaradó része közül az alacsonyabb összeget.

A tagállamok meghatározhatják a kompenzáció arányának más módszerrel történő kiszámítását is, feltéve, hogy ez a módszer nem jár a második albekezdéssel összhangban kiszámított kompenzáció szintjét meghaladó kompenzációval.

A szolgáltatónak a tagállam által meghatározott időpontban, de legkésőbb a kompenzáció kifizetésekor díjmentesen meg kell szüntetnie minden, a végberendezés más hálózatokon való használatára vonatkozó feltételt.

(7) Ami a gépek közötti szolgáltatások nyújtására használt átviteli szolgáltatásokat illeti, a (4) és a (6) bekezdésben említett jogokkal csak azon végfelhasználók élhetnek, akik vagy amelyek fogyasztók, mikro- vagy kisvállalkozások vagy nonprofit szervezetek.

106. cikk

Szolgáltatóváltás és számhordozhatóság

(1) Internet-hozzáférési szolgáltatók váltása esetén az érintett szolgáltatóknak a váltási folyamat előtt és alatt megfelelő tájékoztatást kell nyújtaniuk a végfelhasználónak, és gondoskodniuk kell az internet-hozzáférési szolgáltatás folytonosságáról, kivéve, ha ez műszakilag nem megvalósítható. A végfelhasználót átvevő szolgáltatónak biztosítania kell, hogy a lehető leghamarabb, a végfelhasználóval való kifejezett megállapodás szerinti napon és időkereten belül aktiválja az internet-hozzáférési szolgáltatást. A végfelhasználót átadó szolgáltatónak mindaddig ugyanolyan feltételekkel kell nyújtania az internet-hozzáférési szolgáltatását, amíg az átvevő szolgáltató nem aktiválja az internet-hozzáférési szolgáltatásait. A szolgáltatóváltás miatti szolgáltatáskiesés időtartama nem haladhatja meg az egy munkanapot.

A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell a szolgáltatóváltás folyamatának hatékonyságát és egyszerűségét a végfelhasználó számára.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti számozási tervben szereplő számokkal rendelkező valamennyi olyan végfelhasználó, aki ezt kéri, jogosult legyen arra, hogy a hívószámát (hívószámait) a szolgáltatást nyújtó vállalkozástól függetlenül - a VI. melléklet C. részével összhangban - megtartsa.

(3) A tagállamoknak gondoskodnak arról, hogy amennyiben egy végfelhasználó felmondja a szerződést, a felmondás időpontját követően legalább egy hónapig megtarthassa azt a jogot, hogy átvigyen egy nemzeti számozási tervben szereplő számot egy másik szolgáltatóhoz, kivéve, ha erről a jogáról lemond.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a számhordozhatóság garantálása tekintetében a szolgáltatók által egymás irányában alkalmazott árképzés költségalapú legyen, és hogy a végfelhasználóknak ne számlázzanak ki közvetlen díjakat.

(5) A számok hordozását és ezt követő aktiválását a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni, a végfelhasználóval való kifejezett megállapodás szerinti időpontokban. Azon végfelhasználók számát, akik megállapodást kötöttek számuk új szolgáltatókhoz történő hordozásáról, a végfelhasználóval való megállapodás szerinti időpontot követő egy munkanapon belül aktiválni kell. A számhordozási folyamat sikertelensége esetén a végfelhasználót átadó szolgáltatónak reaktiválnia kell a végfelhasználó számát és a kapcsolódó szolgáltatásokat mindaddig, amíg a számhordozás eredményesen megtörténik. A végfelhasználót átadó szolgáltatónak ugyanolyan feltételekkel kell nyújtania szolgáltatásait mindaddig, amíg az átvevő szolgáltató nem aktiválja szolgáltatásait. A szolgáltatóváltás és a számhordozás folyamata során bekövetkező szolgáltatáskiesés időtartama semmi esetre sem haladhatja meg az egy munkanapot. Azoknak az üzemeltetőknek, akiknek a hozzáférési hálózatait vagy eszközeit vagy a végfelhasználót átadó szolgáltató, vagy a végfelhasználót átvevő szolgáltató, vagy mindkettő használja, gondoskodniuk kell arról, hogy ne forduljon elő olyan szolgáltatáskiesés, amely késleltetné a szolgáltatóváltás és a számhordozás folyamatát.

(6) Az (1) és az (5) bekezdés szerinti szolgáltatóváltási és számhordozási folyamatot a végfelhasználót átvevő szolgáltatónak kell irányítania, és abban mind az átvevő, mind pedig az átadó szolgáltatónak jóhiszeműen együtt kell működnie. Nem késleltethetik és nem akadályozhatják a szolgáltatóváltás és a számhordozás folyamatát, és nem vihetnek át számokat, továbbá nem adhatnak át végfelhasználókat azok kifejezett beleegyezése nélkül. A végfelhasználók átadó szolgáltatóval kötött szerződései a szolgáltatóváltási folyamat lezárultával automatikusan megszűnnek.

A nemzeti szabályozó hatóságok kialakíthatják a szolgáltatóváltás és a számhordozás részletes folyamatát, figyelembe véve a szerződésekre vonatkozó nemzeti rendelkezéseket, a műszaki megvalósíthatóságot és a szolgáltatások folyamatosságának fontosságát a végfelhasználó számára. Ez magában foglalja azon követelmény megállapítását, hogy amennyiben ez műszakilag megvalósítható, a számhordozást távoli konfigurációban végezzék el, kivéve, ha a végfelhasználó másként kéri. A nemzeti szabályozó hatóságok olyan célravezető intézkedéseket is hoznak, amelyekkel biztosítják, hogy a végfelhasználók megfelelő tájékoztatásban és védelemben részesüljenek a szolgáltatóváltási és számhordozási folyamatok során, továbbá megakadályozzák, hogy akaratuk ellenére más szolgáltatóhoz kerüljenek.

Az átadó szolgáltatók az előre fizetett szolgáltatásokat használó fogyasztóknak kérésre minden fennmaradó jóváírást visszatérítenek. A visszatérítés csak akkor lehet díjköteles, ha ezt a szerződés rögzítette. E díjnak arányosnak és összemérhetőnek kell lennie az átadó szolgáltatónál a visszatérítés nyújtása során jelentkező tényleges költségekkel.

(7) A tagállamok meghatározzák az azon szankciókra vonatkozó szabályokat, amelyeket abban az esetben alkalmaznak, ha a szolgáltató az e cikkben meghatározott kötelezettségeknek nem felel meg” ideértve annak esetét is, ha a szolgáltató részéről a számhordozással kapcsolatban késedelem vagy visszaélés tapasztalható.

(8) A tagállamok a végfelhasználók szolgáltatók általi, egyszerű és gyors kompenzációjára vonatkozó szabályokat állapítanak meg arra az esetre, ha a szolgáltató nem teljesíti az e cikkben meghatározott kötelezettségeit, illetve a számhordozással és a szolgáltatóváltással kapcsolatos késedelem vagy visszaélés, továbbá elmulasztott karbantartási és beszerelési időpontok esetére.

(9) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a VIII. mellékletben előírt tájékoztatáson felül a végfelhasználókat megfelelően tájékoztassák arról, hogy a (7) és (8) bekezdésben említettek szerint jogosultak kompenzációra.

107. cikk

Csomagajánlatok

(1) Amennyiben a fogyasztónak kínált szolgáltatáscsomag vagy szolgáltatásokból és végberendezésből álló csomag tartalmaz legalább egy internet-hozzáférési szolgáltatást vagy egy nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást, a csomag minden elemére alkalmazni kell a 102. cikk (3) bekezdését, a 103. cikk (1) bekezdését, a 105. cikket és a 106. cikk (1) bekezdését, ideértve e rendelkezések azon elemekre történő értelemszerű alkalmazását is, amelyek egyébként nem tartoznának a hatályuk alá.

(2) Amennyiben a fogyasztó az uniós jogszabályok vagy az uniós jogszabályokkal összhangban lévő nemzeti jogszabályok alapján a szerződés megszegése vagy a szolgáltatás elmulasztása esetén jogosult a szerződésben rögzített időtartam lejárta előtt felmondani a csomag bármely elemét az (1) bekezdéssel összhangban, a tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztó a csomag valamennyi elemére vonatkozóan jogosult legyen a szerződést felmondani.

(3) A már érvényben lévő, további szolgáltatásokkal vagy végberendezésekkel bővített szerződés eredeti időtartama nem hosszabbodik meg az olyan további szolgáltatások vagy végberendezések előfizetése nyomán, amelyet ugyanaz az internethozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató nyújt vagy forgalmaz, kivéve, ha a fogyasztó ehhez kifejezetten beleegyezését adja akkor, amikor előfizet a további szolgáltatásokra vagy végberendezésekre.

(4) Az (1) és a (3) bekezdés a mikro- és kisvállalkozások vagy nonprofit szervezetek formájában működő végfelhasználókra is vonatkozik, hacsak azok kifejezett hozzájárulásukat nem adták ahhoz, hogy az említett rendelkezésektől teljesen vagy részben eltekintsenek.

(5) A tagállamok az e címben megállapított egyéb rendelkezésekre is alkalmazhatják az (1) bekezdést.

108. cikk

A szolgáltatások rendelkezésre állása

A tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak annak érdekében, hogy a nyilvános hírközlő hálózatokon keresztül nyújtott hangszolgáltatások és elektronikus internet-hozzáférési szolgáltatások katasztrofális hálózati hiba vagy vis maior esetén is a lehető legteljesebb mértékben álljanak rendelkezésre. A tagállamok biztosítják, hogy a hangszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók minden szükséges intézkedést meghozzanak a segélyhívó szolgálatokhoz való zavartalan hozzáférés és alakossági riasztások zavartalan továbbításának biztosítására.

109. cikk

Segélyhívási célú kommunikáció és az egységes európai segélyhívószám

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a (2) bekezdésben meghatározott szolgáltatások minden végfelhasználója, köztük a nyilvános telefon állomások valamennyi felhasználója is a 112-es egységes európai segélyhívószám és a tagállamok által meghatározott bármely nemzeti segélyhívó szám segítségével segélyhívási célú kommunikációval díjmentesen, bármilyen fizetőeszköz igénybevétele nélkül hozzá tudjon férni a segélyhívó szolgálatokhoz.

A tagállamok törekednek arra, hogy a 112-es egységes európai segélyhívószám segítségével a nyilvánosan nem elérhető, de nyilvános hálózatba irányuló hívást lehetővé tévő elektronikus hírközlő hálózatokról is hozzá lehessen férni a segélyhívó szolgálatokhoz, különösen abban az esetben, ha az adott hálózatért felelős vállalkozás nem biztosít egyszerű alternatív hozzáférést a segélyhívó szolgálatokhoz.

(2) A tagállamok a nemzeti szabályozó hatóságokkal, a segélyhívó szolgálatokkal és az elektronikus hírközlési szolgáltatókkal folytatott konzultációt követően biztosítják, hogy a nyilvánosan elérhető számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók - amennyiben az említett szolgáltatások lehetővé teszik a végfelhasználók számára, hogy a nemzeti vagy nemzetközi számozási tervben szereplő szám hívását kezdeményezzék - segélyhívási célú kommunikációval az illetékes segélyszolgálati állomáson keresztül hozzáférést biztosítsanak a segélyhívó szolgálatokhoz.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a 112-es egységes európai segélyhívószámra irányuló minden segélyhívási célú kommunikáció fogadása megfelelő legyen, és lebonyolításuk a segélyhívó rendszerek nemzeti struktúrájához leginkább igazodva történjen. Az ilyen segélyhívási célú kommunikáció fogadásának és lebonyolításának legalább annyira gyorsnak és hatékonynak kell lennie, mint a belföldi segélyhívó számra vagy segélyhívó számokra irányuló segélyhívási célú kommunikációé, amennyiben ezeket továbbra is használják.

(4) 2020. december 21-ig és azt követően kétévente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 112-es egységes európai segélyhívószám alkalmazásának hatékonyságáról.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók segélyhívó szolgáltatásokhoz való hozzáférése a segélyhívási célú kommunikáción keresztül a többi végfelhasználóéval egyenértékű legyen, összhangban a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentesítési követelmények harmonizálását szolgáló uniós jogszabályokkal. A Bizottság és a nemzeti szabályozó vagy egyéb illetékes hatóságok megfelelő intézkedéseket tesznek annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók más tagállamban történő utazásuk során lehetőség szerint más végfelhasználókkal azonos módon férhessenek hozzá a segélyhívó szolgáltatásokhoz, bármilyen előzetes regisztráció nélkül. Ezen intézkedések célja a tagállamok közötti átjárhatóság biztosítása, és azoknak a lehető legnagyobb mértékben a 39. cikkben meghatározott rendelkezésekkel összhangban közzétett európai szabványokon vagy előírásokon kell alapulniuk. Az ilyen intézkedések nem akadályozhatják a tagállamokat abban, hogy az e cikkben foglalt célok megvalósítása érdekében további követelményeket fogadjanak el.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a hívó helyére vonatkozó információ a segélyhívási kommunikáció létrejötte után haladéktalanul az illetékes segélyszolgálati állomás rendelkezésére álljon. Ez magában foglalja a hálózatalapú helymeghatározási információkat és - amennyiben rendelkezésre áll - a hívóra vonatkozó készülékalapú helymeghatározási információkat is. A tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználó helyére vonatkozó információ megállapítása és a segélyszolgálati állomáshoz való továbbítása díjmentes legyen a 112 egységes európai segélyhívószámra irányuló minden segélyhívási célú kommunikáció tekintetében. A tagállamok ezt a kötelezettséget a nemzeti segélyhívó számokra érkező segélyhívási célú kommunikációra is kiterjeszthetik. Az illetékes szabályozó hatóságok - szükség esetén a BEREC-el folytatott konzultációt követően - kritériumokat határoznak meg a hívó helyére vonatkozó információ pontossága és megbízhatósága tekintetében.

(7) A tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználók megfelelő tájékoztatást kapjanak a 112-es egységes európai segélyhívószám létezéséről és használatáról, valamint annak akadálymentességi funkcióiról, többek között a kifejezetten a tagállamok között utazó személyeket és a fogyatékossággal élő személyeket célzó kezdeményezéseken keresztül. Ezt az információt hozzáférhető formátumokban kell rendelkezésre bocsátani, a fogyatékosságok különböző típusainak megfelelően. A Bizottság támogatja és kiegészíti a tagállami intézkedéseket.

(8) A tagállamokban a 112-es egységes európai segélyhívószámon elérhető segélyhívó szolgáltatásokhoz való, segélyhívási célú kommunikáción keresztül történő hatékony hozzáférés érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a BEREC-kel folytatott konzultációt követően az e cikk (2), (5) és (6) bekezdését kiegészítve a 117. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy biztosítsa az Unión belül a segélyhívási célú kommunikáció kompatibilitását, interoperabilitását, minőségét, megbízhatóságát és folytonosságát a hívó helyére vonatkozó információval kapcsolatos megoldások, a fogyatékossággal élő végfelhasználók hozzáférése és a hívásoknak az illetékes segélyszolgálati állomáshoz való továbbirányítása tekintetében. Az első ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat 2022. december 21-ig kell elfogadni.

Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat úgy kell elfogadni, hogy azok ne sértsék és ne befolyásolják a segélyhívó szolgáltatások kizárólagos tagállami hatáskörbe tartozó szervezését.

Amennyiben más szervezet nem tart fenn ilyen adatbázist, a BEREC-nek fenn kell tartania a tagországok segélyhívó szolgálatai E.164-számainak adatbázisát annak biztosítása érdekében, hogy az egyes tagállamok segélyhívó szolgálatai kapcsolatba tudjanak lépni egymással.

110. cikk

Lakossági riasztó rendszer

(1) A tagállamok 2022. június 21-ig biztosítják, hogy amennyiben az azonnali vagy kialakulóban levő jelentős vészhelyzetekre és katasztrófákra vonatkozóan lakossági riasztó rendszert működtetnek, a mobil számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások nyújtói továbbítsák a lakossági riasztásokat az érintett végfelhasználóknak.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok a BEREC által kiadott iránymutatás legmesszemenőbb figyelembevételével előírhatják, hogy a lakossági riasztások az (1) bekezdésben említettektől és a műsorterjesztéstől eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások útján vagy pedig internet-hozzáférési szolgáltatásra épülő mobilalkalmazás révén kerüljenek továbbításra, feltéve, hogy a lakossági riasztó rendszer hatékonysága egyenértékű a lefedettség és a végfelhasználók - az érintett területen csupán ideiglenesen tartózkodókat is beleértve - elérésére vonatkozó képesség tekintetében. A lakossági riasztásoknak a végfelhasználók számára könnyen fogadhatónak kell lenniük.

A BEREC a segélyszolgálati állomásokért felelős hatóságokkal folytatott konzultációt követően és 2020. június 21-ig iránymutatást tesz közzé az arra vonatkozó értékelés módszereiről, hogy az e bekezdésben foglalt lakossági riasztó rendszerek hatékonysága egyenértékű-e az (1) bekezdés szerinti lakossági riasztásokéval.

111. cikk

Egyenértékű hozzáférés és választék a fogyatékossággal élő végfelhasználók részére

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által teljesítendő követelményeket határozzanak meg annak érdekében, hogy a fogyatékossággal élő végfelhasználók:

a) azonos színvonalú elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz férhessenek hozzá, mint a végfelhasználók többsége, ideértve a 102. cikknek megfelelően nyújtott vonatkozó szerződéses információkat is; valamint

b) a végfelhasználók többsége által elérhető vállalkozások és szolgáltatások közül választhassanak.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett intézkedések meghozatala során a tagállamok ösztönzik a 39. cikkben meghatározott megfelelő szabványok vagy előírások betartását.

112. cikk

Tudakozószolgálatok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden, a végfelhasználókhoz a számozási tervben szereplő telefonszámokat rendelő, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató teljesítsen minden olyan észszerű kérést, amely a nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából a megfelelő információk egyeztetett formában való, tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes rendelkezésre bocsátására irányul.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy kötelezettségeket és feltételeket írjanak elő azon vállalkozások számára, amelyek a végfelhasználóknak a tudakozószolgálatokhoz való hozzáférését ellenőrzik az 61. cikkel összhangban. E kötelezettségeknek és feltételeknek objektíveknek, méltányosaknak, megkülönböztetéstől menteseknek és átláthatóaknak kell lenniük.

(3) A tagállamok nem tarthatnak fenn olyan szabályozási korlátozást, amely az egyik tagállam végfelhasználóját meggátolná abban, hogy hanghívás vagy SMS útján közvetlenül hozzáférjen a másik tagállam tudakozószolgálatához, és a 97. cikkel összhangban gondoskodnak e hozzáférés biztosításáról.

(4) E cikket a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó uniós jogban foglalt követelményeknek megfelelően és különösen a 2002/58/EK irányelv 12. cikkére is figyelemmel kell alkalmazni.

113. cikk

Az autórádió-, és a fogyasztói rádió-vevőkészülék, valamint a fogyasztói digitális televíziókészülékek interoperabilitása

(1) A tagállamok biztosítják az autórádió-vevőkészülék és a digitális televíziózáshoz használt fogyasztói berendezések interoperabilitását a XI. melléklet rendelkezéseivel összhangban.

(2) A tagállamok az egyéb fogyasztói rádióberendezések interoperabilitását biztosító intézkedéseket is elfogadhatnak, miközben korlátozzák az alacsony értékű rádióműsor-vevőkészülék piacára gyakorolt hatását és biztosítják, hogy ezeket az intézkedéseket ne alkalmazzák olyan termékekre, amelyekben a rádió-vevőkészülék csupán kiegészítő jellegű, mint például az okostelefonokban, valamint a rádióamatőrök által használt berendezésekre sem.

(3) A tagállamok arra ösztönzik a digitális televíziós szolgáltatások nyújtóit, hogy lehetőség szerint biztosítsák, hogy a végfelhasználóik számára általuk biztosított digitális televíziókészülékek interoperábilisak legyenek, tehát amennyiben ez technikailag megoldható, a digitális televíziókészülékek más digitális televíziós szolgáltatónál is használhatók legyenek.

A 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] 5. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználóknak a szerződés megszűnésekor lehetőségük legyen költségmentes és egyszerű eljárással visszaszolgáltatni a digitális televíziókészülékeket, kivéve, ha a szolgáltató bizonyítja, hogy az adott digitális televíziókészülék teljes körűen interoperábilis más szolgáltatók - köztük a végfelhasználó által választott új szolgáltató - digitális televíziós szolgáltatásaival.

Az olyan digitális televíziókészülék, amely megfelel azon harmonizált szabványoknak vagy azon szabványok részeinek, amelyekre való hivatkozásokat közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, úgy tekintendő, hogy teljesíti az érintett szabványok vagy azok részei alapján az interoperabilitásra vonatkozóan a második albekezdésben meghatározott követelményeket.

114. cikk

Továbbítási kötelezettség

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2012/19/EU irányelve (2012. július 4.) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól (HL L 197., 2012.7.24., 38. o.).

(1) A tagállamok meghatározott rádióműsor- és televízióműsor-terjesztő szolgáltatások továbbítására és a kapcsolódó kiegészítő - különösen a fogyatékossággal élő végfelhasználók megfelelő hozzáférését biztosító - hozzáférhetőségi szolgáltatások és a csatlakoztatott televíziós szolgáltatásokat és elektronikus műsortájékoztatókat támogató adatok továbbítására vonatkozóan észszerű továbbítási kötelezettségeket írhatnak elő a területükön lévő, a nyilvánosság számára rádió- vagy televízió-műsorok terjesztésére szolgáló elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára abban az esetben, ha az ilyen hálózatok és szolgáltatások végfelhasználóinak jelentős hányada ezeket a hálózatokat használja a rádió- és televízió-műsorok vételének fő eszközeként. Ilyen kötelezettségek csak abban az esetben írhatók elő, ha az egyes tagállamok által egyértelműen meghatározott közérdekű célok eléréséhez szükségesek, továbbá arányosak és átláthatók.

(2) Az (1) bekezdésben említett kötelezettségeket a tagállamok 2019. december 21-ig és azt követően ötévenként felülvizsgálják, kivéve, ha ezt a felülvizsgálatot a megelőző négy évben a tagállamok már elvégezték.

(3) Sem e cikk (1) bekezdése, sem az 59. cikk (2) bekezdése nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy az e cikkel összhangban tett intézkedések tekintetében szükség szerint megfelelő díjazást határozzanak meg, amennyiben ugyanakkor biztosítják, hogy - hasonló körülmények mellett - az elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók között nem alkalmaznak megkülönböztetést. Amennyiben díjazásról rendelkeznek, a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti jog egyértelműen meghatározza a díjazási kötelezettséget, ennek keretében adott esetben a díjazás kiszámításának kritériumait is. A tagállamok biztosítják emellett azt is, hogy ezt arányos és átlátható módon alkalmazzák.

115. cikk

További eszközök szolgáltatása

(1) A 88. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - minden, internet-hozzáférési szolgáltatást vagy nyilvánosan elérhető számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató számára előírhassák, hogy a VI. melléklet B. részében felsorolt további eszközöket díjmentesen, részben vagy egészben - a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságra is figyelemmel -, valamint a VI. melléklet A. részében felsorolt további eszközöket részben vagy egészben rendelkezésre bocsássák.

(2) A tagállamok az (1) bekezdés alkalmazásakor bővíthetik a VI. melléklet A. és B. részében felsorolt további eszközök listáját annak érdekében, hogy ezzel magasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosítsanak.

(3) Egy tagállam dönthet úgy, hogy területének egészén vagy egy részén nem alkalmazza az (1) bekezdés alkalmazását, ha az érdekelt felek álláspontját figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó eszközökhöz történő hozzáférés megfelelő mértékben biztosított.

116. cikk

A mellékletek kiigazítása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 117. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az V., VI., IX., X. és XI. mellékletnek a technológiai és társadalmi fejlődésnek vagy a piaci igények változásaihoz történő hozzáigazítása érdekében történő módosításáról.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

117. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 75., 109. és a 116. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2018. december 20-tól ötéves időtartamra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 75., 109. és 116. cikkekben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 75., 109. és 116. cikkek értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

A 118. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: a hírközlési bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) A 28. cikk (4) bekezdésének második albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok tekintetében e szerepet bizottság a 676/2002/EK határozat 3. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott Rádióspektrum-bizottság tölti be. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz vagy valamelyik bizottsági tag ezt kéri. Ilyen esetben az elnöknek észszerű határidőn belül bizottsági ülést kell összehívnia.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikkére.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz vagy valamelyik bizottsági tag ezt kéri. Ilyen esetben az elnöknek észszerű határidőn belül bizottsági ülést kell összehívnia.

119. cikk

Információcsere

(1) A Bizottság minden megfelelő információt közöl a hírközlési bizottsággal a hálózatüzemeltetők, szolgáltatók, felhasználók, fogyasztók, gyártók és szakszervezetek képviselőivel, valamint harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott rendszeres konzultációk eredményeiről.

(2) A hírközlési bizottság - figyelembe véve az Unió elektronikus hírközlési politikáját - előmozdítja az elektronikus hírközlő hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat érintő szabályozási tevékenységek helyzetére és alakulására vonatkozó, a tagállamok közötti, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti információcserét.

120. cikk

Információk közzététele

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ezen irányelv alkalmazására vonatkozó naprakész információk nyilvánosan elérhetők legyenek olyan módon, amely minden érdekelt fél számára garantálja az információkhoz való könnyű hozzáférést. A tagállamok nemzeti hivatalos közlönyükben hirdetményt tesznek közzé, amelyben ismertetik az információk közzétételének módját és helyét. Az első ilyen hirdetményt 2020. december 21-ét megelőzően kell közzétenni, ezt követően pedig a közzétett információkban bekövetkező változás esetén kell hirdetményt közzétenni.

(2) A tagállamok a közzététellel egyidejűleg minden ilyen hirdetmény egy példányát benyújtják a Bizottságnak. A Bizottság szükség szerint továbbítja az információt a hírközlési bizottsághoz.

(3) Annak érdekében, hogy az általános felhatalmazásokkal, a használati jogokkal és az eszköztelepítési jogokkal összefüggő jogosultságokra, feltételekre, eljárásokra, díjakra és döntésekre vonatkozó minden lényeges információhoz minden érdekelt könnyen hozzáférhessen, a tagállamok gondoskodnak ezen információk megfelelő közzétételéről és rendszeres aktualizálásáról.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben említett - különösen az eszköztelepítési jogokra vonatkozó eljárásokkal és feltételekkel összefüggő - információk az államigazgatás különböző szintjein állnak rendelkezésre, az illetékes hatóság - tekintettel a felmerülő költségekre - minden észszerű erőfeszítést megtesz egy olyan összesítés létrehozása céljából, amely az összes említett információt - így a megfelelő államigazgatási szinteken és a felelős hatóságoknál található adatokat - felhasználóbarát módon tartalmazza, annak érdekében, hogy az eszköztelepítési jog kérelmezését megkönnyítse.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv alapján a vállalkozásokat terhelő konkrét kötelezettségek közzététele megtörténjen, valamint a konkrét termékpiacok és szolgáltatási piacok és földrajzi piacok megjelölésére sor kerüljön. A tagállamok biztosítják, hogy a naprakész adatok - az üzleti titkok megőrzése szükségességének feltétele mellett - oly módon legyenek nyilvánosan elérhetők, hogy az minden érdekelt számára garantált legyen az ilyen adatokhoz való könnyű hozzáférés.

(6) A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az (5) bekezdés alapján általuk nyilvánosan hozzáférhetővé tett információkat. A Bizottság az adatokat könnyen hozzáférhető formában rendelkezésre bocsátja, és szükség szerint megküldi a hírközlési bizottságnak.

121. cikk

Bejelentés és nyomon követés

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok 2020. december 21-ig, ezt követően pedig bármilyen változás bekövetkeztekor haladéktalanul bejelentik a Bizottságnak a 85. cikk (2) bekezdése, a 86. vagy a 87. cikk szerint egyetemes szolgáltatási kötelezettség ellátására kijelölt vállalkozások nevét.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok bejelentik a Bizottságnak azon vállalkozások nevét, amelyeket ezen irányelv alkalmazásában jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosítottak, valamint az ezen irányelv alapján az ilyen üzemeltetőkre rótt kötelezettségeket. A vállalkozásokat terhelő kötelezettségeket befolyásoló minden változást és az ezen irányelv alapján érintett vállalkozásoknál bekövetkező minden változást haladéktalanul be kell jelenteni a Bizottságnak.

122. cikk

Felülvizsgálat

(1) 2025. december 21-ig a Bizottság felülvizsgálja ennek az irányelvnek a működését, és beszámol az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

E felülvizsgálatok keretében különösen a 61. cikk (2) bekezdésében, valamint a 76., 78 és 79. cikkben foglaltak piaci hatásait kell és azt kell értékelni, hogy az ezen irányelv szerinti előzetes és egyéb beavatkozási hatáskörök elegendőek-e ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok képesek legyenek kezelni a versenyképtelen oligopolisztikus piaci struktúrákat és biztosítani azt, hogy folytatódjon a végfelhasználók javát szolgáló erőteljes verseny az elektronikus hírközlési piacon.

E célból a Bizottság tájékoztatást kérhet a tagállamoktól, amelyet indokolatlan késedelem nélkül meg kell adni.

(2) 2025. december 21-ig a Bizottság felülvizsgálja az egyetemes szolgáltatás körét, különösen azzal a céllal, hogy javasolja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e kör megváltoztatását vagy újbóli meghatározását.

Az említett felülvizsgálatot a társadalmi, gazdasági és technológiai fejlemények tükrében kell végezni, figyelembe véve többek között a mobilitást és az adatátviteli sebességet a végfelhasználók többsége által használt, leginkább elterjedt technológiák fényében. A Bizottság a felülvizsgálat eredményéről jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.

(3) A BEREC-nek 2021. december 21-ig, majd azt követően háromévente véleményt kell közzétennie az általános felhatalmazás tagállami szintű végrehajtásról és működéséről, valamint a belső piacra kifejtett hatásáról.

A Bizottság a BEREC véleményének maradéktalan figyelembevételével jelentést tehet közzé az I. rész II. címének II. fejezete és az I. melléklet alkalmazásáról, és jogalkotási javaslatot nyújthat be az említett rendelkezések módosítására vonatkozóan, amennyiben ezt szükségesnek tartja ahhoz, hogy kezelni tudja a belső piac működésének akadályait.

123. cikk

A végfelhasználók jogaira vonatkozó külön felülvizsgálati eljárás

(1) A BEREC-nek figyelemmel kell kísérnie a különböző típusú elektronikus hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatos piaci és technológiai fejleményeket, és 2021. december 21-ig, majd azt követően háromévente, illetve legalább két tagállam tagjának indokolással ellátott kérésére véleményt kell közzétennie e fejleményekről és a III. rész III. címének alkalmazására gyakorolt hatásukról.

A BEREC-nek az említett véleményében értékelnie kell, hogy a III. rész III. címe milyen mértékben teljesíti a 3. cikkben meghatározott célokat. A véleményben az érintett elektronikus hírközlési szolgáltatások típusai tekintetében különösen figyelembe kell venni a III. rész III. címének hatályát. A vélemény megalapozása céljából a BEREC-nek különösen az alábbiakat kell elemeznie:

a) az összes elektronikus hírközlési szolgáltatás végfelhasználói milyen mértékben képesek szabad és megalapozott döntéseket hozni - többek között teljes körű szerződéses tájékoztatás alapján -, és milyen könnyen tudnak az elektronikus hírközlési szolgáltatások tekintetében szolgáltatót váltani;

b) az *a)* pontban említettek lehetőségek hiánya milyen mértékben okozott piaci torzulást, illetve okozott kárt a végfelhasználóknak;

c) az interoperabilitás hiánya, illetve a technológiai fejlődés mennyiben veszélyezteti érzékelhető módon a sürgősségi segélyszolgálatok elérését, különösen a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások fokozottabb igénybevétele következtében;

d) a III. rész III. címében előírt kötelezettségek esetleges kiigazításának várható költsége, illetve az innovációra gyakorolt hatása az elektronikus hírközlési szolgáltatók tekintetében.

(2) A Bizottság a BEREC véleményének a lehető legteljesebb figyelembevételével jelentést tesz közzé a III. rész III. címének az alkalmazásáról, és jogalkotási javaslatot nyújt be az említett cím módosítására vonatkozóan, amennyiben ezt szükségesnek tartja annak biztosításához, hogy a 3. cikkben meghatározott célok továbbra is teljesüljenek.

124. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok 2020. december 21-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok 2020. december 21-től alkalmazzák ezeket a rendelkezéseket.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezéseknek tartalmazniuk kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás módját és a nyilatkozat formáját a tagállamok határozzák meg.

(2) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve, amennyiben a rádióspektrum tekintetében harmonizált feltételek kerültek megállapításra technikai végrehajtási intézkedésekben a 676/2002EK határozat 4. cikkével összhangban annak érdekében, hogy az képessé váljon a vezeték nélküli szélessávú hálóztok üzemeltetése és szolgáltatások nyújtása céljára történő használatra, ezen irányelv 53. cikkének (2), (3) és (4) bekezdését 2018. december 20-tól kell alkalmazni. Azon rádióspektrum-sávok esetében, amelyekre vonatkozóan a harmonizált feltételeket 2018. december 20-ig még nem állapították meg, ezen irányelv 53. cikkének (2), (3) és (4) bekezdését ezen technikai végrehajtási intézkedések elfogadásának időpontjától kell alkalmazni a 676/2002/EK határozat 4. cikkével összhangban.

Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve, a tagállamoknak 2020. december 31-től kell alkalmazni az 54. cikknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

125. cikk

Hatályon kívül helyezés

A XII. melléklet A. részében felsorolt 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK és 2002/22/EK irányelv 2020. december 21-től hatályát veszti, a XI. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazási kezdőnapjára meghatározott határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A 243/2012/EU határozat 5. cikke 2020. december 21-i hatállyal el kell hagyni.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni, a XII. mellékletben foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.

126. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

127. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2018. december 11-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

A. TAJANI J. BOGNER-STRAUSS

I. MELLÉKLET

AZ ÁLTALÁNOS FELHATALMAZÁSOKHOZ, A RÁDIÓSPEKTRUM-HASZNÁLATI JOGOKHOZ ÉS A SZÁMOZÁSI ERŐFORRÁS-HASZNÁLATI JOGOKHOZ FŰZHETŐ FELTÉTELEK JEGYZÉKE

Az ebben a mellékletben található jegyzék kimerítően felsorolja az elektronikus hírközlő hálózatokra és a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatásokra (A. rész), az elektronikus hírközlő hálózatokra (B. rész), a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatásokra (C. rész), a rádióspektrum-használati jogokra (D. rész) és a számozási erőforráshasználati jogokra (E. rész) vonatkozó általános felhatalmazásokhoz fűzhető feltételeket.

A. Az általános felhatalmazáshoz fűzhető általános feltételek

1. Igazgatási díjak ezen irányelv 16. cikkének megfelelően.
2. Az elektronikus hírközlési ágazaton belül a személyes adatok és a magánélet védelme a 2002/58/EK irányelvvel összhangban.
3. A 12. cikknek megfelelő értesítési eljárás keretében, és a 21. cikkben szereplő más célok érdekében szolgáltatandó adatok.
4. Az illetékes nemzeti hatóságok általi törvényes megfigyelés lehetővé tétele az (EU) 2016/679 rendelettel és a 2002/58/EK irányelvvel összhangban.
5. Használati feltételek a nyilvánosság közvetlen veszélyre történő figyelmeztetése, valamint a súlyos katasztrófák következményeinek enyhítése céljából a nyilvánosság felé történő hatósági kommunikációra vonatkozóan.
6. Használati feltételek súlyos katasztrófák vagy nemzeti vészhelyzetek esetén a sürgősségi segélyszolgálatok és a hatóságok közötti kommunikáció biztosítása érdekében.
7. Elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra alkalmazandó, a 13. cikkben előírtaktól eltérő, hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségek.
8. A 39. cikkben említett szabványoknak, illetve előírásoknak való megfelelés biztosítását szolgáló intézkedések.
9. A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó átláthatósági előírások a végpontok közötti összeköttetés biztosítása érdekében a 3. cikkben foglalt célokkal és elvekkel összhangban, és - amennyiben szükséges és arányos - az illetékes hatóságok hozzáférése a nyilvánosságra hozott adatok pontosságának ellenőrzéséhez szükséges információkhoz.

B. Az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetésére vonatkozó általános felhatalmazáshoz fűzhető különös feltételek

1. Hálózatok összekapcsolása ezen irányelvvel összhangban.
2. Továbbítási kötelezettségek ezen irányelvvel összhangban.
3. A közegészségnek az elektronikus hírközlő hálózatok által okozott elektromágneses mezők elleni védelmére irányuló intézkedések az uniós jognak megfelelően, az 1999/519/EK ajánlás legmesszemenőbb figyelembevételével.
4. A nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok egységének fenntartása ezen irányelvvel összhangban, többek között az elektronikus hírközlő hálózatok és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások közötti elektromágneses zavarás megelőzésére vonatkozó feltételek révén, a 2014/30/EU irányelvnek megfelelően.

5. Nyilvános hálózatok biztonsága a jogosulatlan hozzáféréssel szemben, a 2002/58/EK irányelvnek megfelelően.
6. A rádióspektrum-használat feltételei a 2014/53/EU irányelv 7. cikkének (2) bekezdésével összhangban, amennyiben az ilyen használat - ezen irányelv 46. cikkének (1) bekezdésével és 48. cikkével összhangban - nem kötött egyedi használati jog megadásához.

C. A számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásoktól eltérő elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazáshoz fűzhető különös feltételek

1. A szolgáltatások interoperabilitása ezen irányelvvel összhangban.
2. A nemzeti számozási terv számaihoz, az UIFN hívószámokhoz és - ahol ez technikailag és gazdaságilag kivitelezhető - a más tagállamok számozási terveiben szereplő számokhoz való hozzáférés lehetősége végfelhasználók számára, valamint az ezen irányelvvel összhangban meghatározott feltételek.
3. Az elektronikus hírközlési ágazaton belül a fogyasztóvédelemre vonatkozó szabályok.
4. Az illegális tartalom továbbításával kapcsolatos korlátozások a 2000/31/EK irányelvnek megfelelően, valamint a káros tartalom továbbításával kapcsolatos korlátozások a 2010/13/EU irányelvnek megfelelően.

D. A rádióspektrum-használati jogokhoz fűzhető feltételek

1. Szolgáltatás nyújtására vagy egy technológiatípus használatára irányulókötelezettség a 45. cikk által megszabott foglalt kereteken belül, ideértve szükség szerint a lefedettséggel és a szolgáltatás minőségével kapcsolatos követelményeket is.
2. Eredményes és hatékony rádióspektrum-használat ezen irányelvvel összhangban.
3. A káros zavarás elkerüléséhez és a közegészségnek az elektromágneses mezők elleni védelméhez szükséges műszaki és működési feltételek, az 1999/519/EK ajánlás legmesszemenőbb figyelembevételével, amennyiben e feltételek eltérnek az általános felhatalmazásban foglaltaktól.
4. Maximális időtartam ezen irányelv 49. cikkével összhangban, a nemzeti frekvencia-kiosztási terv változásaira is figyelemmel.
5. Jogátruházás vagy a jog haszonbérbe adása a jogosult kezdeményezése alapján és az ilyen átruházásra vonatkozó feltételek ezen irányelvvel összhangban.
6. Használati díjak a 42. cikknek megfelelően.
7. Bármilyen kötelezettségvállalás, amelyet a használati jogot megszerző vállalkozás az engedély megszerzését, illetve adott esetben a használati jogok iránti kérelmek benyújtására vonatkozó felhívást megelőzően az engedélyezési vagy engedélymegújítási folyamat keretében tett.
8. A rádióspektrumok összevonására vagy megosztására, illetve meghatározott régiókban élő más felhasználók rádióspektrumokhoz való hozzáférésének vagy a rádióspektrumokhoz való tagállami szintű hozzáférésnek a lehetővé tételére irányuló kötelezettségek.
9. A rádióspektrum-sávok használatára vonatkozó, megfelelő nemzetközi megállapodások alapján fennálló kötelezettségek.
10. A kísérleti rádióspektrum-sávok használatára vonatkozó különös kötelezettségek.

E. A számozási erőforrásokra vonatkozó jogokhoz fűzhető feltételek

1. Annak a szolgáltatásnak a megjelölése, amely tekintetében a számot használják, ideértve az adott szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó előírásokat, és - a kétségek elkerülése végett - az egy adott számtartományra alkalmazandó díjszabási elveket és maximális árakat is, a 3. cikk (2) bekezdésének *d)* pontjában előírt fogyasztóvédelem biztosítása érdekében.
2. Eredményes és hatékony számozási erőforrás-használat ezen irányelvvel összhangban.
3. Számhordozhatósági követelmények ezen irányelvvel összhangban.
4. Adatszolgáltatás kötelezettsége nyilvános végfelhasználói jegyzékhez a 112. cikk értelmében.
5. Maximális időtartam a 49. cikkével összhangban, a nemzeti számozási terv változásaira is figyelemmel.
6. Jogátruházás a jogosult kezdeményezésére és az ilyen átruházásra vonatkozó feltételek ezen irányelvvel összhangban, beleértve azt is, hogy a számhasználati joghoz kapcsolódó feltételeknek kötelező erejűeknek kell lenniük az összes olyan vállalkozás vonatkozásában is, amelyre a jogokat átruházták.
7. Használati díjak a 95. cikknek megfelelően.
8. Bármilyen kötelezettségvállalás, amelyet a jogosultságot megszerző vállalkozás a versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárás során tett.
9. A számhasználatra vonatkozó megfelelő nemzetközi megállapodások alapján fennálló kötelezettségek.
10. A számok Unión belüli extraterritoriális használatával kapcsolatban a fogyasztóvédelmi szabályoknak és egyéb, az országhívószámhoz tartozó tagállamtól eltérő tagállamokban hatályos számhasználati szabályoknak való megfelelés biztosítására irányuló kötelezettségek.

II. MELLÉKLET

A NÉZŐK ÉS A HALLGATÓK DIGITÁLIS TELEVÍZIÓMŰSOR- ÉS RÁDIÓMŰSOR-SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSÉNEK FELTÉTELEI AZ UNIÓBAN

I. rész

A feltételes hozzáférésű rendszerekre vonatkozóan a 62. cikk (1) bekezdésével összhangban alkalmazandó feltételek

Az Unióban a nézők és hallgatók digitális televízióműsor- és rádióműsor-szolgáltatásokhoz való feltételes hozzáférésével kapcsolatban - az átviteli eszköztől függetlenül - a tagállamoknak a 62. cikkel összhangban biztosítaniuk kell a következő feltételek alkalmazását:

a) a feltételes hozzáférésű szolgáltatásokat - az átviteli eszköztől függetlenül - nyújtó minden olyan vállalkozás, amely digitális televízió- és rádiószolgáltatásokhoz való hozzáférési szolgáltatást nyújt, és amelynek a hozzáférési szolgáltatásaitól függ, hogy a műsorterjesztők elérik-e a potenciális nézők vagy hallgatók bármely csoportját, köteles:

- valamennyi műsorterjesztő számára - az uniós versenyjoggal összeegyeztethető tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes módon - olyan műszaki szolgáltatásokat kínálni, amelyek lehetővé teszik a szolgáltatás üzemeltetői által rendelkezésre bocsátott dekóderek segítségével erre jogosított nézők, illetve hallgatók számára a műsorterjesztők digitálisan átvitt szolgáltatásainak vételét, valamint megfelelni az uniós versenyjognak,

- feltételes hozzáférésű szolgáltatások nyújtására irányuló tevékenysége tekintetében külön számviteli nyilvántartást vezetni;

b) a fogyasztói berendezések gyártói részére történő engedélyezés során a feltételes hozzáférésű termékek és rendszerek iparjogvédelmi jogainak jogosultjai kötelesek biztosítani, hogy az engedélyezés tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételekkel történjék. A jogosultak - a műszaki és kereskedelmi tényezőket figyelembe véve - az engedély megadását nem köthetik olyan feltételekhez, amelyek tiltanák, meggátolnák, vagy megnehezítenék a beépítését ugyanazon termékbe:

- a több más hozzáférési rendszerrel való kapcsolódást lehetővé tévő közös interfésznek, illetve
- valamely más hozzáférési rendszerre jellemző eszköznek, feltéve, hogy az engedélyes megfelel azoknak a vonatkozó és észszerű feltételeknek, amelyek az ő tekintetében biztosítják a feltételes hozzáférésű rendszerek üzemeltetői által végzett tranzakciók biztonságát.

II. rész

egyéb olyan eszközök, amelyekre az 61. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja szerinti feltételek alkalmazhatók:

a) API-khez való hozzáférés;
b) EPG-khez való hozzáférés.

III. MELLÉKLET

A NAGYKERESKEDELMI HÍVÁSVÉGZŐDTETÉSI DÍJAK MEGHATÁROZÁSÁNAK KRITÉRIUMAI

A 75. cikk (1) bekezdésében említett, helyhez kötött és mobil szolgáltatási piacokon alkalmazandó nagykereskedelmi hívásvégződtetési díjak meghatározására szolgáló elvek, kritériumok és paraméterek:

a) a díjaknak egy hatékony üzemeltetőnél felmerülő költségek megtérülésén kell alapulniuk; a hatékony költségek értékelésének az aktuális költségértékeken kell alapulnia; a hatékony költségek kiszámítására irányuló költségmeghatározási módszertannak a harmadik feleknek nyújtott nagykereskedelmi hívásvégződtetés hosszú távú különbözeti költségeit használó, alulról építkező modellezési megközelítésen kell alapulnia;

b) a nagykereskedelmi hívásvégződtetési szolgáltatás esetében alkalmazandó különbözeti költséget a következők különbségeként kell meghatározni: a szolgáltatásainak teljes skáláját nyújtó üzemeltető összes hosszú távú költsége és harmadik feleknek nagykereskedelmi hívásvégződtetési szolgáltatást nem nyújtó ugyanezen üzemeltető összes hosszú távú költsége;

c) csak azokat a forgalomtól függő költségeket kell a megfelelő hívásvégződtetési különbözethez hozzárendelni, amelyek a nagykereskedelmi hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtásának hiányában elkerülhetők lennének;

d) a hálózati többletkapacitással kapcsolatos költségeket csak annyiban kell beszámítani, amennyiben a kapacitásbővítésre a megnövelt nagykereskedelmi hívásvégződtetési forgalom lebonyolításához van szükség;

e) a rádióspektrumdíjak nem számíthatók be a mobilhívás-végződtetési különbözeti költségekbe;

f) csak azokat a nagykereskedelmi költségeket lehet figyelembe venni, amelyek közvetlenül a harmadik személyeknek nyújtott nagykereskedelmi hívásvégződtetési szolgáltatáshoz kapcsolódnak;

g) minden helyhez kötött hálózat üzemeltetőjének ugyanazokon az egységárakon kell hívásvégződtetési szolgáltatásokat nyújtania, mint a hatékony üzemeltetőnek, méretüktől függetlenül;

h) a mobilhálózat-üzemeltetők vonatkozásában meghatározott a legkisebb hatékony méretnek a legalább 20%-os piaci részesedésnek kell megfelelnie;

i) az értékcsökkenéssel kapcsolatos megközelítésként a gazdasági amortizációt kell választani;

j) a hálózatok modellezéséhez előretekintő, IP-törzshálózaton alapuló technológiát kell választani, tekintettel a lehető leghosszabb érvényességi idő alatt valószínűleg felhasználásra kerülő különféle technológiákra; helyhez kötött hálózatok esetében a hívások kizárólag csomagkapcsolt hívásoknak tekintendők.

IV. MELLÉKLET

TÁRSBEBERUHÁZÁSI AJÁNLATOK ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMAI

Amikor a nemzeti szabályozó hatóság a 76. cikk (1) bekezdése értelmében értékeli a társberuházási ajánlatot, ellenőriznie kell, hogy a következő kritériumok minimálisan teljesültek-e. A nemzeti szabályozó hatóságok - a sajátos helyi feltételek és piaci struktúrák figyelembevételével - további kritériumokat is mérlegelhetnek, amennyiben azok annak biztosításához szükségesek, hogy a potenciális beruházók hozzáférhessenek a társberuházáshoz:

a) a társberuházási ajánlatnak megkülönböztetésmentes módon nyitottnak kell lennie bármely vállalkozás előtt a társberuházási ajánlat alapján kiépített hálózat élettartama alatt. A jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás bármely vállalkozás pénzügyi kapacitását illetően észszerű feltételeket szabhat az ajánlatban, így például: a potenciális társberuházóknak igazolniuk kell, hogy képesek a részletekben történő finanszírozásra, amelynek alapján a kiépítést be lehet ütemezni, vagy stratégiai terv elfogadásának előirányzása, amelynek alapján elkészíthetők a középtávú kiépítési tervek és így tovább;

b) a társberuházási ajánlatnak átláthatónak kell lennie:

- az ajánlatnak a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás honlapján könnyen azonosítható módon elérhetőnek kell lennie,
- valamennyi olyan potenciális ajánlattevő számára, aki érdeklődését fejezte ki, indokolatlan késedelem nélkül rendelkezésre kell bocsátani a részletes feltételeket, ideértve a társberuházási megállapodás jogi formáját és adott esetben a társberuházási eszköz irányítására vonatkozó szabályok lényegi elemeit, valamint
- a folyamatot, akárcsak a társberuházási projekt létrehozásának és megvalósításának ütemtervét, előre meg kell határozni, írásban világosan el kell magyarázni minden potenciális társberuházónak, és minden jelentős részcélt megkülönböztetés nélkül valamennyi vállalkozással ismertetni kell;

c) a társberuházási ajánlatnak olyan feltételeket kell tartalmaznia a potenciális társberuházók számára, amelyek kedveznek a hosszú távon a fenntartható versenynek, különös tekintettel az alábbiakra:

- valamennyi vállalkozás számára tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételeket kell szabni a társberuházási megállapodásban való részvételük megkezdésének időpontjától függően, ideértve a bizonyos jogok megszerzéséhez szükséges pénzügyi ellenértéket, az említett jogok révén a társberuházókat mind a kiépítési, mind a hasznosítási szakaszban megillető védelmet, amely például a társberuházás révén létrejött hálózat várható élettartama alatt elévülhetetlen használati jogok formáját ölti, valamint a társberuházási megállapodáshoz való csatlakozás, illetve a megállapodás esetleges felmondására vonatkozó feltételeket. A megkülönböztetésmentesség ebben az összefüggésben nem azt jelenti, hogy minden potenciális társberuházó számára pontosan ugyanazokat a - többek között pénzügyi - feltételeket kell megszabni, hanem azt, hogy a különböző felkínált feltételeket ugyanazon tárgyilagos, átlátható, megkülönböztetésmentes és kiszámítható kritériumok így például a végfelhasználók rendelkezésére bocsátandó vonalak száma alapján kell indokolni,

- az ajánlattal mozgásteret kell biztosítani az egyes társberuházók kötelezettségvállalásának értéke és ütemezése vonatkozásában, például egy adott területen - esetlegesen növekvő arányban - a végfelhasználóknak összesen biztosítandó vonalak számáról szóló olyan megállapodás révén, amelynek keretében a társberuházók fokozatosan tudják növelni kötelezettségvállalásukat; ezt olyan egységekben kell meghatározni, hogy a korlátozott erőforrásokkal rendelkező kisebb társberuházók észszerű minimumszinten tudjanak csatlakozni a társberuházáshoz és fokozatosan tudják fokozni részvételüket, biztosítva egyúttal a kezdeti kötelezettségvállalás megfelelő szintjét. Az egyes társberuházók által nyújtandó pénzügyi ellenérték meghatározása során figyelembe kell venni azt is, hogy a projekt kezdetétől fogva aktív beruházók nagyobb kockázatokat vállalnak, és már hamarabb rendelkezésre bocsátják a tőkét,

- egy időarányosan növekvő prémium indokoltnak tekintendő a későbbi projektszakaszokban tett kötelezettségvállalások és a társberuházásba csak a projekt megkezdése után csatlakozó új társberuházók tekintetében; ez tükrözné az egyre csökkenő kockázatokat, a korábbi szakaszokban pedig a tőkevisszatartás ellen hatna,

- a társberuházási megállapodásnak lehetővé kell tennie, hogy a társberuházók a megszerzett jogokat más társberuházóknak vagy olyan harmadik feleknek engedhessék át, akik hajlandóak csatlakozni a társberuházási megállapodáshoz, feltéve, hogy a kedvezményezett vállalkozás köteles teljesíteni az átadó fél által a társberuházási megállapodás alapján fennálló minden eredeti kötelezettséget,

- az értékesítési piacon, így például a végfelhasználók számára történő szolgáltatásnyújtás céljára a társberuházásból létrehozott infrastruktúrához való hozzáférést illetően a társberuházóknak kölcsönös, tisztességes és észszerű feltételeket kell biztosítaniuk egymásnak, átlátható, a társberuházási ajánlatban és az annak alapján megkötött megállapodásban egyértelműen megfogalmazott feltételeknek megfelelően, különösen, ha a társberuházók egyenként és külön-külön is felelősek a hálózat bizonyos részeinek kiépítéséért. Amennyiben társberuházási eszközt hoznak létre, annak közvetlenül vagy közvetve valamennyi társberuházó számára hozzáférést kell biztosítania a hálózathoz, egyenértékű inputok alapján tisztességes és észszerű feltételek alapján, ideértve az egyes társberuházók által vállalt kockázatok szintjét tükröző pénzügyi feltételeket is;

d) A társberuházási ajánlatokban biztosítani kell, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez jelentős mértékben hozzájáruló új hálózati elemek kiépítésével a beruházás fenntartható, a jövőbeli szükségleteknek valószínűsíthetően megfelelő legyen.

V. MELLÉKLET

MINIMUMSZOLGÁLTATÁSOK, AMELYEKET A 84. CIKK (3) BEKEZDÉSE SZERINTI, MEGFELELŐ SZÉLES SÁVÚ INTERNET-HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSNAK KÉPESNEK KELL LENNIE TÁMOGATNI

1. e-mail
2. mindenféle információ keresését és fellelését lehetővé tévő keresőmotorok
3. képzési és oktatási célú alapvető online eszközök
4. internetes újságok vagy hírportálok
5. áruk vagy szolgáltatások online vásárlása/megrendelése
6. álláskeresés és az álláskeresést elősegítő eszközök
7. szakmai célú hálózatépítés;
8. internetes banki szolgáltatások
9. e-kormányzati szolgáltatások használata
10. közösségi média és azonnali üzenetküldés
11. hívások és videohívások (szokványos minőség)

VI. MELLÉKLET

A 87. CIKKBEN (A KIADÁSOK ELLENŐRZÉSE), A 115. CIKKBEN (TOVÁBBI ESZKÖZÖK) ÉS A 106. CIKKBEN (SZOLGÁLTATÓVÁLTÁS ÉS SZÁMHORDOZHATÓSÁG) EMLÍTETT ESZKÖZÖK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ISMERTETÉSE

A. rész

A 88. és a 115. cikkben említett eszközök és szolgáltatások

Az A. rész - a 88. cikk alapján történő alkalmazása során - a fogyasztók és - amennyiben a tagállamok kiterjesztették a 88. cikk (2) bekezdése által érintett kedvezményezettek körét - a végfelhasználók egyéb kategóriái vonatkozásában alkalmazandó.

A 115. cikk alapján történő alkalmazása során az A. részt a tagállamok által meghatározott végfelhasználói kategóriák vonatkozásában kell alkalmazni, kivéve az e rész *c)*, *d)* és *g)* pontját, amelyek csak a fogyasztók vonatkozásában alkalmazandók.

a) Tételes számlázás

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - a személyes adatok és a magánélet védelméről szóló megfelelő jogszabályi előírásokra is figyelemmel - meghatározhassák az szolgáltatók által a végfelhasználóknak díjmentesen biztosítandó tételes számlák részletességének alapszintjét annak érdekében, hogy a fogyasztók:

i. nyomon követhessék és ellenőrizhessék az internethozzáférési szolgáltatások vagy a hangszolgáltatások vagy a 115. cikk esetében a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások igénybevételének díját, valamint

ii. megfelelően figyelemmel kísérhessék fogyasztásukat és kiadásaikat, és így észszerű mértékű ellenőrzést gyakorolhassanak számláik felett.

Észszerű díjszabás mellett vagy díjmentesen - szükség szerint - további részletezési szinteket lehet a végfelhasználóknak felajánlani.

Az ilyen tételes számlákon kifejezetten fel kell tüntetni az emelt díjas telefonszámok szolgáltatójának azonosító adatait és a kiszámlázott szolgáltatások időtartamát, kivéve, ha a végfelhasználó ezen információk feltüntetésének mellőzését kérte.

A hívó végfelhasználó számára díjmentes hívásokat, beleértve a segélyvonalakra irányuló hívásokat, nem kell feltüntetni a hívó végfelhasználó részletes számláján.

A nemzeti szabályozó hatóságok előírhatják, hogy az üzemeltetők díjmentes biztosítsanak hívóvonal-azonosítást.

b) Szelektív híváslетiltás kimenő hívásokra vagy emelt díjas SMS-ekre vagy MMS-ekre, vagy - ha műszakilag megoldható - más hasonló alkalmazásokra díjmentesen

Az az eszköz, amely révén a végfelhasználó - a hangszolgáltatásokat vagy a 115. cikk esetében a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőkhöz benyújtott kérés alapján - díjmentesen letiltathatja a megadott fajtájú, illetve a meghatározott típusú számokra kezdeményezett kimenő hívásokat vagy emelt díjas SMS-eket vagy MMS-eket vagy más hasonló alkalmazásokat.

c) Előrefizetéses rendszerek

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - megkövetelhessék az üzemeltetőktől, hogy a fogyasztók számára a nyilvános elektronikus hírközlő hálózathoz való hozzáférést és a hangszolgáltatások, az internethozzáférési szolgáltatások vagy a 115. cikk esetében számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások igénybevételét előrefizetési rendszerben tegyék lehetővé.

d) A csatlakozási díjak részletekben történő fizetése

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - megkövetelhessék az üzemeltetőktől azt, hogy azok tegyék lehetővé a fogyasztók számára a nyilvános elektronikus hírközlő hálózathoz való csatlakozásért a részletekben történő fizetést.

e) Számlák meg nem fizetése

A tagállamok engedélyezik, hogy az üzemeltetők az általuk kiállított számlák be nem fizetése esetén konkrét, arányos, megkülönböztetésmentes és közzétett intézkedéseket hozzanak Ezeknek az intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a végfelhasználó előzetesen megfelelő figyelmeztetést kapjon a szolgáltatásnak a nemfizetésből következő bármilyen megszakításáról vagy a hálózatról történő lekapcsolásról. A csalás, a tartós késedelmes fizetés vagy nemfizetés eseteit kivéve, az említett intézkedéseknek a műszakilag kivitelezhető mértékben biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatás bármilyen megszakítása csak az érintett szolgáltatásra korlátozódjon. A hálózatról a számlák nemfizetése miatt történő lekapcsolásra csak a végfelhasználó megfelelő figyelmeztetését követően kerülhet sor. A tagállamok teljes lekapcsolás előtt engedélyezhetnek korlátozott szolgáltatást, bizonyos időtartamra, amely időtartam alatt csak az olyan hívások megengedettek, amelyek a végfelhasználó számára nem járnak díjfizetési kötelezettséggel (például a 112-es szám hívása), továbbá csak a tagállamok által a nemzeti körülményeikre figyelemmel meghatározott minimális szolgáltatási szintű internethozzáférési szolgáltatásokra van lehetőség.

f) Díjjal kapcsolatos tanácsadás

Az az eszköz, amely révén a végfelhasználó tájékoztatást kérhet az üzemeltetőktől alternatív, kedvezményes díjakról, amennyiben ilyen díjak léteznek.

g) Költségellenőrzés

Az az eszköz, amely révén a szolgáltatók - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordináló illetékes hatóságok által megfelelőnek ítélt - egyéb eszközöket kínálnak a hangszolgáltatások vagy internet-hozzáférési szolgáltatások, illetve a 115. cikk esetében a számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások költségeinek ellenőrzésére, beleértve a fogyasztók díjmentes figyelmeztetését is rendellenes fogyasztási szokások vagy túlzott fogyasztás észlelése esetén.

h) harmadik felek általi számlázás letiltását célzó eszköz

A végfelhasználók rendelkezésére álló, annak letiltását célzó eszköz, hogy harmadik fél üzemeltetők az internethozzáférési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók vagy a nyilvánosan elérhető, személyközi hírközlési szolgáltatást nyújtó üzemeltetők által kiállított számlákon számlázzák ki termékeik vagy szolgáltatásaik díját.

B. rész

A 115. cikkben említett eszközök

a) Hívóvonal-azonosítás

A hívó fél hívószámát a hívás létrejötte előtt kijelzik a hívott félnek.
Ezt az eszközt a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó megfelelő jogszabályokkal, különösen a 2002/ 58/EK irányelvvel összhangban kell biztosítani.
Az üzemeltetőknek a műszakilag kivitelezhető mértékben adatokat és jelzéseket kell szolgáltatniuk annak érdekében, hogy megkönnyítsék a hívóvonal-azonosítás és a hangfrekvenciás tárcsázás tagállami határokon keresztül történő felajánlását.

b) E-mail-továbbítás vagy az e-mailekhez való hozzáférés azt követően, hogy felmondásra került az internet-hozzáférési szolgáltatást nyújtó üzemeltetővel kötött szerződés.

Ez a kérés alapján és díjmentesen biztosított eszköz lehető teszi, hogy azok a végfelhasználók, akik felmondták az internet-hozzáférési szolgáltatást nyújtó üzemeltetővel kötött szerződésüket - a nemzeti szabályozó hatóság által szükségesnek és arányosnak ítélt időszak alatt -, hozzáférhessenek e korábbi üzemeltető kereskedelmi megnevezésén vagy védjegyén alapuló e-mail-címükre/címeikre kapott e-mailekhez, vagy - az említett időszak alatt - kérhessék az erre (ezekre) az e-mail-cím(ek)re kapott e-mailek az általuk megjelölt új e-mail-címre történő továbbítását.

C. rész

A 106. cikkben említett számhordozhatóságra vonatkozó rendelkezések végrehajtása

Azt a követelményt, amelynek értelmében a nemzeti számozási tervben szereplő számokkal rendelkező valamennyi olyan végfelhasználó, aki ezt kéri, hívószámát (hívószámait) a szolgáltatást nyújtó vállalkozástól függetlenül megtarthatja, a következők vonatkozásában kell alkalmazni:

a) földrajzi számok esetén egy konkrét helyen, valamint
b) nem földrajzi számok esetén bármely földrajzi helyen.

Ezt a részt a helyhez kötött szolgáltatásokat nyújtó hálózatok és a mobilhálózatok közötti számhordozásra nem kell alkalmazni.

VII. MELLÉKLET

A 89. ÉS A 90. CIKKEL ÖSSZHANGBAN AZ EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK NETTÓ KÖLTSÉGÉNEK SZÜKSÉG SZERINT TÖRTÉNŐ KISZÁMÍTÁSA, VALAMINT KOMPENZÁLÁSI VAGY MEGOSZTÁSI MECHANIZMUS KIALAKÍTÁSA

A. rész

a nettó költség kiszámítása

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség olyan kötelezettség, amelyet valamely tagállam ír elő valamely vállalkozás számára, és amelynek értelmében vállalkozásnak a 84-87. cikknek megfelelően egyetemes szolgáltatást kell nyújtania.

A nemzeti szabályozó hatóságok minden olyan eszközt mérlegelnek, amellyel a (kijelölt vagy nem kijelölt) vállalkozásoknak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költséghatékony teljesítéséhez megfelelő ösztönzést adhatnak. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét bármely vállalkozás számára az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítése mellett, illetve az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítése nélkül felmerülő nettó költségek közötti különbözetként kell kiszámítani. Kellő figyelmet kell fordítani az olyan költségek helyes felmérésére, amelyeket bármelyik vállalkozás elkerült volna, ha nem lett volna egyetemes szolgáltatási kötelezettsége. A nettó költségszámítás keretében fel kell mérni az egyetemes szolgáltatást nyújtónál jelentkező hasznot, beleértve a nem tárgyi hasznot is.

A számításnak a következők miatt felmerülő költségeken kell alapulnia:

i. a vizsgált szolgáltatások olyan elemei, amelyeket csak veszteséggel vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet nyújtani.

Ebbe a kategóriába tartozhatnak olyan szolgáltatási elemek, mint például a segélyhívó telefonszolgáltatásokhoz vagy bizonyos nyilvános telefonállomásokhoz való hozzáférés, bizonyos szolgáltatások nyújtása vagy eszközök rendelkezésre bocsátása fogyatékossággal élő végfelhasználók számára és a többi;

ii. konkrét végfelhasználók vagy végfelhasználói csoportok, akiket - figyelembe véve a szóban forgó hálózat rendelkezésre bocsátásának és a szolgáltatás nyújtásának költségét, a keletkező bevételt, és szükség szerint az árak valamely tagállam által előírt földrajzi átlagolását - csak veszteségesen, vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet kiszolgálni.

Ebbe a kategóriába tartoznak azok a végfelhasználók vagy végfelhasználói csoportok, akiket nem szolgálna ki olyan kereskedelmi szolgáltató, amelynek nincs egyetemes szolgáltatási kötelezettsége.

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek konkrét aspektusainak nettó költségét külön kell kiszámítani, és oly módon, hogy elkerüljék a közvetlen, illetve közvetett hasznok és a költségek kétszeri számítását. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek valamely vállalkozás számára felmerülő teljes nettó költségét az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egyes összetevői nettó költségeinek összege adja, figyelembe véve az esetleges nem tárgyi hasznot. A nettó költség kiszámítását a nemzeti szabályozó hatóság ellenőrzi.

B. rész

az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek kompenzálása

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megtérüléséhez vagy finanszírozásához arra lehet szükség, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel terhelt kijelölt vállalkozások az általuk nem kereskedelmi feltételek szerint nyújtott szolgáltatásokért kompenzációt kapjanak. Mivel az ilyen kompenzáció pénzátutalást foglal magában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen átutalás objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos módon történjen. Ez azt jelenti, hogy az ilyen átutalások csak a lehető legkisebb torzulást okozhatják a verseny és a felhasználói kereslet tekintetében..

A 90. cikk (3) bekezdésével összhangban a pénzalapra épülő megosztási mechanizmus keretében biztosítani kell a hozzájárulások beszedésének átlátható és semleges módszerét, amellyel elkerülhető a vállalkozások kiadásait és bevételeit egyaránt terhelő hozzájárulások kettős kivetésének veszélye.

A pénzalapot kezelő független szervezet felel a hozzájárulások olyan vállalkozásoktól történő beszedéséért, amelyeket az érintett tagállamban az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségéhez történő hozzájárulás szempontjából hozzájárulásra kötelesként jelöltek meg, továbbá e szervezet felügyeli az esedékes összegek átutalását vagy az alapból teljesítendő kifizetésekre jogosult vállalkozások részére történő adminisztratív kifizetéseket.

VIII. MELLÉKLET

A 102. CIKK SZERINTI TÁJÉKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK (SZERZŐDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁJÉKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK)

A. a gépek közötti szolgáltatások biztosítására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőkre háruló tájékoztatási követelmények

A gépek közötti szolgáltatások biztosítására használt átviteli szolgáltatásoktól eltérő, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőknek a következő információkat kell rendelkezésre bocsátaniuk:

1. valamennyi nyújtott szolgáltatás fő jellemzőinek részeként: a szolgáltatások minimális minősége, az adott szolgáltatás nyújtásának mértékében, az internet-hozzáférési szolgáltatástól eltérő szolgáltatások esetében pedig a biztosított konkrét minőségi paraméterek.

Amennyiben a szolgáltatások minimális minősége nincs megállapítva, ezt nyilatkozatban kell rögzíteni;

2. az árral kapcsolatos információk megadásakor: adott esetben és amennyire lehetséges, az elektronikus hírközlési szolgáltatás aktiválásának ára, valamint minden rendszeres vagy fogyasztáson alapuló díj;

3. a szerződés időtartamával, valamint a szerződés megújításának és felmondásának feltételeivel kapcsolatos információk részeként, amennyiben léteznek ilyen feltételek:

i. a kedvezményes feltételek igénybevételéhez szükséges minimális használat vagy időtartam;

ii. a szolgáltatóváltással kapcsolatos díjak, valamint a szolgáltatóváltás késedelme vagy az azzal való visszaélés esetére vonatkozó kompenzációs és visszatérítési lehetőségek, továbbá információk a vonatkozó eljárásokról;

iii. kérésre, az előre fizetett szolgáltatásokat igénybe vevő fogyasztók jogaira vonatkozó tájékoztatás a szolgáltatóváltás esetén fennmaradó jóváírásokról, a 106. cikk (6) bekezdésében foglaltak szerint;

iv. a szerződés idő előtti felmondásakor esedékes díjak, a végberendezés feloldására vonatkozó tájékoztatást és a végberendezéssel kapcsolatos költségfelszámítást is beleértve;

4. azok a kompenzációs és visszatérítési lehetőségek, adott esetben a fogyasztók jogaira vonatkozó kifejezett hivatkozást is ideértve, amelyeket akkor lehet igénybe venni, ha a szolgáltatás minősége nem éri el a szerződésben foglaltakat, vagy ha az üzemeltető nem megfelelő módon reagál egy biztonsági eseményre, veszélyre illetve nem hoz megfelelő intézkedéseket a sebezhető pontok felszámolására;

5. azon intézkedések típusai, amelyeket az üzemeltető a biztonsági eseményekkel vagy a veszélyekkel és a sebezhető pontokkal kapcsolatban hozhat.

B. internet-hozzáférési szolgáltatásokat és nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőkre háruló tájékoztatási követelmények

I. Az A. részben foglalt követelményeken felül az internet-hozzáférési szolgáltatásokat és nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőknek a következő információkat kell rendelkezésre bocsátaniuk:

1. valamennyi nyújtott szolgáltatás fő jellemzőinek részeként:

i. a szolgáltatások minimális minősége - az adott szolgáltatás nyújtása esetén - a következők tekintetében, a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve a 104. cikk (2) bekezdésének megfelelően elfogadott BEREC-iránymutatásokra:

- az internet-hozzáférési szolgáltatásokkal összefüggésben: késleltetés, valamint késleltetésingadozás és csomagvesztés (minimumként nyújtandó információ);
- a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokkal összefüggésben, amennyiben az üzemeltető ellenőrzést gyakorol legalább a hálózat néhány eleme felett, vagy e célból a szolgáltatás szintjére vonatkozó megállapodást kötött a hálózathoz hozzáférést biztosító vállalkozásokkal: minimumként nyújtandó információként az első bekapcsolásig eltelő idő, meghibásodási valószínűség és hívásjelzési késedelmek, a X. melléklettel összhangban, valamint

ii. a végfelhasználók azon jogának sérelme nélkül, hogy az (EU) 2015/2120 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének megfelelően választásuk szerinti végberendezést használhassanak, az üzemeltető által a rendelkezésre bocsátott végberendezéssel kapcsolatban megszabott bármely feltétel, a díjakat is ideértve;

2. az árral kapcsolatos információk megadásakor: adott esetben és lehetőség szerint az elektronikus hírközlési szolgáltatás aktiválásának ára, illetve minden ismétlődő vagy fogyasztáson alapuló díj:

i. a szerződés szerinti konkrét díjcsomag vagy díjcsomagok részletei és az egyes díjcsomagok esetében a kínált szolgáltatások típusai, ideértve adott esetben a kommunikáció során lebonyolított adatforgalmat (így például MB-ok, percek, üzenetek) számlázási időszakonként, valamint a további kommunikációs egységek ára;

ii. előre meghatározott adatforgalmat biztosító díjcsomag vagy díjcsomagok esetében a fogyasztó azon lehetősége, hogy a fel nem használt mennyiséget a korábbi számlázási időszakról a következő számlázási időszakra vigye át, amennyiben ez a lehetőség szerepel a szerződésben;

iii. a számla átláthatóságát és a fogyasztás nyomon követését biztosító eszközök;

iv. tájékoztatás az azon számokkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos árakról, amelyekre egyedi díjszabási feltételek vonatkoznak; a szolgáltatások egyes kategóriái tekintetében az illetékes hatóságok - adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordinálva - azt is előírhatják, hogy a tájékoztatásra közvetlenül a hívás vagy az üzemeltető kapcsolása előtt kerüljön sor;

v. a szolgáltatáscsomagokkal és az szolgáltatásokat és végberendezést egyaránt magukban foglaló csomagokkal összefüggésben a csomag egyes elemeinek ára külön-külön, amennyiben azokat egymástól függetlenül is értékesítik;

vi. a vevőszolgálattal, a karbantartással és az ügyfélszolgálattal kapcsolatos részletek és feltételek, ideértve a díjakat is, valamint

vii. tájékoztatás arról, hogy miként szerezhetők be naprakész információk az összes alkalmazandó díjcsomagról és karbantartási díjról;

3. a szolgáltatáscsomagokat érintő szerződések időtartamára, valamint a szerződések megújításának és felmondásának feltételeire vonatkozó információk megadásakor: adott esetben a csomag vagy annak elemei megszüntetésére vonatkozó feltételek;

4. az (EU) 2016/679 rendelet 13. cikkének sérelme nélkül tájékoztatás arról, hogy milyen személyes adatokat kell megadni a szolgáltatás teljesítését megelőzően, vagy milyen adatokat gyűjtenek a szolgáltatásnyújtás keretében;

5. a fogyatékossággal élő végfelhasználóknak nyújtott termékek és szolgáltatások részletei és tájékoztatás arról, hogy miként szerezhetők be naprakész információk ezzel kapcsolatban;

6. a - többek között tagállamon belüli, illetve határon átnyúló - jogviták 25. cikk szerinti rendezésére szolgáló eljárások indításának módja;

II. Az A. részben és az I. pontban foglalt követelmények mellett a nyilvánosan elérhető, számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatások üzemeltetői kötelesek világos és könnyen érthető módon megadni a következő információkat:

1. a sürgősségi segélyszolgálathoz vagy a helymeghatározási adatokhoz való hozzáférés bármilyen korlátozása a műszaki megvalósíthatóság hiányában, amennyiben a szolgáltatás lehetővé teszi, hogy a végfelhasználók hívást kezdeményezzenek a nemzeti vagy a nemzetközi számozási tervben szereplő valamely számra;

2. a végfelhasználók azon joga, hogy dönthessenek arról, hogy személyes adataik bekerüljenek-e az előfizetői névjegyzékbe, valamint az érintett adatok típusa, a 2002/58/EK irányelv 12. cikkének megfelelően.

III. Az A. részben és az I. pontban foglalt követelményeken felül az internet-hozzáférési szolgáltatást nyújtó üzemeltetőknek rendelkezésre kell bocsátaniuk az (EU) 2015/2120 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében előírt információkat is.

IX. MELLÉKLET

A 103. CIKKEL ÖSSZHANGBAN KÖZZÉTEENDŐ INFORMÁCIÓK (AZ INFORMÁCIÓK ÁTLÁTHATÓSÁGA ÉS KÖZZÉTÉTELE)

Az illetékes hatóság - adott esetben a nemzeti szabályozó hatósággal koordinálva - felel az e mellékletben szereplő információknak a 103. cikkel összhangban történő közzétételéért. Az adott esetben a nemzeti szabályozó hatósággal koordináló illetékes hatóság feladata eldönteni azt, hogy mely érdemleges információkat kell az internet-hozzáférési szolgáltatásokat és/vagy a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőknek közzétenniük, és mely információkat kell az adott esetben a nemzeti szabályozó hatósággal koordináló illetékes hatóságnak közzétennie annak érdekében, hogy valamennyi végfelhasználó megalapozottan tudjon választani. Amennyiben az adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokkal koordináló illetékes hatóságok célszerűnek ítélik, ön- vagy társszabályozó intézkedések alkalmazását szorgalmazhatják, mielőtt kötelezettségeket rendelnének el.

1. A vállalkozás elérhetősége

2. A kínált szolgáltatások ismertetése

2.1. A kínált szolgáltatások köre és minden nyújtott szolgáltatás fő jellemzői, ideértve a szolgáltatás minimális minőségét, amennyiben van ilyen, és az üzemeltető által biztosított végberendezések használatára vonatkozóan megszabott bármely korlátozást.

2.2. A nyújtott szolgáltatások díja, ideértve a meghatározott díjcsomagokkal járó kommunikáció mennyiségére (így például az adatforgalomra, a lebeszélhető percek számára, az üzenetek számára vonatkozó korlátozások), valamint az egyedi díjszabási feltételek tárgyát képező további kommunikációs egységek, számok vagy szolgáltatások díjaira vonatkozó adatokat, a hozzáférési és karbantartási díjakat, a használati díjak különböző típusait, a különleges és célzott díjszabási rendszerekről szóló részletes tájékoztatást, továbbá minden további díjat és a végberendezéssel kapcsolatos költségeket.

2.3. A kínált vevőszolgálati, karbantartási és ügyfélszolgálati szolgáltatások, valamint az e szolgáltatásokat biztosító részlegek elérhetőségei.

2.4. Általános szerződési feltételek, beleértve a szerződés időtartamát, a szerződés idő előtti megszüntetésekor esedékes díjakat, az ajánlatcsomagok és egyes elemeik megszüntetésével kapcsolatos jogokat és a számok és az esetleges egyéb azonosítók hordozhatóságával kapcsolatos eljárásokat és közvetlen díjakat.

2.5. Ha a vállalkozás számfüggő személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújt, tájékoztatás a sürgősségi segélyszolgálatokhoz és a helymeghatározási adatokhoz való hozzáférésről, illetve az utóbbira vonatkozó esetleges korlátozásokról. Ha a vállalkozás számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújt, tájékoztatás arról, hogy a szolgáltatás milyen mértékben támogatja a sürgősségi segélyszolgálatokhoz való hozzáférést.

2.6. A termékek és a szolgáltatások részletei, többek között a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeinek harmonizálására vonatkozó uniós jognak megfelelően a kifejezetten a fogyatékossággal élő végfelhasználók számára tervezett termékek és szolgáltatások részletei, ideértve a funkciókat, gyakorlatokat, szabályokat és eljárásokat, valamint a szolgáltatás működésének megváltoztatását.

3. Vitarendezési mechanizmusok, beleértve a vállalkozás által kialakított mechanizmusokat.

X. MELLÉKLET

A SZOLGÁLTATÁS MINŐSÉGÉNEK PARAMÉTEREI

A szolgáltatás minőségének a 104. cikkben említett paraméterei, meghatározásai és mérési módszerei

A nyilvános elektronikus hírközlő hálózathoz való hozzáférést biztosító szolgáltatók esetében

PARAMÉTER (1. megjegyzés)	MEGHATÁROZÁS	MÉRÉSI MÓDSZER
Első csatlakozás létesítési ideje	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Hibaarány hozzáférési vonalanként	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Hibajavítási idő	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó azon szolgáltatók esetében, akik ellenőrzést gyakorolnak legalább a hálózat néhány eleme felett, vagy e célból a hálózathoz hozzáférést biztosító vállalkozásokkal a szolgáltatás szintjére vonatkozó megállapodást kötöttek

PARAMÉTER (2. megjegyzés)	MEGHATÁROZÁS	MÉRÉSI MÓDSZER
Hívásfelépítési idő	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Számlahelyességi panaszok	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
A hanghívás minősége	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
A megszakadt hívások aránya	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Sikertelen hívások aránya (2. megjegyzés)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Meghibásodási valószínűség		
Hívásjelzési késedelmek		

Az ETSI EG 202 057-1 verziószáma 1.3.1. (2008. július).

Az internet-hozzáférési szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetők esetében:

PARAMÉTER	MEGHATÁROZÁS	MÉRÉSI MÓDSZER
Késleltetés	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Késleltetésingadozás	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Csomagvesztés	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617

(1. megjegyzés)

A paramétereknek lehetővé kell tenniük a teljesítmény regionális szintű (nevezetesen az Eurostat által létrehozott statisztikai célú területi egységek nómenklatúrája [NUTS] legalább 2. szintű) elemzését.

(2. megjegyzés)

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem követelik meg e két paraméter teljesítésére vonatkozóan az információ frissítését, ha bizonyítható, hogy e két területen kielégítő a teljesítmény.

XI. MELLÉKLET

A 113. CIKKBEN EMLÍTETT AUTÓRÁDIÓ-VEVŐLÉSZÜLÉKEK ÉS FOGYASZTÓI DIGITÁLIS TELEVÍZIÓKÉSZÜLÉKEK INTEROPERABILITÁSA

1. Közös kódolási (bitkeverési) algoritmus és a szabadon elérhető vétel

A digitális televíziójelek (nevezetesen földi, kábeles vagy műholdas közvetítésen keresztüli műsorterjesztés) vételére szánt valamennyi, az Unióban értékesített, bérbe adott vagy más módon rendelkezésre bocsátott, digitális televíziójelek dekódolására képes fogyasztói berendezésnek képesnek kell lennie:

a) az ilyen jelek dekódolására (bitkeverés visszafejtésére) egy elismert európai szabványügyi szervezet - jelenleg az ETSI - által kezelt közös európai kódolási algoritmus szerint,

b) a kódolatlan formában továbbított jelek megjelenítésére, feltéve, hogy amennyiben a berendezést bérlik, a bérlő a vonatkozó bérleti szerződésnek megfelelően jár el.

2. A digitális televíziókészülékek interoperabilitása

Minden, 30 cm-t meghaladó látható átlóméretű beépített képernyővel rendelkező analóg televíziókészüléket, amelyet az Unióban értékesítés vagy bérbeadás céljából forgalomba hoznak, el kell látni legalább egy (elismert európai szabványügyi szervezet által szabványosított vagy ilyen szervezet által elfogadott szabványnak vagy valamely iparági specifikációnak megfelelő) nyílt interfész-aljzattal, amely lehetővé teszi a perifériák egyszerű csatlakoztatását, és továbbítani tudja a digitális televíziójel valamennyi meghatározó elemét, beleértve az interaktív és a feltételes hozzáférésű szolgáltatásokkal kapcsolatos adatokat.

3. Autórádió-vevőkészülékek interoperabilitása

2020. december 21-től az Unióban értékesítés vagy bérbeadás céljából forgalomba hozott, új, M-kategóriás gépjárművekbe beépített rádió-vevőkészülékeknek rendelkezniük kell olyan vevőkészülékkel, amely lehetővé teszi legalább a digitális földi műsorszórással közvetített rádióműsor vételét és megszólaltatását. Az olyan vevőkészülék, amely megfelel azon harmonizált szabványoknak vagy azon szabványok részeinek, amelyekre való hivatkozásokat közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, úgy tekintendő, hogy teljesíti az érintett szabványok vagy azok részei alapján meghatározott követelményeket.

XII. MELLÉKLET

A. rész

(A 125. cikkben említett)

hatályon kívül helyezett irányelvek és egymást követő módosításaik jegyzéke

(HL L 108., 2002.4.24., 33. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 2009/140/EK irányelve (HL L 337., 2009.12.18., 37. o.)	1. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács 544/2009/EK rendelete (HL L 167., 2009.6.29., 12. o.)	2. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács 717/2007/EK rendelete (HL L 171., 2007.6.29., 32. o.)	10. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács 2002/20/EK irányelve (HL L 108., 2002.4.24., 21. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 2009/140/EK irányelve (HL L 337., 2009.12.18., 37. o.)	3. cikk és melléklet
Az Európai Parlament és a Tanács 2002/19/EK irányelve (HL L 108., 2002.4.24., 7. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 2009/140/EK irányelve (HL L 337., 2009.12.18., 37. o.)	2. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve (HL L 108., 2002.4.24., 51. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 2009/136/EK irányelve (HL L 337., 2009.12.18., 11. o.)	1. cikk és I. melléklet
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2120 rendelete (HL L 310, 2015.11.26., 1. o.)	8. cikk

B. rész

A nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó határidő és az alkalmazás kezdőnapjai

(az 125. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás kezdőnapja
2002/19/EK irányelv	2003. július 24.	2003. július 25.
2002/20/EK irányelv	2003. július 24.	2003. július 25.
2002/21/EK irányelv	2003. július 24.	2003. július 25.
2002/22/EK irányelv	2003. július 24.	2003. július 25.

XIII. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

2002/21/EK irányelv	2002/20/EK irányelv	2002/19/EK irányelv	2002/22/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés				1. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
1. cikk, (3a) bekezdés				1. cikk, (4) bekezdés
1. cikk, (4) és (5) bekezdés				1. cikk, (5) és (6) bekezdés
2. cikk, a) pont				2. cikk, 1. pont
-	-	-	-	2. cikk, 2. pont
2. cikk, b) pont				2. cikk, 3. pont
2. cikk, c) pont				2. cikk, 4. pont
-	-	-	-	2. cikk, 5. pont
-	-	-	-	2. cikk, 6. pont
-	-	-	-	2. cikk, 7. pont
2. cikk, d) pont				2. cikk, 8. pont
2. cikk, da) pont				2. cikk, 9. pont
2. cikk, e) pont				2. cikk, 10. pont
2. cikk, ea) pont				2. cikk, 11. pont
2. cikk, f) pont				2. cikk, 12. pont
2. cikk, g) pont				-
2. cikk, h) pont				2. cikk, 13. pont
2. cikk, i) pont				2. cikk, 14. pont
2. cikk, j) pont				-
2. cikk, k) pont				-
2. cikk, l) pont				-
2. cikk, m) pont				2. cikk, 15. pont
2. cikk, n) pont				2. cikk, 16. pont
2. cikk, o) pont				2. cikk, 17. pont
2. cikk, p) pont				2. cikk, 18. pont
2. cikk, q) pont				2. cikk, 19. pont
2. cikk r) pont				2. cikk, 20. pont
2. cikk, s) pont				2. cikk, 21. pont
-	-	-	-	2. cikk, 22. pont
3. cikk, (1) bekezdés				5. cikk, (1) bekezdés
-	-	-	-	5. cikk, (2) bekezdés

3. cikk, (2) bekezdés				6. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (3) bekezdés				6. cikk, (2) bekezdés
3. cikk, (3a) bekezdés, első albekezdés				8. cikk, (1) bekezdés
-	-	-	-	8. cikk, (2) bekezdés
-	-	-	-	7. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (3a) bekezdés, második albekezdés				7. cikk, (2) és (3) bekezdés
3. cikk, (3a) bekezdés, harmadik albekezdés				9. cikk, (1) és (3) bekezdés
-	-	-	-	9. cikk, (2) bekezdés
3. cikk, (3b) bekezdés				10. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (3c) bekezdés				10. cikk, (2) bekezdés
3. cikk, (4) bekezdés				5. cikk, (3) bekezdés
3. cikk, (5) bekezdés				11. cikk
3. cikk, (6) bekezdés				5. cikk, (4) bekezdés
4. cikk				31. cikk
5. cikk				20. cikk
-	-	-	-	22. cikk
6. cikk				23. cikk
7. cikk				32. cikk
7a. cikk				33. cikk
-	-	-	-	33. cikk, (5) bekezdés, c) pont
8. cikk, (1) és (2) bekezdés				3. cikk, (1) és (2) bekezdés
8. cikk, (5) bekezdés				3. cikk, (3) bekezdés
8a. cikk, (1) és (2) bekezdés				4. cikk, (1) és (2) bekezdés
-	-	-	-	4. cikk, (3) bekezdés
8a. cikk (3) bekezdése				4. cikk, (4) bekezdés
-	-	-	-	29. cikk
9. cikk, (1) és (2) bekezdés				45. cikk, (1) és (2) bekezdés
-	-	-	-	45. cikk, (3) bekezdés
9. cikk, (3) bekezdés				45. cikk, (4) bekezdés
9. cikk, (4) és (5) bekezdés				45. cikk, (5) és (6) bekezdés
9. cikk, (6) és (7) bekezdés				-
9a. cikk				-
9b. cikk, (1) és (2) bekezdés				51. cikk, (1) és (2) bekezdés
9b. cikk, (3) bekezdés				51. cikk, (4) bekezdés

-	-	-	-	51. cikk, (3) bekezdés
10. cikk, (1) bekezdés				95. cikk, (1) bekezdés
10. cikk, (2) bekezdés				95. cikk, (3) bekezdés
-	-	-	-	95. cikk, (2) bekezdés
-	-	-	-	95. cikk, (4) bekezdés
-	-	-	-	95. cikk, (5) bekezdés
-	-	-	-	95. cikk, (6) bekezdés
10. cikk, (3) bekezdés				95. cikk, (7) bekezdés
10. cikk, (4) bekezdés				95. cikk, (8) bekezdés
10. cikk, (5) bekezdés				-
11. cikk				43. cikk
12. cikk, (1) bekezdés				44. cikk, (1) bekezdés
12. cikk, (2) bekezdés				-
12. cikk, (3) bekezdés				61. cikk, (2) bekezdés
12. cikk, (4) bekezdés				-
12. cikk, (5) bekezdés				44. cikk, (2) bekezdés
13. cikk				17. cikk
13a. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés				40. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
13a. cikk (4) bekezdés				-
-				40. cikk, (5) bekezdés
-	-	-	-	40. cikk, (4) bekezdés
13b. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés				41. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
-	-	-	-	41. cikk, (4) bekezdés
13b. cikk (4) bekezdés				41. cikk, (7) bekezdés
-	-	-	-	41. cikk, (5) bekezdés
-	-	-	-	41. cikk, (6) bekezdés
14. cikk				63. cikk
15. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés				64. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
-	15. cikk, (4) bekezdés	-	-	-
-	-	-	-	66. cikk
16. cikk				67. cikk
17. cikk				39. cikk
18. cikk				-
19. cikk				38. cikk
20. cikk				26. cikk
21. cikk, (1) bekezdés				27. cikk, (1) bekezdés

21. cikk, (2) bekezdés, első és második albekezdés				27. cikk, (2) bekezdés
21. cikk, (2) bekezdés, harmadik albekezdés				27. cikk, (3) bekezdés
21. cikk, (2) bekezdés, negyedik és ötödik albekezdés				27. cikk, (4) bekezdés
-				27. cikk, (5) bekezdés
21. cikk, (3) bekezdés				-
21. cikk, (4) bekezdés				27. cikk, (6) bekezdés
21a. cikk				29. cikk
22. cikk, (1) bekezdés				118. cikk, (1) bekezdés
22. cikk, (2) bekezdés				118. cikk, (3) bekezdés
22. cikk, (3) bekezdés				118. cikk, (4) bekezdés
-	-	-	-	11. cikk, (2) bekezdés
-	-	-	-	118. cikk, (5) bekezdés
-	-	-	-	117. cikk
23. cikk				119. cikk
24. cikk				120. cikk, (1) és (2) bekezdés
25. cikk				122. cikk, (1) bekezdés
26. cikk				125. cikk
28. cikk				124. cikk
29. cikk				127. cikk
30. cikk				128. cikk
II. melléklet				-
	1. cikk			1. cikk, (1) bekezdés
	2. cikk, (1) bekezdés			-
	2. cikk, (2) bekezdés			2. cikk, 22. pont
-	-	-	-	2. cikk, 23. pont
-	-	-	-	2. cikk, 24. pont
-	-	-	-	2. cikk, 25. pont
-	-	-	-	2. cikk, 26. pont
	3. cikk, (1) bekezdés			12. cikk, (1) bekezdés
	3. cikk, (2) bekezdés, első mondat			12. cikk, (2) bekezdés
	3. cikk, (2) bekezdés, második, harmadik és negyedik mondat			12. cikk, (3) bekezdés
	3. cikk, (3) bekezdés			12. cikk, (4) bekezdés
-	-	-	-	
	4. cikk			15. cikk
	5. cikk, (1) bekezdés			46. cikk, (1) bekezdés

-	-	-	-	46. cikk, (2) és (3) bekezdés
	5. cikk (2) bekezdés, első albekezdés			48. cikk, (1) bekezdés
	5. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, első mondat			48. cikk, (2) bekezdés
	5. cikk, (2) bekezdés, harmadik albekezdés			48. cikk, (5) bekezdés
	5. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, második mondat			48. cikk, (3) bekezdés
-	-	-	-	48. cikk, (4) bekezdés
	5. cikk, (3) bekezdés			48. cikk, (6) bekezdés
	5. cikk, (4) és (5) bekezdés			93. cikk, (4) és (5) bekezdés
	5. cikk, (6) bekezdés			52. cikk
-	-	-	-	93. cikk
	6. cikk, (1), (2), (3) és (4) bekezdés			13. cikk
-	-	-	-	47. cikk
	7. cikk			-
	-			55. cikk
	8. cikk			36. cikk
	9. cikk			14. cikk
	10. cikk			30. cikk
	11. cikk			21. cikk
	12. cikk			16. cikk
	13. cikk			42. cikk
-	-	-	-	94. cikk
	14. cikk, (1) bekezdés			18. cikk
	14. cikk, (2) bekezdés			19. cikk
	15. cikk			120. cikk, (3) és (4) bekezdés
	16. cikk			-
	17. cikk			-
	18. cikk			-
	19. cikk			-
	20. cikk			-
	Melléklet			I. melléklet
		1. cikk, (1) és (2) bekezdés		1. cikk, (2) és (3) bekezdés
		2. cikk, a) pont		2. cikk, 27. pont
		2. cikk, b) pont		2. cikk, 28. pont
		2. cikk, c) pont		2. cikk, 29. pont
		2. cikk, d) pont		-
		2. cikk, e) pont		2. cikk, 30. pont
		3. cikk		59. cikk
		4. cikk		60. cikk
		5. cikk		61. cikk
		6. cikk		62. cikk
				-
		8. cikk		68. cikk
		9. cikk		69. cikk

		10. cikk		70. cikk
		11. cikk		71. cikk
-	-	-	-	72. cikk
		12. cikk		73. cikk
		13. cikk		74. cikk
-	-	-	-	75. cikk
-	-	-	-	76. cikk
		13a. cikk		77. cikk
		13b. cikk		78. cikk
-	-	-	-	80. cikk
-	-	-	-	81. cikk
		14. cikk		-
		15. cikk		120. cikk, (5) bekezdés
		16. cikk, (1) bekezdés		-
		16. cikk, (2) bekezdés		121. cikk, (4) bekezdés
		17. cikk		-
		18. cikk		-
		19. cikk		-
		20. cikk		-
		I. melléklet		II. melléklet
		II. melléklet		-
-	-	-	-	III. melléklet
			1. cikk	1. cikk, (4) és (5) bekezdés
			2. cikk, a) pont	-
			2. cikk, c) pont	2. cikk, 32. pont
			2. cikk, d) pont	2. cikk, 33. pont
			2. cikk, f) pont	2. cikk, 34. pont
-	-	-	-	2. cikk, 35. pont
-	-	-	-	2. cikk, 37. pont
-	-	-	-	2. cikk, 38. pont
-	-	-	-	2. cikk, 39. pont
-	-	-	-	84. cikk
-	-	-	-	85. cikk
			3. cikk	86. cikk, (1) és (2) bekezdés
			4. cikk	-
			5. cikk	-
			6. cikk	-
			7. cikk	-
			8. cikk, (1) bekezdés	86. cikk, (3) bekezdés
			8. cikk, (2) bekezdés	86. cikk, (4) bekezdés
			8. cikk, (3) bekezdés	86. cikk, (5) bekezdés
			9. cikk	-
-	-	-	-	87. cikk
			10. cikk	88. cikk
			11. cikk	-
			12. cikk	89. cikk
			13. cikk	90. cikk
			14. cikk	91. cikk
			15. cikk	122. cikk, (2) és (3) bekezdés
			17. cikk	-
-	-	-	-	99. cikk
-	-	-	-	101. cikk

			20. cikk, (1) bekezdés	102. cikk
			20. cikk, (2) bekezdés	105. cikk, (3) bekezdés
			21. cikk	103. cikk
			22. cikk	104. cikk
			23. cikk	108. cikk
			23a. cikk	111. cikk
			24. cikk	113. cikk
			25. cikk	112. cikk
			26. cikk	109. cikk
			27. cikk	-
			27a. cikk	96. cikk
			28. cikk	97. cikk
			29. cikk	115. cikk
			30. cikk, (1) bekezdés	106. cikk, (2) bekezdés
			30. cikk, (2) bekezdés	106. cikk, (4) bekezdés
			30. cikk, (3) bekezdés	106. cikk, (4) bekezdés
			30. cikk, (4) bekezdés	106. cikk, (5) bekezdés
			30. cikk, (5) bekezdés	105. cikk, (1) bekezdés
			31. cikk	114. cikk
			32. cikk	92. cikk
			33. cikk	24. cikk
			34. cikk	25. cikk
			35. cikk	116. cikk
			36. cikk	121. cikk
			37. cikk	-
			38. cikk	-
			39. cikk	-
			40. cikk	-
			I. melléklet	V. melléklet
			II. melléklet	VII. melléklet
			III. melléklet	IX. melléklet
			IV. melléklet	VI. melléklet
			V. melléklet	-
			VI. melléklet	X. melléklet IV. melléklet

TARTALOMJEGYZÉK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 IRÁNYELVE ---- 1
az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról ---- 1
I. RÉSZ ---- 92
KERETSZABÁLYOK (AZ ÁGAZAT SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK) ---- 92
I. CÍM ---- 92
HATÁLY, CÉL ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ---- 93
I. FEJEZET ---- 93
Tárgy, cél és fogalommeghatározások ---- 93
1. cikk ---- 93
Tárgy, hatály és célok ---- 93
2. cikk ---- 93
Fogalommeghatározások ---- 93
II. FEJEZET ---- 98
Célkitűzések ---- 98
3. cikk ---- 98
Általános célkitűzések ---- 98
4. cikk ---- 99
A rádióspektrum-politika stratégiai tervezése és koordinációja ---- 99
II. CÍM ---- 100
INTÉZMÉNYI KIALAKÍTÁS ÉS IRÁNYÍTÁS ---- 100
I. FEJEZET ---- 100
Nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok ---- 100
5. cikk ---- 100
Nemzeti szabályozó és egyéb illetékes hatóságok ---- 100
6. cikk ---- 101
A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok függetlensége ---- 101
7. cikk ---- 102
A nemzeti szabályozó hatóságok tagjainak kinevezése és felmentése ---- 102
8. cikk ---- 102
A nemzeti szabályozó hatóságok politikai függetlensége és elszámoltathatósága ---- 102
9. cikk ---- 102
A nemzeti szabályozó hatóságok szabályozási kapacitása ---- 102
10. cikk ---- 103
A nemzeti szabályozó hatóságok részvétele a BEREC-ben ---- 103
11. cikk ---- 103

Együttműködés a nemzeti hatóságokkal ---- 103
II. FEJEZET ---- 103
Általános felhatalmazás ---- 103
1. Szakasz ---- 103
Általános rész ---- 103
12. cikk ---- 103
Elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó általános felhatalmazás ---- 103
13. cikk ---- 105
Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádióspektrum- és számozásierőforrás-használati jogokhoz fűzött feltételek, valamint az egyedi kötelezettségek ---- 105
14. cikk ---- 105
A létesítménytelepítési jogok és az összekapcsolási jogok gyakorlását megkönnyítő nyilatkozatok ---- 105
2. Szakasz ---- 105
Az általános felhatalmazásból eredő jogok és kötelezettségek ---- 105
15. cikk ---- 106
Az általános felhatalmazásból eredő minimumjogok felsorolása ---- 106
16. cikk ---- 106
Igazgatási díjak ---- 106
17. cikk ---- 107
Számviteli függetlenség és pénzügyi beszámolók ---- 107
3. Szakasz ---- 107
Módosítás és visszavonás ---- 107
18. cikk ---- 107
Jogok és kötelezettségek módosítása ---- 107
19. cikk ---- 108
A jogok korlátozása vagy visszavonása ---- 108
III. FEJEZET ---- 108
Adatszolgáltatás, felmérések és konzultációs mechanizmus ---- 108
20. cikk ---- 108
Adatkérés a vállalkozásoktól ---- 108
21. cikk ---- 110
Az általános felhatalmazás, a használati jogok és az egyedi kötelezettségek tekintetében előírt adatszolgáltatás ---- 110
22. cikk ---- 111
Hálózatok földrajzi felmérése és kiértékelése ---- 111
23. cikk ---- 113

A konzultáció és az átláthatóság mechanizmusa ... 113
24. cikk ... 113
Konzultáció az érdekelt felekkel ... 113
25. cikk ... 114
Jogviták peren kívüli rendezése ... 114
26. cikk ... 114
Vállalkozások közötti jogviták rendezése ... 114
27. cikk ... 115
A határon átnyúló jogviták rendezése ... 115
28. cikk ... 115
Rádióspektrummal kapcsolatos koordináció a tagállamok között ... 116
III. CÍM ... 116
VÉGREHAJTÁS ... 116
29. cikk ... 116
Szankciók ... 116
30. cikk ... 117
Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádióspektrum- és a számozásierőforrás-használati jogokhoz kapcsolódó feltételeknek való megfelelés, valamint az egyedi kötelezettségeknek való megfelelés ... 117
31. cikk ... 118
Jogorvoslati jog ... 118
IV. CÍM ... 119
BELSŐ PIACI ELJÁRÁSOK ... 119
I. FEJEZET ... 119
32. cikk ... 119
Az elektronikus hírközlés belső piacának konszolidációja ... 119
33. cikk ... 121
A korrekciós intézkedések következetes alkalmazására vonatkozó eljárás ... 121
34. cikk ... 122
Végrehajtási rendelkezések ... 122
II. FEJEZET ... 122
Következetes rádióspektrum-kijelölés ... 122
35. cikk ... 122
Szakértői áttekintő eljárás ... 122
36. cikk ... 123
Rádióspektrum harmonizált kijelölése ... 124
37. cikk ... 124
Egyedi rádióspektrum-használati jogok odaítélésére vonatkozó közös engedélyezési eljárás ... 124

III. FEJEZET 124
Harmonizációs eljárások 124
38. cikk 124
Harmonizációs eljárások 124
39. cikk 125
Szabványosítás 125
V. CÍM 127
BIZTONSÁG 127
40. cikk 127
41. cikk 127
II. RÉSZ 127
HÁLÓZATOK 127
I. CÍM 127
PIACRA LÉPÉS ÉS KIÉPÍTÉS 127
I. FEJEZET 127
Díjak 127
42. cikk 127
A rádióspektrumra vonatkozó használati jogok és az eszköztelepítési jogok díjai 127
II. FEJEZET 128
A földterülethez való hozzáférés 128
43. cikk 128
Szolgalmi jogok 128
44. cikk 128
Helymegosztás, valamint a hálózati elemek és a kapcsolódó eszközök megosztása az elektronikus hírközlő hálózatok üzemeltetői számára 128
III. FEJEZET 129
A rádióspektrumhoz való hozzáférés 129
1. Szakasz 129
Felhatalmazások 129
45. cikk 129
Gazdálkodás a rádióspektrummal 129
46. cikk 132
Felhatalmazás rádióspektrum-használatra 132
47. cikk 133
Az egyedi rádióspektrum-használati jogokhoz kapcsolódó feltételek 133
2. Szakasz 134
Használati jogok 134
48. cikk 134
Egyedi rádiófrekvencia-használati jogok megadása 134
49. cikk 135
A jogok érvényességi időtartama 135

50. cikk ... 136
A harmonizált rádióspektrum-használatára vonatkozó egyedi jogok megújítása ... 136
51. cikk ... 137
Egyedi rádióspektrum-használati jogok átruházása vagy haszonbérbe adása ... 137
52. cikk ... 138
Verseny ... 138
3. Szakasz ... 138
Eljárások ... 138
53. cikk ... 138
A frekvenciaelosztás időbeli összehangolása ... 139
54. cikk ... 139
A frekvenciaelosztás időbeli összehangolása konkrét 5G frekvenciasávok esetében ... 139
55. cikk ... 140
A megadandó rádióspektrum-használati jogok számának korlátozására vonatkozó eljárás ... 140
IV. FEJEZET ... 141
Vezeték nélküli hálózati berendezések létesítése és használata ... 141
56. cikk ... 141
Hozzáférés a rádiós helyi hálózatokhoz ... 141
57. cikk ... 142
Kis területi lefedésű, vezeték nélküli hozzáférési pontok létesítése és üzemeltetése ... 142
58. cikk ... 143
Az elektromágneses mezőkre vonatkozó műszaki szabályok ... 143
II. CÍM ... 143
HOZZÁFÉRÉS ... 143
I. FEJEZET ... 143
Általános rendelkezések és a hozzáféréssel kapcsolatos elvek ... 143
59. cikk ... 143
A hozzáférés és az összekapcsolás általános keretei ... 143
60. cikk ... 144
A vállalkozások jogai és kötelezettségei ... 144
II. FEJEZET ... 144
Hozzáférés és összekapcsolás ... 144
61. cikk ... 144

A nemzeti szabályozó hatóságok és egyéb illetékes hatóságok hatásköre és feladatköre a hozzáférés és az összekapcsolás tekintetében ---- 144
62. cikk ---- 148
Feltételes hozzáférésű rendszerek és egyéb eszközök ---- 148
III. FEJEZET ---- 148
Piacelemzés és jelentős piaci erő ---- 148
63. cikk ---- 148
Jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások ---- 149
64. cikk ---- 149
Eljárás az érintett piacok beazonosítására és piacmeghatározására ---- 149
65. cikk ---- 150
A transznacionális piacok azonosítására szolgáló eljárás ---- 150
66. cikk ---- 150
A transznacionális kereslet azonosításra szolgáló eljárás ---- 150
67. cikk ---- 151
Piacelemzési eljárás ---- 151
IV. FEJEZET ---- 153
A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokkal szemben előírható, hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek k ---- 153
68. cikk ---- 153
Kötelezettségek előírása, módosítása, illetve visszavonása ---- 153
69. cikk ---- 154
Az átláthatóságra vonatkozó kötelezettség ---- 154
70. cikk ---- 155
A megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség ---- 155
71. cikk ---- 155
A számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ---- 155
72. cikk ---- 156
Az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés ---- 156
73. cikk ---- 156
A meghatározott hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére vonatkozó kötelezettségek ---- 156
74. cikk ---- 158
Árszabályozási és költségszámítási kötelezettségek ---- 158

75. cikk ... 159
Hívásvégződtetési díjak ... 159
76. cikk ... 160
A rendkívül nagy kapacitású új hálózati elemekre vonatkozó szabályozás ... 160
77. cikk ... 162
Funkcionális szétválasztás ... 162
78. cikk ... 163
Vertikálisan integrált vállalkozás önkéntes szétválása ... 163
79. cikk ... 164
Kötelezettségvállalási eljárás ... 164
80. cikk ... 165
Kizárólag nagykereskedelmi vállalkozások ... 165
81. cikk ... 166
Átállás a hagyományos infrastruktúrákról ... 166
82 cikk ... 167
A BEREC rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó iránymutatásai ... 167
V. FEJEZET ... 167
A kiskereskedelmi szolgáltatások szabályozói ellenőrzése ... 167
83. cikk ... 167
Kiskereskedelmi szolgáltatások szabályozói ellenőrzése ... 167
III. RÉSZ ... 168
SZOLGÁLTATÁSOK ... 168
I. CÍM ... 168
EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK ... 168
84. cikk ... 168
Megfizethető egyetemes szolgáltatás ... 168
85. cikk ... 169
Megfizethető egyetemes szolgáltatás nyújtása ... 169
86. cikk ... 170
Az egyetemes szolgáltatás rendelkezésre állása ... 170
87. cikk ... 171
A meglévő egyetemes szolgáltatás státusza ... 171
88. cikk ... 171
A kiadások ellenőrzése ... 172
89. cikk ... 172
Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségeinek számítása ... 172
90. cikk ... 172
Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozása ... 173
91. cikk ... 173

Átláthatóság ... 173
92. cikk ... 173
További kötelező szolgáltatások ... 173
II. CÍM ... 174
SZÁMOZÁSI ERŐFORRÁSOK ... 174
93. cikk ... 174
Számozási erőforrások ... 174
94. cikk ... 176
A számozási erőforrások használati jogának megadására vonatkozó eljárás ... 176
95. cikk ... 177
A számozási erőforrások használati jogának díjai ... 177
96. cikk ... 177
Eltűnt gyermekek felkutatására fenntartott forróvonal és gyermeksegélyvonal ... 177
97. cikk ... 177
A számokhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés ... 178
III. CÍM ... 178
VÉGFELHASZNÁLÓI JOGOK ... 178
98. cikk ... 178
Egyes mikrovállalkozások mentessége ... 178
99. cikk ... 178
Megkülönböztetésmentesség ... 178
100. cikk ... 178
Az alapvető jogokat védő biztosítékok ... 179
101. cikk ... 179
A harmonizáció szintje ... 179
102. cikk ... 179
Szerződésekhez kapcsolódó tájékoztatási követelmények ... 179
103. cikk ... 181
Átláthatóság, az ajánlatok összehasonlíthatósága és az információk közzététele ... 181
104. cikk ... 182
Az internet-hozzáférési szolgáltatások és a nyilvánosan elérhető személyközi hírközlési szolgáltatások minősége ... 182
105. cikk ... 183
A szerződések időtartama és megszüntetése ... 183
106. cikk ... 185
Szolgáltatóváltás és számhordozhatóság ... 185
107. cikk ... 186
Csomagajánlatok ... 186
108. cikk ... 187
A szolgáltatások rendelkezésre állása ... 187

109. cikk ... 187
Segélyhívási célú kommunikáció és az egységes európai segélyhívószám ... 187
110. cikk ... 188
Lakossági riasztó rendszer ... 189
111. cikk ... 189
Egyenértékű hozzáférés és választék a fogyatékossággal élő végfelhasználók részére ... 189
112. cikk ... 189
Tudakozószolgálatok ... 189
113. cikk ... 190
Az autórádió-, és a fogyasztói rádió-vevőkészülék, valamint a fogyasztói digitális televíziókészülékek interoperabilitása ... 190
114. cikk ... 190
Továbbítási kötelezettség ... 190
115. cikk ... 191
További eszközök szolgáltatása ... 191
116. cikk ... 191
A mellékletek kiigazítása ... 191
IV. RÉSZ ... 192
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ... 192
117. cikk ... 192
A felhatalmazás gyakorlása ... 192
A 118. cikk ... 192
A bizottság ... 192
119. cikk ... 193
Információcsere ... 193
120. cikk ... 193
Információk közzététele ... 193
121. cikk ... 194
Bejelentés és nyomon követés ... 194
122. cikk ... 194
Felülvizsgálat ... 194
123. cikk ... 195
A végfelhasználók jogaira vonatkozó külön felülvizsgálati eljárás ... 195
124. cikk ... 195
Átültetés a nemzeti jogba ... 195
125. cikk ... 196
Hatályon kívül helyezés ... 196
126. cikk ... 196
Hatálybalépés ... 196
127. cikk ... 196
Címzettek ... 196
I. MELLÉKLET ... 197

AZ ÁLTALÁNOS FELHATALMAZÁSOKHOZ, A RÁDIÓSPEKTRUM-HASZNÁLATI JOGOKHOZ ÉS A SZÁMOZÁSI ERŐFORRÁS-HASZNÁLATI JOGOKHOZ FŰZHETŐ FELTÉTELEK JEGYZÉKE 197
II. MELLÉKLET 199
A NÉZŐK ÉS A HALLGATÓK DIGITÁLIS TELEVÍZIÓMŰSOR- ÉS RÁDIÓMŰSOR-SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSÉNEK FELTÉTELEI AZ UNIÓBAN 199
I. rész 199
A feltételes hozzáférésű rendszerekre vonatkozóan a 62. cikk (1) bekezdésével összhangban alkalmazandó feltételek 199
II. rész 200
egyéb olyan eszközök, amelyekre az 61. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerinti feltételek alkalmazhatók: 200
III. MELLÉKLET 200
A NAGYKERESKEDELMI HÍVÁSVÉGZŐDTETÉSI DÍJAK MEGHATÁROZÁSÁNAK KRITÉRIUMAI 200
IV. MELLÉKLET 201
TÁRSBEBERUHÁZÁSI AJÁNLATOK ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMAI 201
V. MELLÉKLET 202
MINIMUMSZOLGÁLTATÁSOK, AMELYEKET A 84. CIKK (3) BEKEZDÉSE SZERINTI, MEGFELELŐ SZÉLES SÁVÚ INTERNET-HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSNAK KÉPESNEK KELL LENNIE TÁMOGATNI 203
VI. MELLÉKLET 203
A 87. CIKKBEN (A KIADÁSOK ELLENŐRZÉSE), A 115. CIKKBEN (TOVÁBBI ESZKÖZÖK) ÉS A 106. CIKKBEN (SZOLGÁLTATÓVÁLTÁS ÉS SZÁMHORDOZHATÓSÁG) EMLÍTETT ESZKÖZÖK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ISMERTETÉSE 203
A. rész 203
A 88. és a 115. cikkben említett eszközök és szolgáltatások 203
B. rész 205
A 115. cikkben említett eszközök 205
C. rész 205
A 106. cikkben említett számhordozhatóságra vonatkozó rendelkezések végrehajtása 205
VII. MELLÉKLET 206
A 89. ÉS A 90. CIKKEL ÖSSZHANGBAN AZ EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK NETTÓ KÖLTSÉGÉNEK SZÜKSÉG SZERINT TÖRTÉNŐ KISZÁMÍTÁSA, VALAMINT KOMPENZÁLÁSI VAGY MEGOSZTÁSI MECHANIZMUS KIALAKÍTÁSA 206

A. rész ---- 206
a nettó költség kiszámítása ---- 206
B. rész ---- 207
az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek kompenzálása ---- 207
VIII. MELLÉKLET ---- 207
A 102. CIKK SZERINTI TÁJÉKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK (SZERZŐDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁJÉKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK) ---- 207
IX. MELLÉKLET ---- 209
A 103. CIKKEL ÖSSZHANGBAN KÖZZÉTEENDŐ INFORMÁCIÓK (AZ INFORMÁCIÓK ÁTLÁTHATÓSÁGA ÉS KÖZZÉTÉTELE) ---- 209
X. MELLÉKLET ---- 210
A SZOLGÁLTATÁS MINŐSÉGÉNEK PARAMÉTEREI ---- 210
XI. MELLÉKLET ---- 211
A 113. CIKKBEN EMLÍTETT AUTÓRÁDIÓ-VEVŐKÉSZÜLÉKEK ÉS FOGYASZTÓI DIGITÁLIS TELEVÍZIÓKÉSZÜLÉKEK INTEROPERABILITÁSA ---- 211
XII. MELLÉKLET ---- 212
A. rész ---- 212
B. rész ---- 213
XIII. MELLÉKLET ---- 213
MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT ---- 213